

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA



BUDAPEST, 1957. JANUÁR 20.

TARTALOM

Oldal

Törvények, rendeletek, határozatok	1956. évi 33. számú tvr.	Egyes minisztériumok összevonásáról és megszüntetéséről	1
	1956. évi 34. számú tvr.	Az öregségi nyugdíjjal kapcsolatos átmeneti intézkedésekről	1
	15/1956. (XII. 29.) Korm. rendelet	A népgazdaság átszervezésével kapcsolatos munkaügyi kérdésekről ..	2
	16/1956. (XII. 29.) Korm. rendelet.	A bérfizetés 1957. január 1. utáni rendszeréről	4
Közlemények	114.588/1956. MTA. G. T.	Az 1956/57. évi fűtés szabályozásáról	5
	105.143/1956. MTA. G. T.	A közületi gépjárművekkel kapcsolatos adatszolgáltatás egyszerűsítéséről	5
Jogszabálymutató			6

Jogszabályok

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1956. évi 33. számú törvényerejű

rendelete

egyes minisztériumok összevonásáról és megszüntetéséről

1. §. (1) A jelen törvényerejű rendelet értelmében 1957. évi január hó 1. napjával

a) a Bánya- és Energiaügyi Minisztériumot és a Vegyipari Minisztériumot „Nehézipari Minisztériummá”,

b) a Könnyűipari Minisztériumot és az Élelmiszeripari Minisztériumot „Könnyűipari és Élelmiszeripari Minisztériummá”,

c) az Oktatásügyi és Népművelési Minisztériumot „Művelődésügyi Minisztériummá” kell összevonni.

(2) A Begyűjtési Minisztériumot, a Város- és Községgazdálkodási Minisztériumot, az Állami Gazdaságok Minisztériumát és az Állami Ellenőrzés Minisztériumát 1956. évi december hó 31. napjával meg kell szüntetni.

2. §. Az 1. § (1) bekezdése értelmében szervezett minisztériumok ügykörét a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány határozza meg.

3. §. Az 1951. évi I. törvénnyel alapított Állami Egyházügyi Hivatal és az 1951. évi 2. számú törvényerejű rendelettel alapított Országos Testnevelési és Sportbizottság 1956. december hó 31.

napjával megszűnik és feladatkörüket a Művelődésügyi Minisztérium veszi át.

4. §. Jelen törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Dobi István s. k.

a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Kristóf István s. k.

a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1956. évi 34. számú törvényerejű

rendelete

az öregségi nyugdíjjal kapcsolatos átmeneti intézkedésekről

Az államigazgatás és a népgazdaság átszervezésével kapcsolatos létszámcsoökkentés végrehajtásának megkönnyítése érdekében a Népköztársaság Elnöki Tanácsa az alábbiakat rendeli:

1. §. 1957. évi január hó 1. napja és 1957. évi március hó 31. napja között öregségi nyugdíj állapítható meg annak a férfinak, aki 58. életévét, illetőleg annak a nőnek, aki 53. életévét már betöltötte, vagy 1957. év folyamán betölti.

2. §. Jelen törvényerejű rendelet 1957. évi január hó 1. napján lép hatályba.

Dobi István s. k.

a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Kristóf István s. k.

a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
15/1956. (XII. 29.). számú

rendelete

**a népgazdaság átszervezésével kapcsolatos
munkaügyi kérdésekről**

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a gazdaságvezetés és az államigazgatás demokrati-
zálása érdekében szükségesnek tartja a felduzzadt
államigazgatás-szervezet átalakítását, a feleslegessé
vált szervek megszüntetését, illetőleg összevonását.

Ugyanakkor népgazdaságunk helyzete, amely az
alapanyagtermelés nagymérvű csökkenése és az
energiahiány folytán súlyossá vált, szükségessé
teszi azon üzemek létszámának átmeneti csökken-
tését, amelyek energiával és nyersanyaggal való
ellátását nem tudjuk kellő mértékben biztosítani.

Ez a dolgozók egy részének átmeneti nehézsége-
ket okoz, melyeknek leküzdéséhez a kormány a
népgazdaság teherbíróképességéhez mért legmesz-
sebbmenő segítséget biztosítja.

1. §

A rendelet hatálya

(1) A rendelet hatálya alá azok a dolgozók
tartoznak, akiknek határozatlan időre szóló munka-
viszonyát az 1956. évi október hó 23. napja és az
1957. évi március hó 31. napja között a hivatal,
intézmény, intézet, vállalat, szövetkezet (továbbiak-
ban: vállalat) a Munka Törvénykönyve (továbbiak-
ban: Mt.) 29. § (1) bekezdésének a(c) pontjai
alapján felmondással megszüntették, vagy meg-
szüntetik, illetőleg akiket ez okok folytán áthelyez-
tek, illetőleg áthelyeznek.

(2) Nem tartoznak a rendelet hatálya alá azok,
akik

a) időnyjellegű (időszaki) munkára, vagy meg-
határozott időtartamra voltak alkalmazva,
b) második állást, vagy mellékfoglalkozást
töltenek be,

c) fegyelmi határozattal kerültek elbocsátásra,
vagy áthelyezésre,

d) magánmunkáltatónál állottak munkaviszony-
ban.

(3) A jelen rendelet munkánélküli segélyről és a
munkaközvetítő irodákról szóló 8—12. §-ainak
időbeli hatálya az 1. § (1) bekezdésében foglaltaktól
eltérően az 1957. évi március hó 31. napjával nem
szűnik meg.

2. §

Felmondási járandóság

(1) Az elbocsátásra kerülő dolgozó részére a
tizenöt napi felmondási illetményen felül egy havi
átlagkeresetének megfelelő összeget kell kifizetni.

(2) Az előző bekezdésben meghatározott fel-
mondási illetményen felül minden dolgozónak,
aki legalább 5 évig munkaviszonyban állott,
minden munkaviszonyban töltött év után — be-
számítva az első öt szolgálati évet is — havi átlag-
keresetének 5 százalékát kell rendkívüli felmondási
járandóságként kifizetni. A felmondási járandóság
együttes összege nem haladhatja meg a három havi
átlagkereset összegét. Az átlagkereset kiszámítása
szempontjából a Munka Törvénykönyve végrehaj-

tási rendelete (továbbiakban: Mt. V.) 140. § az
irányadó.

(3) A felmondási illetménnyel együtt kell a
rendkívüli felmondási járandóságot kifizetni. (Mt.
V. 42. §.)

(4) A munkaviszonyban töltött idő megállapítá-
sánál a folyamatos munkaviszony alapján járó
pótszabadság, illetőleg a közszolgálat körében a
korpótlék megállapítása szempontjából figyelembe
vehető teljes szolgálati időt kell alapul venni.

3. §

Az elbocsátott dolgozókat megillető kedvezmények

(1) A rendelet 1. §-ának (1) bekezdése hatálya alá
tartozó dolgozó munkaviszonya folyamatos marad,
ha munkaviszonyának megszüntetéséről számított
egy éven belül újabb munkaviszonyba lép. A munka-
viszony folyamatossága egy éven belül akkor sem
szakad meg, ha a dolgozó új munkaviszonyt létesít
és ez még az eredeti felmondási időtől számított
egy év letelte előtt megszűnik.

(2) A felmondás során elbocsátott dolgozót,
illetőleg igényjogosult családtagjait a családi pót-
lék és a társadalombiztosítási szolgáltatások — a
táppénz kivételével — újabb elhelyezkedésig, leg-
feljebb azonban egy évig ugyanúgy megilletik,
mintha munkaviszonyban állana.

(3) A jelen rendeletben foglaltak szerint elbocsá-
tott dolgozók részére, a rendelet kihirdetését meg-
előzően, az Mt. 80. §-a alapján engedélyezett fize-
tési előlegnek a munkaviszony megszűnését követő
időben esedékes részleteit törölni kell.

(4) A dolgozó azt a munkaruhát, amely az el-
használási idő elteltével tulajdonába menne át
(Mt. V. 157. § (2) bekezdés), felmondás esetében
megválthatja. A megváltás árát az elhasználási idő
mértékétől függően a vállalat igazgatója állapítja
meg. Az egyéb védőruhát ennek használója a munka-
viszony megszűntével köteles visszaadni.

(5) Az illetményföldet annak használója a gazda-
sági év végéig használhatja.

4. §

Jelen rendelet 1. § (1) bekezdésének hatálya alá
tartozó dolgozó munkakönyvébe felmondás esetén:
„Felmondás a vállalat részéről” bejegyzést kell
alkalmazni.

5. §

Azoknak a dolgozóknak, akiknek munkaviszo-
nyát az 1957. évi január hó 1. napja és az 1957. évi
március hó 31. napja között megszüntetik és a fel-
mondás időpontjában az 1951. évi 30. számú
törvényerejű rendelet, vagy valamely ezt megelőző
nyugdíjrendezés szerint nyugdíjban részesülnek
és nyugdíjuk a havi 500 Ft-ot nem éri el, az
1957. évi január hó 1. napja és az 1957. évi március
hó 31. napja között előterjesztett kérelmükre nyug-
díjukat 500 Ft-ra kell felemelni.

6. §

Vállalati dolgozók rendkívüli szabadságolása

(1) Amennyiben egyes vállalatoknál a termelési
feltételek hiányában (anyag-, energiahány) a munka

átmenetileg szünetel, vagy csökkent mértékben folyik, a vállalat törzsállománya dolgozóit a felügyeletet gyakorló miniszter által meghatározott létszámkeretben rendkívüli szabadságra lehet küldeni. Ennek ideje alatt, legfeljebb azonban 3 hónapig, a dolgozót havonta havi átlagkeresete 50 százalékának megfelelő térítés illeti meg.

(2) Az esetben, ha a dolgozó a rendkívüli szabadságolást nem fogadja el és a vállalat munkaviszonyát felmondással megszünteti, a jelen rendeletben foglaltakat kell alkalmazni.

7. §

Áthelyezés

(1) Az 1. §-ban meghatározott időszak alatt végrehajtott átszervezés esetén a dolgozó alacsonyabb munkabérrel járó munkakörbe is áthelyezhető. Ilyen esetben a dolgozó részére egyszeri munkabérkiegészítést kell folyósítani. Ez a bérkiegészítés az áthelyezést megelőző havi átlagkeresete és az új munkahelyén elért első havi keresete közötti különbözet.

(2) Áthelyezés esetében az egyszeri munkabérkiegészítést új munkahelyén a szokásos bérfizetési napon kell a dolgozónak folyósítani.

(3) Ha a dolgozó az áthelyezést nem fogadja el, a munkaviszonyt felmondással megszüntetheti (Mt. 30. § (1) bekezdés c) pont.) Ez esetben megilletik a vállalat részéről történő felmondás esetére jelen rendeletben biztosított kedvezmények.

8. §

Munkanélküli segély

(1) Munkanélküli segélyt kell folyósítani annak a munkaviszonyban nem álló személynek, akinek munkaviszonya 1956. évi október hó 23. után az Mt. 29. § (1) bekezdés a)–c) pontja alapján szűnt, illetőleg szűnik meg és munkaviszonya megszűnése előtt öt éven belül legalább három évet munkaviszonyban töltött, vagy a munkaviszony megszűnését megelőző egy éven át folyamatos munkaviszonyban állott. A katonai szolgálatban, a betegállományban és az Mt. V. 106. §-a alapján távol töltött idő jelen rendelet alkalmazása szempontjából munkaviszonyban töltött időnek számít.

(2) A munkanélküli segély összege az elbocsátott dolgozónak 1956. októberét megelőző egy havi — családi pótlék nélkül — átlagkeresetének 30 százaléka, amely összeg azonban havi 300 Ft-nál kevesebb és 600 Ft-nál több nem lehet.

(3) A munkanélküli segélyben részesülők számára a munkanélküli segélyen felül minden eltartott családtag után 40 Ft-ot kell folyósítani. Eltartott családtagnak kell tekinteni a segélyben részesülővel egy háztartásban élő személyeket, akiknek eltartásáról a törvényes rendelkezések szerint a segélyben részesülő köteles gondoskodni, amennyiben azok önálló keresettel vagy jövedelemmel nem rendelkeznek.

(4) Munkanélküli segélyt a dolgozó részére folyamatosan legfeljebb 26 hétre lehet folyósítani. Nyugdíjas, vagy nyugdíjra igényjogosult munkanélküli segélyt nem kaphat. Nem lehet munkanélküli segélyt folyósítani arra az időszakra, amelyre

— a dolgozó átlagkeresetét figyelembe véve — a jelen rendelet alapján kifizetett összes felmondási járandóságok az elmaradt munkabért pótolják.

(5) A dolgozónak a munkanélküli segélyre vonatkozó jogosultsága ismét megnyílik — kivéve a nyugdíjjogosultakat — ha a korábbi segélyezés megszüntetése óta legalább hat hónapon át munkaviszonyban állott.

(6) A rendes családi pótlékot akkor is folyósítani kell, ha a dolgozót munkanélküli segély nem illeti meg.

(7) A segélyt havonta utólag kell folyósítani. A segélyből csak a gyermektartási díj vonható le.

(8) A munkanélküli segélyt és a családi pótlékot a dolgozó lakóhelye szerint illetékes községi (városi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottsága folyósítja.

(9) Meg kell szüntetni, a munkanélküli segély folyósítását, ha a dolgozó:

- a) munkaviszonyba lépett,
- b) nyugdíjra igényjogosultságot szerzett,
- c) iparendélyt kapott,
- d) valamilyen hasznosított jogosítványt kapott, feltéve, hogy ebből eredő havi jövedelme a 200 Ft-ot meghaladja.

(10) Nem folyósítható munkanélküli segély annak a dolgozónak, akinek öt kataszteri holdnál nagyobb területű szántóföldje, vagy egy kataszteri holdat meghaladó szőlője, kertészete vagy gyümölcsöse van.

9. §

A munkanélküli segély csak a munkakönyv bemutatása esetén folyósítható és a kifizetés tényét a munkakönyvbe be kell jegyezni. Az átlagkeresetre vonatkozó vállalati igazolás beszerzéséről a dolgozó gondoskodik. Mindaddig, amíg ilyen igazolást a munkanélküli segély folyósítását végző szervnél nem mutat be, részére csak a legalacsonyabb segély fizethető ki.

Felmondás esetén a vállalat a dolgozó részére a munkakönyv kiadásakor a munkavállalói igazoló lapra köteles a dolgozó átlagkeresetét is (Mt. V. 140. §) rávezetni.

10. §

Munkaközvetítő irodák

(1) A munkanélküli dolgozók elhelyezkedését a munkaközvetítő irodák segítik elő. Az 1957. évi január hó 1. napjától a vállalatok munkaviszonyt az ország egész területén csak a munkaerőgazdálkodási szervek munkaközvetítése útján létesíthetnek.

(2) Kivételt képeznek a fegyveres testületek és az olyan munkakörök, amelyeknek betöltése választás útján történik, a vezető munkakörök, valamint azok a munkakörök, amelyekre az MTH elnöke kivételt tesz. Az MTH elnöke ezt a jogkörét a megyei munkaerőgazdálkodási osztály vezetőire átruházhatja.

11. §

(1) A dolgozók kötelező munkaközvetítését a tanácsok végrehajtó bizottságainak munkaerőgazdálkodási szervei a szakszervezetek ellenőrzése mellett látják el.

(2) A vállalatok kötelesek munkaerőszükségletüket a területileg illetékes tanács munkaerőgazdálkodási osztályához bejelenteni.

(3) Az MTH elnöke határozza meg a munkaközvetítés részletes szabályait és a felállítandó munkaközvetítő irodák helyét.

12. §

A vállalat a munkaközvetítés útján odairányított dolgozót — amennyiben a munkakör ellátásához szükséges szakmai és egyéb feltételeknek nem felel meg — nem köteles alkalmazni. Úgyszintén a dolgozó sem kötelezhető a munkaközvetítés útján számára felajánlott munkakört elfogadni. A vállalat egyes dolgozók személy szerinti közvetítését is kérheti.

13. §

Vegyes rendelkezések

Annak előmozdítása érdekében, hogy az elbocsátott dolgozók önálló foglalkozást (ipar, kiskereskedelem, háziipar stb.) kezdhessenek, részükre az Országos Takarékpénztár útján 2000—20 000 Ft-ig terjedő, s legfeljebb öt év alatt visszafizetendő kölcsön folyósítható. A kölcsön folyósításának feltételeit a pénzügyminiszter szabályozza.

14. §

A Munka Törvénykönyvének a felmondások korlátozására és a munkaügyi viták elintézésére vonatkozó rendelkezései változatlanul érvényesek. Az Mt. V-nek a felmondások korlátozására vonatkozó rendelkezései alól kivételt képeznek azok a vállalatok, amelyeknél a létszámcsoökkentés az összlétszám egyharmadát meghaladja.

15. §

(1) A jelen rendelet alapján végrehajtott létszámcsoökkentésből eredő beralapmegtakarítás bér-emelésre nem használható fel.

(2) A felmondási járandóságok biztosítása után fennmaradó beralapmegtakarítást a költségvetésből gazdálkodó szervek kötelesek zároltatni.

16. §

(1) Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba, de rendelkezéseit visszamenőleg, az 1956. évi október hó 23. napja óta elbocsátott dolgozókra is alkalmazni kell.

(2) A rendelet végrehajtásáról az illetékes miniszterek gondoskodnak.

(3) Jelen rendelet végrehajtása során az államigazgatási és vállalati ügyvitel egyszerűsítésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 26/1955. (IV. 12.) M. T. számú, az ezt módosító 34/1955. (VI. 14.) M. T. számú, 18/1956. (VI. 10.) M. T. számú, a 21/1956. (VI. 26.) M. T. számú rendeletek, továbbá a 2.081/1956. (VI. 10.) és a 2.135/1956. (VIII. 18.) számú minisztertanácsi határozatok hatályukat veszítik.

Kádár János s. k.

a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 16/1956. (XII. 29.) számú

rendelete

a bérfizetés 1957. január 1. utáni rendszeréről

1. §

1957. január 1-től üzemekben és hivatalokban egyaránt csak a ténylegesen ledolgozott idő (teljesítmény, norma stb.) alapján fizethető munkabér az előírt bérfizetési napokon.

2. §

Azoknak a dolgozóknak a munkaviszonyát, akiket bármilyen okból kifolyólag az üzemek és hivatalok foglalkoztatni nem tudnak, 1957. január 1-től legkésőbb 1957. február 1-ig felmondással meg kell szüntetni. Számukra a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány egyidejűleg kiadott 15/1956. (XII. 29.) számú rendelete alapján járó illetményeket, illetve munkanélküli segélyt kell biztosítani.

3. §

Egyes ipari üzemek, amelyek jelenleg még a törzsgárdájukat sem tudják foglalkoztatni — amennyiben a felettes minisztérium ehhez hozzájárul — dolgozóik közül azoknak, akiknek a munkájára az üzem megindulásakor feltétlenül szükség van, ideiglenesen rendkívüli szabadságot engedélyezhetnek. A rendkívüli szabadság alatt a dolgozók részére havonként havi átlagkeresetük 50 százaléka folyósítható. Miután a rendkívüli szabadságra küldött dolgozók munkaviszonya nem szűnik meg, részükre felmondási illetmény nem fizethető. A dolgozók a rendkívüli szabadságot nem kötelesek elfogadni.

4. §

A rendkívüli szabadságot igénybevevő dolgozók az üzemi munkástanács engedélye alapján a rendkívüli szabadság időtartama alatt ideiglenesen munkát vállalhatnak. Ezt a körülményt a munkakönyvükbe be kell jegyezni. Ilyen esetben azonban a dolgozókat csak az új munkahelyen esedékes bér illeti meg. A dolgozók a rendkívüli szabadság tartama alatt is élhetnek felmondással. Ebben az esetben felmondási illetmény számukra nem fizethető.

5. §

A rendkívüli szabadságon levő dolgozó az üzemi munkástanács felhívására üzemében azonnal köteles munkára jelentkezni és ott a munkát felvenni. Ellenkező esetben munkaviszonya azonnal megszűntnek tekintendő, az üzemtől a továbbiakban semmiféle bért vagy juttatást nem kaphat és nem részesíthető munkanélküli segélyben sem.

6. §

Az üzemek legfeljebb 3 hónapi időtartamra engedélyezhetik az e rendeletben ideiglenesen életbeléptetett rendkívüli szabadságot.

7. §

(1) Amennyiben az üzem vezetősége, vagy fellettes szerve által megállapított munkarenden belül energia-, vagy anyaghiány miatt a dolgozó az előírt munkaidőt nem tényleges munkával tölti ki, a munkarenden belüli állásidőre legfeljebb a munkakörüknek megfelelő alsó bérhatár 80 százaléka fizethető ki. (Ahol a személyi bérek alsó határa nincs segéd-, betanított- és szakmunkásokra megállapítva, ott a 80 százalék — a szakminisztérium végrehajtási utasításában megállapított módon — értelemszerűen alkalmazandó.)

(2) Amennyiben a munkaidőn belüli munkaidőkiegészések megbízható nyilvántartása nehézséget okoz, a vállalat munkástanácsa a szakszervezettel egyetértésben elrendelheti, hogy a munkások személyi bérének az összes jelenléti időre 80–95 százalékát lehet számfejtteni akkor, ha egy megkívánt minimális teljesítmény-színvonalat a munkás nem ér el.

8. §

(1) A műszaki és adminisztratív dolgozók jelenlegi prémiumrendszere 1957. január 1-i hatállyal megszűnik. A vállalati munkástanácsok a termelés fokozása, gazdaságossága stb. érdekében saját hatáskörükben alakítsák ki a vállalatok új prémiumrendszerét. Az így kialakított prémiumrendszer alapján negyedévenként kifizethető vállalati összprémium felső határa az 1956. I–III. negyedév átlagában 100 százalékos tervfeladat teljesítéséért kifizethető prémiumösszeg, amit csökkenteni kell az alkalmazotti létszám csökkenésének arányában.

(2) Azoknál a vállalatoknál, amelyeknél eddig csak a 100 százalékon felüli tervteljesítést premizálták, az illetékes minisztérium megállapítása alapján a prémiumban részesített dolgozók összalapbérének 10–15 százalékát lehet prémiumkeretként megállapítani.

9. §

A jelen rendelet hatálya az iparvállalatokra és az állami költségvetésből fenntartott szervekre, intézményekre, hivatalokra terjed ki. A rendelet alapelveinek egyéb területeken történő alkalmazása kérdésében az illetékes miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben intézkedik.

10. §

Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Kádár János s. k.

a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke.

Közlémények

A Magyar Tudományos Akadémia Gazdasági Titkársága vezetőjének 114.588/1956. MTA. G. T. számú

k ö z l e m é n y e

az 1956/1957. évi fűtés szabályozásáról

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 1100/1956. (X. 12.) sz. határozata alapján a

Magyar Tudományos Akadémia Hivatala és az Akadémia közvetlen felügyelete alatt álló intézmények (kutatóintézet, kutatócsoport, laboratórium, vállalat) helyiségeinek 1956/57. évi fűtését az alábbiak szerint szabályozom:

I. A fűtési évad kezdete

Az 1956/57. évi fűtési évad október 15-én kezdődik.

II. A fűtés megkezdése

1. A központi- vagy kályhafűtéssel rendelkező helyiségek fűtését 1956. október 15. napja után akkor lehet megkezdni, ha a szerv, vállalat, intézmény vezetője a fűtés megkezdését szükségesnek tartja. A fűtési idény 1957. április 15-ig tart.

2. A MTA Bölcsődéjében 1957. április 15-től, a fűtési idénytől függetlenül is lehet fűteni, ha a helyiségek hőmérséklete plusz 18 °C alá süllyed.

III. A fűtés mérése

1. A központilag, vagy kályhával fűtött helyiségekben a hőmérséklet 8–14 órán át plusz 18 °C hőmérsékleten tartható.

2. Bölcsőde helyiségeit ennél magasabb hőmérsékletre is fel lehet fűteni.

E rendelkezések nem vonatkoznak olyan üzemi helyiségek vagy kutató laboratóriumok fűtésére, ahol a termelő vagy kutatómunka fentiekől eltérő fűtés alkalmazását követeli meg.

IV. Vegyes intézkedések

Az 5 m²-nél nagyobb fűtőfelületű fűtőberendezést csak olyan személy kezelheti, aki a fűtési tanfolyamot elvégezte és megfelelő bizonyítvánnyal rendelkezik.

Begyűjtáshoz tüzfát csak a 106.000/1951. (Tg.É.V.19) sz. rendelet 2. §-ának 2. bekezdésében foglalt kivételek esetében szabad használni.

Budapest, 1956. október 19.

Biacsi Imre s. k.

a Gazdasági Titkárság vezetője.

A Magyar Tudományos Akadémia Gazdasági Titkársága vezetőjének 105.143/1956. MTA. G. T. számú

k ö z l e m é n y e

a közületi gépjárművekkel kapcsolatos adatszolgáltatás egyszerűsítéséről

A közületi gépjárművekkel kapcsolatos adatszolgáltatás egyszerűsítése tárgyában a közlekedés- és postaügyi miniszter által kiadott 68/1956. (Közl. Ért. 25) K.P.M. számú utasítást az alábbiakban közlöm:

„A közületi gépjárművekkel kapcsolatos adatszolgáltatás rendjét — az 1046/1956. (VI. 3.) sz. minisztertanácsi határozat alapján — a Központi Statisztikai Hivatallal és a Pénzügyminisztériummal egyetértésben az alábbiak szerint módosítom:

1. Az 1956. II. n.évétől beszámoló jelentést csak az alábbi szervek kötelesek benyújtani:

a) Mindazok a vállalatok és egyéb szervek (továbbiakban: vállalatok), amelyek öt vagy annál több tehergépkocsit üzemeltetnek,

b) valamennyi minisztérium és egyéb országos főhatóság saját gépjárműveiről, tekintet nélkül az üzemeltetett járművek számára.

A tehergépkocsik darabszámának — a beszámolási kötelezettség szempontjából való megállapításánál — ebben az évben a július hó 1-én, a következő években a január hó 1-én meglevő állomány az irányadó.

Amennyiben valamely vállalatnál a tehergépkocsik állománya a fenti határnapokon eléri az öt darabot, úgy adatszolgáltatást kell teljesíteni abban az esetben is, ha az állomány az év közben 5 db alá csökken. Azok a vállalatok, amelyeknél az évnnyitó állomány az év közben 5 db alatt volt, abban az esetben sem kötelesek beszámolásra, ha az állomány az év közben 5 db fölé emelkedett.

2. Az előző 1. pontban foglalt vállalatok a beszámolást nem csupán a tehergépkocsikról, hanem a beszámolójelentésben foglalt többi járművekre (különleges gépjárművek, személygépkocsik és motorkerékpárok) vonatkozólag is kötelesek teljesíteni. Ennek érdekében az 5 vagy annál több tehergépkocsival rendelkező vállalatoknál, valamint a minisztériumoknak és az országos főhatóságoknak változatlanul vezetni kell az eddig rendszeresített havi teljesítmény és üzemanyag kimutatásokat, valamint a költséggyűjtő íveket.

3. Az 1. pontban foglaltak szerint adatszolgáltatásra nem kötelezett vállalatoknál az 1956. év III. n. évtől kezdődően nem kötelező az alábbi nyomtatványok alkalmazása:

K.P.M. 223/a: havi üzemanyag és km-teljesítmények összesítése személygépkocsik részére.

K.P.M. 251: havi üzemanyag és km-teljesítmények összesítése tehergépkocsik részére.

K.P.M. 302/a: havi üzemanyag és km-teljesítmények összesítése motorkerékpárok részére.

K.P.M. 207: költségnyilvántartólap.

K.P.M. 210: beszámolójelentés.

4. Az adatszolgáltatásra kötelezett vállalatoknak az adatszolgáltatást a K.P.M. 210 sz. beszámolójelentés alkalmazásával a következők szerint kell teljesíteni:

a) Az 1956. év III. és IV. n. évről összevont beszámolójelentést kell készíteni.

b) Az 1957. évtől kezdve beszámolójelentést csak évente egyszer kell készíteni.

5. A K.P.M. 210 sz. beszámolójelentés kitöltése oly módon egyszerűsödik, hogy csupán a beszámolójelentés első oldalán levő „A) üzemeltetés” táblázatokat kell kitölteni a 2 és 4 jelzésű mezők (vontókra vonatkozó adatok) kivételével. A jelentés második oldalán levő „B) A járművek felsorolása és üzemanyag-felhasználásuk alakulása”, „C) pót-kocsik felsorolása”, „D) állományváltozások” című táblázatokat a jövőben nem kell kitölteni.

6. Az éves beszámolójelentés benyújtásának, ellenőrzésének és továbbításának módját, határidejét az alábbiak szerint módosítom:

a) Beérkezés az adatszolgáltatásra kötelezettek-ről a minisztériumi központi gépkocsielőadókhöz a tárgyév utolsó hó utolsó napjáig.

b) A minisztériumi központi gépkocsielőadó köteles a közületi vállalatoktól beérkezett beszámolójelentéseket tartalmilag és számszerűleg ellenőrizni. Az ellenőrzött beszámolójelentésekből tárca-összesítőt kell készíteni, amelyet a tárgyév utolsó II. 5-ig a Központi Statisztikai Hivatalhoz kell megküldeni.

7. A fentiekben foglalt szabályozás értelem-szerűen módosítja a 71/Hiv-2348/1955. KPM. sz. (Megjelent a Pénzügyi Közlöny 1955. évi december 20-i 57-58. számában) rendelkezésben foglaltakat.

Felvilágosítást ad: Közlekedés- és Postaügyi Autófelügyelet, Fehérvári Tibor, Telefon: 122—726.”

Az utasításra vonatkozóan az MTA Hivatalában felvilágosítást ad: Jenőfi Lőrinc előadó.

Budapest, 1956. október 5.

Biacsi Imre s. k.

a Gazdasági Titkárság vezetője.

Jogszabálymulató

1956. évi december hó 15-től 1957. évi január hó 7-ig.

A közzététel helye:	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	11/1956. (XII. 19.) Korm. rendelet	A gépjárművezetők és kísérők munkabérének és munkafeltételeinek megállapításáról.
	25/1956. (XII. 19.) Korm. határozat	A Kormány Tájékoztatási Hivatalának megszervezéséről.
	14/1956. (XII. 24.) Korm. rendelet	A gyermektelenek adójának megszüntetéséről.
	31/1956. (XII. 30.) Korm. határozat	Országos Árhivatal felállításáról.
	17/1956. (XII. 30.) P. M. rendelet	Az állami vállalatok pénzgazdálkodásának átmeneti (1957. I. negyedévi) szabályozásáról.
Pénzügyi Közlöny	14/1956. (XI. 29.) P. M. rend.	A költségvetésből gazdálkodó szervek egyes kiadásainak korlátozásáról.
	15/1956. (XI. 29.) P. M. rend.	A hitel és pénzforgalom egyes kérdéseiről.
	16/1956. (XII. 8.) P. M. rend.	A nyugdíjmegvonások felülvizsgálásáról.

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest, V., Alkotmány u. 21. — Felelős: az Akadémiai Kiadó igazgatója. — 600 példány.

Akadémiai Nyomda, Budapest, V., Gerlőczy u. 2. — 41173/57 — Felelős vezető: Puskás Ferenc

Akadémiái Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja :
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA



BUDAPEST, 1957. FEBRUÁR 1.

TARTALOM

Oldal

Törvények, rendeletek, határozatok	1002/1957. (I. 5.) Korm. Az Országos Építésügyi Hivatal és az Országos Műszaki Fejlesztési Tanács megszüntetéséről	7
	1/1957. (I. 8.) Korm. rendelet. A nyugdíjjal kapcsolatos átmeneti rendelkezések végrehajtásáról...	7
	1004/1957. (I. 8.) Korm. határozat. A megvont utazási kedvezmények visszaállításáról.....	8
Miniszteri utasítások	2/1957. (I. 11.) P. M. rendelet. Az 1956. október 23-át követő eseményekkel kapcsolatban munkahelyüket elhagyó dolgozók munkaviszonyának megszüntetéséről	8
	1/1957. (I. 5.) M. T. H. A munkaközvetítő irodák felállításáról és működéséről.....	12
Jogszabálymutató		13

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
1002/1957. (I. 5.) számú

h a t á r o z a t a

az Országos Építésügyi Hivatal és az Országos
Műszaki Fejlesztési Tanács megszüntetéséről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
a 2020/6/1953. számú minisztertanácsi határozat-
tal felállított Országos Építésügyi Hivatalt és az
1070/1955. (VIII. 7.) számú minisztertanácsi hatá-
rozattal felállított Országos Műszaki Fejlesztési
Tanácsot 1957. január 1-i hatállyal megszünteti.

Kádár János s. k.,
A Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnöke.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
1/1957. (I. 8.) számú

r e n d e l e t e

a nyugdíjjal kapcsolatos átmeneti rendelkezések
végrehajtásáról

1. §.

(1) Az 1956. évi 34. számú törvényerejű rendelet
alapján öregségi nyugdíjat annak lehet megállapí-

tani, akinek az 1956. évi október hó 23. napján
fennállott munkaviszonyát a munkáltató az 1957.
évi március hó 31. napjáig szüntette vagy szünteti
meg, feltéve, hogy az öregségi nyugdíjhoz szüksé-
ges munkaviszonyban töltött idővel rendelkezik.

(2) Nem lehet az 1956. évi 34. számú törvény-
erejű rendelet alapján öregségi nyugdíjat megállá-
pítani abban az esetben, ha a munkaviszony fegyel-
mi határozat vagy bírói ítélet folytán szűnt meg.

2. §.

Az 1956. évi 34. számú törvényerejű rendelet
alapján legkorábban az 1957. évi január hó 1. napjá-
tól lehet öregségi nyugdíjat folyósítani.

3. §.

A nyugdíj és a nyugdíjpótlék folyósításának
korlátozása szempontjából munkaviszonyban töl-
tött időnek kell tekinteni a tizenöt napi felmondási
időt meghaladó azt az időszakot is, amelyre a dol-
gozónak kifizetett összes felmondási járandóságok
(15) 1956. (XII. 29.) Korm. számú rendelet 2. §. az
elmaradt munkabért pótolják.

4. §.

A 15/1956. (XII. 29.) Korm. számú rendelet
5. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép :

„(1) Az 1954. évi október hó 1. napja előtt ér-
vényben volt jogszabályok alapján nyugellátásban
részesülő azokat a személyeket, akik az 1956. év

október hó 23-án munkaviszonyban állottak és ezt a munkaviszonyukat a munkáltató az 1957. évi március hó 31. napjáig szüntette, illetőleg szünteti meg, az 1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet szerinti 30%-os nyugdíjpótlék abban az esetben is megilleti, ha 1954. június 30-án nem állottak munkaviszonyban. A 30%-os nyugdíjpótlékban részesülő nyugdíjas nyugellátásának és nyugdíjpótlékának együttes összegét havi 500 Ft-ra, legfeljebb azonban a munkaviszonya alapján kapott munkabérének 75%-ára kell kiegészíteni. (1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet 38. §. (2) bekezdés.)

(2) Az (1) bekezdésben biztosított kedvezmény alapján a közszolgálati és a vállalati nyugdíjasok közül nyugdíjpótlék állapítható meg annak a férfinak, aki az 58. életévét, illetőleg annak a nőnek, aki az 53. életévét már betöltötte, vagy az 1957. év folyamán betölti."

5. §.

(1) A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba; a 4. §. rendelkezéseit azonban az 1956. évi december hó 29. napjától kell alkalmazni.

(2) Jelen rendelet végrehajtásáról a pénzügyminiszter gondoskodik.

Kádár János s. k.,
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnöke.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
1004/1957. (I. 8.) számú

h a t á r o z a t a

a megvonat utazási kedvezmény visszaállításáról

1. Mindazokat a dolgozókat, akik 1952. december 31-ig arcképes igazolvány (fekete, közszolgálati arcképes igazolvány) alapján félárú vasúti menetjegy váltására voltak jogosultak, ez a kedvezmény 1957. április 1-től újból megilleti.

Nem terjed ki a kedvezmény a közszolgálati munkaviszonyban nem álló nyugdíj- és egyéb ellátásban részesülőkre.

2. Az arcképes igazolvánnyal járó térítés összegére is kiterjedő részletes végrehajtási utasítást a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium — a Pénzügyminisztériummal és a Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövetsége Elnökségével egyetértésben dolgozza ki.

3. A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium a Pénzügyminisztériummal és a Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövetsége Elnökségével együtt vizsgálja felül az 1945. óta megszüntetett utazási kedvezményeket és az indokolatlanul megvonat kedvezmények visszaállításáról intézkedik.

Kádár János s. k.,
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnöke

Miniszteri utasítások

A pénzügyminiszter 2/1957. (I: 11.) P. M. számú

r e n d e l e t e

az 1957. október 23-át követő eseményekkel kapcsolatban munkahelyüket elhagyó dolgozók munkaviszonyának megszüntetéséről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány felhatalmazása alapján az 1956. október 23-át követő eseményekkel kapcsolatban munkahelyüket elhagyó dolgozók munkaviszonyának megszüntetéséről a következőket rendelem:

1. §.

(1) Annak a dolgozónak a munkaviszonya, aki az 1956. évi október hó 23-át követően munkahelyét engedély nélkül elhagyta és a munka felvételére igazolatlanul nem jelentkezett — az alábbiak szerint szűnik meg:

a) ha a munka felvételére felhívták, és a felhívásban a jelentkezésre határidőt tűztek ki, akkor a felhívásban a jelentkezésre kitűzött időponttal;
b) ha a munka felvételére szóló felhívásban a jelentkezésre határidő kitűzve nem volt, akkor a jelen rendelet hatálybalépésének napjával;
c) ha a munka felvételére nem hívták fel, akkor a jelen rendelet hatálybalépését követő 8 nappal.

(2) Annak a dolgozónak a munkaviszonya, aki munkára jelentkezett ugyan, de azt követően az ország területét engedély nélkül elhagyta, vagy engedélyének lejártával nem tért vissza — azon a napon szűnik meg, amelyen utoljára munkát teljesített.

2. §.

(1) Annak a dolgozónak, akinek munkaviszonya az 1. § alapján szűnik meg, a korábban ténylegesen teljesített munkája alapján járó munkabért csak a munkahelyén történő személyes jelentkezés esetében lehet kifizetni.

(2) Ha a munkaviszony az 1. §. alapján megszűnik, a dolgozó munkaviszonya alapján a dolgozó és igényjogosult hozzátartozói részére járó valamennyi juttatást és kedvezményt is meg kell szüntetni.

3. §.

(1) Ha a dolgozó munkaviszonya az 1. § alapján szűnt meg, a munkakönyvben a munkaviszony megszűnésének módját „önkéntesen kilépett” bejegyzéssel kell feltüntetni.

(2) Ha a dolgozó a munkakönyvéért nem jelentkezik, a munkakönyvet az 1/1954. (MTH. K. 10.) M. T. H. számú utasítás 17. §-a szerint hat hónap eltelté után meg kell semmisíteni.

4. §.

A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Kossa István s. k.,
pénzügyminiszter

A pénzügyminiszter 3/1957. (I. 13.) P. M. számú

rendelete

a népgazdaság átszervezéséről szóló rendelkezések végrehajtásával kapcsolatos kérdések szabályozásáról

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány-
nak a népgazdaság átszervezésével kapcsolatos
munkaügyi kérdésekről szóló 15/1956. (XII. 29.)
Korm. számú (a továbbiakban : R.) rendelete, vala-
mint az 1/1957. (I. 8.) Korm. számú rendeletben
kapott felhatalmazás alapján az alábbiakat ren-
delem :

I.

Felmondási járandóság

1. §

(1) A hivatal (vállalat stb.) részéről történt fel-
mondás esetén a R. alapján járó minden kedvez-
ményt azt a dolgozót (a továbbiakban : elbocsátott
dolgozót) illeti meg, akinek a felmondásról szóló
értesítést az 1956. évi október hó 23. napja után
legkésőbb 1957. évi március hó 31. napjáig kézbe-
sítették, vagy déli 12 óráig ajánlottan postára adták.

(2) Az elbocsátott dolgozót a munkaviszony
megszüntetésétől (a tizenöt napi felmondási idő le-
járától) számítva, annyi időre kell munkabérrel
ellátottnak tekinteni, amennyi napi keresetet jelent
részére a tizenöt napi felmondási járandóságon felül
kifizetett összeg.

(3) A munkabérrel ellátottság időtartamát a
betegségi biztosítás szolgáltatásaira, valamint a
nyugdíjra való jogosultság elbírálásánál a munka-
viszonyban töltött időhöz hozzá kell számítani.

(4) A munkabérrel való ellátottság megszűnése-
nek időpontját úgy kell megállapítani, hogy a
tizenöt napi felmondási időt 30 naptári nappal kell
növelni és ehhez az időtartamhoz (45 nap) annyszor
másfél napot — legfeljebb azonban további 45 na-
pot — kell hozzáadni, ahány év után az elbocsátott
dolgozó 5 százalékos kiegészítést kapott. Ha ezen
időtartam utolsó napjára félnapi munkabér jut,
ellátottság szempontjából a félnapot figyelmen
kívül kell hagyni.

(5) Ha a R. 2. §-a alapján a dolgozó már egy íz-
ben felemelt felmondási járandóságban részesült,
majd újabb munkaviszonyt létesített, s ezt a munka-
viszonyát még 1957. évi március hó 31. napja előtt
a hivatal (vállalat) részéről történt felmondással
megszüntetik, a felemelt felmondási járandóságot
újából kifizetni nem szabad.

(6) A R. 2. §-a alapján járó felemelt felmondási
járandóság — a R. 3. §-ában említett kedvezmények
mellett — azt a dolgozót is megilleti, aki a R. 7. §
(3) bekezdése szerint az áthelyezést nem fogadta el,
s a munkaviszonyt felmondással megszüntette.

(7) A R. 2. §-a alapján járó felmondási járandó-
ságot ki kell fizetni annak a dolgozónak is, aki táp-
pénzes állományban van.

(8) Ha az elbocsátott dolgozó a R. hatályba-
lépését követően újabb munkaviszonyt létesít, a

munkabérrel való ellátottságot — nem számítva
bele a 15 napi felmondási időre járó munkabért —
az új munkabérének folyósításánál számításba kell
venni. A dolgozó részére az új munkahelyén csak
azzal a nappal szabad munkabért folyósítani, amely
nappal a munkabérrel való ellátottsága megszűnt.

(9) Ha a (8) bekezdéssel érintett elbocsátott
dolgozó új munkahelyén járó havi keresetének egy
napra eső hányada kevesebb, mint a korábbi havi
keresetének egy napra eső hányada volt, a többlet-
tel a munkabérrel való ellátottság időtartama nem
hosszabbítható meg. Ha a dolgozó az új munka-
helyén magasabb munkabérre jogosult, a korábbi
alacsonyabb és az új magasabb munkabér közötti
különbséget részére ki kell fizetni.

(10) A (8) és (9) bekezdésekben foglaltak alól
kivételt képez, ha a dolgozó

a) bányamunkát ;

b) alkalmi vagy időnyjellegű munkát vállal ;

c) szövetkezetnél, vagy magánmunkáltatónál
helyezkedik el, amely esetekben a munkabért kor-
látozás nélkül ki kell fizetni.

2. §

(1) A felmondási járandóság alapját képező havi
átlagkereset kiszámításánál az 1956. évi október,
november és december hónapokra kifizetett munka-
béreket figyelmen kívül kell hagyni. A havidíjas
dolgozók átlagkeresetének kiszámításánál, ha a
munkaviszony 1956. évi december hó 31. napja
előtt szűnt meg, az 1956. évi szeptember havi átlag-
keresetet, ha 1957. évi január hó 1. napját követően
szüntették meg, a kiszámítás idején érvényes havi
alapbért és a Munka Törvénykönyve végrehajtási
rendelete (Mt. V.) 140. §. (1)–(3) bekezdése szerint
figyelembe vehető egyéb kifizetett járandóságokat
kell számításba venni.

(2) A közszolgálati dolgozók felmondási járandó-
ságának kiszámításánál a pótszabadság alapjául
szolgáló folyamatos munkaviszonyt kell figye-
lembe venni abban az esetben, ha ez kedvezőbb el-
bírálást biztosít, mint a korpótlék szempontjából
beszámított teljes szolgálati idő.

3. §

(1) A dolgozót terhelő 3%-os nyugdíjjárulékot,
továbbá a társadalombiztosítási járulékot az összes
felmondási járandóság után le kell vonni, illetőleg
le kell róni.

(2) A R. 3. §. (3) bekezdése szerint a Munka
Törvénykönyve (Mt.) 80. §-a alapján folyósított
fizetési előleg havi törlesztő-hányadának 50%-át a
felmondási járandóságnak a munkaviszony meg-
szűnéséig (tizenöt napra) eső részéből még le kell
vonni. Az összes felmondási járandóságból (a tizen-
öt napi felmondási illetmény, az egyhavi átlagkere-
set és az 5%-os rendkívüli felmondási járandóság
együttes összegéből) a gyermektartási díjat, a
TÜKER és egyéb tartozásokat olyan százalékos
mértékben szabad levonni, amint azt a dolgozó

havi munkabéréből a felmondást megelőzően levonták.

(3) Az 1956. évi október hó 23. napja után a rendeletekkel ellentétben felvett munkabér és egyéb járandóság nem tekinthető a Mt. 80. §-a alapján adható előlegnek, ennek megfelelően egyéb tartozásként az összes felmondási járandóság 50 százalékáig (54/1953. (XI. 28.) M. T. 2. § (2) bekezdés) kell levonni.

II.

A dolgozó nőkre vonatkozó egyes rendelkezések

4. §

(1) A R. 14. §-ának rendelkezései nem érintik a Mt. 96. §-ában foglaltakat, amely szerint a dolgozó nő munkaviszonyát a terhesség megállapításától a szülést követő hatodik hónap végéig a hivatal (vállalat) csak fegyelmi eljárás alapján szüntetheti meg. A Mt. 96. §-ának hatálya alá tartozó dolgozó nő munkaviszonyát a hivatal (vállalat) részéről történő felmondással csak az említett felmondási tilalmi idő lejártá után lehet megszüntetni.

(2) Ha a hivatal (vállalat) megszűnik, az (1) bekezdés szerint munkaviszonyban megtartott dolgozó nő a jogutód hivatal (vállalat) vezetőjénél, ha jogutód nincs, a lakóhelye szerint illetékes városi (városi kerületi), illetőleg községi tanács végrehajtó bizottságánál köteles szolgálatra jelentkezni. Az ilyen dolgozó nőt állományilag mint létszámfeleltit kell nyilvántartani. Foglalkoztatásáról és a ténylegesen ellátott munkakörének megfelelő munkabér folyósításáról a jogutód hivatal (vállalat), illetőleg a tanács végrehajtó bizottsága költségvetésének terhére köteles gondoskodni. Az így kifizetett összeggel a beralap növelhető.

(3) A (2) bekezdésben említett esetben az érdekelte dolgozó nőt át kell helyezni, s vonatkoznak rá a R. 7. §-ában foglalt rendelkezések.

(4) A (3) bekezdés szerint áthelyezett dolgozó nő munkaviszonyát a tilalmi idő lejártá után meg kell szüntetni.

III.

Munkanélküli segély

5. §

(1) A munkanélküli segély iránti igény elbírálására községekben a községi tanács VB. titkára, városokban (kerületekben) a pénzügyi osztály jogosult. Vita esetén a felettes tanács VB pénzügyi osztálya dönt.

(2) Munkanélküli segélyt csak a rendeletben előírt feltételek fennforgása, valamint a munkakönyv és a munkavállalói igazolási lap bemutatása esetében lehet kifizetni. A munkanélküli segélyre jogosult dolgozó büntetőjogi felelősség mellett köteles nyilatkozni, hogy sem táppénzben, sem nyugdíjban nem részesül.

(3) A munkanélküli segély a R. 8. § (4) bekezdése szerint — egyéb feltételektől függően — attól az időponttól jár, amely időpontban az elbocsátott dolgozó munkabérrel való ellátottsága megszűnik. Az ellátottság megszűnésének időpontját a jelen

rendelet 1. § (4) bekezdésében foglaltak szerint kell megállapítani. Az így megállapított időpontot a munkáltató a dolgozó munkavállalói igazolási lapján köteles feltüntetni.

(4) A munkanélküli segélyből a gyermektartási díjat — a R. 8. § (3) bekezdésében szabályozott 40 forint számításbavétele nélkül — a segély összegének 33%-a erejéig lehet levonni. A munkáltató köteles az elbocsátott dolgozó munkavállalói igazolási lapjára rávezetni, hogy gyermektartási díj fizetésére kötelezett.

(5) Azt a gyermeket, aki után az elbocsátott dolgozó gyermektartási díj fizetésére kötelezett, a R. 8. § (3) bekezdése szerint eltartott családtagnak kell tekinteni.

(6) Gyermektartási díjat és az eltartott gyermek után járó 40 Ft-ot a gyermek gondozójának együttesen kell kifizetni.

(7) A R. alapján megállapítható munkanélküli segélyek kifizetésének biztosítására a Pénzügyminisztérium a fővárosi, a megyei és a megyei jogú városi tanácsok (továbbiakban: megyei tanácsok) VB pénzügyi osztályainak letéti számláira ellátmányt bocsát rendelkezésre. A megyei tanácsok VB pénzügyi osztályai a felmerülő igények alapján gondoskodnak az ellátmánynak a kerületek, a városok és a járások, a járási tanácsok VB pénzügyi osztályai pedig a községek közötti megosztásáról. A megosztás szerinti ellátmányokat a pénzügyi osztályok, illetőleg a községi tanácsok letéti számláira kell átutalni. Az ellátmányok kezelése és elszámolása a letéti gazdálkodásra vonatkozó jogszabályok szerint történik.

(8) A megállapított munkanélküli segélyt a községi tanács VB titkára (gazdálkodási előadó), illetőleg a pénzügyi osztály a letéti számlán jóváírt ellátmány terhére — előre meghatározott napokon — havonta utólag folyósítja. A kifizetés tényét a segélyt felvevő munkakönyvének 8. oldalára be kell jegyezni.

(9) Az ellátmány felhasználásáról a felettes tanács VB pénzügyi osztályához havonta minden hó 10. napjáig okmányolt elszámolást és a következő hónapokra igénybejelentést kell küldeni. A megyei tanácsok VB pénzügyi osztályai a felülvizsgált elszámolások és a bejelentett igények alapján gondoskodnak az ellátmányok kiegészítéséről, illetőleg újabb ellátmányok rendelkezésre bocsátásáról. A megyei tanácsok VB pénzügyi osztályai a letéti számlára átutalt ellátmányokról, valamint az ellátmányok felhasználásáról és a munkanélküli segélyben részesültek számáról minden hónap 18. napjáig kötelesek a Pénzügyminisztériumhoz tájékoztató jellegű elszámolást felterjesztetni, s egyben a következő havi igényeket bejelenteni.

(10) A felettes tanácsok VB pénzügyi osztályai az ellátmányok kezelését, felhasználását, valamint a kifizetés jogszerűségét a helyszínen is ellenőrizni kötelesek.

(11) A megállapításra és kifizetésre jogosult szervek a bejelentett igényekről, a megállapításokról, valamint a kifizetésekről nyilvántartást kötelesek vezetni.

6. §

Munkánélküli segély táppénzes állományban levő dolgozónak nem jár.

IV.

Rendkívüli szabadság

7. §

(1) A R. 6. §-a szerint a vállalatok legfeljebb 3 hónapi időtartamra engedélyezhetnek rendkívüli szabadságot. A 3 hónapi időtartamot úgy kell értelmezni, hogy egy-egy vállalat legfeljebb a rendkívüli szabadságolás megkezdésének napjától számított 3 hónapra fizethet ilyen címen bért. A 3 havi időtartam akkor sem növelhető, ha időközben a vállalat üzemelt és ennek következtében a tulajdonképeni rendkívüli szabadságolás nem éri el a 3 hónapot.

(2) Azokat a dolgozókat, akik a rendkívüli szabadság ideje alatt veszik ki a rendes szabadságukat, a szabadságidő alatt — az 50% munkabér helyett — a munkabér 100%-a illeti meg.

(3) Táppénzben részesülő vagy szülési szabadságon levő dolgozó részére csak a táppénz-segélyezés megszűnése, illetőleg a szülési szabadság lejárta után engedélyezhető rendkívüli szabadság.

(4) Annak a rendkívüli szabadságra küldött dolgozónak aki a rendkívüli szabadság időtartama alatt táppénzre vagy terhességi, gyermekágyi segélyre válik jogosulttá, a térítést a jogosultság tartama alatt is folyósítani kell. A térítést a 10. § (2) bekezdés szerint a táppénz, illetőleg terhességi, gyermekágyi segély folyósításánál figyelembe kell venni.

V.

Betegségi biztosítási szolgáltatások és családi pótlék

8. §

Táppénzt nem lehet folyósítani arra az időre, amelyre az elbocsátott dolgozó munkabérrel ellátott (1. § (4) bekezdés).

9. §

Az elbocsátott és a munkaviszony megszűnésekor táppénzes állományban levő dolgozóra vonatkozóan az üzemi kifizetőhellyel nem rendelkező munkáltató a dolgozó munkaviszonyának megszűnése napját a R. 2. §-a (1) bekezdése alapján kifizetett egyhavi átlagkeresetét, továbbá a (2) bekezdés alapján kifizetett rendkívüli felmondási járandóságának összegét, azt a naptári napot, amelyen az elbocsátott dolgozó munkabérrel való ellátottsága megszűnik (1. § (4) bekezdés), az SzTK táppénzt folyósító helyi szervének azonnal bejelenteni köteles. Amennyiben a dolgozó munkaviszonyának megszűnését követően válik keresőképtelenné, az említett adatokat a munkáltató a „Munkáltatói igazolvány”-ban köteles feltüntetni.

10. §

(1) A rendkívüli szabadságra küldött és a szabadság időtartama alatt keresőképtelenné vált dolgozó

részére járó táppénz, illetőleg terhességi, gyermekágyi segély összegének megállapításánál a R. 6. §-a (1) bekezdésében említett térítés kétszeres összegét kell munkabérként alapul venni.

(2) A rendkívüli szabadságra küldött és a szabadság időtartama alatt keresőképtelenné vált dolgozó részére a rendkívüli szabadság időtartama alatt járó táppénz, illetőleg terhességi, gyermekágyi segély összegét a R. 6. §-a (1) bekezdése alapján folyósított térítés összegével csökkenteni kell.

11. §

A R. 3. §-a (2) bekezdése alapján a betegségi biztosítás szolgáltatásainak nyújtása, valamint a családi pótlék folyósítása ugyanahhoz a szervhez tartozik, amely a dolgozó munkaviszonyának fennállása alatt arra illetékes volt. Ha az átszervezés során a táppénzt, illetőleg a családi pótlékot folyósító üzemi kifizetőhely megszűnik, a betegségi biztosítás szolgáltatásainak nyújtása, valamint a családi pótlék folyósítása az SzTK-nak a megszűnt üzemi kifizetőhely szerint illetékes helyi szervéhez tartozik.

VI.

Nyugdíj és nyugdíjpótlék

12. §

Az a munkáltató, aki dolgozójának munkaviszonyát az 1956. évi október hó 23. napja és az 1957. évi március hó 31. napja közötti időben mondja fel, a R. 2. §-ában megállapított felmondási járandóságok kifizetésével, illetőleg a munkaviszony megszüntetésével egyidejűleg köteles az öregségi nyugdíjat vagy nyugdíjpótlékot igénylő munkavállalója kérelmére olyan hivatalos igazolást kiadni, amely a nyugdíjjogosultság elbírálásához, illetőleg a nyugdíjpótlék megállapításához szükséges. A munkáltató által igazolandó adatokat a Pénzügyminisztérium Nyugdíjügyi Főigazgatósága tájékoztatója szerint kell megadni.

13. §

Az 1/1957. (I. 8.) Korm. számú rendelet 1. §-a alapján öregségi nyugdíjra, illetőleg a 4. §-a alapján 30%-os nyugdíjpótlékre az is jogosult, aki munkaviszonyát a R. 7. §-ának (3) bekezdése alapján felmondással szüntette meg.

14. §

(1) A nyugdíj összegének megállapítása szempontjából irányadó tizenkét havi munkabér átlagának számításánál az 1956. évi október, november és december hónapokra kifizetett munkabéreket figyelmen kívül kell hagyni. Abban az esetben, ha az 1956. évi október, november és december hónapokra kifizetett munkabérek figyelmen kívül hagyásával az igénylő az igénybejelentést megelőző két éven belül tizenkét havi munkabérrel nem rendelkezik, a rövidebb idő alatt elért munkabér havi átlagának alapulvételével kell a nyugdíj összegét megállapítani.

(2) A nyugdíj összegének megállapítása szempontjából irányadó tizenkét havi munkabér havi átlagának kiszámításánál az 1956. évi december hó 31. napja utáni bérfizetési időszakokra vonatkozóan az igénylőre érvényes munkabérszabályok szerint a munkakörének megfelelő teljes bért kell figyelembe venni abban az esetben is, ha a bér fizetésének az 1957. évi január hó 1. napja utáni rendszeréről rendelkező jogszabályok értelmében egyes bérfizetési időszakokra nem a teljes bért fizetik ki.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben foglalt rendelkezéseket az 1/1957. (I. 8.) Korm. számú rendelet 4. §-a alapján járó 30%-os nyugdíjpótlék összegének kiszámításánál is megfelelően alkalmazni kell.

15. §

(1) Az elbocsátott dolgozó részére megállapított öregségi nyugdíjat a munkabérrel való ellátottság megszűnését (1. § (4) bekezdés) követő naptól lehet folyósítani. Ezt a rendelkezést kell alkalmazni abban az esetben is, ha a korábban megállapított öregségi nyugdíj folyósítása az elbocsátás miatt megszünt munkaviszony alatt szünetelt.

(2) A munkabérrel való ellátottság megszűnését követő naptól kezdődően a nyugdíj korlátozás nélküli összegét kell folyósítani annak a közszolgálati és vállalati nyugdíjasnak, akinek a nyugdíja munkaviszony miatt részben vagy egészben szünetelt.

(3) Az 1/1957. (I. 8.) Korm. számú rendelet 4. §-a szerint 30%-os nyugdíjpótlékre jogosult személy részére a nyugdíjpótlékot a munkabérrel való ellátottság megszűnését követő naptól kezdődően lehet folyósítani.

16. §

A megállapító szerv az általa megállapított nyugdíj egyhavi összegét a jogosult részére előlegként kifizetheti.

VII.

Hatálybalépés

17. §

(1) A jelen rendelet rendelkezéseit a R., illetőleg az 1/1957. (I. 8.) Korm. számú rendelet hatálybalépésétől kell alkalmazni.

(2) A R. hatálya nem érinti a fegyveres testületek tagjait.

Kossa István s. k.,

a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány pénzügyek vezetésével megbízott tagja.

A Munkaerőtartalékok Hivatala elnökének 1/1957. (I. 5.) M. T. H. számú

u t a s í t á s a

a munkaközvetítő irodák felállításáról és működéséről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 15/1956. (XII. 29.) számú rendeletében (a továbbiakban: R.) foglalt felhatalmazás alapján az alábbi utasítást adom ki:

1. §

A munkaközvetítő irodák elősegítik a dolgozók munkabahelyezését, a munkára jelentkezőket tájékoztatják a munkaalkalmakról. Az adott lehetőségeknek megfelelően elsősorban az arra leginkább rászorulókat elhelyezését támogatják.

2. §

(1) Munkaközvetítő irodákat a megyei jogú városi, a járási, a járási jogú városi és Budapesten a kerületi tanácsok végrehajtó bizottságainál kell létrehozni.

(2) A megyei tanács munkaerőgazdálkodási osztályának vezetője a végrehajtó bizottság hozzájárulásával eltekinthet a munkaközvetítő iroda felállításától azokban a városokban, amelyekben létrehozása szükségletnek mutatkozik.

3. §

(1) A vállalatok teljes munkaerőigényüket (a kötelező közvetítés körébe vont és az egyéb munkaerőigényüket is) kötelesek a területileg illetékes munkaközvetítő irodákhoz bejelenteni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott bejelentést a szükséges létszám, munkakör, munkabér, valamint a vállaláshoz szükséges egyéb feltételek megjelölésével kell megtenni.

4. §

(1) A R. 10. §-ában előírt kötelező közvetítést átmenetileg — további intézkedésig — vállalatoknál a műszaki és adminisztratív állománycsoportra, valamint a 11.640/1951. O. T. számú körrendeletben meghatározott, a csökkent munkaképességűek által betölthető munkakörökre, a költségvetési szerveknél az ügyvitelt ellátó (adminisztratív) és kisegítő állománycsoportokra kell bevezetni.

(2) A megyei tanácsok végrehajtó bizottsága munkaerőgazdálkodási osztályvezetői egyes vállalatok összes, vagy egyes munkaköreit meghatározott időre mentesíthetik a munkaközvetítés kötelezettsége alól.

(3) A R. 10. § (2) bekezdésében foglalt vezető munkakörök alatt az osztályvezető és annál magasabb munkakörök értendők.

(4) Áthelyezés esetére a munkaközvetítési kötelezettség nem vonatkozik.

(5) Az (1) bekezdésben foglalt korlátozás nem vonatkozik a 3. §-ban foglalt munkahely bejelentési kötelezettségekre.

5. §

(1) A munkaközvetítés írásban, munkaközvetítő (munkaerőirányító) lappal történik.

(2) A vállalatok kötelesek a munkaközvetítő lapot egy évig megőrizni s azt a munkaközvetítő szervek kívánságára felmutatni.

6. §

(1) A dolgozónak a munkaközvetítéshez munkakönyvét és személyi igazolványukat kell felmutatni.

(2) A munkaközvetítésre jelentkező dolgozókat általában jelentkezési sorrendben a szakképzettség és a szociális helyzet figyelembevételével kell munkába közvetíteni.

(3) A vállalatok egyes dolgozók személy szerinti közvetítését csak indokolt esetben (speciális szakképzettség, vállalati érdek) kérjék.

(4) Dolgozót a munkaközvetítésből kizárni semmilyen címen nem szabad.

(5) A munkaközvetítés ingyenes.

7. §

A munkaközvetítő irodák kötelesek a szakszervezetek megbízottai részére a munkaközvetítéssel kapcsolatos mindennemű kérdésben felvilágosítást nyújtani, és a szükséges bizonylatokat felmutatni.

8. §

(1) Jelen utasítás kihirdetése napján lép hatályba.

(2) A 6/1954. M. T. H., a 33/1955. (MTH. K. 8.) M. T. H., a 30/1956. (MTH. K. 7.) M. T. H., az 55/1955. (MTH. K. 13.) M. T. H. számú utasítások, valamint az 1006/1956. M. T. H. számú utasítás hatályukat veszítik.

Pécsi János s. k.,

a Munkaerőtartalékok Hivatala elnöke

Jogszabálymutató

1957. évi január hó 8-tól 1957. évi január hó 18-ig.

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1957. évi 1. számú tvr.	A közbiztonsági őrizetről szóló 1956. évi 31. számú törvényerejű rendelet egyes rendelkezéseinek módosításáról.
	1.005/1957. (I. 11.) Korm. határozat	Az Energia Kormánybizottságról.
	1.006/1957. (I. 11.) Korm. határozat	A munkakönyv kiállításával kapcsolatos egyes rendelkezésekről.
	1.007/1957. (I. 13.) Korm. határozat	A Közellátási Kormánybizottság megszüntetéséről.
	A fegyveres erők és közbiztonsági ügyek miniszterének 1/1957. (I. 13.) sz. rendelete	A közbiztonsági őrizetről szóló 1956. évi 31., illetőleg 1957. évi 1. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról.

Akadémiái Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA



BUDAPEST, 1957. FEBRUÁR 25.

TARTALOM

Törvények, rendeletek, 1957. évi 3. számú tvr. határozatok	Az egyesületek feletti felügyeleti jogkör gyakorlásáról.....	15
3/1957. (I. 20.) Korm. rendelet	Az egyesületek feletti felügyelet és ellenőrzés szabályozásáról.....	15
4/1957. (I. 20.) Korm. rendelet	A kötelező szakmai gyakorlattal kapcsolatos átmeneti intézkedésekről	16
6/1957. (I. 23.) Korm. rendelet	A nyugellátásra vonatkozó egyes rendelkezések kiegészítéséről.....	16
7/1957. (I. 23.) Korm. rendelet	Az ipari vállalatok vezető beosztású dolgozóinak kinevezéséről és elbocsátásáról	16
9/1957. (II. 2.) Korm. rendelet	A közszolgálati alkalmazottak belföldi kiküldetése esetén felszámítható egyes költségek megállapításáról	17
1.018/1957. (II. 5.) Korm. határozat	A Kossuth-díj Bizottság elnökének, elnökhelyetteseinek és tagjainak kinevezéséről	17
Miniszeri utasítások	8/1957. (O. K. 2.) O. M. A doktori cím adományozásáról szóló 1951. évi 26. számú törvényerejű rendelet 8. §-a (1) bekezdésének hatálytalanításáról kiadott 1956. évi 26. számú törvényerejű rendelet végrehajtása.....	18
	112/1957. (P. K. 5.) P. M. Az államigazgatás átszervezése folytán felszabaduló állóeszközök és anyagok értékesítéséről	18
Jogszabálymutató		20

Jogszabályok

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1957. évi 3. számú

törvényerejű rendelete

az egyesületek feletti felügyeleti jogkör gyakorlásáról.

1. §. A Népköztársaság Elnöki Tanácsa felhatalmazza a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormányt, hogy az egyesületek felügyeletét és ellenőrzését — átmenetileg — az 1955. évi 18. számú törvényerejű rendelet 12. §-ában foglaltaktól eltérően szabályozza.

2. §. A jelen törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Kristóf István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
3/1957.(I.20). számú

rendelete

az egyesületek feletti felügyelet és ellenőrzés
szabályozásáról.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1957. évi 3. számú törvényerejű rendeletének 1. §-ában foglalt felhatalmazás alapján az alábbiakat rendeli:

1. §

Az 1955. évi 18. számú törvényerejű rendelet hatálya alá tartozó egyesületek állambiztonsági szempontból való felügyeletét és ellenőrzését — további intézkedésig — a fegyveres erők és közbiztonsági ügyek minisztere gyakorolja.

2. §

A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba. Végrehajtásáról a Belügyminisztérium gondoskodik.

Kádár János s. k.
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
4/1957. (I. 20.) számú

rendelete

**a kötelező szakmai gyakorlattal kapcsolatos
átmeneti intézkedésekről.**

1. §

(1) A népgazdaság átszervezése során a kötelező szakmai gyakorlaton levő dolgozót az 1957. évi január hó 1. napja és az 1957. évi március hó 31. napja között a szakmai gyakorlat teljesítése alól a vállalat (hivatal, intézmény) felett felügyeletet gyakorló miniszter felmentheti. Egyetemet, vagy főiskolát végzett dolgozó felmentése esetén a felmentésről egyidejűleg az iskola felett felügyeletet gyakorló minisztert is értesíteni kell.

(2) A kötelező szakmai gyakorlat alól felmentett dolgozó munkaviszonya a felmentés folytán határozatlan időre létesített munkaviszonyra alakul át.

2. §

Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Kádár János s. k.,
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnöke

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
6/1957. (I. 23.) számú

rendelete

**a nyugellátásra vonatkozó egyes rendelkezések
kiegészítéséről.**

1. §

(1) Az a dolgozó, aki az 1954. október hó 1. napja előtt érvényben volt jogszabályok alapján megállapított nyugellátásban részesül és akinek az 1956. október hó 23. napján fennállott munkaviszonyát 1956. október 23. és 1957. március hó 31. között szüntették, illetve szüntetik meg — tekintet nélkül arra, hogy nyugellátásának megállapítása óta mennyi időn át állott munkaviszonyban — nyugellátásának nyugdíjpótlékkal történő kiegészítése helyett (1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet 37. §. 1/1957. (I. 8.) Korm. számú rendelet 4. §., 3/1957. (I. 13.) P. M. számú rendelet 13. §., az 1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet, illetve az 1956. évi 34. számú törvényerejű rendelet alapján járó öregségi nyugdíj megállapítását igényelheti.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéseket nem lehet alkalmazni a 14/1956. (XII. 1.) Korm. számú határozat 1. pontjának hatálya alá tartozó nyugdíjasokra abban az esetben sem, ha e határozat hatályba lépése előtt történt felülvizsgálat alapján részükre csökkent összegű ellátást folyósítanak.

2. §

Az 1. §-ban foglalt rendelkezés alkalmazása szempontjából nyugellátásnak kell tekinteni az 1952. évi január hó 1. napja előtt érvényben volt

jogszabályok alapján megállapított nyugdíjat, öregségi, rokkantsági járadékot (bányanyugbért) vagy ezzel egy tekintet alá eső öregségi és rokkantsági ellátást, valamint a 66%-ot meghaladó munkaképesség csökkenés alapján megállapított baleseti járadékot, továbbá az 1951. évi 30. számú törvényerejű rendelet alapján megállapított öregségi és rokkantsági nyugdíjat.

3. §

Az a bányász, aki a jelen rendelet hatályba lépése napján földalatti munkahelyen dolgozik, az 1954. évi október hó 1. napja előtt érvényben volt jogszabályok alapján megállapított nyugellátásának nyugdíjpótlékkal történő kiegészítése helyett az 1954. évi 28. számú, illetve az 1956. évi 34. számú törvényerejű rendelet alapján járó öregségi nyugdíj megállapítását igényelheti e munkaviszonyának fennállása alatt is abban az esetben, ha igényét legkésőbb az 1957. évi március hó 31. napjáig bejelenti.

4. §

Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Kádár János s. k.,
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnöke

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
7/1957. (I. 23.) számú

rendelete

**az ipari vállalatok vezető beosztású dolgozóinak
kinevezéséről és elbocsátásáról.**

Az ipari és állami mezőgazdasági üzemek termelési rendjét az elmúlt időszak eseményei, egyes helyeken felelőtlen elemek megzavarták. Ezek tevékenysége arra irányult, hogy az igazgatók és a munkástanácsok közötti törvényesen szabályozott kapcsolatot megbontsák és a vezetés egységén így üttött rést felhasználva egyes üzemekben sor került a népi tulajdonban levő vagyron elherdálására, a népgazdaság érdekeivel ellentétes cselekedetekre.

Az üzemek termelési rendjének megszilárdítása és a vezetés egységének biztosítására a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány az 1956. évi 25. számú törvényerejű rendelet 9. §. (3) bekezdése végrehajtására az alábbiakat rendeli:

1. §

(1) Az 1956. évi 25. számú törvényerejű rendelet 9. §. (3) bekezdésében említett vezető beosztású dolgozók alatt a főmérnököt és főkönyvelőt, az állami mezőgazdasági üzemekben ezeken felül még a főagronómust kell érteni.

(2) A főmérnökök, főkönyvelők és az állami mezőgazdasági üzemek főagronómusai kinevezésére és elbocsátására vonatkozó jogszabályokat [123/1951. (VI. 17.) M. T. számú rendelet 3. § (1) bekezdés és 125/1951. (VI. 17.) M. T. számú rendelet 2. § (1) bekezdés] akként kell alkalmazni, hogy a kineve-

zésre és elbocsátásra jogosult szerv intézkedéséhez a munkástanács elnökségének jóváhagyása szükséges.

2. §

Az 1. §-ban nem említett dolgozók alkalmazása, áthelyezése és elbocsátása az 1.077/1954. (IX. 21.) számú minisztertanácsi határozat V. rész 3. pontja értelmében kizárólag az igazgató jogkörébe tartozik.

3. §

A jelen rendelet intézkedéseit 1956. november 24-től kell alkalmazni.

*Kádár János s. k.,
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnöke*

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 9/1957. (II. 2.) számú

rendelete

a közszolgálati alkalmazottak belföldi kiküldetése esetén felszámítható egyes költségek megállapításáról.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány az állami költségvetésből gazdálkodó szervek dolgozóit (közszolgálati alkalmazottakat) belföldi hivatalos kiküldetés esetén megillető költségek felszámítását az alábbiak szerint szabályozza:

1. §

A közszolgálati alkalmazottak belföldi hivatalos kiküldetés (külszolgálat) teljesítése esetében egységesen napi 31 forint napidíjra (élelmezési költségre) jogosultak. A jelen rendelet hatálybalépésével a közszolgálati alkalmazottak tekintetében a külszolgálati megkülönböztetés megszűnik.

2. §

A távolléti idő számításánál a menetrend szerinti közlekedési eszközök menetidejéhez indulásnál és érkezésnél egy-egy óra figyelembe vehető.

3. §

(1) Szállásköltség címén szállodában vagy vendégszobában történő elszállásolás esetén a vendéglátóipari tarifa szerint felszámítható, igazolt szállásköltséget, magánszállás igénybevételénél városokban napi 20 forint, községekben napi 15 forint szállásköltséget lehet felszámítani. Ez az összeg a fűtési időszakban napi 5—5 forinttal emelhető.

(2) Ugyanazon helységben 30 napot meghaladó kiküldetés (tartós kiküldetés) esetén a 31. naptól kezdődően a szállásköltség 50 százaléka számítható fel. A tartós kiküldetést a dolgozóval a kiküldetés kezdete előtt közölni kell.

(3) Nem illeti meg a szállásköltség azokat, akik részére a kiküldető szerv ingyenes szállást biztosít. Ebben az esetben csak a tényleges költség számítható fel.

4. §

A tartós kiküldetésben levő dolgozók a négyhetenkénti haza- és visszautazás költségeit is fel-

számíthatják. Ilyen utazásoknál — ha az utazás személyvonat használatával a 4 órát meghaladja, vagy a dolgozó 100 kilométernél nagyobb távolságra utazik —, gyorsvonat vehető igénybe.

5. §

A Kormány felhatalmazza a Munkaügyi Minisztériumot, hogy a vállalati dolgozók kiküldetési költségeit a jelen rendelet alapelvei, valamint az egyes területek (mezőgazdaság, magas- és mélyépítő ipar stb.) sajátosságainak figyelembevételével, a Szabad Szakszervezetek Országos Szövetségével és a Pénzügyminisztériummal egyetértésben külön szabályozza.

6. §

(1) Felhatalmazást kap a pénzügyminiszter arra, hogy a közszolgálati alkalmazottak belföldi kiküldetéseivel és átköltözködésével kapcsolatos kérdéseket a Szabad Szakszervezetek Országos Szövetségével egyetértésben rendelettel szabályozza.

(2) A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba. Hatálybalépésével a 33/1951. (I. 31.) M. T. számú és a 113/1951. (V. 27.) M. T. számú rendeleteknek a jelen rendelettel ellentétes rendelkezései, a közszolgálati alkalmazottak tekintetében megfelelően módosulnak, az (1) bekezdésben említett pénzügyminiszteri rendelet hatálybalépésével pedig hatályukat veszítik.

*Kádár János s. k.,
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnöke*

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1.018/1957. (II. 5.) számú

határozata

a Kossuth-díj Bizottság elnökének, elnökhelyetteseinek és tagjainak kinevezéséről.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a Kossuth-díj Bizottság elnökének, elnökhelyetteseinek és tagjainak kinevezéséről szóló 1.014/1955. (II. 2.) és 1.101/1955. (XII. 15.) számú minisztertanácsi határozatokban kinevezett Kossuth-díj bizottsági elnököt, elnökhelyetteseket és bizottsági tagokat e tisztségük alól felmenti és egyben az 1955. évi 2. számú törvényerejű rendelet 3. §-a értelmében alakított Kossuth-díj Bizottság elnökévé *Kállai Gyulát*, elnökhelyettesekké *Molnár Eriket*, *Kiss Árpádot* és *Rusznayk Istvánt* kinevezi.

A Kossuth-díj Bizottság tagjai:

I.

Hajós György, Kónya Albert, Novobáczky Károly, Rényi Alfréd, Friss István, Fogarasi Béla, Lukács Sándor, Németh Gyula, Nógrádi Sándor, Waldapfel József, Törő Imre, Alföldi Zoltán, Hetényi Géza, Petényi Géza, Straub F. Brunó, Bognár Rezső, Buzágh Aladár, Erdey-Grúz Tibor, Gerecs Árpád, Szekér Gyula, Czottner Sándor, Gyulai Zoltán, Szádeczki-Kardoss Elemér, Zámbo János, Bognár Géza, Kovács K. Pál, Winter Ernő, Szigeti György, Hevesi Gyula, Gáspár Sándor, Gillemot László, Kolozs

Richárd, Verő József, Ajtai Miklós, Csűrös Zoltán, Nyers Rezső, Csanádi György, Katona Antal, Szécsi Károly, Major Máté, Magyarai András, Manninger Rezső, Péter Károly, Schandl József, Somos András, Tamási István, Zoványi István.

II.

Veres Péter, Illés Béla, Szabó Pál, Darvas József, Gellért Oszkár, Bölöni György, Konecsni György, Kisfaludy Stróbl Zsigmond, Domanovszky Endre, Pátzay Pál, Ék Sándor, Barcsai Jenő, Pogány Frigyes, Kerényi Jenő, Kodály Zoltán, Szabolcsi Bencze, Zathureczki Ede, Szabó Ferenc, Harangozó Gyula, Nádasdy Kálmán, Fábry Zoltán, Gellért Endre, Kovács András, Major Tamás, Ladányi Ferenc, Uray Tivadar, Magyar Bálint.

Kádár János s. k.,
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnöke

Miniszteri utasítások

Az oktatásügyi kormánybiztos 8/1957. számú
utastása

a doktori cím adományozásáról szóló 1951. évi
26. számú törvényerejű rendelet 8. §-a (1) bekezdé-
sének hatálytalanításáról kiadott 1956. évi 26.
számú törvényerejű rendelet végrehajtása.

Az 1956. évi 26. számú törvényerejű rendelet
2. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a föld-
művelésügyi miniszterrel, az Egészségügyi Minisz-
térium vezetőjével és a Magyar Tudományos
Akadémia elnökével egyetértésben — az alábbiakat
rendelem el:

1. Doktori cím adományozására jogosult vala-
mennyi egyetem, valamint azok a főiskolák, ame-
lyeket a létesítésükről rendelkező jogszabály egye-
temi jellegű főiskoláknak minősít (továbbiakban :
egyetemek).

2. Az egyetem azokból az általa oktatott tudó-
mányágakból adományozhat doktori címet, ame-
lyeknek az illető egyetemen tanszéke van.

3. Doktori cím azoknak adományozható, akik
egyetemi tanulmányaikat befejezték és az alábbiak-
ban meghatározott feltételeknek megfelelnek.

4. A jelentkező doktori címet általában azon az
egyetemen szerezhethet, ahol tanulmányait befejezte.

Indokolt esetben — a jelölt kérésére — az érde-
kelt egyetemek vezetőinek megegyezése alapján
más egyetemen is megszerezhető a doktori cím.

5. A doktori cím megszerzése az utasítás
8. és 10. pontjában foglalt kivételektől eltekintve,
doktori értekezés (disszertáció) elfogadásához és
szigorlat letételéhez kötött.

A doktori értekezésnek a jelölt tudományos
munkára való képességét kell tanúsítania.

6. A doktori értekezést és a szigorlatot minősíteni
kell. A minősítésnek három fokozata van : „Summa
cum laude”, „Cum laude”, „Rite”.

7. Akinek értekezését, szigorlatát elfogadták,
doktori diplomát kap. A diplomát az egyetem
hagyományainak megfelelően latin vagy magyar
(esetleg két nyelvű) szöveggel kell kiállítani.

A doktori cím adományozása az erről szóló
diploma ünnepélyes átadásával történik.

8. Az orvosok foglalkozásuk megjelöléseként
— külön szigorlat letétele és értekezés benyújtása
nélkül — megkapják a doktor címet.

9. Az egyetemek a doktori cím adományozásá-
nak részletes feltételeiről és módjáról szabályzat-
tervezetet dolgozzanak ki és azt jóváhagyás végett
1957. április 30-ig terjesszék fel a felügyeletet
gyakorló miniszterhez. A szabályzatot a felügyelet-
tet gyakorló miniszter a művelődésügyi minisz-
terrel egyetértésben hagyja jóvá.

10. Azok, akik az egyetemeken az 1951. évtől
az 1956/57. tanév befejezéséig szereztek, ill. szerez-
nek jogi vagy orvosi végzettséget, a doktori címet
ugyancsak szigorlat letétele és értekezés benyújtása
nélkül kapják meg. Erről az egyetemek doktori
diplomát adnak ki.

11. Az utasítás a közzététel napján lép hatályba.
Végrehajtásáról az egyetemek gondoskodnak.

Budapest, 1957. január 26.

dr. Kónya Albert s. k.,
oktatásügyi kormánybiztos

A pénzügyminiszter 112/1957. (P.K.5.) P. M.
számú

utastása

az államigazgatás átszervezése folytán felszabaduló
állóeszközök és anyagok értékesítéséről.

A költségvetési, valamint az előirányzatos
folyószámlarendben gazdálkodó szervek felesleges
állóeszközeinek és anyagainak feltárásáról és érté-
kesítéséről szóló 64/1955. (P.K. 20). P.M. számú
utastás kiegészítéseképpen az alábbiakat rendelem :

1. §

A költségvetési, valamint a költségvetési folyó-
számlás szervek (a továbbiakban : szervek) köte-
lesek gondoskodni az államigazgatás átszervezése
következtében feleslegessé, illetőleg nélkülözhetővé
vált állóeszközöknek és anyagoknak (a továbbiak-
ban : vagyontárgyak) a legrövidebb időn belül, de
legkésőbb március 31-ig történő feltárásáról és
hasznosításáról. A feleslegessé vált irodabútorok-
ból elsősorban a rosszul ellátott költségvetési
szervek (tanácsi végrehajtóbizottságok) igényeit
kell kielégíteni.

2. §

(1) Az átszervezés következtében feleslegessé
vált vagyontárgyak feltárásának és hasznosításá-
nak végrehajtásáért a szerv vezetője felelős, aki a
munkálatok megszervezésére értékesítési megbí-
zottat nevez ki.

(2) A megszűnő minisztériumoknál (országos hatáskörű szerveknél) és egyéb megszűnő szerveknél felszámoló biztost kell kinevezni, aki felelős a vagyontárgyak értékesítéséért, a záróleltár összeállításáért, a számviteli nyilvántartások lezárásáért és a zárómérleg elkészítéséért.

(3) A minisztérium (országos hatáskörű szerv) felszámoló biztosának nevét és hivatali címét jelenteni kell a Pénzügyminisztériumnak, megbízatása alól csak a pénzügyminiszter mentheti fel. Egyéb megszűnő szervek felszámoló biztosainak nevét és címét a felügyeleti szervnek kell jelenteni és őket megbízatásuk alól a felügyeleti szerv menti fel.

(4) A felszámoló biztos felmentésére akkor kerülhet sor, ha a megszűnő szerv elhelyezésére szolgáló épületet az ott maradt berendezéssel és felszereléssel együtt leltár szerint a továbbhasználó szerveknek átadta, az értékesítésre vonatkozó beszámolót elkészítette és a lezárt számviteli nyilvántartásokat, a zárómérleget a Pénzügyminisztériumnak, illetve a felügyeleti szervnek benyújtotta.

(5) Az értékesítési megbízottak és felszámoló biztosok az értékesítés megszervezéséért és az előírásoknak megfelelő lebonyolításáért felelősek és anyagilag felelősek.

3. §

(1) A vagyontárgyakat értékesítés végett a megfelelő kereskedelmi szerveknek kell vételre felajánlani, mégpedig az ipari termelőeszközöket, műszereket, valamint egyéb műszaki felszerelési tárgyakat a Műszaki Bizományi Vállalatnak, az irodagépeket (kizárólagos joggal) az Irodagépipari és Finommechanikai Vállalatnak, a lakosság részére értékesíthető berendezési és egyéb tárgyakat a Bizományi Áruház Vállalatnak.

(2) Az illetékes kereskedelmi szerv a vételre való felajánlás után, de legkésőbb a felajánlástól számított 15 napon belül köteles nyilatkozni a vagyontárgyak átvételéről és megjelölni az átvétel időpontját, amely a nyilatkozat keltétől számított 30 napot nem haladhatja meg.

4. §

(1) Ha a visszaigazolás az illetékes kereskedelmi szervtől 15 napon belül nem érkezik meg, a szerv vagyontárgyait saját hatáskörében — magánosok részére is — értékesítheti.

(2) Az (1) bekezdésben említett esetben az eladási ár megállapításához szakértőt (bíróági végrehajtó, zálogházi becsüs stb.) lehet igénybe venni. Ezért a ténykedésért a szakértők az érvényben levő szakértői díjazásban részesülhetnek.

(3) A felesleges és nélkülözhető vagyontárgyak feltárását és azoknak szabályszerű módon történő értékesítését (elszámolását) a Magyar Nemzeti Bank helyszíni vizsgálatai során ellenőrzi.

(4) Az átadásra kerülő vagyontárgyak és a szállítással kapcsolatos költségek ellenértékét az eladó és a vevő a Bank által szabályozott, érvényben levő fizetési módokat figyelembevételel köteles elszámolni.

5. §

Nagyszámú értékesítendő vagyontárgy esetén — a szállítási és raktározási költségek csökkentése érdekében — lehetőséget kell biztosítani a Bizományi Áruház Vállalat részére, hogy az értékesítést a helyszínen végezze el.

6. §

A helyszínen nem értékesített vagyontárgyak raktározásához szükséges helyiségek biztosításáról — a Bizományi Áruház Vállalat felkérésére — az Áruraktározási Hivatal a Fővárosi Tanács Közületek Elhelyező Csoportjával együtt gondoskodik.

7. §

(1) Költségvetési szervek és költségvetési folyószámlás szervek irodai berendezéseket és felszereléseket — a Pénzügyminisztérium előzetes jóváhagyásával — könyvtárítás útján adhatnak át egymásnak.

(2) A fővárosi, megyei, megyei jogú városi tanácsok és járási (városi, városi kerületi) tanácsok felesleges irodai berendezéseiket, felszereléseiket elsősorban a községi tanácsoknak adják át.

(3) A szervek felszabaduló vagyontárgyaikat vállalatok és szövetkezetek részére csak térítés ellenében adhatják át.

(4) A felszabaduló vagyontárgyakat bérbe adni nem lehet.

8. §

A megszűnő szervek helyiségeibe beköltöző szerveknek és magánosoknak az ott található vagyontárgyakat leltár szerint át kell venniük és az elszállításig, illetve értékesítésig meg kell őrizniük.

9. §

A megszűnő sportegyesületek, sportkörök vagyontárgyainak megőrzéséről az illetékes szakszervezeti központ gondoskodik. Azonos eljárás követhető azoknál a kultúrlétesítményeknél és kultúrcsoportoknál, amelyeknek folyamatos működése nem biztosítható. A vagyontárgyakat leltár szerint könyvtárítás útján kell átadni.

10. §

Az értékesítésből származó bevételeket a szervek 50 Működési és egyéb bevétel rovatán kell elszámolni. Megszűnő szervek esetében a bevételeket a Pénzügyminisztérium 103.600 számú Egyéb állami bevételek elnevezésű számlájára kell befizetni.

11. §

(1) A jelen utasítás hatálya nem terjed ki a gépkocsik értékesítésére.

(2) A 64/1955. (P.K. 20.) P.M. számú utasítás 6. §-a, továbbá a jelen utasítással ellentétes egyéb rendelkezései hatályukat veszítik.

Kossa István s. k.,
pénzügyminiszter

Jogszabálymutató

1957. évi január 19-től 1957. február 12-ig.

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1957. évi 5. számú tvr. (M. K. 10.)	Munkaügyi Minisztérium felállításáról.
	1.013/1957. (I. 26.) Korm. határozat (M. K. 10.)	A Munkaügyi Minisztérium felállításáról szóló 1957. évi 5. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról.
	8/1957. (I. 29.) Korm. rendelet (M. K. 12.)	Az állami gépjárművek üzemeltetésének szabályozásáról.
	6/1957. (I. 29.) P. M. rendelet (M. K. 12.)	A népgazdaság átszervezéséről szóló rendelkezések végrehajtását szabályozó 3/1957. (I. 13.) P. M. számú rendelet módosításáról.
	1957. évi 7. számú tvr. (M. K. 13.)	Az egyes minisztériumok összevonásáról és megszüntetéséről intézkedő 1956. évi 33. számú törvényerejű rendelet módosításáról.
	8/1957. (II. 2.) P. M. rendelet (M. K. 14.)	Az önállósítási kölcsönökről.
Pénzügyi Közlöny	1/1957. (Tg. É. 1.) O. T.—P. M.	A beruházások és a felújítások tervezése és finanszírozása az 1957. év I. negyedében.
	113/1957. (P. K. 5.) P. M.	A bérfizetés 1957. január 1. utáni rendszeréről kiadott 16/1956. (XII. 29.) Korm. számú rendelet végrehajtásának egyes kérdéseiről.
	117/1957. (P. K. 6.) P. M.	Az 1956. éves mérlegbeszámolók hatósági felülvizsgálatáról.

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA



BUDAPEST, 1957. MÁRCIUS 25

TARTALOM

Törvények, rendeletek, 1.024/1957. (II. 24.) határozatok	Korm. határozat. 11/1957. (II. 28.) Korm. rendelet. 1.028/1957. (III. 10.) Korm. határozat	A kulturális és sportalap módosításáról 21 Az egyetemek (főiskolák) esti tagozatain továbbtanuló dolgozók tanul- mányi szabadságának felemeléséről 21 A statisztikai szakvizsga határidejének módosításáról 21
MTA közlemények	108.056/1957. MTA 108.057/1957. MTA 15.375/1957. MTA	A Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Köztársaság közötti kultu- rális egyezmény 1957. évi munkatervének végrehajtásáról 22 A Magyar Tudományos Akadémia és a Lengyel Tudományos Akadémia közötti tudományos együttműködés 1957. évi megállapodásáról .. 24 A Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézete felállításáról .. 26
Jogszabálymutató		26

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
1.024/1957. (II. 24.) számú

határozata

a kulturális és sportalap módosításáról

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
a kulturális és sportalap módosításával kapcsolat-
ban a következő határozatot hozza:

1. A vállalati kulturális és sportalapot, valamint
a költségvetési szervek alkalmazottainak kulturális
és sporttámogatását 1957. január 1-től együttesen
„Kulturális és sportalap” elnevezéssel a Művelődés-
ügyi Minisztérium költségvetésében kell előíranyozni.

2. Az előirányzat felhasználása a művelődés-
ügyi miniszter és a Magyar Szabad Szakszervezetek
Országos Szövetsége rendelkezése alapján a szak-
szervezetek útján történik.

3. A jelen határozat végrehajtásáról a pénz-
ügyminiszter és a művelődésügyi miniszter a
Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövet-
ségével egyetértésben gondoskodik.

4. Jelen határozat rendelkezéseit 1957. évi
január hó 1. napjától kell alkalmazni, egyidejűleg
a 2.004/3/1954. számú minisztertanácsi határozat
3. pontja kivételével, valamint a 2.251/80/1954.
számú minisztertanácsi határozat hatályát veszti.

Apró Antal s. k.

a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
tagja

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
11/1957. (II. 28.) számú

rendelete

az egyetemek (főiskolák) esti tagozatain tovább-
tanuló dolgozók tanulmányi szabadságának fel-
emeléséről

1. §.

A 14/1956. (V. 30.) M. T. számú rendelettel
módosított 53/1953. (XI. 28.) M. T. számú rendelet
211. §-ának (2) bekezdése az alábbi rendelkezéssel
egészül ki:

„Ugyancsak további 6 munkanap tanulmányi
szabadságban részesülnek évenként az egyetemek
(főiskolák) esti tagozatain továbbtanuló dolgozók
is.”

2. §.

Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Kádár János s. k.

a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt
Kormány elnöke

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
1.028/1957. (III. 10.) számú

határozata

a statisztikai szakvizsga határidejének módosításáról

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
a 2.013/6/1954. számú minisztertanácsi határozat-

ban a statisztikai munkakörben foglalkoztatottak statisztikai szakvizsgáinak letételére meghatározott határidőt 1957. december 31. napjára módosítja.

Kádár János s. k.

a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt
Kormány elnöke

Akadémia közleménye

A Magyar Tudományos Akadémia 108.056/1957.
MTA sz.

közleménye

a Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Köztársaság közötti kulturális egyezmény 1957. évi munkatervének végrehajtásáról

(Nem teljes szöveg.)

A Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Köztársaság közötti kulturális egyezmény 1957. évi munkatervének végrehajtását — kivonatossan — az alábbiakban teszem közzé.

Tudomány

Együtműködés tudományos problémák megoldására.

1. A két ország tudományos akadémiái közös kutatásokat végeznek a mellékletben felsorolt témák vagy más témák területén a szükségletnek megfelelően.

2. A két fél tudományos akadémiái 1957. szeptember hó 15-ig kicserélik kutatási terveik fő témaköreinek előzetes jegyzékét és az 1958. évi munkaterv aláírásakor megegyeznek, milyen témakörben biztosítják az együtműködést.

A felek lehetőleg 1957. december hó 31-ig megküldik egymásnak a kutatási tervek fő témáinak végleges jegyzékét.

3. A felek tudományos akadémiáinak intézetei — közvetlen megállapodás alapján — könyveket, folyóiratokat, mikrofilmeket cserélnek.

Személycsere

4. A felek tudományos akadémiái előadások tartása, tapasztalatcsere és tanulmányok céljából kölcsönösen legfeljebb 15 tudományos dolgozót fogadnak, összesen 32 hétre, egyenként legalább 2 heti időtartamra.

5. A felek tudományos akadémiái rövidebb megbeszélések és konzultációk céljából legfeljebb 3 személyt fogadnak összesen 2 heti időtartamra.

6. A két tudományos Akadémia

a) kölcsönösségi alapon aspiránsokat vagy fiatal tudományos dolgozókat küldenek ki (csere) hosszabb időre szóló továbbképzés céljából;

b) tudományos dolgozókat küldenek ki az Akadémiák által 1955. évben létesített különleges munkahelyekre levéltári, történelmi, archeológiai, irodalomtörténeti, művészettörténeti vagy néprajzi anyagok tanulmányozására, valamint mikrofilmek készítésére.

A 6/a. és 6/b. pontok alapján kiküldött dolgozók összes tartózkodási ideje 28 hónap.

7. A felek tudományos akadémiái előzetes megegyezés alapján lehetővé teszik tudományos dolgozók tanulmányútjait a kiküldő fél költségére.

8. A két fél tudományos akadémiái szükség szerint meghívhatnak egyes tudósokat a tervben megállapított kereten felül. A másik fél a lehetőség szerint eleget tesz az ilyen meghívásoknak.

Anyagok cseréje a felek tudományos akadémiáinak külügyi osztályai között.

9. A tudományos akadémiák külügyi osztályai:
a) tájékoztató anyagokat cserélnek az akadémiák és intézeteik szervezetére, felépítésére, működésére és távlati terveikre vonatkozóan;

b) kicserélik a nemzetközi tudományos szervezetekben viselt tagságuk jegyzékét;

c) kicserélik a tudományos rendezvények évi tervét.

Tudományos akadémiák könyvtárai közötti együttműködés.

10. A tudományos akadémiák könyvtárai könyv- és folyóiratcserét folytatnak közvetlen megállapodás alapján.

11. Szükség esetén és kívánságra az akadémiái könyvtárak mikrofilmeket és fotokópiákat küldenek egymásnak a kérő fél költségére.

Együtműködés a felek tudományos akadémiáinak kiadói között.

12. A kiadók együtműködést létesítenek a tudományos művek kiadása területén, e célból megküldik egymásnak az Akadémiai Kiadók évi kiadási terveit, legfeljebb két-két főből álló delegációt cserélnek két-két heti időtartamra a kölcsönös együtműködés megtárgyalása és tapasztalatcsere céljából. Kérésre egy-egy olvasópéldányt küldenek kiadványaikból.

Együtműködés enciklopédikus művek kiadása területén.

13. A felek tudományos akadémiái a lehetőség szerint kölcsönös segítséget nyújtanak az enciklopédikus művek címszavainak lektorálásában.

Általános rendelkezések

55. A felek 1957. március hó 1-ig kicserélik az I. negyedévi, folyó év március hó 15-ig a II. negyedévi és július 1-ig a II. félévi kiküldetési ütemterveket, az első két esetben lehetőleg azonnal, a második félévi ütemtervre egy hónapon belül válaszolnak.

56. A felek a kiutazás előtt legalább egy hónappal megküldik egymásnak a kiutazó személyek életrajzát, személyi adatait, munkaprogramját, előadásai témáját, repertoárját, propagandaanyagokat, továbbá közlik egymással a kiutazó személyek nyelvismereteit és az esetleges különleges kívánságait.

59. A felek egyes kiküldöttüket vagy delegációkat hívnak meg kongresszusokra, tudományos ülésekre, konferenciákra, fesztiválokra, kiállításokra és esetleg színházi bemutatókra. A meghívókat a rendezvény előtt két hónappal megküldik. A meghívott fél legkésőbb két héttel előbb

bejelentí részvételét és egyúttal közli a résztvevők neveit, személyi adatait, rövid jellemzésüket, előadásaik témáját stb. Amennyiben a meghívott fél nem tud részt venni, kérheti a rendezvény anyagának megküldését.

60. A felek kölcsönösen tájékoztatják egymást más országban tartandó nemzetközi kongresszusokon, értekezleteken és üléseken való részvételükről és kérésre anyagot küldenek ezeknek a nemzetközi kongresszusoknak a lefolyásáról.

61. A felek támogatják a központi tudományos oktatásügyi, kulturális és művészeti intézmények és szervezetek között az együttműködés felvételét és fejlesztését, meghatározott arányban, ütemben és a két országban külön-külön érvényben levő irányelvek szerint.

A felek ebből a célból lehetővé teszik ezen intézmények és szervezetek munkatársainak tanulmányútjait, saját vagy az illető intézmény vagy szervezet költségére, valamint anyag-, tapasztalat- és tájékoztatáscserére.

65. A felek lehetővé teszik az e terv alapján érkező tudományos, oktatásügyi, kulturális és művészeti dolgozóknak, hogy könyvtáraikban, levéltáraikban és tudományos intézeteikben a fogadó országban érvényes rendelkezések betartásával tudományos kutatómunkát folytathassanak.

66. A fogadó fél a másik fél saját költségére utazó személyeinek anyagi segítséget nem nyújt, csak konzultatív segítséget, amennyiben erre igényt tartanak.

67. A felek a kérő fél költségére mikrofilm- vagy fényképmásolatokat készítenek levéltári, könyvtári és múzeumi anyagokról.

Budapest, 1957. március 12.

Jánossy Lajos s. k.
akadémiai titkár

Melléklet a Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Köztársaság közötti kulturális egyezmény 1957. évi végrehajtási munkatervéhez.

A felek akadémiai intézetei az alábbi szakokat és témákat illetően fejtenek ki együttműködést:

Irodalomtörténet.

- a) a huszitizmus a magyar irodalomban;
- b) a Jagelló-kori humanizmus Magyarországon és Csehszlovákiában;
- c) Petőfi a cseh és szlovák irodalomban;
- d) a csehszlovákiai magyar irodalom problémái a két világháború között, különös tekintettel a cseh és szlovák irodalom hatására és a magyarországi kapcsolatokra.

2. Szótárak

- a) a cseh-magyar szótár munkálatainak befejezése;
- b) a két országban folyó szótári munkálatok tapasztalatainak kölcsönös kicserélése.

3. Nyelvtudomány

Együttműködés a nyelvtudományi intézetek között a fonetika terén.

4. Filozófia.

A tudományos akadémiák megfelelő intézetei közötti együttműködés későbbi közvetlen megállapodás alapján.

5. Közgazdaságtan.

A tudományos akadémiák megfelelő intézetei közötti együttműködés későbbi közvetlen megállapodás alapján.

6. Történettudomány:

a) „A kapitalizmus fejlődése az egykori Osztrák-Magyar Monarchia országaiban” c. téma feldolgozásának folytatása;

b) együttműködés az első világháború és az 1917–19-es forradalom történetének kidolgozását illetően.

7. Néprajz.

A közösen készülő két néprajzi falu-monográfia folytatása:

- a) Tótkomlós
- b) Rudna.

8. Művészettörténet.

A régi magyarországi művészet problémáira vonatkozó eredmények és tapasztalatok kölcsönös kicserélése.

9. Régészet:

- a) a gravetti és szeléta kultúrák közös kutatása;
- b) Magyarország területének kultúra-továbbító szerepe a szomszédos északi területek felé a késő kőkorból és a rézkorból;
- c) a közép Dunavölgy kora-vaskori kronológiájának kutatása;
- d) a szláv őslakosság és a honfoglaló lakosság viszonyának kutatása: a Kis-Alföld X. századi anyagának feldolgozása; csehszlovák kutatók részvétele a zalavári ásatásokon;
- e) a középkori várkutatások egybehangolása a magyar és a szlovák kutatók között;
- f) szakmai együttműködés a magyar és szlovák kutatók között Lőcse műemléki helyreállítását megelőző kutatásoknál. A budai és a visegrádi ásatások még publikálatlan részletfelméréseinek, fényképeinek átadása a csehszlovák kutatóknak;
- g) együttműködés a Magyar Történelmi Múzeum szlovákiai eredetű bányászati vonatkozású anyagának publikálására;
- h) a lausitzi kultúra származása, elterjedése és kronológiája;
- i) a szláv népek és a késő római kultúra kapcsolata;
- j) a szláv népek településeinek történelmi és régészeti emlékei a VIII–XI. században.

10. Állam- és jogtudomány

- a) a gazdasági szerződések kérdéseiről szóló csehszlovák-magyar közös tanulmánykötet befejezése;
- b) közös csehszlovák-magyar tanulmánykötet előkészítése az államjog területéről (az államhatalom és államigazgatás legfelső szervei).

11. Fizika

- a) együttműködés az infravörös spektroszkópia valamint a készüléképítés területén ;
- b) együttműködés a kozmikus sugárzási kutatásokban ;
- c) együttműködés kiépítése a magfizika kérdéseiben.

12. Matematika.

Együttműködés a statisztikai módszerek alkalmazása területén.

13. Csillagászat.

Együttműködés a napkitörések vizsgálata területén.

14. Energetika.

Mindkét fél megvizsgálja az alap kutatásokat illető együttműködés kifejlesztésének lehetőségeit az energetika területén.

15. Méréstechnika és műszerügy.

- a) röntgen finomszerkezet-vizsgálat módszertani kérdései ;
- b) a polarográfia felhasználása az iparban ;
- c) hisztológiai vizsgálatok nedves replika módszerrel ;
- d) elektronmikroszkópos víruskutatási vizsgálatok ;
- e) a tudományos mérőműszerek fejlesztésének és előállításának módszerei ;
- f) az eredmények és tapasztalatok kölcsönös kicserélése a matematikai gépek területén.

16. Építés.

Kölcsönös tapasztalatcsere a talajmechanika, valamint az építési anyagokra és konstrukciókra vonatkozó alap kutatások terén.

17. Geofizika.

Közös kutatások a Nemzetközi Geofizikai év munkálataival kapcsolatban.

A Magyar Tudományos Akadémia 1080.57/1957. MTA sz.

közleménye

a Magyar Tudományos Akadémia és a Lengyel Tudományos Akadémia közötti tudományos együttműködés 1957. évi megállapodásáról

(Nem teljes szöveg)

A Lengyel Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság között kötött kulturális együttműködési szerződés végrehajtása céljából a tudomány területén a Lengyel Tudományos Akadémia (a továbbiakban : LTA) és a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban : MTA) az 1957. évi tudományos együttműködésre az alábbi munkatervben állapodott meg.

I. Együttműködés tudományos problémák megoldására.

1. A két Tudományos Akadémia közös kutatásokat végez a mellékletben felsorolt témákkal kapcsolatosan, vagy ezeken felül a felmerülő szükségleteknek megfelelően.

2. A két Tudományos Akadémia intézetei könyveket, folyóiratokat és mikrofilmeket cserélnek kölcsönös megállapodás alapján.

3. A felek kölcsönösen meghívják egymás képviselőit a fontosabb kongresszusokra, konferenciákra, valamint más rendezvényekre.

II. Személycsere

4. A két Tudományos Akadémia kölcsönösen tudományos dolgozókat küld ki (csere) előadások tartása, tanulmányút és tapasztalatcsere céljából, összesen 40 hétre.

5. A felek kölcsönösen aspiránsokat küldenek ki (csere) összesen 12 hónapra.

6. Mindkét fél kölcsönösen támogatja a tudományos dolgozók egyéni és kollektív kiutazását a kiutazók vagy a kiküldő intézet költségére. A fogadó fél kizárólag a szakmai program megvalósítása terén nyújt segítséget.

III. Anyag- és tapasztalatcsere

A felek :

7. folyóirat- és kiadványcserét folytatnak kölcsönös megállapodás alapján.

8. Az akadémiai kiadók szoros együttműködést létesítenek a könyvkiadás területén : 2—2 dolgozót küldenek ki 2—2 heti időtartamra. Megküldik egymásnak az akadémiai kiadók évi kiadási tervét.

9. Tájékoztató anyagokat cserélnek az akadémiai és intézeteik szervezetére, felépítésére, működésére stb. vonatkozóan.

IV. Általános rendelkezések.

A felek :

10. tájékoztatják egymást a külföldön tartandó kongresszusokra szóló meghívásokról és közlik részvételi szándékukat ;

11. év végén megküldik egymásnak azon külföldi kongresszusok jegyzékét, amelyeken részt vettek ; kérésre és lehetőség szerint a résztvevő fél beszámolót küld a kongresszus munkájáról ;

12. kicserélik a nemzetközi tudományos szervezetekben viselt tagságuk jegyzékét ;

13. kicserélik a tudományos rendezvények évi tervét.

14. A két akadémia 1957. május hó 15-ig kicseréli kiküldetési ütemtervét, amelyre a felek egy hónapon belül válaszolnak.

15. A felek legalább két hónappal az utazás előtt megküldik a kiküldendő munkaprogramját, személyi adatai és nyelvtudása feltüntetésével, esetleg tudományos életrajzát vagy tudományos munkásságára vonatkozó tájékoztatót.

16. A levelezés a két akadémia között közvetlenül történik.

17. Az év folyamán nem teljesített pontok nem vihetők át a következő évre.

Budapest, 1957. március 12.

Jánossy Lajos s. k.
akadémiai titkár.

Melléklet a Magyar Tudományos Akadémia és a Lengyel Tudományos Akadémia közötti tudományos együttműködés 1957. évi jegyzőkönyvéhez.

A két akadémia intézetei az alábbi témákkal kapcsolatosan folytatnak közös kutatásokat:

1. Irodalomtörténet.

A lengyel ariánusok és a magyar antitrinitáriusok közti irodalmi kapcsolatok a XVI. században. (Az MTA Irodalomtörténeti Intézete és az LTA Irodalomkutatási Intézete.)

2. Szótár és a Magyar Enciklopédia.

a) A lengyel-magyar szótár munkálatainak befejezése után az LTA előkészíti és megkezdi a magyar-lengyel szótár munkálatait.

b) Az LTA által életrehívott Polonica szerkesztősége folytatja munkáját a Magyar Enciklopédia címszójegyzékének összeállításával kapcsolatosan, a fenti címszavakból készült cikkeket feldolgozza, illetőleg a magyar szerkesztőség által beküldött cikkeket lektorálja, továbbá előkészíti és rendelkezésre bocsátja az illusztrációs anyagokat és bibliográfiákat.

3. Történettudomány.

a) Közös kutatások a magyar-lengyel reneszánsz kori kapcsolatok témakörben.

b) A második jobbágyság problémájával kapcsolatos kutatások. A felek a kelet-európai második jobbágyság problémája témakörből cikkeket jelentetnek meg szak-folyóirataikban. E cikkeket és tanulmányokat gyűjteményes kötetben kiadják és a kérdésről az év végén vitát rendeznek.

c) „A kapitalizmus fejlődése az egykori Osztrák Magyar Monarchia országaiban” c. téma feldolgozásának folytatása.

d) Az első világháború és az 1917–19-es forradalom történetének közös vagy összehangolt kidolgozása.

(Az MTA Történettudományi Intézete és az LTA Történettudományi Intézete.)

4. Régészet.

A gravetti és szeléta kultúrák közös kutatása. (Az MTA II. Osztálya és Instytut Historii Kultury Materialnej PAN.)

5. Jogtudomány.

Közös kidolgozásra javasolunk témákat a nemzetközi jog, az államjog, államigazgatási jog, a polgári jog, a munkajog és a büntető jog köréből. (Jogtudományi Intézet, Budapest és az LTA Jogtudományi Intézete.)

6. Fizika.

a) Együttműködés az atomrészek szórásának elméleti tanulmányozásában. (Az MTA Központi Fizikai Kutató Intézetének Elektromágneses Hullámok Osztálya és az LTA Atommagkutató Intézete.)

b) Együttműködés gyorsítóval végzett magfizikai vizsgálatokban a C—14-el folytatott mérésekben, valamint a neutronfizika területére eső témákban. (Az MTA Központi Fizikai Kutató Intézete és az LTA Fizikai Intézete.)

c) Együttműködés kiszélesítése a kozmikus sugárzási kutatásokban. Az együttműködés módját az 1955. augusztus 19-én a genfi atomenergia értekezleten, valamint az 1955. november 4-én a varsói munkaértekezleten felvett jegyzőkönyvek tartalmazzák. (Az MTA Központi Fizikai Kutató Intézete és az LTA Atommagkutató Intézete.)

d) Az együttműködés kiszélesítése a molekulák statisztikai elmélete terén végzett vizsgálatokban. (Az MTA Elméleti Fizikai Kutató Csoportja és az LTA Fizikai Intézete.)

e) Együttműködés fotoemulziós atommagfizikai vizsgálatokban. (Az MTA Debreceni Atommag Kutató Intézete és az LTA Fizikai Intézete.)

7. Matematika.

a) Az együttműködés kiszélesítése a stochasztikus folyamatok elmélete és annak fizikai, kémiai, technikai és egyéb alkalmazása c. témákban.

b) Együttműködés a matematikai gépek szerkesztésében.

c) Együttműködés a változó csillag kutatás terén.

(Az MTA Matematikai Kutató Intézete és az LTA Matematikai Kutató Intézete.)

8. Hidrológia.

a) Vizgazdálkodási tanulmányok, különös tekintettel a mezőgazdasági vízhasznosításra. (Műszaki Egyetem II. Vízépítési Tanszék és az LTA Geofizikai Intézete, a Varsói Állami Politechnika Hidrológiai és Hidraulikai Tanszéke, LTA Vízépítési Intézete.)

b) Jégokozta károk elleni védekezés: műtárgyak tervezése, üzeme, árvízvédekezés, téli hajózás. (Műszaki Egyetem Vízépítési Tanszék és az LTA Vízépítési Intézete, „Hidroprojekt” állami vállalat.)

9. Műszer- és mérés technika.

a) Ultrahang mérés technika alkalmazása.

b) Röntgen- finomszerkezet vizsgálat módszertana.

c) Elektronikus mérés technikai módszerek.

d) Roncsolásmentes anyagvizsgálati módszerek.

(Az MTA Mérés technikai és Műszerügyi Intézete és az LTA Műszaki Tudományok Elméleti Alapjai Intézete.)

e) Matematikai gépek szerkesztése és alkalmazása. (Az MTA Mérés technikai és Műszerügyi Intézete és az LTA Központi Matematikai Intézete.)

10. LTA Instytut Podstawowych Problemow Techniki, Zaklad Metali. Intézete, valamint a Zaklad Walchownictwa és Kuzniczstwa Instytutu Metalurgii és magyar részről Geleji Sándor akadémikus között: A nagy deformációkkal kapcsolatos képlékeny alakítás elméleti és gyakorlati kérdései.

A Magyar Tudományos Akadémia Társadalom- és Történettudományok Osztályának 15.375/1957. számú

k ö z l e m é n y e

a Filozófiai Intézet felállításáról

1. Az 1951. december 21-i 114/1951. M. T. határozat alapján az MTA Elnökségének hozzájárulásával a Filozófiai Intézet megalakult és 1957 február 1-ével megkezdte működését.

2. Az Intézet feladata:

a) A marxista-leninista filozófia fejlesztése, egyes fundamentális problémák részletes kidolgozása.

b) A természet- és társadalomtudományok fejlődése során felvetődő világnézeti problémák megoldása az illető tudományok szakembereivel együttműködve.

c) A filozófia történetének marxista feldolgozása.

d) A magyar filozófia haladó szellemi örökségének feltárása.

e) Napjainkban szerepet játszó és a közelmultból fennmaradt burzsoá filozófiai nézetek, áramlatok bírálata.

f) A filozófiai és a társadalmi gondolat tör-

ténete klasszikusainak magyar nyelvű kritikai kiadása és a kiadványok marxista érzékelése.

g) Magasszínvonalú filozófus kutató kérdések képzése.

h) Nemzetközi kapcsolatok kiépítése a Szovjetunió és a népi demokratikus országok filozófiai életével, valamint más országok haladó filozófiai kutatóival.

i) Filozófiai folyóirat kiadása.

3. Az Intézet igazgatója: *Fogarasi Béla* akadémikus.

4. Az Intézet székhelye: Budapest V., Széchenyi rkp. 3. *Szabó Imre* s. k.

oszt. titkár

108.374/1956.

K ö z l e m é n y

Erdey-Gruz Tibor elvtárs, a Magyar Tudományos Akadémia főtítkára minden hétfőn du. 4—6 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart.

A várakozás elkerülésére tanácsos, hogy a fogadóórán részt venni szándékozók előzetesen értesítsék a főtítkár titkárságát (Telefon: 121—087) — lehetőleg pénteki napon délig — a zavartalan időbeosztás végett.

Elnökségi Titkárság

Jogszabálymutató

1957. évi február hó 13-ától március hó 12-ig

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1.020/1957. (II. 10.) Korm. határozat. (M. K. 19.)	A vállalati gazdálkodás megszilárdítása érdekében teendő intézkedésekről.
	10/1957. (II. 24.) Korm. rendelet (M. K. 23.)	Az Országos Árhivatal szervezetéről és elnökének hatásköréről.
	1.025/1957. (III. 1.) Korm. határozat (M. K. 25.)	Az államigazgatás egyes ágazatainak vezetéséről.
	1.027/1957. (III. 2.) Korm. határozat. (M. K. 26.)	A lakásbérletre vonatkozó átmeneti rendelkezésekről.
	15/1957. (III. 7.) Korm. rendelet (M. K. 27.)	A lakásbérletről szóló 35/1956. (IX. 30.) M. T. számú rendelet végrehajtásáról.
	16/1957. (III. 10.) Korm. rendelet (M. K. 28.)	A munkaszüneti napokról.
	17/1957. (III. 10.) Korm. rendelet (M. K. 28.)	A gépjárművezetők és kísérők munkabérének és munkafeltételeinek megállapításáról szóló 11/1956. (XII. 19.) Korm. számú rendelet egyes rendelkezéseinek kiegészítéséről és módosításáról.
	18/1957. (III. 10.) Korm. rendelet (M. K. 28.)	A közületi építkezés engedélyezésénél követendő eljárás szabályozásáról szóló 93/1950. (III. 31.) M. T. számú rendelet módosításáról.
Pénzügyi Közlöny	124/1957. (P. K. 7.) P. M.	Az állami szervek (intézmények), vállalatok és a szövetkezetek 1957. évi házadói bevallásáról.
	7/1957. számú állam-számviteli tájékoztató	Az államigazgatás átszervezése folytán felszabaduló állóeszközök és készletek értékesítésének könyvelése.

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V. Alkotmány u. 21. Felelős: az Akadémiai Kiadó igazgatója.

Akadémiai Nyomda, Budapest 2. — 41879/57 — Felelős vezető: Puskás Ferenc

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEμία
HIVATALA



BUDAPEST, 1957. ÁPRILIS 15

TARTALOM

Személyi rész

Törvények, rendeletek, határozatok	1.030/1957. (III. 15.) Korm. hat.	Az 1957. évi Kossuth-díjak odaítéléséről	27
	1957. évi 16. sz. tvr.	A Budapesti Műszaki Egyetem szervezetének módosításáról	28
	1957. évi 23. sz. tvr.	A gyűlések és felvonulások ideiglenes engedélyhez kötéséről szóló 1956. évi 30. számú törvényerejű rendelet hatályának meghosszabbításáról	29
	20/1957. (III. 22.) Korm. rendelet	A nyugellátásra vonatkozó egyes rendelkezések kiegészítéséről	29
	1.035/1957. (III. 29.) Korm. hat.	A hivatali helyiségek lakássá való visszaalakításáról	29
Miniszeri rendeletek	11/1957. (III. 22.) P. M.	A nyugellátásra vonatkozó egyes rendelkezések kiegészítéséről szóló 20/1957. (III. 22.) Korm. számú rendelet végrehajtásával kapcsolatos kérdések szabályozásáról	30
	12/1957. (III. 31.) P. M.	„Idegenforgalmi Alap” létesítéséről	31
	13/1957. (III. 31.) P. M.	Az utazási és határszéli forgalomban kivihető és behozható belföldi pénz mennyiségének meghatározásáról	32
MTA közlemények	108.083/1957. MTA	A Magyar Tudományos Akadémia és a berlini Német Tudományos Akadémia 1957. évi tudományos együttműködéséről	32
	108.084/1957. MTA	Az Energia Világkonferencia részvételének programjáról	33
	130.097/1957. MTA Hiv.	A folyamatos munkaviszony alapján járó pótszabadság kiszámításáról	34
	108.085/1957. MTA Hiv.	Az ötnapos munkahétre történt áttérés következtében a dolgozók szabadságának kiszámításáról	36
Jogszabálymutató			36

Személyi rész

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke

Biacsi Imrét,

az MTA Gazdasági Titkársága vezetőjét —
kérésére — 1957. év április 1-i hatállyal e tisztsége
alól felmentette

és egyidejűleg az MTA Mezőgazdasági Kutató
Intézete igazgatóhelyettesévé kinevezte.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke

Csipka Lászlót

1957. év április hó 1-i hatállyal az MTA Gazda-
sági Titkársága vezetőjévé kinevezte.

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
1.030/1957. (III. 15.) számú

határozata

az 1957. évi Kossuth-díjak odaítéléséről

(Nem teljes szöveg)

I.

A Kormány a tudományok, találmányok,
újítások, a termelőmunka módszerének alapvető
tökéletesítése terén elért eredményeiért

a Kossuth-díj I. fokozatával és a vele járó 50 000
forintos pénzjutalommal tünteti ki

Marton Gézárt, a Magyar Tudományos Akadémia

levelező tagját, egyetemi tanárt (Eötvös Loránd Tudományegyetem),

a polgári jogi felelősségi rendszer önálló, mély elméleti alapokon nyugvó teljes kidolgozásáért;

Zimmermann Ágoston akadémikust,

az összehasonlító anatómia területén kifejtett munkásságáért.

A Kossuth-díj II. fokozatával és a vele járó 35 000 forintos pénzjutalommal tünteti ki

Bartha Istvánt a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját, egyetemi tanárt (Budapesti Műszaki Egyetem),

1956-ben megjelent „Rádiókészülékek és erősítők” című könyvéért;

Barta Józsefet, a műszaki tudományok doktorát, kutató-mérnököt (Építéstudományi Intézet),

az elméleti műszaki mechanika, elsősorban a rugalmasságtan területén végzett tudományos munkásságáért;

Dudich Endrét, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját, egyetemi tanárt (Eötvös Loránd Tudományegyetem),

több évtizedes zoológiai tudományos és nevelő munkájáért;

Egyed Lászlót, a föld- és ásványtani tudományok doktorát, egyetemi tanárt (Eötvös Loránd Tudományegyetem),

„Geofizikai alapismeretek” című tankönyv jellegű művéért, valamint a „Föld fizikája” című könyvéért;

Fejes-Tóth Lászlót, a matematikai tudományok doktorát, egyetemi tanárt (Veszprémi Nehézipari Egyetem),

geometriai szélsőérték feladatok, elhelyezési és fedési problémák terén elért tudományos eredményeiért;

Fülep Lajost, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját, egyetemi tanárt (Eötvös Loránd Tudományegyetem),

kiváló művészettörténeti és művészetelméleti tudományos munkásságáért;

Gillemot Lászlót, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját, egyetemi tanárt (Budapesti Műszaki Egyetem),

a hazai nyersanyagokból történő titángyártás módszerének elvi kidolgozásáért és félüzemi megvalósításáért;

dr. Haynal Imre akadémikust, egyetemi tanárt (Budapesti Orvostudományi Egyetem),

a neuro-endokrin rendszer betegségeinek terén végzett jelentős kutatásaival elért eredményeiért;

Kolbai Károlyt, a mezőgazdasági tudományok doktorát, egyetemi tanárt (Agrártudományi Egyetem),

a gödöllői ikersoros kukoricatermesztés módszerének kidolgozásáért, a keszthelyi trágyakezeléssel, a fűmag-termesztéssel elért kísérleti és gyakorlati eredményeiért, valamint oktató-nevelő munkájáért;

Surányi Jánost, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját,

a száraz viszonyok között is biztosan termő takarmánycirok-félék meghonosításáért és elszaporításáért, a különféle búzafajták használati értékének megállapításáért és szakirodalmi tevékenységéért;

Szabó Zoltánt, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját, egyetemi tanárt (Szegedi Tudományegyetem),

új négylépcsős reakciómechanizmus kidolgozásáért, a reakciókinetika, a homogén katalízis és gyökstabilizáció területén végzett eredményes elméleti kutatásaiért, valamint új reakciókinetikai iskola megteremtéséért;

Vámos Györgyöt, a műszaki tudományok kandidátusát, kutatóintézeti igazgatót (Pápiripari Kutató Intézet),

a hazai papírgyártás terén elért tudományos és gyakorlati eredményeiért.

A Kossuth-díj III. fokozatával és a vele járó 20 000 forintos pénzjutalommal tünteti ki

dr. Gömöri Pált, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját, egyetemi tanárt (Budapesti Orvostudományi Egyetem),

a víz- és sóanyagcsere kórtanának területén végzett kutatásaival elért eredményeiért;

Tangl Haraldot, a mezőgazdasági tudományok doktorát, kutatóintézeti osztályvezetőt (Állattenyésztési Kutató Intézet),

a mezőgazdaság fejlesztése érdekében végzett kimagasló munkásságáért

dr. Went Istvánt, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját, egyetemi tanárt (Debreceni Orvostudományi Egyetem),

a hormonális ellenreguláció területén végzett kutatások eredményeiért

II.

A Kormány a művészet és irodalom terén kifejtett munkásságáért

a Kossuth-díj nagydíjával és a vele járó 75 000 forintos pénzjutalommal tünteti ki

Kodály Zoltán zenetudóst, akadémikust, egész életművéért.

Kádár János s. k.

a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnöke

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1957. évi 16. számú

törvényerejű rendelete

a Budapesti Műszaki Egyetem szervezetének módosításáról

(Teljes szöveg)

1. §. (1) A Budapesti Műszaki Egyetem Hadmérnöki Kara az 1956/57-es tanév befejezésével megszűnik.

(2) Az első bekezdésben foglaltaknak megfelelően az 1955. évi 31. számú törvényerejű rendelet 1. §-ának második bekezdése módosul.

2. §. Jelen törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba és végrehajtásáról a művelődésügyi miniszter gondoskodik.

Dobi István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Kristóf István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának titkára

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1957. évi 23. számú

törvényerejű rendelete

a gyűlések és felvonulások ideiglenes engedélyhez kötéséről szóló 1956. évi 30. számú törvényerejű rendelet hatályának meghosszabbításáról

1. §. A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a gyűlések és felvonulások ideiglenes engedélyhez kötéséről szóló 1956. évi 30. számú törvényerejű rendelet hatályát az 1957. évi június hó 30. napjáig meghosszabbítja.

2. §. A jelen törvényerejű rendelet 1957. évi március hó 31. napján lép hatályba.

Dobi István s. k.
a Népköztársaság
elnöki Tanácsának
elnöke

Kristóf István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának titkára

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 20/1957. (III. 22.) számú

rendelete

a nyugellátásra vonatkozó egyes rendelkezések kiegészítéséről

(Teljes szöveg)

1. §

(1) Az az öregségi korhatárt betöltött munkaviszonyban álló dolgozó, aki az 1954. évi október hó 1. napja előtt érvényben volt jogszabályok alapján már nyugellátásban részesül, munkaviszonyának megszűnése esetében az 1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet alapján járó öregségi nyugdíjra válik jogosulttá, ha a korábbi jogszabályok alapján megállapított nyugellátásáról az 1957. évi április hó 30. napjáig lemond. A nyugellátásról írásbeli nyilatkozattal kell lemondani, a lemondást tartalmazó nyilatkozatot ajánlott postai küldeményként kell a nyugdíjfolyósító szervhez eljuttatni.

(2) A jelen rendelet alkalmazása szempontjából azt a dolgozót kell munkaviszonyban álló dolgozónak tekinteni, aki az 1956. évi október hó 23. napján munkaviszonyban volt és a jelen rendelet kihirdetése időpontjában is munkaviszonyban áll.

2. §

Az 1. §. (1) bekezdésében foglalt rendelkezés alkalmazása szempontjából nyugellátásnak kell

tekinteni az 1952. évi január hó 1. napja előtt érvényben volt jogszabályok alapján megállapított nyugdíjat, öregségi, rokkantsági járadékot (bányanyughért) vagy ezzel egy tekintet alá eső öregségi és rokkantsági ellátást, valamint a 66%-ot meghaladó munkaképesség-csökkenés alapján megállapított baleseti járadékot, továbbá az 1951. évi 30. számú törvényerejű rendelet alapján megállapított öregségi és rokkantsági nyugdíjat.

3. §

A jelen rendelet hatálya nem terjed ki:

- a) a kivételes ellátásban részesülő dolgozókra,
- b) az 1938. évi XII. törvény alapján mezőgazdasági öregségi járadékban részesülőkre,
- c) a 14/1956. (XII. 1.) Korm. számú határozat 1. pontjának hatálya alá tartozó nyugdíjasokra, mégpedig abban az esetben sem, ha e határozat hatályba lépése előtt történt felülvizsgálat alapján részükre csökkent összegű ellátást folyósítanak.

4. §

A 6/1957. (I. 23.) Korm. számú rendelet 1. §-ában foglalt rendelkezés alapján a dolgozó az 1954. évi október hó 1. napja előtt érvényben volt jogszabályok alapján megállapított nyugellátása helyett az 1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet, illetőleg az 1956. évi 34. számú törvényerejű rendelet alapján járó öregségi nyugdíj megállapítását legkésőbb az 1957. évi április hó 30. napjáig igényelheti.

5. §

Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

dr. Münnich Ferenc s. k.
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
első elnökhelyettese

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1.035/1957. (III. 29.) számú

határozata

a hivatali helyiségek lakássá való visszaalakításáról

(Teljes szöveg)

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány az 1957. január 1-től lakás céljára felszabadított és felszabadításra kerülő hivatali helyiségek elosztását és lakássá való visszaalakítását az alábbiak szerint szabályozza:

1. A lakás céljára felszabadított hivatali helyiségek 1/3-a a felszabadító szervet, 1/3-a a tanács végrehajtóbizottságát illeti meg, 1/3-át pedig az Országos Takarékpénztár kapja meg és átépítés után öröklakásként értékesíti.

2. a) A felszabadító szerv részére átadott helyiségek visszaalakításánál az állami hozzá-

járulás mértéke, amennyiben a határozat megjelenéséig a lakásügyi hatóság kiutaló határozatának a bérlő által való kézhezvétele még nem történt meg, lakásonként Budapesten nem haladhatja meg 2 szobás lakás esetében a 20 000 Ft-ot, 1 szobás lakásnál a 15 000 Ft-ot, vidéken 2 szobás lakásnál a 15 000 Ft-ot, 1 szobás lakásnál a 10 000 Ft-ot.

b) Ha a visszaalakítás a felszabaduló helyiség esetleges műszaki adottságánál fogva az állami hozzájárulás mértékénél nagyobb összeget igényel, a felszabadító szerv részére visszaalakítás csak abban az esetben végezhető el, ha a bérlő a többletköltség fedezését előzetesen önként vállalja.

3. A bérlőt, ha a többletköltséget vállalja vagy ezen túlmenő költséget is vállal, az alábbi kedvezményekben kell részesíteni:

a) azoknál a lakásoknál, ahol a visszaalakítás költségeinek fedezéséhez az összes költség 20%-ánál magasabb összeggel járul hozzá, a lakás „szolgálati” jellege megszűnik;

b) a 35/1956. (IX. 30.) M. T. számú rendelet 16. §-a alapján bérbeszámítási jog is megilleti, abban az esetben, ha a visszaalakítási költségeknek legalább 50%-át vállalta.

4. A felszabadító szervek a részükre megállapított lakáskeret elosztásánál részesítsék előnyben azokat a dolgozókat, akik a visszaalakítási költség egészének vagy nagyobb részének fedezését vállalják.

Indokolt esetben az OTP a felszabadító szerv javaslata alapján a dolgozóknak a hozzájárulási költség egy részére kölcsönt nyújthat, legfeljebb 18 havi időtartamra.

5. Az átépített lakásokat a lakberek megállapítása szempontjából új lakásként kell kezelni.

6. Ha a bérlő az érvényben levő jogszabályok alapján engedélyezhető visszaalakítástól eltérő egyéni kívánságokat támaszt, vagy olyan visszaalakítást kíván, mely többletanyag és munkabér felhasználást igényel, vagy egyéb módon többletköltséget okoz, a többletköltségek a bérlőt terhelik.

7. Az 1957. január 1. óta már felszabadított helyiségek e határozat szerinti elosztásáról az érdekelt szervek április 15-ig gondoskodjanak.

8. A hivatali helyiségek lakássá való visszaalakítására szolgáló hitelkeretet a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány Titkársága kezeli.

9. A 2. pontban megjelölt lakások visszaalakításának megszervezése, irányítása, pénzügyi lebonyolítása továbbra is a lakásfelszabadító hivatali vagy vállalati szerv feladata.

10. A 2106/1955. (V. 10.) számú minisztertanácsi határozat II/4. a) pontja hatályát veszti.

dr. Münnich Ferenc s. k.
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
első elnökhelyettese

Miniszteri rendeletek

A pénzügyminiszter 11/1957. (III. 22.) P. M. számú

rendelete

a nyugellátásra vonatkozó egyes rendelkezések kiegészítéséről szóló 20/1957 (III. 22.) Korm. számú rendelet végrehajtásával kapcsolatos kérdések szabályozásáról

(Teljes szöveg)

1. §

A nyugellátásra vonatkozó egyes rendelkezések kiegészítéséről szóló 20/1957. (III. 22.) Korm. számú rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a értelmében az 1954. évi október hó 1. napja előtt érvényben volt jogszabályok szerint járó nyugellátásáról — az egyéb feltételek fennállása esetében — az a munkaviszonyban álló dolgozó mondhat le, aki az 1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet (a továbbiakban: T.) 2. §-ában meghatározott öregségi korhatárt az 1957. évi április hó 30. napjáig betöltötte, illetőleg betölti.

2. §

(1) Annak a dolgozónak a nyugellátását, aki az R. alapján arról lemondott, az 1957. évi május hó 31. napjával be kell szüntetni.

(2) A nyugellátásról lemondás nem érinti a dolgozónak az özvegyi nyugdíjra (özvegyi járadékra, özvegyi nyugbérre), valamint a baleseti járadékra vonatkozó igényét. A baleseti járadék azonban legfeljebb 66%-os munkaképességsökkenésnek megfelelő mértékben és csak abban az esetben folyósítható, ha a munkaképességsökkenés a 25%-ot meghaladja.

(3) Az özvegyi nyugellátást és a baleseti járadékot, ha annak folyósítása részben vagy egészben szünetelt, az egyéb nyugellátás beszüntetését követő hó 1. napjától kell — az egyéb feltételek fennállása esetében — folyósítani.

3. §

(1) A nyugellátásról lemondott dolgozó részére munkaviszonyának megszűnése esetében a T. szerint csak öregségi nyugdíj állapítható meg, mégpedig tekintet nélkül arra, hogy milyen nyugellátásról mondott le. A T. 30. §. (2) bekezdésében, illetőleg a 22/1955. (III. 16.) M. T. számú rendeletben meghatározott feltételekkel és mértékben azonban a T. szerinti öregségi nyugdíj a munkaviszony tartama alatt is jár.

(2) A 3/1957. (I. 13.) P. M. számú rendelet 14. §-a (1) és (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseket az R. hatálya alá tartozók esetében, valamint általában minden olyan esetben alkalmazni kell, amelyben a nyugdíj összegének megállapítása szempontjából irányadó tizenkét hónap az 1956. évi október, november és december hónapokat is magában foglalja.

4. §

(1) Az R. 1. §-a (1) bekezdésében meghatározott lemondó nyilatkozatnak tartalmaznia kell

- a) a nyugdíjfolyósítási törzsszámot,
- b) a nyugellátásban részesülő dolgozó nevét (asszonyoknál leánykori név is) születési évét, anyja leánykori nevét,
- c) a nyugellátásban részesülő dolgozó lakcímét,
- d) a nyugellátásban részesülő dolgozó nyilatkozatát arra nézve, hogy az 1954. évi október 1. napja előtt érvényben volt jogszabályok alapján megállapított nyugellátásról lemond.

(2) Az (1) bekezdés szerint kiállított nyilatkozatot a nyugellátásban részesülő dolgozónak két tanú előtt kell aláírnia. Azt, hogy a lemondó nyilatkozatot a nyugellátásban részesülő dolgozó írta alá (kézjegyével látta el), a két tanú aláírásával tartozik igazolni. A két tanú aláírása alatt azok lakcímét is fel kell tüntetni.

(3) A lemondó nyilatkozathoz csatolni kell a munkáltató igazolását, hogy a nyugellátásban részesülő dolgozó az 1956. évi október hó 23. napján és az 1957. évi március hó 22. napján munkaviszonyban állott. Ha az említett két időpontban a dolgozó más-más munkáltató alkalmazásában állott, a munkáltatói igazolásban a munkakönyv adatai alapján fel kell tüntetni azt is, hogy a dolgozó 1956. október 23-án kinek az alkalmazásában állott. (A munkáltató neve és címe.) A munkáltatói igazolást aláírással és pecséttel kell ellátni.

(4) A lemondó nyilatkozatot és a munkáltatói igazolást a nyugellátásban részesülő dolgozó ajánlott levélben legkésőbb az 1957. évi április hó 30. napjáig köteles az Országos Nyugdíjintézetnek (Budapest V. Guszev u. 10.) vagy amennyiben a nyugellátást a MÁV Nyugdíjhivatal (Budapest VI. Magyar Ifjúság útja 66.) folyósítja, ennek a hivatalnak megküldeni.

5. §

(1) A nyugellátást folyósító szerv a lemondó nyilatkozat beérkezése, valamint a nyugellátás folyósítása megszüntetésének napjáról a dolgozót értesíteni köteles. Ha a dolgozó családi pótlékban is részesült, az értesítéshez olyan igazolást kell csatolni, amely a családi pótlék megszüntetésének időpontját, valamint a családi pótlék további folyósításához szükséges adatokat tartalmazza.

(2) A 7/1955. (III. 20.) P. M. számú rendelet 40. §-a alapján a munkáltató a dolgozó által felmutatott értesítés alapján a munkakönyv első oldalán bejegyzett nyugdíjasi minőség megszüntetését, a munkakönyv 9. oldalán tartozik bejegyezni. A bejegyzésnek tartalmaznia kell az értesítés számát és keltét. A bejegyzést aláírással és pecséttel kell ellátni.

Kossa István s. k.
pénzügyminiszter

A pénzügyminiszter 12/1957. (III. 31.) P. M. számú

rendelete

„Idegenforgalmi Alap” létesítéséről

(Teljes szöveg)

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormánytól kapott felhatalmazás alapján „Idegenforgalmi Alap” (a továbbiakban : Alap) létesítését rendelem el. Az Alap létesítésével kapcsolatos kérdéseket az alábbiak szerint szabályozom :

1. §

A hivatalos és magánjellegű külföldi utazások költségeire kiutalt egyes külföldi fizetőeszközök után a hivatalos árfolyamon átszámított forint ellenértéken felül pótlékot és magánutazások esetében ezen felül a pótlékkal növelt forint ellenérték után számított 10% külön díjat kell a külföldi fizetőeszközt kiutaló szervnek az Alap javára beszednie.

2. §

A külföldről Magyarországra érkező utasok által beszolgáltatott egyes külföldi fizetőeszközökre a beváltó szervnek a hivatalos árfolyamon átszámított forintellenértéken felül pótlékot kell az Alap terhére folyósítania.

3. §

A közlekedési, idegenforgalmi és szállítmányozási vállalatoknak a magyar Postának és az Állami Biztosítónak a külfölddel szemben devizában kiegyenlítendő, illetve külföldi pénznemben megállapított díjak forintban történő beszédése esetén a mindenkor érvényes hivatalos árfolyamon átszámított forintellenértéken felül pótlékot kell az Alap javára felszámítaniuk.

4. §

A 3. §-ban megjelölt vállalatok és intézmények által beszolgáltatott egyes külföldi fizetőeszközökre az elszámoló banknak a hivatalos árfolyamon átszámított forintellenértéken felül az Alap terhére pótlékot kell folyósítania.

5. §

Azoknak a külföldi fizetőeszközöknek a körét, amelyekre a jelen rendeletet alkalmazni kell, továbbá a pótlék mértékét időről időre közleményben állapítom meg.

6. §

A jelen rendelet 1957. április 1-én lép hatályba.

Antos István s. k.
a pénzügyminiszter
első helyettese

A pénzügyminiszter 13/1957. (III. 31.) P. M. számú
rendelete

az utazási és a határszéli forgalomban kivihető és
behozható belföldi pénz mennyiségének
meghatározásáról

(Teljes szöveg)

A tervszerű devizagazdálkodással kapcsolatos szabályokról szóló 1950. évi 30. számú törvényerejű rendelet 42. §-ának (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján ugyanennek a §-nak az (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseket az alábbiak szerint változtatom meg:

1. §

Az utazási forgalomban a devizahatóság engedélye nélkül személyenként legfeljebb 50 forintot, a határszéli forgalomban pedig 20 forintot szabad — kizárólag érmékben — az ország területére behozni, vagy külföldre kivinni. A határszéli forgalomban behozott, vagy kivitt belföldi pénz együttes értéke személyenként 1 hónap alatt a 200 forintot nem haladhatja meg.

2. §

A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Antos István s. k.
a pénzügyminiszter
első helyettese

Akadémia közleményei

A Magyar Tudományos Akadémia 108.083/1957. MTA. sz.

közleménye

a Magyar Tudományos Akadémia és a berlini
Német Tudományos Akadémia 1957. évi tudományos
együttműködéséről

(Nem teljes szöveg)

A Magyar Tudományos Akadémia és a berlini Német Tudományos Akadémia — a két akadémia közötti egyezmény II. pontja alapján — a tudományos együttműködés megvalósítása céljából 1957. év március 27-én a következő megállapodást köti az 1957. évre:

I. Tudományos együttműködés

1. A két tudományos akadémia megküldi egymásnak a kutatási tervek fő témáit azok egyeztetése és a feladatok esetleges közös kidolgozása céljából. Az 1958. évi kutatási témákat a felek 1957. szeptember 30-ig megküldik egymásnak.

2. A két tudományos akadémia közös kutatásokat végez, amelyek tartalmára, terjedelmére és

feltételeire vonatkozóan az illetékes intézmények (osztályok, intézetek és egyéb intézmények) megállapodást kötnek, melyek a két tudományos akadémia elnökségének jóváhagyása után jelen megállapodás részét képezik.

3. A két tudományos akadémia az 1957. év folyamán felmerülő egyéb tudományos problémák megoldását lehetőség szerint támogatja.

Ezekre vonatkozóan szükség esetén külön megállapodások köthetők, melyek a két tudományos akadémia elnökségének jóváhagyása után jelen megállapodás részét képezik.

4. A két tudományos akadémia kiadói 2 példányban kicserélik kiadói tervüket és a további együttműködésre vonatkozóan közvetlen megállapodást kötnek, amely a két tudományos akadémia elnökségének jóváhagyása után jelen megállapodás részét képezi.

5. A két tudományos akadémia könyvtára publikációk cseréjére és a további együttműködésre vonatkozóan közvetlen megállapodást köt, amely a két akadémia elnökségének jóváhagyása után jelen megállapodás részét képezi.

6. A két tudományos akadémia a hozzátartozó intézmények és munkatársaik közötti közvetlen kapcsolatot és tapasztalatcserét minden lehető módon támogatja.

A két tudományos akadémia intézményei közvetlen megállapodás alapján kiadványokat, könyveket, fotokópiákat és mikrofilmeket cserélhetnek.

7. A két tudományos akadémia támogatja egymást a tudományos kutatáshoz szükséges irodalom, mikrofilmek és fotokópiák, valamint egyéb anyagok és műszerek beszerzésében.

II. Kiküldetések tapasztalatcsere, tanulmányút és továbbképzés céljából

8. A két tudományos akadémia 17 tudományos dolgozót fogad tanulmányút és tapasztalatcsere céljából összesen 35 heti időtartamra.

9. Mindkét akadémia legfeljebb 9 tudományos dolgozót és aspiránst fogad hosszabb ideig tartó továbbképzés céljából, összesen 72 hétre.

10. Rövidebb megbeszélések és konzultációk céljából mindkét tudományos akadémia legfeljebb 3 munkatársat fogad összesen 14 napi időtartamra.

11. Előzetes megbeszélés alapján a két tudományos akadémia — a 8–10. pontban megjelölt kontingensen felül is — kiküldheti munkatársait.

12. A felek meghívják egymás képviselőit fontosabb, vagy nemzetközi jelentőségű kongresszusokra, konferenciákra és egyéb rendezvényekre, lehetőség szerint részt vesznek egymás rendezvényein.

13. Tudományos dolgozóknak kontingensen belül, vagy azon kívül történő meghívására vonatkozó kérést mindkét fél lehetőség szerint figyelembe vesz.

14. A 8–9. pontban történő kiküldetésekre vonatkozóan a két tudományos akadémia az el-

utazás előtt legalább 8 héttel megküldi egymásnak a kiküldött személyi adatait, fényképét, tudományos munkatervét és esetleges előadásának témáját. A fogadó fél 4 héten felül állást foglal a kiküldetéssel kapcsolatban.

A 10. pontban foglalt kiküldetésekkel kapcsolatban — minthogy azok a megbeszélések gyors lebonyolítását szolgálják — soronkívül, rövid időn belül állást foglalnak és ezeknél lehetőség szerint a kívánt időpontot tekintetbe veszik.

III. A Magyar Tudományos Akadémia és a berlini Német Tudományos Akadémia külügyi osztályai közötti együttműködés

15. A két tudományos akadémia külügyi osztályai

a) megküldik egymásnak az 1957. évi rendezvénynaplót;

b) tájékoztatják egymást a tervbe vett külföldi rendezvényekről, amennyiben szükséges, kicserélik ezekre vonatkozó értesítéseiket, megjegyzéseiket stb. közlik részvételi szándékukat, valamint a külföldi nemzetközi kongresszusokra küldendő résztvevők nevét;

c) év végével megküldik azoknak a külföldi rendezvényeknek a jegyzékét, amelyeken képviselőik részt vettek. Kívánságra és lehetőség szerint a résztvevő fél beszámolót küld azoknak a kongresszusoknak a munkájáról, amelyeken a másik fél nem vett részt;

d) kicserélik azon nemzetközi tudományos szervezetek jegyzékét, amelyeknek akadémiajuk, illetőleg intézeteik vagy munkatársaik tagjai, és szükség esetén támogatják a másik fél képviselőjének e szervezetekbe történő felvételét;

e) kívánságra vagy különleges esetekben tájékoztatják egymást akadémiajuknak, valamint intézeteiknek és munkatársaiknak a nemzetközi tudományos szervezetekben kifejtett tevékenységéről;

f) szükség esetén megküldik egymásnak a másik fél országába kiküldöttek útijelzéseit, valamint kívánságra értékelést adnak a másik fél kiküldöttjének munkájáról;

g) tájékoztatják egymást az Akadémia és akadémiai intézetek felépítéséről, működéséről és távlati terveiről.

Budapest, 1957. április 8.

Jánossy Lajos s. k.
akadémiai titkár

A Magyar Tudományos Akadémia 108.084/1957. MTA. sz.

k ö z l e m é n y e

az Energia Világkonferencia részülésének programjáról

Az Energia Világkonferencia 1958. év szeptember 7—11-én Montrealban, Canadában részülést tart.

A részülés tárgya: tüzelőanyag és energia termelése, szállítása és felhasználása, gazdaságának fejlődési irányzata

A tárgy a következő főcsoportokra osztva fog tárgyalatni:

I. rész. Termelés.

A. — Vízerő

B. — Hőerő

1. Tüzelőanyag termelés

a) szén

b) olaj

c) gázalakú tüzelőanyag

d) nukleáris tüzelőanyag.

2. Energiatermelés

a) szokványos tüzelőanyaggal

b) nukleáris tüzelőanyaggal

C. — Egyéb energiahordozók

II. rész. Szállítás.

D. — Villamos energiaátvitel

E. — Vasút

F. — Víz

G. — Csővezeték

H. — Egyéb eszközök

III. rész. Felhasználás.

I. — Ipar

J. — Kereskedelem

K. — Szállítás

L. — Mezőgazdaság

M. — Háztartás

A részletes ideiglenes program az érdeklődők rendelkezésére áll.

Konferenciára kiküldendő tanulmányok, amelyek nyelve lehet angol vagy francia, f. év június havában jelentendők be és f. év végéig kiküldendők.

Kérjük a tanulmány kiküldésére pályázókat, hogy javaslatukat f. év május hó 3-ig alulírott címére elküldeni szíveskedjenek.

Előreláthatólag két tanulmányt fogunk küldeni.

A javaslatnak tartalmaznia kell a tanulmány szerzője vagy szerzői nevét és címét, a tanulmány címét és rövid kivonatát, valamint a fenti csoportok közül annak a megjelölését, amelybe az tartozik.

Budapest, 1957. április hó 5.

ENERGIA VILÁGKONFERENCIA
MAGYAR NEMZETI BIZOTTSÁGA

Magyar Tudományos Akadémia VI. Osztálya
(Budapest V. Szalay u. 10.)

A Magyar Tudományos Akadémia Gazdasági Titkársága vezetőjének 130.097/1957. MTA. Hiv.sz.

k ö z l e m é n y e

a folyamatos munkaviszony alapján járó pótszabadság kiszámításáról

A folyamatos munkaviszony alapján járó pótszabadság kiszámítása a Munka Törvénykönyve 51. § (1) bekezdése e) pontja és a Munka Törvénykönyv végrehajtási szabályzata 93. §-a alapján az alábbiak szerint történik:

Ha a folyamatos munkaviszony kezdő időpontja az alanti határok közé esik,

akkor a pótszabadság mértéke az egyes naptári években az alábbi (munkanap)

				1957.	1958.	1959.	1960.
1919.	július 2. —	1920.	július 1.	12	12	12	12
1920.	július 2. —	1921.	július 1.	12	12	12	12
1921.	július 2. —	1922.	július 1.	12	12	12	12
1922.	július 2. —	1923.	július 1.	12	12	12	12
1923.	július 2. —	1924.	július 1.	12	12	12	12
1924.	július 2. —	1925.	július 1.	12	12	12	12
1925.	július 2. —	1926.	július 1.	12	12	12	12
1926.	július 2. —	1927.	július 1.	12	12	12	12
1927.	július 2. —	1928.	július 1.	11	11	12	12
1928.	július 2. —	1929.	július 1.	11	11	12	12
1929.	július 2. —	1930.	július 1.	11	11	12	12
1930.	július 2. —	1931.	július 1.	10	10	11	11
1931.	július 2. —	1932.	július 1.	10	10	11	11
1932.	július 2. —	1933.	július 1.	10	10	11	11
1933.	július 2. —	1934.	július 1.	9	9	10	10
1934.	július 2. —	1935.	július 1.	9	9	10	10
1935.	július 2. —	1936.	július 1.	9	9	10	10
1936.	július 2. —	1937.	július 1.	8	8	9	9
1937.	július 2. —	1938.	július 1.	8	8	9	9
1938.	július 2. —	1939.	július 1.	8	8	9	9
1939.	július 2. —	1940.	július 1.	7	7	8	8
1940.	július 2. —	1941.	július 1.	7	7	8	8
1941.	július 2. —	1942.	július 1.	7	7	8	8
1942.	július 2. —	1943.	július 1.	6	6	7	7
1943.	július 2. —	1944.	július 1.	6	6	7	7
1944.	július 2. —	1945.	július 1.	6	6	7	7
1945.	július 2. —	1946.	július 1.	5	6	6	7
1946.	július 2. —	1947.	július 1.	5	5	6	6
1947.	július 2. —	1948.	július 1.	4	5	5	6
1948.	július 2. —	1949.	július 1.	4	4	5	5
1949.	július 2. —	1950.	július 1.	3	4	4	5
1950.	július 2. —	1951.	július 1.	3	3	4	4
1951.	július 2. —	1952.	július 1.	2	3	3	4
1952.	július 2. —	1953.	július 1.	2	2	3	3
1953.	július 2. —	1954.	július 1.	1	2	2	3
1954.	július 2. —	1955.	július 1.	1	1	2	2
1955.	július 2. —	1956.	július 1.	—	1	1	2
1956.	július 2. —	1957.	július 1.	—	—	1	1
1957.	július 2. —	1958.	július 1.	—	—	—	1
1958.	július 2. —	1959.	július 1.	—	—	—	—
1959.	július 2. —	1960.	július 1.	—	—	—	—

A vállalatoknál a folyamatos munkaviszony alapján járó pótszabadság mértékének kiszámításánál a megszakítás nélkül eltöltött munkaviszonyt kell figyelembe venni, ebbe a próbaidő is beleszámít.

A közszolgálatban a folyamatos munkaviszony után járó pótszabadság mértékének megállapításánál a 81/1950. (III. 19.) M. T. sz. rendelet alapján a

korptlék szempontjából beszámított időt kell figyelembe venni.

A közszolgálat körén kívül töltött időből csak a 18. életév betöltése után munkaviszonyban töltött időt és legfeljebb 20 évet lehet beszámítani. Előfordulhat, hogy egy dolgozó 15 éves korától megszakítás nélkül egy vállalatnál dolgozott, illetve ezen életkortól kezdve a munkaviszony folyamatos,

és 26 évi munkaviszonyban töltött idő után került közszolgálatba, ez esetben legfeljebb 20 évet lehetne figyelembe venni a vállalatnál, illetve a vállalatoknál munkaviszonyban töltött idejéből és így a dolgozó kevesebb szabadságot kapna, mint amennyi a vállalatnál járna részére. A Munka Törvénykönyv végrehajtási szabályzata 94. §-ában foglalt rendelkezések — melyek szabályozzák a közszolgálaton kívül eltöltött idő beszámítását — célja az volt, hogy a közszolgálat körében a szabadság kiszámítására vonatkozó előző gyakorlatot, — amely általában kedvezőbb volt mint az Mt.V. 93. §-ában foglalt rendelkezés — fenntartsa. Nem volna helyes, az Mt.V. 94. §-ában foglalt kivételes rendelkezés alkalmazása olyan esetben, amikor az Mt.V. 93. §-ában foglalt általános rendelkezés kedvezőbb a dolgozóra. Ilyen esetben a közszolgálati dolgozó esetében is az Mt.V. 93. §-ának rendelkezéseit kell alkalmazni.

A pótszabadság megállapítása szempontjából a munkaviszonyban töltött időt naptári évenként kell számításba venni. A betöltött naptári évek kiszámításánál $1\frac{1}{2}$ évet, vagy ezt meghaladó időt egész évként kell számításba venni; a $\frac{1}{2}$ évet el nem érő időt pedig figyelmen kívül kell hagyni. Pl.: Ha egy dolgozó munkaviszonya 1950. év április hó 14-én kezdődött — és azóta megszakítás nélkül ugyanannál az intézménynél dolgozik — öt

1954. év január hóban már megilleti az 1 munkanap pótszabadság. Ha azonban a dolgozó munkaviszonya 1952. év július 5-én kezdődött volna, az egy nap pótszabadság csak 1955. évben illetné meg először, minthogy a pótszabadság megállapításánál a $\frac{1}{2}$ évnél kisebb töredéket jelen esetben 1952-től figyelmen kívül kell hagyni.

A pótszabadság megállapításánál az 1945. január hó 1. előtti és az 1945. január hó 1. óta eltöltött éveket külön-külön kell számításba venni. Nevezetesen 1945. január hó 1. előtt 3 évenként 1 nap, 1945. január hó 1. után 2 évenként 1 nap pótszabadság jár.

Természetszerűleg amennyiben a dolgozónak a beosztása szerint több pótszabadság jár mint a munkaviszonyban eltöltött idő után, akkor a dolgozó a reá nézve kedvezőbb jogcímet veheti igénybe.

Pótszabadság azonban csak egyféle címen vehető igénybe, kivéve a vezető állású alkalmazottak mellé beosztottakat, valamint az egyes egészségre ártalmas munkakörben foglalkoztatottakat. Azonban ez esetben is a pótszabadság együttes összege a 12 munkanapot nem haladhatja meg. Ez alól kivételt képez az egyes vezető állásúak munkaköre, akiknek pótszabadságának mérvét a Munka Törvénykönyve, illetőleg végrehajtási szabályzata tételesen sorolja fel.

A munkakör szerint járó pótszabadság mérve:

a) Kutató intézetek

1. Magyar Tudományos Akadémia rendes és levelező tagjai	36 nap
2. Kiemelt tudós	24 „
3. Kutatóintézeti igazgató és igazgatóhelyettes	18 „
4. Tudományos osztályvezető és tudományos munkatárs	12 „
5. Tudományos segédmunkatárs és gyakornok	6 „
6. Adminisztratív osztályvezető, főkönyvelő	6 „
7. Főmérnök, mérnök, főműhelyvezető, mérnöki munkát végző technikus, műhelyvezető, vezetőtechnikus, segédmérnök, technikus, kezdő mérnök	6 „
8. Intézeti mechanikus, csoportvezető, előadó, titkár, fordító, könyvelési csoportvezető, témaszámlavezető, kutatóintézeti önálló könyvtáros és könyvtáros, segédkönyvtáros, tudományos főmunkaerő, munkaerő, segédmunkaerő, intézeti önálló laboráns	3 „
9. Aspiráns	36 „

b) Az MTA Hivatalánál

1. Hivatalvezető, hivatalvezető helyettes, főosztályvezető, főosztályvezető helyettes, osztályvezető	12 „
2. Osztályvezető helyettes, csoportvezető, főrevizor	„ „
3. Főelőadó, előadó, segédelőadó, titkár, fordító, revizor, könyvelés vezetője, helyettese, könyvelési csoportvezető, vezetőgondnok, gondnok, főmérnök, technikus	6 „

Egészségre ártalmas munkakörben dolgozók pótszabadsága:

A röntgen-, vagy rádiumsugárzásnak kitett munkahelyen dolgozó részére, ha naponta 3 óránál hosszabb időt tölt ilyen munkahelyen, 12 munkanap pótszabadság jár. Ha a dolgozó 5 évnél hosszabb időt töltött ilyen munkahelyen, 24 munkanap pótszabadság jár részére.

Budapest, 1957. március hó 18.

Biacsi Imre s. k.

a Gazdasági Titkárság vezetője

08.085 I 57. MTA. Hiv.

Közlemény

Az ötnapos munkahéttel dolgozókat nem illeti meg sem hosszabb szabadságidő, sem a szabadságidőre több munkabér, mint azokat, akik a szokásos heti munkaidőt hat nap alatt dolgozzák le. (Mt.V.141. § (2) bekezdése.)

A vállalatok egy részénél az ötnapos munkahétre történt áttérés következtében vitássá vált a dolgozók szabadságának kiszámítása, illetve kiadása, mivel a vállalatok a „szombat”-i napot is szabadságként számítják, a dolgozók pedig ezzel nem értenek egyet.

A vállalatok eljárása helyes. Ugyanis, ha a vállalat a szokásos hat napos helyett, 5 napos munkahétre tér át és a dolgozók öt munkanap alatt dolgozzák le a heti munkaidejüket (pl. 48 órát), a ledolgozott munkaórák száma havi, illetve heti viszonylatban nem változik, s a hatodik nap (a szombat) továbbra is „munka” nap marad, csupán az egyébként arra a napra eső munkaidőt a dolgozók az előző napokon dolgozzák le. Ebből adódóan az ötnapos munkahéttel dolgozók a munkahetüket (hétfő—péntek) meghaladó időtartamú szabadság esetén a szombati napon is szabadságukat töltik és az egyes szabadságnapokra a heti munkaidőnek egy napra eső része után (pl. 8 órára) kapnak munkabért.

(A Munkaügyi Közlöny 3. számából.)

108.374/1956.

Közlemény

Erdey-Gruz Tibor elvtárs, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn du. 4—6 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart.

A várakozás elkerülésére tanácsos, hogy a fogadóórán részt venni szándékozók előzetesen értesítsék a főtitkár titkárságát (telefon : 121—087) — lehetőleg pénteki napon délig — a zavartalan időbeosztás végett.

Elnökségi Titkárság

Márciusban megjelent a

MUNKAÜGYI SZEMLE,

a Munkaügyi Minisztérium szakfolyóirata.

A lap bérezési, munkaszervezési, munkajogi, munkaerőgazdálkodási, szakoktatási, munkavédelmi és szociálpolitikai vonatkozású cikkeket közöl.

Megjelenik havonta. Előfizetési ára: 1 évre 60 Ft, fél évre 30 Ft, negyedévre 15 Ft, egy szám ára 5 Ft.

Előfizetéseket felvesz a

Posta Központi Hirlapiroda

Budapest V. József nádor tér 1. Telefon : 180—850

Jogszabálymutató

1957. március hó 13-ától 1957. április hó 8-ig

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1/1957. (III. 19.) B. M. (M. K. 32.)	A kitiltásról és a rendőrhatalósági felügyelet alá helyezéséről.
	1.033/1957. (III. 22.) Korm. határozat (M. K. 34.)	A Hatályos Anyagi Büntetőjogi Szabályok Hivatalos Összeállításának új kiadásáról.
	21/1957. (III. 24.) Korm. rendelet (M. K. 35.)	A vallásoktatásról.
	1.034/1957. (III. 24.) Korm. határozat (M. K. 35.)	A motorbenzin új fogyasztói árának megállapításáról.
	2/1957. (III. 24.) B. M. (M. K. 35.)	A személyi igazolványok érvényesítéséről.
	1957. évi 24. sz. tvr. (M. K. 37.)	A jogellenesen külföldre távozott személyek hazatérésének megkönnyítéséről.

Akadémiái Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA



BUDAPEST, 1957. ÁPRILIS 30.

TARTALOM

	Oldal
Törvények, rendeletek, 1.037/1957. (IV. 13.) határozatok Korm. határozat	A Munkaügyi Minisztérium felállításáról szóló 1957. évi 5. számú törvényerejű rendelet végrehajtásával kapcsolatban 37
1.039/1957. (IV. 14.) Korm. határozat	Az üdültetés egyes kérdéseinek rendezéséről 37
Az Akadémia elnöké- nek utasításai	1/1957. MTA (A. K. 8.) Az ügyvitel további egyszerűsítéséről 38
2/1957. MTA (A. K. 8.)	A Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó költségvetési szervek létszám- és alapbér-gazdálkodásáról 38
Miniszteri utasítás	16/1957. KPM A gépjárművezetők és segédgépjárművezetők munkafeltételeinek és munkabérének megállapításáról 39
MTA közlemények	130.128/1957. MTA G. T. A munkakönyvek kezeléséről 44
130.129/1957. MTA G. T.	A kinevezési (alkalmazási), átsorolási és a munkaviszony megszüntetése vonatkozó okmányok kezeléséről 45
130.130/1957. MTA G. T.	A létszám- és alaphelynyilvántartásról 45
Jogszabálymutató 50

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
1.037/1957. (IV. 13.) számú

határozata

a Munkaügyi Minisztérium felállításáról szóló 1957. évi 5. számú törvényerejű rendelet végrehajtásával kapcsolatban

(Teljes szöveg)

1. A nyugdíjügykör feletti felügyeletet a pénzügyminiszter helyett a munkaügyi miniszter gyakorolja.

2. Ahol a nyugdíjra vonatkozó jogszabályok a pénzügyminisztert említik, helyette a munkaügyi minisztert kell érteni.

3. A 190/1950. (VII. 15.) M. T. számú rendelettel létesített Országos Nyugdíjintézet felett a felügyeletet a munkaügyi miniszter gyakorolja.

4. Jelen határozat kihirdetése napján lép hatályba s egyidejűleg a Nyugdíjügyi Főigazgatóság szervezéséről szóló 2.047/1956. (III. 18.) számú minisztertanácsi határozat hatályát veszti.

Kádár János s. k.

a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt
Kormány elnöke

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
1.039/1957. (IV. 14.) számú

határozata

az üdültetés egyes kérdéseinek rendezéséről

(Teljes szöveg)

Napi 2 (kettő) Ft gyógy- és üdülőhelyi díjat kell bevezetni mindazok részére, akik kijelölt gyógy- és üdülőhelyen nem állandó ottlakás formájában tartózkodnak. Mentessülnek a díj fizetése alól a gyermekek, a kórházba beutaltak és végül azok, akiket állami vállalat, vagy költségvetési szerv munkavégzés miatt küld a gyógy- és üdülőhelyre. A díj az illetékes községi (városi) tanácsok bevételeit képezi. A gyógy- és üdülőhelyi díjak címén befolyt összegeket kizárólag a gyógy- és üdülőhelyek fejlesztésére és fenntartására lehet felhasználni.

Apró Antal s. k.

a Magyar
Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
tagja

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasításai

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 1/1957.
MTA. (A. K. 8.) számú

utastása

az ügyvitel további egyszerűsítéséről

Az ügyvitel további egyszerűsítése érdekében az
alábbiakat rendelem el:

1. Munkakönyvek kezelése:

Az 5/1956. MTA (A. K. 9.) sz. utasításomban az
ún. tanszéki álláshelyekkel kapcsolatos kinevezési
(alkalmazási), átsorolási, munkaviszony megszüntetési
jogkört az osztálytitkárok hatáskörébe utaltam.

Az említett álláshelyekre kinevezett dolgozók
munkakönyvét az illetékes osztályok, az MTA
Gazdasági Titkárságától (Költségvetési Osztálytól)
vegyék át. Kezelésük a továbbiakban az osztályok
hatáskörébe tartozik.

A munkakönyvek kezelésével kapcsolatos ren-
delkezést az MTA Gazdasági Titkársága vezetője
adja ki.

2. Munkaadói igazolványok kiállítása és meg- hosszabbítása:

A munkaadói igazolványok kiállítására és
negyedévenkénti meghosszabbítására a követke-
zőkben felsoroltak jogosultak:

a) az MTA. intézeteinél az intézet (intézmény)
vezetője;

b) a tanszéki személyzetnél az illetékes osztály-
titkár;

c) az MTA Hivatalánál az Elnökségi Titkár-
ság vezetője.

Munkaadói igazolvánnyal kizárólag az állandó
foglalkozású alkalmazottakat lehet ellátni, a
munkaviszony megszűnésekor az igazolványt a
dolgozóktól be kell vonni.

3. Személyi igazolványba a munkaviszony, illetve a munkaviszony megszűnésének bevezetése:

A tanszéki alkalmazottak munkaviszonyát,
illetve munkaviszonyának megszűnését a személyi
igazolvány 23. oldalán a kinevezésre, illetve a
munkaviszony megszüntetésére vonatkozó okmány
átadása alkalmával az illetékes osztály jogosult
bevezetni.

Budapest, 1957. április 10.

Rusznayk István s. k.
elnök

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 2/1957.
MTA (A. K. 8.) számú

utastása

a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó költségvetési szervek létszám- és alaphér- gazdálkodásáról

Jelen utasítás hatálya kiterjed valamennyi
kutatóintézetre, kutatólaboratóriumra, kutatócso-
portra, az MTA Könyvtárára, a Műszaki és Ter-
mészettudományi Egyesületek Szövetségére, a

Magyar Irodalomtörténeti Társaságra, a Magyar
Történelmi Társulatra, a Magyar Földrajzi Társa-
ságra, a Magyar Biológiai Társaságra, a jóléti
intézményekre, továbbá a Tudományos Kutatá-
sok Támogatása cím keretébe tartozó tanszéki
állásokra, valamint a Magyar Tudományos Aka-
démia központi szerveire.

I.

A létszám és az alaphér előirányzása

1. Az 1957. évtől a fent említett intézmények
létszáma és havi alaphérkerete az időszaki és az
állandó főfoglalkozású álláshelyek tekintetében
külön-külön kerül megállapításra.

A létszámnak és az alaphérkeretnek a 6/1956.
MTA (A. K. 9.) sz. utasításomban elrendelt szét-
választása igazgatási és működési létszámra és
alaphérkeretre megszűnt.

2. A jelenlegi kulcsszám és munkaköri meg-
nevezés továbbra is érvényben marad.

3. A munkakörök korábbi állománycsoporton-
kénti besorolását csak az ezekre utaló munkajogi
rendelkezések szempontjából kell figyelembe venni.

II.

Létszám és alaphérkeret megállapítása

1. A Minisztertanács által fejezet-viszonylat-
ban meghatározott létszámot és alaphérkeretet a
Magyar Tudományos Akadémia főtitkára felbontja
címenként és meghatározza a cím nyitó és záró-
létszámát, valamint havi alaphérkeretét, állandó-
és időszaki bontásban.

2. Az egyes címeken belül a költségvetési szer-
vek részére az állandó és időszaki létszámot és
havi alaphérkeretet az alábbi szervek hagyják
jóvá:

a) a kutatóintézetek, a kutató laboratóriumok,
a kutatócsoportok, a METESZ, az egyéb társasá-
gok és társulatok részére az illetékes tudományos
osztályok;

b) a jóléti intézmények és a Tudós Klub
részére az Elnökségi Titkárság vezetője;

c) a Tudományos Kutatások Támogatása (tan-
széki álláshelyek) cím részére az illetékes osztály-
titkárok javaslata alapján a Magyar Tudományos
Akadémia főtitkára.

3. Az engedélyezett létszámon belül a munka-
köri bontást a költségvetési szerv vezetője (igaz-
gatója) végzi.

Kivételt képeznek:

a) a Tudományos Kutatások Támogatása cím
(tanszéki állások), ahol a bontásra az illetékes
tudományos osztály osztálytitkára, továbbá

b) a jóléti intézmények és a Tudós Klub, ahol
erre az MTA Jóléti Csoportjának vezetője jogosult.

4. Az általam különlegesen indokolt esetben
engedélyezett személyi fizetésnél az alaphérkeret
a munkaköri bértétel felső fokozata és a ténylege-
sen engedélyezett személyi fizetés összege közötti
különbséggel felel meg.

Személyi fizetés engedélyezésére vonatkozó kére-
lem előterjesztésénél közölni kell, hogy az intéz-
mény a munkaköri bértétel felső fokozata és a

ténylegesen kért személyi fizetés összege közötti különbözetet az alaphér keretéből, avagy a beralap előirányzatának egyéb tételeinél elért megtakarításból kívánja fedezni?

A munkaköri bértétel felső fokozatának megfelelő összeget az engedélyezett alaphérkereten belül kell biztosítani.

III.

Létszám- és alaphérgazdálkodás

1. A költségvetési szervek vonatkozásában a létszám- és alaphér csoportsítást jogköre az alábbiak szerint gyakorolható:

a) címek közötti létszám- és alaphérátcsoportsítást a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára engedélyez;

b) az osztálytitkárok átcsoportsítást rendelkezhetnek el a felügyeletük alá tartozó költségvetési szervek létszám- és alaphérkeretén belül;

c) a be nem töltött állásokat a munkaköri bértétel alsó határának megfelelő alaphérkerettel kell kötelezően megtakarítani.

Nagy figyelmet kell fordítani azonban arra, hogy az üres állásokra olyan összeg tartalékoltsék, amely lehetővé teszi az állásoknak megfelelő színvonalú munkaerővel való betöltését.

IV.

Létszám- és alaphérnyilvántartás

Az egyes szervezeteknek a létszámról és az alaphérkeretről a következő nyilvántartásokat kell vezetni:

a) *MTA Gazdasági Titkársága*

A Minisztertanács által fejezet-viszonylatban jóváhagyott létszámot és havi alaphérkeretet nyilvántartja fejezet vonatkozásában egy összegben és címenkénti bontásban. Nyilvántartja továbbá a Tudományos Kutatások Támogatása címhez tartozó tanszéki álláshelyeket egy összegben, létszám- és havi alaphérkeret szempontjából, ezen belül külön-külön tudományos osztályonként.

b) *Tudományos osztályok*

Nyilvántartják a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára által jóváhagyott létszámot és havi alaphérkeretet címviszonylatban, valamint intézeti bontásban, továbbá a tanszéki álláshelyeket és havi alaphérkeretet, munkaköri bontásban.

c) *Jóléti csoport*

Nyilvántartja címenként és jóléti intézményenként a jóváhagyott létszámot munkaköri részletezéssel, valamint a havi alaphérkeretet.

d) *Gépkocsi csoport*

Nyilvántartja a Tudományos Tevékenység Költségei címhez tartozó létszámot munkakörönkénti bontásban, valamint a havi alaphér.

e) *MTA Gazdasági Hivatala*

Nyilvántartja az MTA Hivatala cím létszámát munkakörönkénti részletezéssel, továbbá a havi alaphér.

f) *Költségvetési szervek*

Nyilvántartják egy összegben a jóváhagyott létszámot és alaphér, továbbá annak munkaköri bontását.

Az MTA Gazdasági Titkárságának vezetője külön szabályozza a nyilvántartások rendszerét.

V.

Ellenőrzés

1. Minden szerv vezetője köteles a szerv létszám- és alaphérgazdálkodását állandóan ellenőrizni.

2. A költségvetési szervek létszám- és alaphérgazdálkodását a felügyeletet gyakorló illetékes szerv ellenőrzi.

3. Az MTA Gazdasági Titkársága ellenőrzi az ellenőrzési hatáskörébe tartozó szervek létszám- és alaphérgazdálkodását.

4. Egyéb szervezeteknek a költségvetési szervekkel kapcsolatos ellenőrzési kötelezettsége nem érinti a szervek vezetőinek a létszám- és alaphérgazdálkodásért való felelősségét.

VI.

Beszámolójelentés

A létszám- és alaphérgazdálkodással kapcsolatos beszámoló kötelezettséget külön fogom szabályozni.

VII.

Vegyes rendelkezések

Jelen utasítás a létszám- és alaphérgazdálkodás terén a költségvetési szervek vezetői részére fokozott hatáskört biztosít, mely hatáskör egyben fokozott felelősséget is jelent. Ennélfogva a jelentkező létszám- és alaphérszükségleteket a jelen utasításban meghatározott kereten belül a szervezetek saját hatáskörükben, illetve a tudományos osztályoknak címviszonylatban kell biztosítaniuk.

A fentiek alapján tehát csak igen indokolt esetben lehet ily értelmű kérelmekkel a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárához fordulni.

VIII.

Hatálybalépés

Jelen utasítás 1957. év január hó 1-i hatállyal lép érvénybe, ezzel egyidejűleg a 6/1956. MTA (A. K. 9.) számú elnöki utasítás hatályát veszti. Budapest, 1957. április 10.

Rusznayk István s. k.
elnök

Miniszteri utasítás

Közlekedés- és Postaügyi Kormánybiztos 16/1957
(Közl. Ért. 6. sz.) KPM számú

ut as í t á s a

a gépjárművezetők és segédgépjárművezetők munkafeltételeinek és munkabérének megállapításáról

1. §

1. Az utasítás kiterjed minden munkaviszonyban álló gépjárművezetőre, trolibuszvezetőre, segédgépjárművezetőre, valamint a közútra vizsgázott traktorvezetőkre és motorkerékpár vezetőkre, kivéve a 2. pontban foglaltakra (továbbiakban: gépjárművezetők).

2. Nem tartoznak az utasítás hatálya alá a Honvédelmi Minisztérium és a Belügyminisztérium hatáskörébe, illetve felügyelete alá tartozó testületek gépjárművezetői, valamint a Földművelésügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó összes traktorvezetők.

2. §

1. A gépjárművezetők munkaideje egységesen havi 210 óra, ami az étkezési és tisztálkodási időt is magában foglalja.

2. A gépjárművezetők átlagos napi munkaideje a havi órakereten belül egyenlőtlenül is felosztható, de úgy, hogy részükre a Munka Törvénykönyve 46. §-a értelmében a két munkanap közötti 8 órai pihenőidő biztosítva legyen.

3. Azokon a munkahelyeken (taxi, autóbusz), ahol a napközbeni váltás megvalósítható, a munkaidőt napi keretben is meg lehet határozni.

4. A gépjárművezetők napi rendszeres munkaideje a gépkocsi tárolási helyére (garázsba) érkezéssel kezdődik és a munka befejezése után az innen való távozással végződik. A gépjárművezető olyan időpontban köteles a garázsban megjelenni, hogy a jármű a menetrendben vagy a menetlevélben megszabott időpontban a munkahelyen menetre készen álljon. A munkaidőbe az előkészítési és átadási idő beleszámít. A vállalatok sajátos viszonyainak megfelelően az illetékes szakminiszter a szakszervezettel egyetértésben határozza meg az előkészítési és átadási munkaidő mértékét.

5. Fizetett munkaszüneti napokat napi 8 óra munkaidővel kell a havi munkaidőkeretbe munkateljesítés nélkül is beszámítani. Munkateljesítés esetén 8 órán kívül a tényleges munkaórák is beleszámítanak a havi munkaidőkeretbe.

Ha fizetett munkaszüneti nap hétköznapra esik, úgy erre a napra a gépjárművezetőnek a heti pihenőnapot kiadni nem lehet.

6. Amennyiben a gépjárművezetőt munkára berendelik, úgy arra a napra legalább 4 órát kell részére elszámolni. Vidéki kiküldetésnél a tényleges foglalkoztatási időt, de legalább 8 órát kell munkanaponként a gépjárművezetőnek elszámolni.

7. A gépjárművezetők munkája egyes területeken készenléti szolgálatra is szorítkozik. Az illetékes szakminiszter a szakszervezettel egyetértésben köteles meghatározni, hogy az egyes munkaterületeken előforduló készenléti időt milyen mértékben kell a munkaidőbe beszámítani. Ezen túlmenően indokolt esetben a menetrend szerinti járatokon osztott munkaidőt lehet alkalmazni.

8. A gépjárművezetők részére a rendes heti pihenőnap helyett a hét más napját is ki lehet pihenőnapként jelölni (figyelemmel az 5. pontban foglaltakra) és erről a gépjárművezetőt legalább 3 nappal a rendes pihenőnap előtt és 24 órával a kijelölt új pihenőnapot megelőzően értesíteni kell. A gépjárművezetők részére a heti pihenőnapot úgy kell kijelölni, hogy abból havonta legalább egy vasárnapra essék.

3. §

1. A gépjárművezetők munkabérét a mellékelt bértáblázat tünteti fel. Jelen utasítás életbelépte-

tésével egyidejűleg meg kell szüntetni a különböző területeken bevezetett, legtöbbször belső rendelkezésben alapuló különböző besorolásokat és bérezéseket. A Fővárosi Autóbuszüzemnél a gépjárművezetőket a bértáblázatban feltüntetett bértételek szerint kell besorolni, figyelembe véve a más vállalatoknál gépjárművezetéssel eltöltött idejüket is.

2. A bértáblázatban fel nem sorolt különleges gépkocsikra vonatkozóan az illetékes miniszter a közlekedés- és postaügyi miniszterrel és a szakszervezettel egyetértésben határozza meg, hogy a gépjárművezető milyen gépkocsi csoportra megállapított alaphér szerint legyen besorolva.

3. A havi munkabér a fizetett étkezési időt, a gépkocsi üzemeltetésével kapcsolatos karbantartási munkák díjazását is magában foglalja.

4. A pihenőnapon végzett munkáért, ha ezért a gépjárművezető más pihenőnapot nem kap, tekintet nélkül a teljesített havi munkaórák számára, alapkeresete +100%-os pótlék illeti meg.

5. A személygépjárművezetőket 210 órán felül túlóraátalányban kell részesíteni. A túlóraátalány mértéke 200—600 Ft-ig állapítható meg, az általában ledolgozandó órák és a gyakorlati évek alapján. A kötelező beállítás minisztériumi szinten 50%-os. Ennek érdekében az illetékes miniszter állapítja meg a felügyelete alá tartozó vállalatoknál felhasználható túlóraátalány mértékét. Ügyelni kell arra, hogy az egyes szolgálati helyek között az átalány feszültséget ne okozzon és az a ténylegesen szükséges óraszámok arányában kerüljön megállapításra.

Az összes egyéb, túlóraátalányban nem részesülő gépjárművezetők túlóráit pótlék nélküli óradíjjal kell számolni (alaphér: 210 óra).

A kifizethető összes órák száma:

a Fővárosi Autótaxi Vállalat gépjárművezetőinél átlagosan a havi 230 órát,

a Fővárosi Autóbusz Üzem gépjárművezetőinél átlagosan a havi 225 órát,

az Országos Mentőszolgálat gépjárművezetőinél, nem forda szolgálatban történő foglalkoztatás esetén, átlagosan a havi 250 órát,

egyéb közhasználati gépjárművek vezetőinél minisztériumi szinten a havi 273 órát,

célfuvarozási vállalatok gépjárművezetőinél minisztériumi szinten a havi 265 órát,

közületi gépjárművek vezetőinél minisztériumi szinten a havi 255 órát átlagosan nem haladhatja meg.

Az autóközlekedési vállalatoknál foglalkoztatott taxi gépjárművezetőkre a személygépjárművezetőkre vonatkozó túlóraszabályok érvényesek.

Összórák száma — a túlóraátalány alá tartozó gépjárművezetők kivételével — az összes többi gépjárművezetőknél a havi 300 órát, személygépjárművezetőknél a havi 310 órát egyénekenként sem haladhatja meg.

A járandósági gépjárművezetőknél a ledolgozható túlórák számát és az átalány mértékét az illetékes miniszter állapítja meg az (1) bekezdésben megállapított 50%-os átalányon felül.

A mentők 24+24 órás forda szolgálatánál a túlóraátalány mértékét az Egészségügyi Minisz-

térium a szakszervezettel egyetértésben határozza meg, a 9. § 2. pontja keretén belül.

A munkaidőrendezés nem járhat a gépjárművezetők létszámának emelkedésével, csak a gépkocsik számának emelése, illetve a terv által előírt (O. T. által jóváhagyott) lényeges teljesítmény-emelkedés arányában emelhető a gépjárművezetői létszám. A múlt évi átlagórák és jelen engedélyezett óraszám különbözetét vezénylési, szervezési és takarékosági intézkedésekkel kell elérni.

4. §

1. A gépjárművezetőt a meghatározott alaphéren kívül a végzett különleges teljesítményekért külön pótlék illeti meg.

2. Kéttengelyes pótkocsi vontatása esetén a gépjárművezetőnek az alaphér 20%-ának megfelelő pótlék fizetendő. Rakfelület nélküli vontatónál csak a második pótkocsi után fizethető vontatási pótlék. Minden további pótkocsi vontatása esetén újabb 10%-os pótlék jár. Tehergépkocsinál, egytengelyes utánfutó alkalmazása — amennyiben a csövek, gerendák stb. általában hosszútárgyak szállítása érdekében történik — ugyanúgy tekintendő, mintha kéttengelyes pótkocsi lenne. A pótkocsi vontatási pótlék csak az igazolt pótkocsis fuvaróra időtartamára számolható el.

3. 250 forintig terjedő külön pótlék illeti meg a gépjárművezetőt az alábbi esetekben:

a) rendszeresen, önállóan, kísérő nélkül végzett tevékenységért (pl. áru le- és felrakása, postánál a postai csomagok kézbesítése és postai levélgyűjtés stb.);

b) darabárus forgalomban a le- és feladási okmányok rendszeres kezelése címén, ha külön kezelő nem utazik a gépkocsival;

c) gépkocsimentőn állandóan foglalkoztatott gépjárművezetők szerelési munkájáért, ha a szerelési munka munkaidejének 25%-nál nagyobb részét tölti ki;

d) kézi vagy gépi billentés esetén.

A pótlék mértékét és feltételeit az illetékes miniszter javaslatára a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium a szakszervezettel egyetértésben határozza meg.

4. Kalauz nélküli autóbusz járatokon végzett jegyeladásért a gépjárművezetőt az eladott jegy árának a közlekedés és postaügyi minisztérium által megállapított százaléka illeti meg.

5. A taxi gépjárművezetőket a napi bevételtől függően bevételi jutalék illeti meg. A jutalék a bruttó bevétel 2%-a.

5. §

1. A gépkocsi gazdaságos üzemeltetésének és jobb kihasználásának érdekében a gépjárművezetők részére legfeljebb kettő prémiumfeladat tűzhető ki. A kifizethető prémium mértéke a kitűzött feladat 100%-os teljesítése esetén az alaphér 5%-a. A kifizethető prémium legmagasabb mértéke az alaphér 20%-a. A túlteljesítésért fizetett prémium fedezetét többlet bevételből, illetve teljesítésből kell biztosítani.

Kilométerpénz csak prémiumfeltételként tűzhető ki.

2. A gépjárművek gazdaságosabb üzemeltetése érdekében olyan prémiumfeladatokat kell kitűzni, melyek a nemzetgazdaság különböző területein a célnak legjobban megfelelnek, a tervteljesítést alátámasztják, megtakarítást eredményeznek, és a gépjárművezetők bérének elszámolását áttekinthetővé teszik. Ilyen feladatok pl.:

a) a tervezett egy km-re vagy árutonnakm-re, utaskilométerre eső önköltség tartása vagy csökkentése;

b) üzemanyagmegtakarítás az országos normákhoz képest;

c) a gépjármű jobb kihasználását jelentő mutatók megjavítása. (Gépjármű kihasználási %, fordulók számának, teljesített gépkocsi napoknak emelése, utas-km, bevételi terv túlteljesítések.)

d) Az egyes közlekedési ágak sajátos viszonyainak megfelelő feltételek.

3. Az előzőekben tárgyalt prémiumfeladatok, amelyek a megtett úttal kapcsolatosak, csak jól működő km óra esetén számolhatók el. Rossz km óra, vagy annak hiánya esetén az érintett prémiumfeladatok teljesítéséért az egyébként járó prémium legfeljebb 50%-ban számolható el.

4. A személygépjárművezetőnek csak üzemanyag-prémium fizethető az alábbiak szerint. Az értékelés vállalati szinten történik. Az országos normákhoz viszonyítva megtakarított üzemanyag vásárlási árának 10%-a osztható fel a megtakarításban való részvétel arányában.

6. §

1. A gépjárművezetők vidéki útjaik alkalmával általában nem meghatározott körzetben járnak, ezért a 6075/1951. O. M. B. számú határozat gépjárművezetők külszolgálatára vonatkozó pontja hatályát veszti. Részükre a 33/1951. M. T. (I. 31.) sz. rendelet, illetve az azt kiegészítő 113/1951. M. T. sz. határozat szerinti kiküldetési és élelmezési pótlékot kell elszámolni.

2. Nem jár kiküldetési díj a menetrend szerinti forgalomban résztvevő gépjárművezetők részére. Nem tartoznak ide a különjáratok gépjárművezetői, akiket a kiküldetési díj megillet.

3. A menetrend szerinti forgalomban résztvevő gépkocsik vezetőit is megilleti a kiküldetési díj abban az esetben, ha 72 óránál tovább vannak egyhuzamban a telephelyüktől távol. A kiküldetési díj a 72. órától jár.

7. §

1. Ha a gépjármű javítása miatt a gépjárművezető saját munkakörében nem foglalkoztatható, képességeinek megfelelő más munkakörbe kell beosztani.

2. Ha az (1) bekezdésben említett beosztás az egy hónapi időtartamot nem haladja meg, úgy a gépjárművezetőt az eredeti, besorolás szerinti alaphérral kell a munkában töltött időnek megfelelően elszámolni. Ha azonban az új beosztás az egy hónapi időtartamot meghaladja, úgy a ténylegesen betöltött munkakörnek megfelelő bért kell részére elszámolni.

8. §

A gépjárművezetők munkaruha és védőruha járandóságát szabályozó 83/1951. M. T. sz. határozat, illetve az azt kiegészítő utasítások idevonatkozó rendelkezései érvényesek.

9. §

A gépjárművezetők havi összkeresete az előző §-okban lefektetett feltételek alapján a következő énezőkből tevődhet össze:

1. A személygépjárművezetők (az Országos Mentőszolgálat és a Fővárosi Autótaxi gépjárművezetői nélkül):

a) a bértáblázatban megállapított besorolás szerinti alapbér;

b) esetleges pótlékok (éjjeli pótlék, rakodási pótlék stb.);

c) csak az autóközlekedési vállalatoknál levő taxigépjárművezetőknél 2% bevételi jutalék;

d) személyenként a 3. § 5. pontjában közölt esetleges túlóraátalány.

2. Az Országos Mentőszolgálat gépjárművezetőinél:

a) a bértáblázatból megállapított besorolás szerinti alapbér;

b) 450 Ft-ig terjedhető — az egészségügyi minisztérium által megállapított — pótlék, hordágy pénz, prémium, túlóra címén;

c) esetleges pótlékok.

3. A Fővárosi Autótaxi gépjárművezetőinél:

a) a bértáblázatból megállapított besorolás szerinti alapbér;

b) 2% bevételi jutalék;

c) esetleges pótlékok;

d) esetleg személyenként legfeljebb átlagosan 20 pótlék nélküli túlóra.

4. A Fővárosi Autóbusz Üzem autóbuszvezetőinél:

a) a bértáblázatból megállapított besorolás szerinti alapbér,

b) személyenként az alapbér 5%-ának megfelelő 100%-os teljesítményért járó prémium,

c) esetleges pótlékok,

d) személyenként legfeljebb átlagosan 15 pótlék nélküli túlóra.

5. Egyéb gépjárművezetőknél: (teher, autóbusz stb.)

a) a bértáblázatból megállapított besorolás szerinti alapbér,

b) személyenként az alapbér 5%-ának megfelelő 100%-os teljesítményért járó prémium,

c) esetleges pótlékok (vontatás, rakodás, éjjeli pótlék stb.),

d) a 3. § 5. pontja alapján felhasználható és esetleg felmerülő, pótlék nélküli túlórák.

6. A bértáblázatban közölt alapbéreket semmiféle változó bérrel megemelni nem lehet.

10. §

1. Jelen utasítással érvényét veszti a 83/1951. M. T. (IV. 1.) sz. és az azt kiegészítő 5600/1951. O. M. B. sz. határozat a munkaruhák és védőruhákra vonatkozó rész kivételével. Érvényét veszti továbbá a külszolgálatra, valamint a túlórára vonatkozó 6075/1951. O. M. B. sz. határozat, az 502/44/1953. M. T. sz. és az ezt kiegészítő 2065/22/1954. M. T.

sz., a tonnakilométer üzemanyagfogyasztási prémium együttes alkalmazásáról szóló határozatok, valamint a 3/1957. KPM sz. utasítás (32/19—3/1956. KPM). Továbbá hatályát veszti jelen utasítással ellentétes minden utasítás, vagy rendelet.

2. Jelen utasítás 1957. március hó 1-vel lép hatályba. Betartásáért a szervek vezetői felelősek.

3. A végrehajtási utasítás hatálya alá tartozó gépjárművezetőkről a vállalatok a hatálybalépéstől számított 4 hónapon keresztül az alábbi adatokat kötelesek jelenteni a bértáblázatban feltüntetett gépjárműfajták és szolgálati évek bontásában:

a gépjárművezetők létszámát,

a tárgy hónapban elszámolt összes órák számát,

a tárgy hónapban elért összes keresetüket,

az egy főre eső átlagkeresetet.

A — március havi — első jelentéssel egyidejűleg, egy alkalommal az 1956. III. negyedévi időszakról is közölni kell a fenti adatokat, azonban a szolgálati évek bontása nélkül.

A vállalatok jelentéseiket az illetékes minisztériumnak a tárgyhót követő hónap 16-ig küldik be. Az illetékes minisztérium a beküldött jelentéseket összesíti és azokat a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium Munkaügyi Osztályának a hó végéig megküldi a végrehajtási utasítás betartásának ellenőrzése céljából. Az erre a célra szolgáló kérdőív-mintát a főhatóságok jelen végrehajtási utasítással egyidejűleg, közvetlenül kapják meg.

4. A munkafeltételek bérügyi kihatására fordítható összeg főhatóságokként külön nyer megállapítást, melynek betartása a tárcák részére kötelező. Az engedélyezett keret csak akkor tekinthető véglegesnek, ha az első négy havi adatszolgáltatás a korábbi adatszolgáltatások helyességét alátámasztja.

Budapest, 1957. évi március hó 22-én

Katona Antal s. k.

a miniszter első helyettese

Melléklet a 16/1957. (Közl. Ért. 6. sz.) KPM utasításhoz

GÉPJÁRMŰVEZETŐK BÉRTÁBLÁZATA

Gépjármű fajták vezetői	A gépjárművezetéssel eltöltött évek szerinti bértételek			
	0—2	2—5	5—10	10 év felett
Személygépjármű	1100	1200	1250	1300
Tehergépjármű				
0—2 t-ig	1100	1150	1200	1250
Tehergépjármű				
2,1—0,9 t-ig	1200	1300	1350	1400
Tehergépjármű				
(dumper) 5 t-tól	1300	1350	1400	1500
Segédgépjárművezető		1050		
Bejárato, darusmentő,				
különleges gépjármű	—	1300	1350	1400
O. M. Sz. gépjármű	1200	1300	1350	1400
Egyéb betegszállító				
gépjármű	1100	1200	1250	1300
MÁVAUT és gépk.				
közl. v. autóbusz	1300	1400	1500	1600
FAÜ autóbusz	1300	1400	1550	1700
Vállalati autóbusz		1200—1500		
Trolibusz		1200—1600		
Motorkerékpár		1100		
Háromkerekű teher-				
motor		1200		

Megjegyzés:

1. A vállalati autóbuszvezetői kategóriába tartozik a Főv. Autóbusz Üzem, a MÁVAUT és a tanácsi gépkocsiközlekedési vállalatok autóbuszvezetőin kívül valamennyi más autóbuszvezető.

2. A vállalati kategóriában a bérhatárokon belül 50%-os átlagbér beállást kell alkalmazni.

3. A Fővárosi Autóbusz Üzem autóbuszvezetőinél a más vállalatnál eltöltött gépjárművezetési időt is figyelembe kell venni a besorolás szempontjából.

4. Bejárato gépjárművezetői kategóriába csak az sorolható be, aki rendszeresen új, vagy javított gépkocsi bejáratását végzi.

A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium Munkaügyi Osztályának 305.647/1957. sz.

tájékoztatója

a gépjárművezetőkre vonatkozó 16/1957. KPM számú utasítás végrehajtásához

A gépjárművezetők béremeléséhez Kormányzatunk által engedélyezett keret betartásának biztosítására a 16/1957. KPM sz. utasítás egyes §-aihoz — illetőleg azok egységes végrehajtása érdekében — a következő szempontokat javasoljuk kiegészítésül figyelembe venni.

ad 2. § 4. Előkészítési — átadási idő (napi gondozás) címén reggel és este fél-fél óra, összesen napi egy óra számolható el minden gépjárműtípusnál. Ettől eltérő előkészítési és átadási időt indokolt esetben az illetékes felügyeleti szerv engedélyezhet.

ad 2. § 7. Azoknál a vállalatoknál, ahol hosszú várakozási idő is felmerülhet az Mt. V. 136. §-ában foglalt készenléti időre vonatkozó elszámolást kell alkalmazni. A munkahelyeken töltött készenléti időre, ha a munkanapon belül az érkezés és indulás között 3 óránál hosszabb idő áll rendelkezésre, az alaphér 50%-a fizethető, melyet az egész készenlétre és nemcsak a 3 órán túli időre kell alkalmazni.

A készenléti idő miatt a 210 órára megállapított alaphér nem csökkenthető.

ad 3. § 1. Besorolásnál az igazolt gépjárművezetéssel eltöltött szakmai gyakorlatot kell figyelembe venni és nem a jogosítvány keltét. A gépjárművezetőt annak a típusnak megfelelő bértételbe kell besorolni, amely gépkocsin rendszeresen munkát végez. Átsorolást csak akkor lehet végrehajtani, ha legalább egy hónapig más gépkocsi típuson teljesít szolgálatot. Az átsorolás, szolgálati évek változása esetén a betöltött szolgálati év időpontját követő hó 1-től léphet életbe.

ad 3. § 2. A darusmentők, szervizgépkocsivezetők az 5 t. feletti gépjárművezetői bértétel szerint sorolandók be. Más különleges jármű vezetőjének besorolását abban az esetben, ha azt a megadott bértételeknél magasabb bérrel javasolják bérezni, a KPM-hez kell jóváhagyás végett megküldeni.

ad 3. § 5. Személygépjárművezetők részére 210 órán felül 310 óráig túlóraátalányt kell fizetni 200—600 Ft-ig. Az átalányon belül az 50%-os,

tehát 400 Ft-os beállítás betartása minisztériumi, vagy szervek szintjén kötelező.

Az átalány megállapításához irányelvként a következő táblázatot közöljük:

40 óráig a szakmai gyakorlattól függően	200—240 Ft
60 " " " " "	260—360 "
80 " " " " "	340—480 "
100 " " " " "	420—600 "

Az átalányt órákra bontani nem lehet és csak 210 ledolgozott órán felül fizethető. Az átalány mértékét az igazgató (vezető) állapítja meg az előírt beállítás figyelembevételével.

A túlóraátalányt átlagbér kiszámításánál figyelembe venni nem szabad.

Ha az üzemi sebesség a megnövekedett szállítási távolság ellenére sem emelkedett, ez annak tudható be, hogy a szállítási tervelőadók nem tartanak kapcsolatot a fuvaroztatókkal. A rakodási idő csökkentése, illetve az azonos fuvaridő alatt elérendő teljesítmény növelése érdekében helyszíni ellenőrzésekkel kell a tehergépkocsik teljesítményét növelni.

A pótkocsis tehergépkocsik foglalkoztatása esetén fel kell hívni a fuvaroztatókat a rakodási idő csökkentése érdekében a megnövekedett raksúly kapacitásának megfelelő létszámú rakodómunkás foglalkoztatására. A tehergépkocsi vezetők részére pótkocsi vontatás címén csakis arra az időtartamra számolható el munkabér, amely idő alatt ténylegesen pótkocsit vontattak.

Az ideiglenes telephelyen foglalkoztatott gépjárművezetőket figyelmeztetni kell a menetokmányok helyes vezetésére és ügyelni kell, illetve utasításba adni, hogy a menetleveleken csak a tényleges teljesítményt, illetve ennek megfelelő munkaórát számolhatják fel.

A forgalmi osztályoknak a vezénylest úgy kell kialakítani, hogy tartalék gépkocsivezető címén a legkisebb létszám legyen biztosítva. A forgalmi és műszaki osztályok együttesen olyan vezénylest készítsenek, amely biztosítja, hogy a mentő-műhely, anyagbeszerző és vállalati személygépkocsin foglalkoztatott gépkocsivezetők havi óraterjesztménye 230—240 óránál több ne legyen.

ad 4. § 3. Az a), b), c) pontok alatt felsorolt pótlékok megállapításánál a 250 Ft-os határig 50%-os átlag beállást kell lehetőleg alkalmazni. Irányelvként vehető:

Napi 1 órai foglalkoztatás esetén havi	100 Ft
" 2 " " " " "	200 "
" 2 órán felüli " " " "	250 "

Az irányelv ilyen alkalmazása esetén a 250 Ft-os pótlékhoz a KPM külön engedélye nem szükséges.

ad 5. § 1. A prémium-feladat mértékét úgy kell megállapítani, hogy 100%-os terv önköltségi (ráfordítási hányad) teljesítmény esetén a prémium átlagos mértéke ne haladja meg a gépjárművezetők alaphérének 5%-át. A beralapba ez az összeg tervezhető be. Túlteljesítés esetén további 15% prémium fizethető, tehát a prémium mértéke egyenként sem haladhatja meg az alaphér 20%-át.

ad 5. § 2. Kitűzhető prémiumfeladatok a következők:

Tehergépkocsivezetőknél:

a) 1 km-re eső önköltség tartása, illetve csökkentése,

b) rakott km, pótfuvar, árutonna km tartása, illetve túlteljesítése,

c) a lebontott bevételi terv túlteljesítése.

Kifizetési feltétel fenti pontoknál az üzemanyag felhasználási normák betartása.

Személygépjárművezetőknél:

Az üzemanyagfogyasztás csökkentése. A megtakarítást vállalati szinten KEI normákhoz viszonyítva kell elérni. A gépkocsivezetők a megtakarításban való részvétel arányában részesülhetnek a megtakarított üzemanyag beszerzési árának 10%-ából.

A prémium feladatok teljesítése, illetve túlteljesítése esetén fizethető prémium mértékét általában a vállalat igazgatója állapítja meg az ösztönzés és a gazdaságosság legmesszebbmenő figyelembevételével.

ad 7. § 2. Fagybrigád-szolgálatot teljesítő gépjárművezetők részére átlag órakeresetet kell elszámolni a ténylegesen ledolgozott órákra.

Budapest, 1957. évi március 29-én.

Munkaügyi osztály

MTA közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia Gazdasági Titkársága vezetőjének 130.128/1957. MTA G. T. sz.

k ö z l e m é n y e

a munkakönyvek kezeléséről

Az MTA Gazdasági Titkársága Költségvetési Osztálya, a Magyar Tudományos Akadémia elnökének 1/1957. MTA (A. K. 8.) sz. utasítása alapján köteles az ún. tanszéki alkalmazottak munkakönyvét átadni az illetékes tudományos osztályoknak.

Az alkalmaztatással, illetőleg a munkakönyvnek kezelésével kapcsolatban kiadott hatályos rendelkezések a következők:

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 28/1952. (IV. 8.) M. T. számú rendelete értelmében a munkáltató csak olyan dolgozót alkalmazhat, aki munkabálopésekor munkakönyvét átadja.

Munkakönyv nélkül alkalmazhatók:

a) az ideiglenesen — legfeljebb 3 napra — alkalmi munkára felvett dolgozók;

b) a mezőgazdasági idénymunkálatoknál (növényápolás, aratás, cséplés, betakarítás stb.) ideiglenesen alkalmazott falusi dolgozók.

A mezőgazdasági idénymunkálatoknál ideiglenesen alkalmazott falusi dolgozókat csak a lakóhelyük szerint illetékes tanács végrehajtóbizottsága által erre a célra kiállított igazolással szabad munkakönyv nélkül alkalmazni. Az igazolás egy évi időtartamra érvényes.

A Munkaerőtartalékok Hivatala elnökének 2/1952. (IV. 1.) MTH sz. utasítása az alábbiak szerint szabályozza a munkakönyvek kezelését.

A dolgozótól (munkavállalótól) átvett munkakönyvbe be kell vezetni:

a) az alkalmazó szerv nevét és címét;

b) a munkaviszony kezdetének időpontját;

c) a munkakört;

d) a bérkategóriát.

Munkaviszony megszűnésekor:

a) a munkaviszony megszűnésének időpontját;

b) a munkakört a munkaviszony megszűnésekor;

c) bérkategóriát a munkaviszony megszűnésekor;

d) a munkaviszony megszűnésének módját.

A dolgozótól átvett munkakönyvekről nyilvántartást kell vezetni, amely az alábbiakat tartalmazza:

1. a munkavállaló neve;

2. születési év, hó, nap;

3. a munkakönyv száma;

4. a munkaviszony kezdete;

5. a munkaviszony megszűnésének időpontja;

6. a munkaviszony megszűnésének módja;

7. aláírás (a munkakönyv átvételének igazolása a dolgozó részéről).

A munkáltató köteles azt a dolgozót, akinek munkaviszonya megszűnt — tekintet nélkül a megszűnés módjára — munkakönyvének átvételére szóban, vagy írásban felszólítani és a munkakönyvet részére kiadni. Ha a munkaviszony megszűnt, a munkakönyvet semmilyen címen nem lehet a munkáltatónál visszatartani.

A munkakönyv átvételét, a munkakönyvekről vezetett nyilvántartás megfelelő rovatának a dolgozóval való aláíratás útján, minden esetben igazoltatni kell.

Ha a dolgozó a munkakönyvet a munkáltató felszólítása ellenére nem veszi át, úgy a munkakönyvet a munkáltató a kilépés napjától számított 6 hónapig tartozik megőrizni.

A megőrzési idő alatt a dolgozó kérelmére a munkakönyvet ki kell adni.

A hátrahagyott munkakönyvet a munkaviszonyban álló dolgozók munkakönyveitől elkülönítve kell kezelni és a munkavállaló kilépésétől számított 15 napon belül külön nyilvántartásba kell venni. E nyilvántartás ugyanazon rovatokat tartalmazza, mint a tényleges munkaviszonyban álló dolgozók munkakönyveiről vezetett nyilvántartás.

Azokat a munkakönyveket, amelyeket a dolgozók munkaviszonyuk megszűnését követő 6 hónapon belül nem vettek át, a munkáltató ajánlott levélben köteles a Munkaügyi Minisztériumnak megküldeni, 2 példányú jegyzék kíséretében.

A munkakönyvnek a Munkaügyi Minisztériumhoz történő megküldésének időpontját és a kísérőjegyzék, illetve levél számát a nyilvántartás aláírás rovatában fel kell tüntetni.

A Munkaügyi Minisztériumhoz megküldött, hátrahagyott munkakönyveket visszaigényelni nem lehet, mert azokat a Minisztérium megsemmisíti.

A megsemmisített munkakönyv pótlására a dolgozó az illetékes kerületi tanács végrehajtóbizottságától munkakönyv-másolat kiállítását kérheti.

Az előzőkben foglaltak nem vonatkoznak a huzamosabb ideig betegállományban levő, a katonai szolgálatra bevonult és a fizetésnélküli szabadságon levő dolgozókra, akiknek munkaviszonya szünetel.

Az elhunyt dolgozó munkakönyvét a munkáltató köteles érvényteleníteni. Az érvénytelenítés a munkakönyv minden egyes lapjának átylukasztásával történik. Emellett a munkakönyv első oldalára rá kell vezetni, hogy „meghalt”, a munkaviszony megszűnésének módját pedig ugyancsak „meghalt” szóval kell a munkakönyvben feltüntetni.

Az elhunyt dolgozó érvénytelenített munkakönyvét az elhunyt dolgozó házastársának, szülőjének, vagy testvérének ki kell adni. Amennyiben az említettek a munkakönyvet nem veszik át, úgy hátrahagyott munkakönyvként kell kezelni és az előzőkben foglaltak szerint kell eljárni.

Budapest, 1957. április 11.

Csipka László s. k.
a Gazdasági Titkárság
vezetője

A Magyar Tudományos Akadémia Gazdasági Titkársága vezetőjének 130.129/1957. MTA G T. számú

k ö z l e m é n y e

a kinevezési (alkalmazási), átsorolási és a munkaviszony megszüntetésére vonatkozó okmányok kezeléséről

A kinevezési (alkalmazási), átsorolási és a munkaviszony megszüntetésére vonatkozó okmányok kezelését az alábbiak szerint szabályozom:

1. Az MTA intézeteinél:

Az okmány első példányát át kell adni a dolgozónak. A második és negyedik példányt összekcsolva az intézmény köteles megőrizni. A harmadik példány a bérszámfejtési okmány.

2. Tanszéki alkalmazottak vonatkozásában:

Az okmányt az illetékes tudományos osztály állítja ki. Az első példányt megküldi a dolgozónak, a második és negyedik példányt megőrzi, míg a harmadik, az ún. bérszámfejtési példányt megküldi a munkahely gazdasági szervének. (Egyetem stb. gazdasági igazgatóságának.)

3. Az MTA Hivatalánál:

Az okmányt az MTA Gazdasági Hivatala állítja ki. Első példányát kézbesítés céljából átadja a dolgozó osztályvezetőjének, a második és a negyedik példányt megőrzi, míg a harmadik példányt a bérszámfejtő csoporthoz juttatja el.

Jövőben az MTA Gazdasági Titkárságához az okmányból példányt küldeni nem kell.

Budapest, 1957. április 11.

Csipka László s. k.
a Gazdasági Titkárság
vezetője

A Magyar Tudományos Akadémia Gazdasági Titkársága vezetőjének 130.130/1957. MTA G. T. számú

k ö z l e m é n y e

a létszám- és alapbérnyilvántartásról

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 2/1957. MTA (A. K. 8.) sz. utasításában nyert felhatalmazás alapján — 1957. év január hó 1-étől — a létszám- és alapbérnyilvántartást az alábbiak szerint szabályozom:

I.

MTA Gazdasági Titkársága

Nyilvántartja fejezet- és cím-viszonylatban a Pénzügyminisztérium által engedélyezett állandó és időszaki létszámot, valamint a havi alapbérkeretet, továbbá osztályonkénti bontásban az ún. tanszéki létszámot és ezek havi alapbérkeretét.

Köteles vezetni a „Nyilvántartás az engedélyezett létszámról és alapbérkeretről” elnevezésű kartont.

Nyitás:

a Pénzügyminisztérium, illetve a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára által engedélyezett fejezet, cím létszámát és alapbérkeretét az alábbiak szerint kell a kartonra felvezetni:

1. az első hasámba kerül az engedélyező ügyirat száma és hatálya,
2. a negyedik hasámba kerül az engedélyezett létszám,
3. a hetedik hasámba kerül az engedélyezett havi alapbérkeret,
4. a tizedik hasámba kerül az engedélyezett időszaki létszám,
5. a tizenharmadik hasámba kerül az engedélyezett időszaki havi alapbérkeret.

Évközi változások:

1. az 1. hasámba kerül a változást elrendelő ügyirat száma és a változás hatálya.

Létszámemelkedés:

2. a 2. hasámba kerül az emelkedés létszámadata,
3. az emelkedés létszámadatával megemeljük a 4. hasámban szereplő létszámösszeget,
4. az 5. hasámba kerül a létszámmal engedélyezett havi alapbérkeret,
5. az engedélyezett havi alapbérkerettel megemeljük a 7. hasámban szereplő havi alapbérkeret összegét,
6. időszaki álláshely és alapbérkeret engedélyezésénél értelemszerűen kell eljárni, az előző pontokban említett módon.

Létszámcsökkentés:

2. A 3. hasámba kerül az előírt csökkentés létszámadata,
3. a csökkentés létszámadatával csökkentjük a 4. hasámban szereplő létszámösszeget,
4. a 6. hasámba kerül a létszámcsökkentéssel elrendelt havi alapbérkeret összege,
5. a csökkentett havi alapbérkerettel csökkentjük a 7. hasámban szereplő havi alapbérkeret összegét,

6. időszaki álláshely és alapbérkeret csökkentésénél értelemszerűen kell eljárni, az előző pontokban említett módon.

Alapbérkeret engedélyezése :

Kizárólag alapbérkeret engedélyezésénél az alábbiak szerint kell eljárni :

2. az 5. hasádba kerül az engedélyezett havi alapbérkeret összege,

3. az engedélyezett összeggel megemlíjük a 7. hasáiban szereplő összeget.

Alapbérkeret törlés :

Kizárólag alapbérkeret törlésnél az alábbiak szerint kell eljárni :

2. a 6. hasádba kerül a törölt alapbérkeret összege,

3. a törölt alapbérkeret összegével csökkentjük a 7. hasáiban szereplő összeget.

Időszaki havi alapbérkeret engedélyezésénél, illetve törlésnél az előzőekben foglaltak szerint kell eljárni.

A 14. hasádba kell bejegyezni a létszám, illetőleg havi alapbérkeret átcsoportosítása esetén azt, hogy a változás mely fejezettel, illetőleg címmel kapcsolatos.

II.

Tudományos Osztályok

Kötelesek vezetni :

1. a „Nyilvántartás az engedélyezett létszámról és alapbérkeretről” elnevezésű kartont a címről, külön az egyes intézményekről és a tanszéki létszámról.

2. Az „Összesített alapbérnyilvántartás”-t.

E nyilvántartást az osztályok az ún. tanszéki létszámról és havi alapbérkeretről vezetik az alábbiak szerint :

Nyitás :

1. Az 1. hasádba kerül az ügyiratszám.

2. A 2. hasádba kerül a rendelkezés hatálya.

3. Az engedélyezett létszámot (a „Nyilvántartás az engedélyezett létszámról és alapbérkeretről” elnevezésű karton 4. hasáb) meg kell bontani :

a) betöltött állásokra, melyeknek összege a 4. hasádba kerül,

b) betöltetlen állásokra, melyeknek összege a 6. hasádba kerül.

4. Az engedélyezett alapbérkeretet (a „Nyilvántartás az engedélyezett létszámról és alapbérkeretről” elnevezésű karton 7. hasáb) meg kell bontani :

a) a betöltött állásokra eső alapbérkeretre, mely összeg az 5. hasádba kerül,

b) a betöltetlen állásokra eső alapbérre (7. hasáb),

c) tartalék-alapbérkeretre (tartalék képzése nem kötelező, de a helyes gazdálkodás szempontjából — különösen nagyobb létszámú intézményeknél — kívánatos) (10. hasáb).

5. A 8. hasádba kerül az 5. és a 7. hasáb összege.

6. A 9. hasádba kerül az engedélyezett alapbér, melynek meg kell egyeznie a „Nyilvántartás az engedélyezett létszámról és alapbérkeretről” elnevezésű karton 7. hasábjában szereplő összeggel.

7. A 10. hasádba kerül a 9. és a 8. hasáb különbözete.

Évközi változások :

1. Az 1. hasádba kerül a változást elrendelő ügyirat száma.

2. A 2. hasádba kerül az elrendelés hatálya.

Kinevezés :

3. A 3. hasádba kerül a kinevezésre kerülő havi alapbére.

4. A kinevezésre kerülők létszámával csökkentjük a 6. hasáb összegét, alapbérével a 7. hasáb összegét.

5. A kinevezésre kerülők létszámával emeljük a 4. hasáb összegét, alapbérével az 5. hasáb összegét.

Amennyiben a kinevezésnél :

a) alacsonyabb alapbér kerül felhasználásra, mint az üres állásra előzőleg tartalékolva volt, akkor a tartalékolat alapbérkeret és a felhasznált alapbérkeret különbözetével megemlíjük a 10. hasáb összegét és ugyanezen összeggel csökkentjük a 8. hasáb összegét,

b) magasabb alapbér kerül felhasználásra mint az üres állásra előzőleg tartalékolva volt, akkor a tartalékolat alapbérkeret és a felhasznált alapbérkeret különbözetével megemlíjük a 8. hasáb összegét és ugyanezen összeggel csökkentjük a 10. hasáb összegét.

c) ha a szerv alapbéremelésben részesül, akkor a „Nyilvántartás az engedélyezett létszámról és alapbérkeretről” elnevezésű kartonon a feljegyzést az 1. alatt szabályozott módon kell eszközölni, míg az e karton 5., 8., és 9. hasábjában szereplő összeget megemlíjük az engedélyezett alapbérrel.

Átsorolás : (munkabéremelés)

3. A 3. hasádba kerül az átsorolásra felhasznált alapbér.

4. Az 5. hasáb összegét megemlíjük az átsorolásra felhasznált összeggel.

Amennyiben az átsoroláshoz :

a) a szükséges keretet a megtakarításból használjuk fel, akkor ezen összeggel csökkenteni kell a 10. hasáb összegét és meg kell emelni a 8. hasáb összegét,

b) a szükséges keretet az üres állásokra biztosított keretből használjuk fel, akkor a szükséges összeggel csökkenteni kell a 7. hasáb összegét.

Munkaviszony megszüntetése :

3. A 3. hasádba kerül a munkaviszony megszüntetéssel felszabaduló havi alapbérösszeg (piros színnel!).

4. A 4. hasábot csökkenteni kell a felszabaduló létszámmal, míg az 5. hasábot az alapbérrel.

5. Ugyanezen összeggel emeljük a 6. és 7. hasáiban szereplő összeget.

Amennyiben a felszabaduló álláshely alapbérét nem teljes egészében tartalékoljuk a megüresedett állásra, akkor a különbözetként mutatkozó alapbérrel meg kell emelni a 10. hasáb összegét és ugyanezen összeggel csökkenteni kell a 8. hasáb összegét.

Létszámgengedélyezés :

3. A 3. hasábra kerül az engedélyezett létszám alapbéré.

4. A 6., 7., 8. és 9. hasáb összegét megemeljük az engedélyezett létszámmal és alapbérrel. Természetesen az engedélyezést a „Nyilvántartás az engedélyezett létszámról és alapbérkeretről” elnevezésű kartonon is fel kell jegyezni az I. fejezet alatt szabályozott módon.

Amennyiben az engedélyezett létszám alapbérkeretét nem teljes egészében tartalékoljuk az üres álláshoz kapcsolódóan, abban az esetben az engedélyezett és tartalékolat alapbér közötti különbözettel meg kell emelni a 10. hasáb összegét és csak a különbözettel növelhető a 8. hasáb összege.

Alapbérengedélyezés :

3. A 3. hasábra kerül az engedélyezett alapbér összege.

4. A 9. hasábban szereplő összeget az engedélyezett alapbérrel megemeljük és attól függően, hogy az összeg hol kerül felhasználásra, vagy a 7., vagy a 10. hasáb összegét emeljük meg az engedélyezett alapbérrel. Természetesen, ha a 7. hasáb összege kerül megemelésre, akkor meg kell emelni a 8. hasáb összegét is.

Létszámtörlés :

3. A 3. hasábra kerül a törölt létszám havi alapbéré.

4. Attól függően, hogy a létszám a betöltött vagy a betöltetlen álláshelyek közül kerül törlésre, vagy a 4., vagy az 5. hasáb összegét, míg az alapbérrel vagy az 5., vagy a 7. hasáb összegét csökkentjük.

5. A törlésre kerülő alapbérrel csökkentjük a 9. hasáb összegét, valamint a „Nyilvántartás az engedélyezett létszámról és alapbérkeretről” elnevezésű karton 4. és 7. hasábját az I. fejezet alatt szabályozott módon.

Alapbértörlés : 3. A 3. hasábra kerül a törlésre kerülő alapbér összege.

4. Attól függően, hogy az 5., a 7. vagy a 10. hasábban szereplő összegből kerül az alapbér törlésre, a megfelelő hasábban szereplő összegek kerülnek csökkentésre, természetesen a 8. és 9. hasábban szereplő összegek egyidejű csökkentése mellett. Ugyanakkor csökkenteni kell a „Nyilvántartás az engedélyezett létszámról és alapbérkeretről” elnevezésű karton 7. hasábjában szereplő összeget is az I. fejezetben szabályozott módon.

3. Nyilvántartás a betöltött állásokról :

E kartonon kell nyilvántartani a tanszéki álláshelyeket munkakör szerinti részletezéssel az alábbiak szerint :

a) az „Ügyirat” elnevezésű hasábra kerül az ügyirat száma,

b) az „Időpont” hasábra kerül az elrendelés hatálya,

c) a „Munkakör” hasábra kerül a munkakör kulcsszáma, „Létszám” rovatába a tényleges (betöltött) munkaköri létszám. A létszámhasábok végösszegének meg kell egyeznie az „Összesített alapbérnyilvántartás” 4. hasábjával.

Az „Alapbér” rovatba kerül a tényleges (betöltött) munkaköri létszám besorolás szerinti alapbéré. E rovatok összegének meg kell egyeznie az előbb említett nyilvántartás 5. hasábjában szereplő összeggel.

4. Nyilvántartás az üres állásokról :

E kartonon kell nyilvántartani a tanszéki álláshelyek közül munkakörönként az üres álláshelyeket és azok alapbérét a 3. pontban szabályozott módon.

Az itt nyilvántartott létszámnak és alapbérnek összességében meg kell egyeznie az „Összesített alapbérnyilvántartás” 6. és 7. hasábjában szereplő összeggel.

5. Személyi lap.

Az osztályok a tanszéki alkalmazottakról személyenként ún. személyi lapot fektessenek fel és azt folyamatosan vezessék, hogy az Akadémiának, s ezen belül az osztályoknak a tanszéki alkalmazottakról teljes nyilvántartás álljon rendelkezésére.

E nyilvántartás tartalmazza :

- a) az alkalmazott személyi adatait ;
- b) szolgálati adatait ;
- c) munkahelyét ;
- d) munkakörét ;
- e) munkaköri kulcsszámát ;
- f) alapbérét ;
- g) pótlékait.

A fenti célra az „Illetményszámfejtőlap” nyomtatvány (C 6260—9 r. sz.) használható fel.

III.

Gazdálkodó szervek

A létszámmal és a havi alapbérkerettel kapcsolatban az alábbi nyilvántartásokat kötelesek vezetni :

1. Nyilvántartás az engedélyezett létszámról és alapbéréről.

Itt tartja nyilván az intézmény a részére engedélyezett állandó és időszaki létszámot és havi alapbérkeretet az I. alatt szabályozott módon.

2. Összesített alapbérnyilvántartás :

Itt tartja nyilván a létszámmal és az alapbérkerettel kapcsolatos változásokat a II/2. alatt szabályozott módon.

3. Nyilvántartás a betöltött állásokról.

Itt tartja nyilván a betöltött állásokat munkakör bontásban és azok havi alapbérkeretét a II/3. alatt szabályozott módon.

4. Nyilvántartás az üres állásokról.

Itt tartja nyilván az üres állások létszám és havi alapbérkeret adatait a II/4. alatt szabályozott módon.

A nyilvántartási kartonok beszerzéséről az MTA Gazdasági Titkársága gondoskodik.

Budapest, 1957. április 11.

Csipka László s. k.
a Gazdasági Titkárság
vezetője

Jogszabálymutató

1957. évi április hó 9-től 1957. évi április hó 18-ig.

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1957. évi 25. sz. tvr. (M. K. 40.)	A Legfelsőbb Bíróság Népbíróági Tanácsának felállításáról és eljárásának szabályozásáról.
	1957. évi 1-1. számú N.E.T. határozat (M. K. 42.)	A tanácsok munkájáról.
	1038/1957. (IV. 14.) Korm. határozat	A beruházási előirányzat és a gépípar, valamint az építőipar tevékenységének összehangolásáról.
Pénzügyi Közlöny	132/1957. (P. K. 15.) P. M.	A költségvetési szabályozás rendszerének módosításáról.
	134/1957. (P. K. 15.) P. M.	Az állami vállalatok pénzgazdálkodásának 1957. II—IV. negyedévi szabályozásáról.
	135/1957. (P. K. 15.) P. M.	A vállalati átszervezési tevékenység finanszírozásáról.
	107.433/1957. 1/5. B. (P. K. 13.) KPM	A közszolgálati és egyéb alkalmazottak részére járó utazási kedvezményről.

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA



BUDAPEST, 1957. MÁJUS 23.

TARTALOM

			Oldal
Törvények, rendeletek, határozatok	1957. évi 27. sz. tvr.	A magyar levéltárügy irányításáról	51
	1957. évi 31. sz. tvr.	A tudományos fokozatok elnyerésével kapcsolatos egyes rendelkezések alkalmazásának átmeneti felfüggesztéséről	51
	1.040/1957. (IV. 17.) Korm. határozat	Az 1956/57. évi fűtési idény befejezéséről	52
	1.044/1957. (IV. 25.) Korm. határozat	A nyári időszámítás bevezetéséről	52
	1.048/1957. (V. 3.) Korm. határozat	A Közületeket Elhelyező Bizottság megszűnésével kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról	52
Miniszteri utasítások	16/1957. (IV. 17.) P. M.	A költségvetésből gazdálkodó szervek egyes kiadásainak korlátozásáról szóló rendelet hatályon kívül helyezéséről	52
	16/1957. (V. 3.) P. M.	A közszolgálati alkalmazottak részére kiállított vasúti arcképes igazolvány térítési díjának megfizetéséről	52
Az Akadémia elnökének utasítása	3/1957. MTA. (A. K. 9.)	A tudományos osztályok gazdálkodási hatáskörének kiszélesítéséről és a szakítkárságok szervezeti megerősítéséről szóló 2/1956. MTA. (A. K. 6.) számú utasítás módosításáról	53
Jogszabálymutató			54

Jogszabályok

(2) E törvényerejű rendelet végrehajtásáról a művelődésügyi miniszter gondoskodik.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1957. évi
27. számú

törvényerejű rendelete

a magyar levéltárügy irányításáról

Dobi István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Kristóf István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

1. §. A magyar levéltárügy közvetlen irányítása a művelődésügyi miniszter feladata.

2. §. A levéltárakról szóló 1950. évi 29. számú törvényerejű rendelettel létesített Levéltárak Országos Központjának önálló hatósági jellege megszűnik és a Művelődésügyi Minisztérium szervezeti egységeként folytatja működését.

3. §. (1) A jelen törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba. Egyidejűleg az 1950. évi 29. számú törvényerejű rendelet a fentieknek megfelelően módosul, a Levéltárak Országos Központja felügyeletének rendezéséről szóló 1955. évi 32. számú törvényerejű rendelet pedig hatályát veszti.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1957. évi
31. számú

törvényerejű rendelete

a tudományos fokozatok elnyerésével kapcsolatos egyes rendelkezések alkalmazásának átmeneti felfüggesztéséről

1. §. A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az 1950. évi 44. számú törvényerejű rendelet 9. §-ának b) pontjában, valamint az 1951. évi 26. számú törvényerejű rendelet 1. §-ának (3) bekezdésében foglalt rendelkezések alkalmazását átmenetileg felfüggeszti.

2. §. A jelen törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Dobi István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Kristóf István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
1.040/1957. (IV. 17.) számú

határozata

az 1956/57. évi fűtési idény befejezéséről

1. Az 1956/57. évi fűtési idény 1957. április 15-én befejeződött.

2. Kórházak, rendelőintézetek, óvodák, csecsemőotthonok vagy ezekkel egyenlő elbírálás alá tartozó intézmények, iskolák, egyetemek, napközi otthonok, valamint az Állami Balett Intézet, az Állami Operaház és az Operaház Erkel Színháza helyiségeiben, hivatalokban és üzemekben, illetve központi fűtéses lakóházakban 1957. április 15. után — külső hőmérséklettől függetlenül — fűteni lehet akkor, ha a helyiségek belső hőmérséklete 18 C° alatt van.

3. 1957. május 1. után — fentiekől függetlenül — a fűtést a 2. pontban felsorolt szervezetnél is meg kell szüntetni.

4. Jelen határozat alapján az egyes minisztériumok és a Kormánynak közvetlenül alárendelt szervezetek adjanak ki utasítást a fűtés befejezésére.

Apró Antal s. k.
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
tagja

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
1.044/1957. (IV. 25.) számú

határozata

a nyári időszámítás bevezetéséről

Az 1957. évi június hó 2-ától szeptember hó 29-ig terjedő időszakra nyári időszámítást kell bevezetni; 1957. június 2-án 2 órakor az órákat 3 órára kell előre igazítani, 1957. szeptember 29-én 3 órakor pedig az órákat 2 órára kell visszaigazítani.

Kádár János s. k.
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnöke

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
1.048/1957. (V. 3.) számú

határozata

a Közületeket Elhelyező Bizottság megszűnésével kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a Közületeket Elhelyező Bizottság — KÖZELBIZ — megszűnésével kapcsolatban az alábbiakat határozza:

1. A KÖZELBIZ által ez ideig ellátott
a) első fokú hatáskört a jövőben a fővárosi tanács, valamint a városi tanácsok, községi vonatkozásban pedig a járási tanácsok végrehajtó bizottságának igazgatási osztálya látja el,

b) fellebbviteli hatáskört a jövőben az illetékes felettes szakigazgatási szerv látja el, kivéve a fővárosi és megyei jogú városi tanácsok végrehajtó bizottsága igazgatási osztályának első fokozott döntéseit, ahol másodfokon a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány Titkársága jár el.

2. A közületi szervek elhelyezésének szakirányítását és az elhelyező hatóságok főfelügyeletét a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány Titkársága gyakorolja.

Apró Antal s. k.
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
tagja

Miniszteri utasítások

A pénzügyminiszter 16/1957. (IV. 17.) P. M. számú
rendelete

a költségvetésből gazdálkodó szervezetek egyes kiadásainak korlátozásáról szóló rendelet hatályon kívül helyezéséről

1. §.

A költségvetésből gazdálkodó szervezetek egyes kiadásainak korlátozásáról szóló 14/1956. (XI. 29.) P. M. számú rendelet hatályát veszti.

2. §.

A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Kossa István s. k.
pénzügyminiszter

A pénzügyminiszter 18/1957. (V. 3.) P. M. számú
rendelete

a közszolgálati alkalmazottak részére kiállított vasúti arcképes igazolvány térítési díjának megfizetéséről

A közszolgálati alkalmazottak belföldi kiküldetése esetén felszámítható egyes költségek megállapításáról kiadott 9/1957. (II. 2.) Korm. számú rendelet 6. §-ának (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján, a Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövetségével egyetértésben, az alábbiakat rendelem:

1. §.

A közszolgálati és egyéb alkalmazottak részére járó utazási kedvezményről kiadott 107.433/1957, I/5. B. (P. K. 13.) K. P. M. számú utasítás 2. §-a értelmében az igény jogosult dolgozót terhelő 20 Ft térítést a közlekedési eszköz első hivatalos igénybevétele alkalmával felszámítani nem lehet.

2. §.

A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba; rendelkezését az 1957. évre kiállított vasúti arcképes igazolvány térítési díja tekintetében is alkalmazni kell.

Kossa István s. k.
pénzügyminiszter

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökének utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökének
3/1957. MTA (A. K. 9.) számú

utasítása

a tudományos osztályok gazdálkodási hatáskörének
kiszélesítéséről és a szaktitkárságok szervezeti
megerősítéséről szóló 2/1956. MTA. (A. K. 6.)
számú utasítás módosításáról

Az Akadémia Hivatalánál f. év február 1-én
végrehajtott átszervezés következtében a múlt év
április 1-ével kiadott 2/1956. MTA. számú uta-
sításom egyes pontjait a következőképpen módó-
sítom:

1.

Az elnöki utasítás III. fejezete helyébe a követ-
kező szöveg kerül:

A szaktitkárságokat — a VII. Osztály és a
Biológiai Csoport szaktitkársága kivételével —
szervezetileg egy-egy pénzügyi előadóval erősítem
meg.

A pénzügyi előadó ellátja a költségvetéssel, a
létszám és béralapgazdálkodással, bér és munka-
ügyekkel kapcsolatos érdemi teendőket és vezeti
az ezekkel kapcsolatos összes nyilvántartásokat.

A pénzügyi előadók állományilag az illetékes
osztályokhoz nyerne beosztást azzal, hogy a IV.
osztály pénzügyi előadója egyúttal ellátja a VII.
osztály pénzügyi teendőit, míg az V. osztály pénzü-
gyi előadója a Biológiai Csoport pénzügyi teendőit
tartozik elvégezni. Az I. osztály pénzügyi előadója
munkaidejének legfeljebb 50%-ában köteles ellátni
a Gazdasági Titkárság vezetője által megjelölt
központi feladatokat is.

A szaktitkárok hallgassák meg a beosztott
pénzügyi előadót gazdasági vonatkozású kérdések-
ben, illetve vonják be az ilyen jellegű tárgyalásokba.
Véleményeltérés esetén a pénzügyi előadó külön-
véleményét a vonatkozó ügyiraton rögzítheti.

Az osztályok pénzügyi kihatással járó kötele-
zettséget csak akkor vállalhatnak, ha a pénzügyi
előadó előzetesen megállapította, hogy a szükséges
fedezet rendelkezésre áll.

2.

A IV. fejezet C) pontja helyébe a következő
szöveg lép:

1. Az Akadémia főrevizora útján ellátja a
tudományos osztályok felügyelete alá tartozó intéz-

mények, valamint azon céltámogatott szervek
rendszeres évi dokumentális ellenőrzését, ahol a
kutatót kizárólag az érintett osztály támogatja.

Az évenként 10.000 Ft-ot meg nem haladó
céltámogatásban részesülő gazdasági egységek hely-
színi ellenőrzése helyett az éves pénzügyi beszá-
molóval egyidejűleg be kell kérni az összes okmá-
nyokat és azokat az osztály pénzügyi előadója
tartozik felülvizsgálni. A felülvizsgálat megtörténte
után az okmányokat az illetékes szervnek vissza
kell küldeni. A felülvizsgálat során nem tisztázható
kérdések esetén a helyszíni vizsgálat is elrendelhető.

2. Ellenőrzi a felügyelete alá tartozó intéz-
mények létszám és alaphérgazdálkodását.

3. A rendszeres éves dokumentális ellenőrzési
tervek elkészítéséhez, valamint a féléves ellen-
őrzési beszámolókhöz adatokat szolgáltat az Aka-
adémia főrevizorainak.

4. Gondoskodik arról, hogy a vizsgálatok el-
végzéséhez az odairányított főrevizor részére ren-
delvény és vizsgálati szempontok álljanak rendelkezésre, továbbá arról, hogy az intézmények
vizsgálati anyaga realizálásra kerüljön. Az ezzel
kapcsolatos teendőket az 1955. évi 29 tvr. végre-
hajtási utasítása tartalmazza. (1955. évi 60. P. K.)

A tvr. megfelelő szakaszait alkalmazni kell az
irányítószervek, valamint az ellenőrzött egység
vezetőire és dolgozóira.

3.

Az V. fejezet C) pontja 2—4. alpontja helyébe
a következő szöveg kerül:

2. Gondoskodik az éves dokumentális ellen-
őrzések általános irányelveinek kiadásáról, vala-
mint az önálló címek ellenőrzéséhez szükséges
vizsgálati program elkészítéséről.

3. Az elkészített és jóváhagyott ellenőrzési
munkatervek alapján gondoskodik arról, hogy
revizort bocsásson az irányítószervek rendelke-
zésére a felügyeletük alá tartozó intézmények
ellenőrzésének elvégzéséhez. Elvégzi a központilag
kezelt címek rendszeres dokumentális ellenőrzését,
valamint eseti és célvizsgálatokat végez.

4. Az osztályoktól beszerzett adatok alapján
elkészíti az Akadémia egészére vonatkozó féléves
ellenőrzési beszámolójelentést az elnökség, vala-
mint a Pénzügyminisztérium részére.

4.

Az utasítás VI. fejezetének 2. pontja a következő-
képpen módosul:

2. A Vállalati Osztályt ellenőrzési hatáskörrel
ruházom fel. A vállalatok rendszeres és eseti vizs-
gálatához szükséges revizort esetenként a Gazda-
sági Titkárság vezetőjétől kell igényelni. Indokolt
esetekben a vizsgálatokhoz külső szakértők is
bevonhatók.

Az átszervezés folytán a beruházások intézésé-
vel kapcsolatban a tudományos osztályokra, a
Gazdasági Titkárságra, valamint az intézetekre
háruló feladatokat külön utasításban szabályozom.

Budapest, 1957. május 3.

Rusznayk István s. k.
elnök

108.374/1956.

K ö z l e m é n y

Erdey-Gruz Tibor elvtárs, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn du. 4—6 óráig — bármilyen természetű ügyben fogadóórát tart.

A várakozás elkerülésére tanácsos, hogy a fogadóórán részt venni szándékozók előzetesen értesítsék a főtitkár titkárságát. (Telefon: 121—087) — lehetőleg pénteki napon délig — a zavartalan időbeosztás végett.

Elnökségi Titkárság.

Jogszabálymutató

1957. évi április hó 19-től 1957. évi május hó 13-ig.

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1957. évi 28. sz. tvr. (M. K. 46.)	Az állami tulajdonba vett házingatlanokkal kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről
	25/1957. (IV. 21.) Korm. rendelet (M. K. 46.)	„Munkás-Paraszt hatalomért” emlékérem alapításáról
	1042/1957. (IV. 21.) Korm. határozat (M. K. 46.)	A „Munkás-Paraszt hatalomért” emlékérem alapszabályáról
	17/1957. (IV. 21.) P. M. (M. K. 46.)	Az állami tulajdonba vett házingatlanokkal kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 1957. évi 28. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról
	1045/1957. (IV. 25.) Korm. határozat (M. K. 47.)	A Művelődésügyi Minisztérium ügyköréről
	1047/1957. (IV. 28.) Korm. határozat (M. K. 49.)	A lakásbérletre vonatkozó átmeneti rendelkezésekről szóló 1027/1957. (III. 2.) Korm. sz. határozat módosításáról
	2/1957. (IV. 28.) K. P. M. (M. K. 49.)	Az állami gépjárművek üzemeltetésének szabályozásáról szóló 8/1957. (I. 29.) Korm. számú rendelet végrehajtásáról
	26/1957. (V. 3.) Korm. rendelet (M. K. 50.)	A munkaügyi miniszter hatáskörével kapcsolatos egyes kérdésekről
Pénzügyi Közlöny	142/1957. (P. K. 18.) P. M.	Az állami, tan-, kísérleti- és célgazdaságok 1957. I. negyedévi mérlegbeszámolóinak szabályozásáról
	144/1957. P. K. 19.) P. M.	A beruházások — felújítások 1957. évi tervezéséről és pénzügyi lebonyolításáról

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA



BUDAPEST, 1957. JÚNIUS 8.

TARTALOM

			Oldal
Törvények, rendeletek, határozatok	1957. évi II. tvr. 29/1957. (V. 29.) Korm. rend.	A Magyar Népköztársaság Alkotmányának módosításáról A hivatali helyiségek lakássá való visszaalakításáról szóló 1.035/1957 (III. 29.) Korm. számú határozat végrehajtásáról	55 55
Az Akadémia elnökének utasítása	4/1957. MTA. (A. K. 10.)	A Magyar Tudományos Akadémia Mezőgazdasági Üzemtanulmányi Csoportja átszervezéséről és elnevezésének megváltoztatásáról.	58 58
Közlemények		A tudományegyetemek természettudományi karán végzettek besoro- lása, ha műszaki jellegű munkakörben dolgoznak Az egyetemek, főiskolák levelező (esti) tagozatai és az ELTE nyelvtanfolyama az 1957/58. tanévben	58 59
Jogszabálymutató			60

Jogszabályok

1957. évi

II. törvény.

a magyar Népköztársaság Alkotmányának módosításáról

1. §. Az Alkotmánynak a minisztertanácsról
szóló 22. §-a a következőképpen egészül ki:

„22. §. Az államigazgatás legfelsőbb szerve a
Magyar Népköztársaság minisztertanácsa. (A ma-
gyar forradalmi munkás-paraszt kormány.)”

2. §. Az Alkotmánynak a Magyar Népköztár-
saság minisztériumainak felsorolásáról rendelkező
24. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„24. §. A Magyar Népköztársaság minisztéri-
umainak felsorolását külön törvény tartalmazza.”

3. §. Az Alkotmánynak a Magyar Népköztár-
saság címeréről szóló 67. §-a a következőképpen
módosul:

„67. §. A Magyar Népköztársaság címere:
kétoldalt búzakoszorúval egybefogott, világoskék
mezőben álló, ívelt oldalú piros-fehér-zöld színű
pajzs. A búzakoszorút balról piros-fehér-zöld,
jobbról vörös színű szalag fonja át. A pajzs fölött
középen elhelyezett ötágú vörös csillag arany-
színű sugarakat bocsát a mezőre.”

4. §. Az Alkotmánynak a Magyar Népköz-
társaság zászlajáról szóló 68. §-a a következőképpen
módosul:

„68. §. A Magyar Népköztársaság zászlaja
piros-fehér-zöld színű.”

5. §. A jelen törvény kihirdetése napján lép
hatályba.

Dobi István s. k.

a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Kristóf István s. k.

a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
29/1957. (V. 29.) számú

rendelete

**a hivatali helyiségek lakássá való visszaalakításáról
szóló 1.035/1957. (III. 29.) korm. számú határozat
végrehajtásáról**

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
a hivatali helyiségek lakássá való visszaalakításáról
hozott 1.035/1957. (III. 29.) Korm. számú hatá-
rozatának végrehajtása érdekében az alábbiakat
rendeli:

1. §.

(1) Az 1957. január 1. napjától lakás céljára
felszabadított hivatali helyiségekről az e tárgyban

rendelkező hatóság a határozat egy példányának megküldésével az illetékes II. fokú lakásügyi hatóságot (Budapesten a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága lakásügyi osztályát, vidéken a megyei, a megyei jogú városi tanács végrehajtó bizottságának igazgatási osztályát), a felszabadító szervet, valamint az Országos Takarékpénztárt (OTP) értesíteni tartozik.

A jelen rendelet végrehajtása során felszabadító szervnek a helyiséget felszabadító szerv felett felügyeletet gyakorló minisztériumot, illetőleg a Minisztertanácsnak közvetlenül alárendelt országos hatáskörű szervet (továbbiakban: országos hatáskörű szervet) kell tekinteni.

(2) A határozatban pontosan meg kell jelölni a felszabadított helyiségek területét, valamint azt, hogy a helyiségből hány darab és milyen lakás alakítható ki, továbbá, hogy a helyiségeket a felszabadításig mely szerv használta.

(3) A felszabadított diákszallók, munkásszállások, laktanyák és egyéb helyiségek (raktárak, kultúrtermek stb.) a rendelet alkalmazása szempontjából a hivatali helyiségekkel egyenlő elbírálás alá esnek.

(4) A padlástérbeépítések nem tartoznak a rendelet hatálya alá.

2. §.

(1) A felszabadított helyiségek elosztásáról e célra létesített bizottság dönt, amelynek tagjai: az 1. §. (1) bekezdésében említett lakásügyi hatóság, a felszabadító szerv, valamint az OTP kiküldötte.

(2) A bizottság határozatait szótöbbséggel hozza és azt jegyzőkönyvben rögzíti.

3. §.

(1) A lakásokat az 1.035/1957. (III. 29.) Korm. számú határozat intézkedéseinek megfelelően kell a felszabadító szerv, a lakásügyi hatóság és az OTP között elosztani.

(2) A megszűnt szervek felszabadított helyiségei kétharmad részben a tanácsot, egyharmad részben az OTP-t illetik. Amennyiben azonban a felszabadítással egy teljes — öröklakás céljaira alkalmas — épület válik átalakíthatóvá, az teljes egészében az OTP-t illeti.

(3) A felszabadított lakások elosztását úgy kell lebonyolítani, hogy a visszaalakításból keletkező első lakás a felszabadító szervet illesse. Ha csak egy lakás kerül felszabadításra, úgy a tanácsot és az OTP-t a később felszabadításra kerülő lakásokból kell kielégíteni.

(4) A felszabadító szerv, a lakásügyi hatóság és az OTP kiküldöttei a lakások elosztásakor arra törekedjenek, hogy az OTP rendelkezése alá kerülő lakások — átcsoportosítással — egy-egy házingatlanon belül legyenek, az OTP lehetőleg teljes lakóépületet kapjon. Ennek érdekében a felszabadító szervet nem feltétlenül az általa felszabadított helyiségekből kell kielégíteni, de részére megfelelő helyiségeket, azonos időben és megközelítőleg azonos átalakítási költség mellett kell biztosítani.

(5) Az OTP részére átépítés és értékesítés céljából elsősorban olyan nagyobb értékű házingatlanokat kell átadni, amelyek társasház kialakítására

alkalmasak. Az OTP állami tulajdont képező házingatlanokban „egyes” lakásokat is kaphat és azokat a lakásügyi hatóság közreműködésével más állami házingatlanok teljes felszabadítása céljából cserelakásként használja fel. Részben állami, részben egyéni tulajdonban levő helyiségekből álló vegyes kezelésű házakat csak akkor lehet kialakítani, ha megvan a lehetőség arra, hogy további visszaalakítás során belátható időn belül a vegyes kezelés megszüntethető. Az 1.027. (III. 2.) Korm. számú határozat végrehajtása során a fenti rendelkezésre figyelemmel kell lenni.

(6) Aki a tanács vb. jogerős határozata nélkül költözött be olyan lakásba, amely öröklakás kialakítására alkalmas, azt a fővárosi tanács vb. illetve vidéken az illetékes tanács vb. másik lakásba köteles elhelyezni. E célra a végrehajtó bizottság igénybe veheti a felszabadító szervet illető lakásokat is, az esetben, ha a bennlakót a felszabadító szerv helyezte be. A felszabadított helyiségek kiutalása tárgyában a végrehajtó bizottság jogerős határozatot csak akkor adhat ki, ha a helyiségek elosztásánál a 2. §. (1) bekezdése szerint szervezett bizottság már határozott.

4. §.

(1) A kizárólag OTP rendelkezés alá kerülő épületek helyiségeinek lakássá visszaalakítása az OTP feladata.

(2) Az öröklakások értékesítésének feltételeit az OTP állapítja meg. Az öröklakások eladási árát a FIK által megállapított ingatlan becserélték figyelembevételével kell meghatározni. A vételár egy részének megfizetésére az OTP hosszúlejáratú kölcsönt nyújthat. Az eladásnál előnyben részesülnek azok, akik a vételár nagyobb hányadát készpénzben fizetik meg. Az eladásra kerülő öröklakások telekkönyvezésére a társasházak telekkönyvezésére megállapított szabályok az irányadók. (1924. évi XII. törvény 3. §. és 17/1957. (IV. 21.) P.M. számú rendelet 5. §.)

(3) Az öröklakás telekkönyvi albetételében a kölcsön erejéig jelzálogjogot, a vételár teljes kielégítéséig pedig elidegenítési és terhelési tilalmat kell bekebelezetni, illetőleg feljegyeztetni.

5. §.

(1) Ha valamely házingatlanban felszabadított helyiségekből létesítendő lakások az elosztás eredményeképpen kizárólag, vagy legnagyobb részben a felszabadító szervet illetik, akkor a lakások kialakításával kapcsolatos építési munkálatokat a felszabadító szerv tartozik elvégeztetni. A felszabadított helyiségek elosztásánál arra kell törekedni, hogy egy házingatlant lehetőleg egy szerv kapjon meg.

(2) A felszabadító szerv részére átadott helyiségek visszaalakításánál — ha a visszaalakítás műszaki munkálatai az 1.035/1957. (III. 29.) Korm. számú határozat megjelenésekor még nem kezdődtek meg — az állami hozzájárulás mértéke lakásonként Budapesten nem haladhatja meg kétszobás lakás esetében a 20.000 Ft-ot, egyszobás lakásnál a 15.000 Ft-ot, vidéken kétszobás lakás-

nál a 15.000 Ft-ot, egyszobás lakásnál a 10.000 Ft-ot.

(3) Kettőnél több szobás lakás kialakításakor az állami hozzájárulás mértékét a jóváhagyásra jogosult szerv szobánként 5.000 Ft-tal megemeli.

(4) Ha a visszaalakítás a felszabadult helyiség esetleges műszaki adottságainál fogva az állami hozzájárulás mértékénél nagyobb összeget igényel, a felszabadító szerv részére a visszaalakítás csak abban az esetben végezhető el, ha a többletköltség fedezését a kialakítandó lakás bérlőjeül kijelölt dolgozó előzetesen önként vállalja és azt előre megfizeti.

(5) Ha az épületben több lakást alakítanak ki, a többletköltség az egyes lakások bérlőit lakásuk teljes alapterülete arányában terheli.

6. §.

(1) A felszabadító szervek a részükre megállapított lakáskeret elosztásánál részesítsék előnyben azokat a dolgozókat, akik a visszaalakítási költség egészének vagy nagyobb részének fedezését vállalják.

(2) Az OTP a lakások elosztásánál lakáshoz jutó dolgozóknak indokolt esetben — a felszabadító szerv javaslata alapján — a hozzájárulási költség egy részére kölcsönt engedélyezhet. A kölcsönnyújtás feltételeit az OTP állapítja meg.

7. §.

(1) Ha a helyiségek lakássá való visszaalakítását a felszabadító szerv végezteti, úgy a szerv köteles a visszaalakítási munkák műszaki tervét és költségvetését elkészíttetni és jóváhagyás végett a felügyeletet ellátó országos hatáskörű szervhez, tanácsi szerv esetében a fővárosi, a megyei, a megyei jogú városi tanács vb.-hez felterjeszteni.

(2) A műszaki tervhez és költségvetéshez csatolni kell a helyiségek felszabadításáról szóló határozatot, a helyiségek elosztásáról szóló jegyzőkönyvet és a jogerős építési engedélyt.

(3) Az építési hatóságok az építési engedélyek kiadása során ügyeljenek arra, hogy torz — mellék-helyiségek nélküli — szükséglakások ne keletkezzenek.

(4) Az országos hatáskörű szerv, illetőleg a fővárosi, a megyei, megyei jogú városi tanács vb. a tervet és költségvetést a 8.092/220/1956. V. K. G. M. számú utasításban közölt szempontok figyelembevételével felülvizsgálja, jóváhagyja, megállapítja az állami hozzájárulás mértékét és azt a jóváhagyási záradékban rögzíti.

(5) Az országos hatáskörű szerv, illetőleg a fővárosi, a megyei, megyei jogú városi tanács vb. a jóváhagyott építkezések jegyzékét havonta egy ízben közli a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány Titkárságával és kéri az állami hozzájárulás kiutalását. A megkeresésben utalni kell arra, hogy az építkezések költségeinek az állami hozzájáruláson felüli része a kijelölt bérlők befizetése, illetőleg OTP kölcsön révén biztosítva van.

8. §.

(1) Az átépítést lebonyolító szerv vezetője feyegymileg és anyagilag felelős azért, hogy — bármilyen állami forrásból történik a visszaalakítási költség biztosítása — a jóváhagyott hozzájárulási összegben felül költség kifizetése ne történjék.

(2) A felszabadító szerv a visszaalakítási munkákat saját vállalkozásban is elvégeztetheti és a kijelölt bérlőt mindazokban a kedvezményekben részesítheti, amelyek az 1/1955. (III. 26.) V. K. G. M. — P. M. számú együttes rendelet értelmében a családi házat építő dolgozók részére biztosíthatók.

(3) A gazdaságos kivitelezés érdekében arra kell törekedni, hogy egy-egy házingatlanon belül a lehetőség szerint csak egy kivitelező dolgozzon.

9. §.

(1) A felszabadító szerv részére juttatott helyiségekből kialakított lakást a 35/1956. (IX. 30.) M. T. számú rendelet 46. §. (2) bekezdés c.) pontja értelmében szolgálati lakássá kell minősíteni.

(2) Ha a lakás bérlőjeül kijelölt dolgozó a lakás kialakításának fedezéséhez az összes költség 20 százalékánál magasabb összeggel járult hozzá, kiutalás után a lakás szolgálati jellegét törölni kell.

(3) Az előző bekezdésekben foglalt rendelkezés nem alkalmazható az olyan lakás esetében, amely a felszabadító szerv saját kezelésű lakóépületében létesül, minthogy e lakások szolgálati lakás jellegét megszüntetni nem lehet. (35/1956. (IX. 30.) M. T. számú rendelet 46. §. (3) bekezdés.) E lakások tekintetében az 5. §. (2) bekezdésében foglalt korlátozó rendelkezést sem lehet alkalmazni.

(4) Ha a felszabadító szerv részére juttatott helyiségekből kialakított lakás bérlője a visszaalakítási költségeknek legalább 50 százalékát vállalta, őt a 35/1956. (IX. 30.) M. T. számú rendelet 16. §-ában foglaltak szerint bérbeszámítási jog is megilleti.

(5) A (2) és (4) bekezdésben felsorolt kedvezményekre jogosító térítés összege nem lehet kevesebb az 5. §. (2) bekezdésben megjelölt állami hozzájárulás alapján kiszámított összegnél.

10. §.

(1) Ha a bérlő a 8.092/220/1956. V. K. G. M. számú utasítás szerint engedélyezhető visszaalakítástól eltérő egyéni kívánságokat támaszt, vagy olyan visszaalakítást kíván, amely többletanyag és munkabér felhasználását igényli, vagy egyéb módon többletköltséget okoz, a többletköltségek a bérlőt terhelik.

(2) Az egyéni kívánságok következtében előálló többletköltségek sem OTP kölcsönt, sem egyéb kedvezményeket biztosítani nem lehet.

11. §.

(1) A felszabadított helyiségekre létesített korábbi bérlési jogviszony a felszabadítást kimondó határozat jogerőre emelkedésével megszűnik; eddig az időpontig a felszabadító szerv köteles a helyiségeket átalakítás céljára átadni.

(2) A már átépített lakásokat a lakberek megállapítása szempontjából újonnan épült lakásként

kell kezelni. A lakberek megállapítása a 12.840/1948. (XII. 19.) Korm. számú rendelet alapján történik.

12. §.

(1) Az 1957. január 1. napja óta már felszabadított helyiségeknek a jelen rendelet szerinti elosztásáról az érdekelt szervek május 31-ig gondoskodjanak.

(2) Az országos hatáskörű szervek, valamint a fővárosi, a megyei, a megyei jogú városi tanácsok végrehajtó bizottságai a felügyeletük alá tartozó felszabadító szervek folyamatban levő visszaalakítási munkálatait ugyancsak június 20-ig vizsgálják felül, állapítsák meg a felhasználható állami hozzájárulás mértékét és gondoskodjanak a különbözetként mutatózó összeg fedezetéről.

(3) Az 1957. január 1. óta már felszabadított és jelenleg átépítés alatt álló helyiségek visszaalakítását a munkát megkezdő szerv tartozik befejezni abban az esetben is, ha az elkészülő lakásokat az újraelosztás során értékesítés céljából az OTP fogja megkapni.

(4) Ha az átalakítási munka még nem kezdődött meg, akkor az OTP-nak a részére juttatott helyiségek átépítésével jogában áll más kivitelezőt megbízni.

(5) Az átalakításhoz szükséges pénzügyi fedezetet ezeknél a lakásoknál az OTP biztosítja. Ha a munkát a (3) bekezdés alapján a felszabadító szerv végezte, akkor a felmerült költségeket az OTP a lakások átvétele után a „Lakásgazdálkodás” költségvetési címre visszatéríteni köteles. A megtérült összeg további lakások visszaalakítására felhasználható.

(6) Az OTP-t készpénzeladás esetén a befolyó vételárból megilleti az átalakításra általa befektetett összeg és annak kamatai, egyszeri 3 százalékos költségtérítés, hitelnyújtás esetén ezenkívül a hitelösszeg után évi 3 százalékos kamat. A fennmaradó részt az állami költségvetés javára befizetni tartozik olyan ütemben, ahogy az befolyik.

13. §.

(1) A felszabadító szerv részére juttatott lakások visszaalakításának megszervezése, irányítása, pénzügyi lebonyolítása továbbra is a lakásfelszabadító hivatali vagy vállalati szerv feladata.

(2) A felszabadító szervek, valamint a tanácsok végrehajtó bizottságai által lebonyolítandó visszaalakítások pénzügyi szabályait a Magyar Nemzeti Bank állapítja meg.

14. §.

Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba s ezzel egyidejűleg a felszabadított helyiségek lakássá történő visszaalakítását szabályozó 8.092/220/1956. V.K.G.M. számú utasításnak a jelen rendelettel ellenkező intézkedései (II. és VII. fejezet) hatályukat veszítik.

Apró Antal s. k.
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnökhelyettese

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökének utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 4/1957. MTA. (A.K.10.) számú

utasítása

a Magyar Tudományos Akadémia Mezőgazdasági Üzemtanulmányi Csoportja átszervezéséről és elnevezésének megváltoztatásáról

1. A Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó Mezőgazdasági Üzemtanulmányi Csoportot — 1957. évi június hó 1-től kezdődően — Mezőgazdasági Üzemtani Intézetté kell átszervezni.

A Mezőgazdasági Üzemtanulmányi Csoport elnevezése az említett időponttól kezdődően az alábbi elnevezésre módosul:

Magyar Tudományos Akadémia Mezőgazdasági Üzemtani Intézete.

2. A Mezőgazdasági Üzemtanulmányi Csoportnak Mezőgazdasági Üzemtani Intézetté való átszervezése költségvetési, létszám és dologi költségtöbblettel nem járhat.

3. Az Intézet szervezetét és feladatkörének részletes szabályait az igazgató állapítja meg és azt az Akadémia elnöke hagyja jóvá.

4. Jelen utasítás végrehajtásáról a Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományok Osztálya titkára — az Intézet igazgatójával egyetértésben — gondoskodik.

Ezen utasítás 1957. év június hó 1-én lép hatályba.

Budapest, 1957. május 20.

Rusznayk István s. k.
elnök

Közlemények

A tudományegyetemek természettudományi karán végzetek besorolása, ha műszaki jellegű munkakörben dolgoznak

Az iparvállalatok műszaki dolgozóinak bérrendezéséről és az ipari műszaki dolgozók prémiumrendszeréről szóló 1/1957. (4) Mü. M. számú utasításhoz mellékelt munkaköri bértáblázat (lásd a Munkaügyi Közlöny 1957. évi 4. számában (58. oldal.) egyes munkaköreibe csak okleveles mérnökök sorolhatók be.

A mérnöki oklevéllel egyenértékű a tudományegyetemek természettudományi karán szerzett (vegyszeri, fizikusi, geofizikusi, geológusi, alkalmazott matematikusi stb.) oklevél is. Tehát ha ilyen képzettségű dolgozó a szakképzettségének megfelelő műszaki munkakörben dolgozik, akkor mindazon munkakörökben besorolható, ahová a munkaköri bértáblázat alapján az okleveles mérnökök besorolhatók. (2/1957.(E/Mü.M.))

Az egyetemek, főiskolák levelező (esti) tagozatai és az ELTE nyelvtanfolyama az 1957/58. tanévben

(Nem teljes szöveg)

Az egyetemek, főiskolák levelező (esti) tagozataira és tanfolyamára felvételüket kérhetik azok az érettségivel (szakérettségivel) vagy annak megfelelő középiskolai végzettséggel rendelkező dolgozók, akik

a) 22. életévüket betöltötték, de a 40 éves kort még nem lépték túl;

b) a választott egyetem, főiskola szakirányának megfelelő legalább 2 évi szakmai gyakorlattal rendelkeznek;

c) egészségesileg alkalmasak egyetemi tanulmányok folytatására.

A Közgazdaságtudományi Egyetemre, az állami és jogtudományi karokra, a természettudományi és bölcsészettudományi karokra azok a dolgozók is kérhetik felvételüket, akik nem a választott egyetemi szaknak megfelelő 2 évi gyakorlattal rendelkeznek, azonban munkakörük betöltéséhez tudományegyetemi végzettség szükséges.

A mérnök- közgazdász szakokra csak mérnöki oklevéllel rendelkezők, a Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolára, a pedagógiai főiskolákra csak pedagógusok jelentkezhetnek. (Lásd az Oktatásügyi Közlönyben a 48/1956. (O.K.9.) O.M. számú utasítás 2., illetve a 27/1955. (O.K.7.) O.M. számú utasítás 6. és 7. pontjaiban foglaltakat.)

Továbbtanulásra azok is jelentkezhetnek, akik a dolgozók középiskoláiban ez évben fejezik be tanulmányaikat. (E jelentkezők jelentkezési lapjukhoz iskolalátogatási igazolást csatoljanak; érettségi bizonyítványukat a felvételi vizsgán kell bemutatniuk.)

Egyetemi, főiskolai végzettséggel már rendelkező dolgozók jelentkezéséhez — ez a mérnök- közgazdász szakra pályázó mérnökökre is vonatkozik — a munkahely felügyeletét ellátó minisztérium hozzájárulása szükséges; e célból jelentkezési irataikat minisztériumuk személyzeti (munkaügyi) osztályához kell továbbítani. Ez nem vonatkozik a 44/1955. (O.K.11.) O.M. számú utasítás és a Művelődésügyi Közlöny 1957. évi 2. és 3. számában megjelent „Az egyszakos tanárok továbbképzése” című közlemény alapján jelentkező pedagógusokra.

A jelentkezéshez a T.ü. 821. r. sz. nyomtatványt kell felhasználni. Az „Egyetemi, főiskolai levelező (esti) tagozati felvételhez rendszeresített nyomtatvány”-t az üzemek, intézmények a megyei nyomtatványboltokban szerezhetik be (a budapesti bolt címe: XIII., Hegedüs Gyula-u. 27. sz.). A kitöltött nyomtatványt — a szükséges melléletekkel együtt — a munkahely vezetőjéhez (pedagógusok esetében az illetékes megyei — megyei jogú városi — tanács vb. művelődésügyi osztályához, Budapesten a Fővárosi, illetve kerületi tanács vb. oktatási osztályához) kell beadni. A jelentkezési iratokat a munkahely vezetője küldi meg az érdekelt egyetemi kar dékánjának, illetve főiskola igazgatójának. Az egyetem (főiskola) a jelentkezést csak akkor fogadhatja el, ha a jelentkező felvételét a munkahely vezetője, az MSZMP I.B., valamint az Sz.B. elnöke is támogatja.

A jelentkezési iratok beküldésének határideje: június 15.

A jelentkezőknek az előírt felvételi vizsgatárgyakból felvételi vizsgát kell tenniük. Az egyetem a jelentkezőknek megküldi a felvételi vizsga tematikáját. A vizsga helyéről és időpontjáról a jelentkezők írásbeli értesítést kapnak.

A felvételtől az egyetem (főiskola) felvételi bizottsága a felvételi vizsgán mutatott tudás alapján határoz. Ezért a felvételi vizsgára való felkészülés alapvető fontosságú. A döntésről a jelentkezők írásbeli értesítést kapnak.

A levelező oktatás alapja az egyéni tanulás. A hallgatók a tananyagot útmutatók segítségével — az egyetemi és főiskolai tankönyvekből, jegyzetektől sajátítják el. Egyéni tanuláshoz az egyetemtől segítséget kapnak azáltal hogy bizonyos időnként fakultatív foglalkozások (írásbeli, szóbeli konzultációk, előadások), továbbá kötelező konferenciák vannak. Az esti tagozatok hallgatói — hasonlóan a nappali tagozatok hallgatóihoz — a tananyagot az előadások és a kiadott tankönyvek, jegyzetek alapján sajátítják el. E tagozatokra — tekintettel a heti 12–16 óra kötelező foglalkozásra — csak azok vehetők fel, akik számára — az egyéb feltételek mellett — az előadásokon való részvétel lehetősége is biztosítva van.

A levelező és esti tagozatok hallgatói félévenként vizsgákat, majd tanulmányaik végén államvizsgát tesznek (diplomatervéket megvédik), s a nappali tagozatokon végzettekével azonos értékű diplomát kapnak.

Az egyetemi levelező (esti) oktatásban és az Idegen Nyelvek Esti Tanfolyamán résztvevők félévenként tandíjat fizetnek. A tandíj összege a hallgatók tanulmányi eredményétől, szociális helyzetétől és családosoknál a fiatalok gyermekek számától függ. A félévi tandíj személyenként 50 Ft-tól 200 Ft-ig terjedhet.

Művelődésügyi Minisztérium

Felkérem a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó intézmények és vállalatok vezetőit, hogy azoknak a jelentkezési iratait, akik már egyetemi, főiskolai végzettséggel rendelkeznek — javaslattal ellátva — folyó év június hó 12-ig terjesszék fel az Akadémia Elnökségi Titkárságához.

Tájékoztatás céljából közlöm, hogy az 1.028/1952. (VIII. 27.) sz. M. T. határozat alapján az egyetem felügyeletét ellátó miniszter — a felvehető hallgatói létszám 3 százaléka erejéig — a termelőmunkában kitűnt érettségivel nem rendelkező dolgozók felvételi vizsgára bocsátását is engedélyezheti. Az e keretben felvételre javasoltak jelentkezési iratait — a javaslat indokait is feltárva — ugyancsak f. év június hó 12-ig terjesszék fel az intézmények vezetői az Akadémia Elnökségi Titkárságához.

Azokat az egyetemi karokat, főiskolákat, valamint tanfolyamokat, amelyeken 1957/58. tanévben

felvétel lesz, a Művelődésügyi Közlöny f. évi 5. száma (megjelent 1957. május hó 15-én) részletesen tartalmazza, egyébként erre vonatkozólag, illetőleg a jelentkezéssel kapcsolatos kérdésekre felvilágosítást nyújt az Akadémia Elnökségi Titkársága részéről *Erdélyi Elekné*. (Telefon: 115—433)

Budapest, 1957. május 27.

Tőkés Ottó s. k.
az Elnökségi Titkárság
vezetője

108.374/1956.

Közlemény

Erdey-Gruz Tibor elvtárs, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn, du. 4—6 óráig — bármilyen természetű ügyben fogadóórát tart.

A várakozás elkerülésére tanácsos, hogy a fogadóórán részt venni szándékozók előzetesen értesítsék a főtitkár titkárságát (telefon: 121—087) — lehetőleg pénteki napon délig — a zavartalan időbeosztás végett.

Elnökségi Titkárság

Jogszabálymutató

1957. évi május hó 14-től 1957. évi május hó 30-ig.

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1/1957. (V. 11.) Mű. M. (M. K. 54.)	Az anya- és gyermekvédelem továbbfejlesztéséről szóló 1.004/1953. (II. 8.) számú minisztertanácsi határozat egyes rendelkezéseit módosító 1.032/1957. (III. 22.) Korm. számú határozat végrehajtásáról
	1/1957. (V. 15.) Bk. M.—A. H. (M. K. 55.)	A szállodákban (penziókban) érvényesíthető árak és díjak megállapításáról
	1957. évi I. törvény. (M. K. 57.)	Az 1953. évi május hó 17. napján megválasztott országgyűlés megbízatásának meghosszabbításáról
	28/1957. (V. 25.) Korm. rend. (M. K. 58.)	A munkaerőtoborzásról
Pénzügyi Közlöny	157/1957. (P. K. 23.) P. M.	Az állami vállalatok nyereségbefizetéseinek és az állami támogatások folyósításának lebonyolítása
	152/1957. (P. K. 25.) P. M.	A beruházások — felújítások 1957. évi tervezéséről és pénzügyi lebonyolításáról szóló 144/1957. (P. K. 19.) P. M. sz. utasítás módosítása

Akadémiái Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA
HIVATALA



BUDAPEST, 1957. JÚLIUS 1.

TARTALOM

	Oldal
Törvények, rendeletek, 1957. évi 33. sz. tvr. határozatok.	
1050/1957. (V. 31.) Korm. határozat.	61
32/1957. (VI. 5.) Korm. rendelet. Tudományos és Felsőoktatási Tanács szervezéséről	63
1053/1957. (VI. 5.) Korm. határozat.	64
33/1957. (VI. 15.) Korm. rendelet.	64
34/1957. (VI. 16.) Korm. rendelet.	64
Az Akadémia főtitkárának utasítása.	65
Miniszteri utasítás.	68
Jogszabálymutató	70

Jogszabályok

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1957. évi 33. számú

törvényerejű rendelete

az Eötvös Loránd Tudományegyetem szervezetének módosításáról

1. §. (1) Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Nyelv- és Irodalomtudományi, valamint Történettudományi Karát Bölcsészettudományi Kar elnevezéssel, Matematikai-Fizikai-Kémiai, továbbá Élet- és Földtudományi Karát pedig Természettudományi Kar néven össze kell vonni.

(2) Az Eötvös Loránd Tudományegyetem az (1) bekezdésben foglalt rendelkezések értelmében az alábbi karokra tagozódik:

Állam- és Jogtudományi Kar,
Bölcsészettudományi Kar,
Természettudományi Kar.

2. §. (1) A jelen törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba. Egyidejűen az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudo-

mányi és Természettudományi Karának, valamint a budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karának megosztásáról szóló 1953. évi 7. számú törvényerejű rendelet hatályát veszti.

(2) E törvényerejű rendelet végrehajtásáról a művelődésügyi miniszter gondoskodik.

Dobi István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Kristóf István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1050/1957. (V. 31.) számú

határozata

a személyzeti munkáról

A népi demokratikus államrendnek, a szocializmus építésének alapvető követelménye, hogy az államapparátusban megbízható, a szocialista forradalomhoz hű emberek dolgozzanak, hogy az államapparátus szilárd támasza legyen a népi demokrácia államának. Ezért szükséges az államapparátusban a személyzeti munka újrászervezése.

A hatalomból kiszorított osztályidegen és ellenséges elemek évek óta, de az ellenforradalom napjaiban különösen erősen támadták a személyzeti osztályokat, mert a személyzeti osztályok a munkásosztály és a parasztság tízezreit vitték be az államapparátusba.

A személyzeti munka újrászervezésénél figyelembe kell venni azokat a tanulságokat, amelyeket a korábbi személyzeti munka nyújtott. A korábbi személyzeti munka sok jó oldala mellett túl központosítottasága, ezzel együttjáró nehézkessége és felületes értékelési módszerei miatt, nem tudta megvédeni az államapparátust a megbízhatatlan elemektől. A személyzeti munka újrászervezésénél e célokat és tanulságokat figyelembe véve, a személyzeti munkában nemcsak arról kell gondoskodni, hogy az államapparátusba, elsősorban a vezető, irányító helyekre megbízható munkás-paraszt és a néphez hű értelmiségiek kerüljenek, hanem arról is, hogy az ellenforradalmi elemektől megtisztítsuk az államapparátust és biztosítsuk a személyzeti munka hatékonyságát, megbízhatóságát.

Fentieknek megfelelően a Kormány az alábbiakat határozza:

1. Az államigazgatás egész területén, valamint a gazdasági irányító szerveknél, továbbá a legfontosabb vállalatoknál, személyzeti és nyilvántartási ügyekkel foglalkozó részlegeket kell felállítani.

a) Minisztériumokban, országos hatáskörű szerveknél önálló személyzeti osztályokat kell felállítani, amelyek a miniszter, illetve a személyzeti munkával megbízott helyettes közvetlen irányítása alatt állanak.

b) Iparigazgatóságoknál, trösztöknél, általában az 500 főnél nagyobb vállalatoknál — a terület nagyságától függően — kell személyzeti előadót (előadókat) beállítani, míg közép- és kisebb vállalatoknál, így a tanácsi vállalatoknál is, a személyzeti munkához közelálló feladatokat (munkaerőgazdálkodás, munkásellátás) ellátó dolgozó végzi a nyilvántartási feladatokat. Egyes esetekben (pl. kutatóintézet) a terület fontosságától függően, az illetékes miniszter engedélyezheti személyzeti előadó beállítását.

c) A megyei (megyei jogú városi) tanácsok végrehajtó bizottságai hivatali apparátusában kislétszámú személyzeti csoport működik a vb. elnök közvetlen irányítása alatt. A fővárosi tanács végrehajtó bizottságánál önálló személyzeti osztályt kell szervezni. A fővárosi kerületeknél a fővárosi tanács vb. határozata alapján személyzeti előadó állítható be.

d) Egyes járásoknál és városoknál a megyei vb. elnök engedélyezheti személyzeti előadó beállítását.

e) A tanács vb. szakigazgatási szerveinél külön személyzeti előadót beállítani általában nem lehet, e feladatokat az osztályvezető végzi. Ez alól kivételt képezhetnek a megyei, illetőleg a fővárosi tanács vb. azon szakigazgatási szervei, amelyekhez nagyszámú intézmény vagy vállalat tartozik (pl. oktatási, mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi osztályok).

2. Kíváncs, hogy a személyzeti munkában csak teljesen megbízható, kipróbált, a népi demokráciához hű, nagy élettapasztalattal és emberismerettel, az adott szakmai területen is kellő jártassággal bíró munkatársak vegyenek részt. Osztályidegen elemeket a személyzeti munkába bevonni nem szabad.

3. A hivatal, intézmény, üzem személyzeti helyzetéért az illető szerv vezetője a felelős. Ezért a személyzeti osztály (csoport, előadó) az üzem, hivatal, intézmény felelős vezetőjének közvetlenül van alárendelve. Kinevezés (felvétel), előléptetés, kitüntetés, áthelyezés vagy elbocsátás előtt a személyzeti osztály (csoport, előadó) véleményét minden esetben meg kell hallgatni.

A felettes szerv személyzeti osztálya az alsóbb szerv személyzeti osztályainak munkáját közvetlenül nem irányítja és ellenőrzi, hanem észrevételeit, javaslatait a hivatalvezető (szakmai vezető) felé teszi meg. A felettes szerv személyzeti osztálya tehát a hivatalvezető (szakmai vezető) személyzeti munkáját segíti, ezenkívül foglalkozik a hatáskörébe utalt irányító munkakörök személyzeti kérdéseivel.

4. A személyzeti osztályoknak legfontosabb feladata az irányító munkakörökben dolgozók megbízhatóságának és szakmai rátermettségének vizsgálata, és ebben emelkedik ki elsősorban a személyzeti munkának a felelőssége. Ebből következőleg a személyzeti osztályoknak (csoport, előadó) fontos feladata a felvételnél és kiválasztásnál van, de a szakmai rátermettség vizsgálatánál is. A kiválasztásnál gondoskodni kell arról, hogy egyre inkább kerüljenek irányító munkakörbe munkások, dolgozó parasztsók és a népi demokráciához hű értelmiségiek mellett az új értelmiség fiai és leányai, akik az ellenforradalom támadása közepette megállták helyüket. A személyzeti osztályok a személyek elbírálásánál vegyék figyelembe az 1956. október-novemberi ellenforradalmi eseményekkel kapcsolatos magatartást is. A továbbiakban a személyek elbírálásának alapja a munka legyen.

5. A dolgozók minősítéséért a hivatalvezetők, szakmai vezetők felelősek. A minősítés szolgál alapul a dolgozók előléptetéséhez, kitüntetéséhez és áthelyezéséhez. A hivatalvezetők és szakmai vezetők által végzett minősítéseket írásba kell foglalni, előléptetések, kitüntetések, illetve áthelyezések előtt ezt minden esetben el kell végezni. A minősítéseket a személyzeti osztályok a nyilvántartási adatok között kötelesek megőrizni. Mind a személyzeti osztályok, mind pedig a hivatalvezetők, szakmai vezetők által végzett személyzeti munkánál biztosítani kell, hogy az érdekelt dolgozók megismerjék, miképpen vélekednek munkájukról. Ezért a minősítést meg kell kapniok azoknak a személyeknek is, akikről a minősítés készült. A személyzeti munkának ez a jellege kell, hogy megszüntesse e munka titokzatosságát. Ez viszont nem jelentheti azt, hogy a személyzeti anyagokhoz illetéktelen személyek hozzájuthassanak vagy abba beletekinthessenek.

6. A személyzeti munka újrászervezésénél el kell kerülni az indokolatlan információkéréseket, túlzott adatszolgáltatást, meg kell szüntetni általában a személyzeti munka korábbi bürokratizmusát.

Ennek érdekében a személyzeti osztályok a személyzeti nyilvántartásokban csak a legszükségesebb adatokat őrizték és a legnagyobb gonddal ügyeljenek arra, hogy adataik hitelesek, megbízhatóak legyenek.

7. A személyzeti osztály (csoport, előadó) feladata:

a) a kinevezési, elbocsátási, előléptetési, kintüntetési javaslatok, illetve határozatok előkészítése és véleményezése az illetékes vezető számára;

b) az állami oktatásban résztvevők, vizsga letételére kötelezettek tanulmányi előmenetelének és eredményeinek ellenőrzése,

c) felfekteti a törzslap kitöltésére kötelezettek törzslapját, azt folyamatosan vezeti, a törzslapon szereplő adatok valóságát ellenőrzi;

d) feldolgozza a személyzeti munkával összefüggő statisztikai adatokat;

e) figyelemmel kíséri a dolgozók szociális körülményeit.

8. Személyzeti nyilvántartás:

a) Minden államhatalmi és államigazgatási szervnél az ügyintéző dolgozókról törzslapot kell felfektetni és folyamatosan vezetni.

b) Állami üzemeknél, vállalatoknál és intézményeknél csak azokról kell törzslapot felfektetni, akiket az illetékes miniszter vezetői munkakörben dolgozóknak minősít.

c) Az itt fel nem sorolt dolgozókról törzslapot (kérdőívet stb.) felfektetni nem szabad, ezekről az összes dolgozóra kötelezően előírt egyszerű nyilvántartást, a jelenlegi szabályozás értelmében, az eddigi formában tovább kell vezetni.

d) A törzslap a személyzeti munka alapja. A törzslap adatainak valóságát okmányokkal kell igazolni és a törzslapra felvett adatokban előállott változásokat 8 napon belül a személyzeti osztályoknál be kell jelenteni.

Ezenfelül be lehet kérni életrajzot, jellemzést, az előző munkahelyről a legfontosabb tényekre vonatkozó információt, de kerülni kell a múltban e téren elkövetett minden túlzást. Az ilyen anyagokat csak ellenőrzés után szabad a személyzeti nyilvántartásokban elhelyezni. Ennek elvégzéséért a szerv vezetője és a személyzeti osztály vezetője egyaránt felelős.

9. A személyzeti osztályokat (csoport, előadó) 1957. évi június hó 30-ig meg kell szervezni.

Az illetékes miniszterek 1957. évi június hó 15. napjáig szabályozzák, hogy kikről kell törzslapot felfektetni.

10. Fenti határozat hatálya nem terjed ki a fegyveres testületekre.

Kádár János s. k.

a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 32/1957. (VI. 5.) számú

rendelete

Tudományos és Felsőoktatási Tanács szervezéséről

A tudományos kutatás, a népgazdaság és a kultúra fejlesztésének érdekei szükségessé teszik a különböző területeken folyó tudományos kutatás és

felsőoktatási munka egységes elvi irányítását, a tudományos kutatás országos szervezeti rendszerének kiépítését, a kutatások szétforgácsoltságának megszüntetését. Ennek érdekében a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a következőket rendeli:

1. §

A tudományos kutatás egységes elvi irányítására és a tudományos kutatás és felsőoktatási munka összehangolására és a termeléssel való szorosabb kapcsolat létesítésére, a Minisztertanácsnak közvetlenül alárendelten, Tudományos és Felsőoktatási Tanácsot kell létesíteni.

2. §

(1) A Tanács feladatai:

a) előkészíti a kutatómunkával kapcsolatos, a Minisztertanács által eldöntendő kérdéseket;

b) javaslatokat dolgoz ki a Minisztertanács számára a Magyar Tudományos Akadémia és a különböző minisztériumokhoz és országos hatáskörű szervekhez tartozó kutatási intézmények, valamint az egyetemi tanszékek és intézetek tudományos munkájának koordinálására;

c) véleményezi a népgazdaság éves és távlati terveiben a kutatási hálózatfejlesztés arányaira, valamint a kutatási és tudományos fejlesztési célokat szolgáló ráfordítások elosztására vonatkozó előirányzatokat,

d) a kutató-személyzet utánpótlását szolgáló intézkedések területén biztosítja az állami vezető szervek és a tudományos intézmények szoros együttműködését, a tudományos haladás korszerű követelményeinek érvényesítésére, a tudományos felsőoktatási gazdasági és kulturális munka egész területén;

e) foglalkozik az egyetemek tudományos utánpótlásával és az aspiránsképzés kérdéseivel;

f) az érdekelt állami szervek bevonásával elősegíti a felsőoktatásnak a gyakorlati élettel, különösen pedig a termeléssel való szoros kapcsolatát.

(2) A Tanács tevékenysége nem érinti a tudományos kutatás és a felsőoktatás irányításával megbízott állami szervek hatáskörét és felelősségét.

3. §

(1) A Tanács 25–30 tagból áll.

(2) A Tanács tagjait, valamint elnökét és titkárát a Minisztertanács nevezi ki.

4. §

A Tanács ügyintéző szerve a Tanács Elnöksége, melynek tagjait a Tanács tagjai közül a Minisztertanács nevezi ki.

5. §

A Tanács titkárának irányítása alatt a Tanács ügyvitelének ellátására titkárságot kell szervezni.

6. §

A Tanács ügyrendjét és munkaterveit a Minisztertanács hagyja jóvá.

7. §

Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Kádár János s. k.

a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
1.053/1957. (VI. 5.) számú

h a t á r o z a t a

a Tudományos és Felsőoktatási Tanács tagjainak kinevezéséről

1. A Minisztertanács a 32/1957. (VI. 5.) Korm.
számú rendelettel létesített Tudományos és Felső-
oktatási Tanács elnökévé:

Rusznay Istvánt, a Magyar Tudományos Aka-
adémia elnökét,

tagjaivá:

Bakonyi Sebestyén Endrét, a kohó- és gépipari
miniszter első helyettesét,

*Bognár Gézá*t, a Magyar Tudományos Akadémia
levelező tagját,

Csanádi Györgyöt, a közlekedés- és postaügyi
miniszter első helyettesét,

Erdei Ferenc akademikust,

Erdey-Gruz Tibor akademikust,

Fogarasi Béla akademikust,

Friss Istvánt, a Magyar Tudományos Akadémia
levelező tagját,

Gerecs Árpádot, a Magyar Tudományos Akadé-
mia levelező tagját,

Hevesi Gyula akademikust,

Jánossy Lajos akademikust,

Korach Mórt, a Magyar Tudományos Akadémia
levelező tagját,

Kiss Árpádot, az Országos Tervhivatal elnökét,

Magyari Andrást, a földművelésügyi miniszter
első helyettesét,

Novobáczky Károly akademikust,

Ortutay Gyulát, a Magyar Tudományos Akadé-
mia levelező tagját,

Simonovits Istvánt, az egészségügyi miniszter
első helyettesét,

Szabó Imre akademikust,

Szekér Gyulát, a nehézipari miniszter helyettesét,

Szigeti Györgyöt, a Magyar Tudományos Akadé-
mia levelező tagját,

Szigeti Józsefet, a művelődésügyi miniszter első
helyettesét,

Tolnai Gábort, a Magyar Tudományos Akadémia
levelező tagját,

Törő Imre akademikust,

Trautmann Rezső építésügyi minisztert,

Vadász Elemér akademikust és

Winter Ernő akademikust

kinevezi.

2. A Minisztertanács a Tudományos és Felső-
oktatási Tanács Elnöksége tagjaivá:

Rusznay Istvánt,

Bakonyi Sebestyén Endrét,

Fogarasi Bélet,

Hevesi Gyulát,

Kiss Árpádot,

Jánossy Lajost és

Szigeti Józsefet

kinevezi.

Kádár János s. k.

a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
33/1957. (VI. 15.) számú

r e n d e l e t e

a munkánélküli segély folyósításával kapcsolatos egyes kérdésekről

1. §

A munkánélküli segélyezés feltételeit és a segély
folyósításának módját a munkaügyi miniszter a
pénzügyminiszterrel és a Szabad Szakszervezetek
Országos Szövetségének elnökével egyetértésben
állapítja meg.

2. §

Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.
Hatálybalépésével a népgazdaság átszervezésével
kapcsolatos munkaügyi kérdésekről szóló 15/1956.
(XII. 29.) Korm. számú rendelet 8—9. §-a hatályát
veszti.

Apró Antal s. k.

a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
elnökhelyettese.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kor-
mány 34/1957. (VI. 16.) számú

r e n d e l e t e

az államtitoknak tekintendő adatok megállapítá- sáról szóló 9/1955 (II. 15.) M. T. számú rendelet módosításáról

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
az államtitoknak tekintendő adatok megállapításá-
ról szóló 9/1955. (II. 15.) M. T. számú rendeletet
(továbbiakban: R.) az alábbiak szerint módo-
sítja:

1. §

A R. 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép :

„1. §. A fegyveres testületek, katonai parancsnokságok, azok egységei (intézetek, intézmények) szervezetéről, létszámáról, elhelyezéséről, működéséről, harcértékéről, hadrafoghatóságáról, mozgósítási és hadműveleti terveiről szóló adatok, valamint az anyagi és pénzügyi ellátásáról szóló összesített adatok.”

2. §

A R. 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép :

„7. §. Az egész ipar és közlekedés helyzetére, termelésére és kapacitására vonatkozó országos összesített adatok és tervek, valamint országos áru-, termény- és anyagkészletek. (Ilyen adatok államtitok alól történő felmentését az illetékes miniszter engedélyezi.)”

3. §

A R. 9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép :

„9. §. A Magyar Népköztársaság tulajdonát képező deviza és valuta készletek országos összesítésére vonatkozó adatok.”

4. §

A R. 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép :

„11. §. Áruk behozatalával és kivitelével kapcsolatos tervekről és tervelőirányzatokról szóló országos összesített adatok.”

5. §

A R. 14. §-a helyébe a következő rendelkezés lép :

„14. §. A Magyar Népköztársaságnak külföldi államokkal folytatott tárgyalásairól, kapcsolatairól, megállapodásairól, valamint a külpolitikai és külkereskedelem terén tett intézkedéseiről szóló adatok, nyilvánosságra hozatalukig. (Ilyen adatok nyilvánosságra hozatalát az illetékes miniszter engedélyezi.)”

6. §

A R. 8. és 13. §-a hatályát veszti. A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Dr. Münnich Ferenc s. k.

a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
első elnökhelyettese.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának
5/1957. MTA (A. K. 11—12.) sz.

utasítása

**a Magyar Tudományos Akadémia 1957. évre jóvá-
hagyott beszámolórendszerének bevezetéséről**

A Központi Statisztikai Hivatal 86/141/1957. számú átírtára alapján összeállított 1957. évre jóváhagyott beszámolórendszer bevezetésére az alábbiakban intézkedem :

1. A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalának osztályai, az Akadémia felügyelete alatt álló intézmények és vállalatok, valamint a céltámogatásban részesülő intézmények részére az 1957. évi beszámolórendszert az 1. melléklet szerint közzéteszem. (Lásd a 66—68. old.)

2. A beszámolókat az egyes jelentésekben érdekeltek a kitöltési utasításoknak megfelelően, az előírt határidőre, a meghatározott szerv részére küldjék meg, figyelembe véve a Központi Statisztikai Hivatal, illetve a Magyar Tudományos Akadémia által az esetleg szükségessé vált módosítások tárgyában kiadásra kerülő utasításokat.

3. A beszámolórendszerben előírt jelentések formáját és kitöltési utasítását az egyes jelentésekben érdekeltek ismerik, ezért a jelentőlapok mintáit nem közlöm. A vonatkozó nyomtatványokat az egyes statisztikai jelentésben érdekeltek közvetlenül szerezzék be.

4. A beszámolási rendszer közzétételével kapcsolatban felhívom a figyelmet az 1952. évi VI. törvényre, amely az állami statisztikáról intézkedik. A hivatkozott törvény értelmében a beszámolórendszer körén kívüleső vagy attól eltérő statisztikai adatszolgáltatást kérni, vagy adatokat szolgáltatni nem szabad. A törvény VII. fejezete a büntető rendelkezéseket tartalmazza.

5. Jelen utasítás hatálya az MTA Hivatalára, az Akadémia felügyelete alá tartozó intézményekre és vállalatokra, valamint az Akadémia által céltámogatásban részesülő intézményekre vonatkozik.

6. Ezen utasítással egyidejűleg az 1/1956. MTA. (A. K. 1—2.) sz. utasításom hatályát veszti.

Budapest, 1957. június 4.

Erdei-Gruz Tibor s. k.
főtitkár.

1. sz. melléklet az 5/1957. MTA (A. K. 11–12.) sz. utasításhoz.

A Magyar Tudományos Akadémia 1957. évre jóváhagyott beszámolórendszere

Minisztérium (főosztály, igazgatóság):

Sorszám	A beszámolójelentés		Az adatszolgáltatásra kötelezett szervek				Engedélyszám
	c i m e	milyen időszakonként készül	körének meghatározása	a beszámolójelentést			
				mely szervezetnek	milyen határidőre	hány példányban	
1	2	3	4	5	6	7	8

A) Központi Statisztikai Hivatal adatigénye:								
1	Aspiránsok statisztikai kérdőíve	évente egyszer	Tudományos Minősítő Bizottság	KSH Kultúrstatistikai osztálynak!	1957. szept. 15.	1	15.823/1957.	
2	Beszámolójelentés a tudományos kutatóintézetek munkájáról (összesítő)		MTA Elnöki Titkársága		1958. febr. 28.	1	15.828/1957.	
3	Szaktanfolyami beszámolójelentés		MTA Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya		1958. jan. 15.	1	15.767/1957.	
4	Jelentés a külföldi kultúr- és sportkapcsolatokról				1958. jan. 25.	1	15.768/1957.	
5	Anyagellátás jelentőlapja	havonta	Akadémiai Nyomda, Kutatási Eszközök Kivitelező Vállalat	KSH Anyagosztálynak MTA Hiv. Vállalati Csoportnak	tárgyhét köv. hó 12.	1 1	15.678/1957.	
6	Termelési- és létszámjelentés			KSH Területi Igazgatóságnak KSH Ipari Osztálynak MTA Hiv. Vállalati Csoportnak	tárgyhét köv. hó 7.	1 1 1	15.785/1957.	
7	Termelési és munkaügyi jelentés				tárgyhét köv. hó 12.	1 1 1	15.786/1957.	
8	Munkaügyi jelentés				tárgynegyedét köv. hó 15.	1 1 1	15.787/1957.	
9	Fontosabb szakmák jelentése				tárgynegyedét köv. hó 15.	1 1 1	15.788/1957.	
10	Műszaki-gazdasági mutatószámok jelentése				tárgynegyedét köv. hó 20.	1 1 1	15.789/1957.	
11	Munkaügyi adatok			Akadémiai Kiadó	KSH Területi Igazgatóságnak MTA Hiv. Vállalati Csoportnak	tárgynegyedét köv. hó 15.	1 1	15.621/1957.
12	Negyedéves beruházási és felújítási jelentés			MTA felügy. alá tartozó beruházást és felújítást végző szervek	KSH Területi Igazgatóságnak MTA Hiv. Beruházási Oszt.-nak	tárgynegyedét köv. hó 18.	1 1	15.649/1957.
13	Negyedéves összefoglaló beszámolójelentés			MTA Hiv. Beruházási osztálya	KSH Beruházási osztálynak	tárgynegyedét köv. hó 25.	1	15.650/1957.
14	Negyedéves beszámolójelentés a saját erővel végzett építési-zerelési munkákról				KSH Szoc.- és Kultúrstatistikai osztálynak	tárgynegyedét köv. hó 26.	1	15.632/1957.
15	Jelentőlap az állami gazdaság földterületéről	évente egyszer	Mezőgazdasági Kutató Intézet Gazdasága, Martonvásár	KSH Megyei Igazgatóságnak KSH Mezőgazdasági Főosztálynak MTA Hiv. Vállalati Csoportnak	1957. jún. 15. 1957. jún. 20. 1957. jún. 20.	1 1 1	15.404/1957.	
16	Jelentőlap a tavaszi vetésállományról és a terméseredményekről	évente kétszer		KSH Megyei Igazgatóságnak KSH Mezőgazdasági Főosztálynak MTA Hiv. Vállalati Csoportnak	1957. jún. 9. 1957. dec. 19. 1957. jún. 20. 1957. dec. 31. 1957. jún. 20. 1957. dec. 31.	1 1 1 1 1 1	15.410/1957.	
17	Jelentőlap a gabonaművek cséplési eredményéről	évente egyszer		KSH Megyei Igazgatóságnak KSH Mezőgazdasági Főoszt.-nak MTA Hiv. Vállalati Csoportnak	1957. szept. 30. 1957. szept. 30. 1957. szept. 30.	1 1 1	15.414/1957.	
18	Őszi vetések zárójelentése				1957. dec. 2. 1957. dec. 22. 1957. dec. 22.	1 1 1	15.890/1957.	
19	Jelentőlap az 1957. évi állatállomány változásról és megoszlásról				1958. jan. 12. 1958. jan. 21. 1958. jan. 21.	1 1 1	15.440/1957.	
20	Jelentőlap az 1957. évi tej-, tojás-termelésről és felhasználásról				1958. jan. 12. 1958. jan. 21. 1958. jan. 21.	1 1 1	15.441/1957.	
21	Jelentőlap az 1957. évi hízalásról				1958. jan. 12. 1958. jan. 21. 1958. jan. 21.	1 1 1	15.442/1957.	

Sorszám	A beszámolójelentés		körének meghatározása	Az adatszolgáltatásra kötelezett szervek			Engedélyszám
	c i m e	milyen időszakonként készül		a beszámolójelentést			
				mely szervezetnek	milyen határidőre	hány példányban	
1	2	3	4	5	6	7	8
22	Jelentőlap az 1957. évi termény- és takarmánykészlet-változásról	évente egyszer	Mezőgazdasági Kutató Intézet Gazdasága, Martonvásár	KSH Megyei Igazgatóságnak KSH Mezőgazd. Főoszt.-nak MTA Hiv. Vállalati Csoport-nak	1958. jan. 12. 1958. jan. 21. 1958. jan. 21.	1 1 1	15.448/1957.
23	Jelentőlap a felhasznált trágyáról	évente kétszer		KSH Megyei Igazgatóságnak KSH Mezőgazdasági Főoszt.-nak MTA Hiv. Vállalati Csoport-nak	1957. júl. 8. 1958. jan. 8. 1957. júl. 15. 1958. jan. 15. 1957. júl. 15. 1958. jan. 15.	1 1 1 1 1 1	15.426/1957.
24	Jelentőlap a féro- és tárolóhelyekről	évente egyszer		KSH Megyei Igazgatóságnak KSH Mezőgazdasági Főoszt.-nak MTA Hiv. Vállalati Csoport-nak	1957. jún. 18. 1957. jún. 28. 1957. jún. 28.	1 1 1	15.450/1957.
25	Jelentés a munkaügyi adatokról	II., III., IV. negyed- évekről		KSH Megyei Igazgatóságnak KSH Mezőgazdasági Főoszt.-nak MTA Hiv. Vállalati Csoport-nak	tárgynegyedévet köv. hó 16. tárgynegyedévet köv. hó 22.	1 1 1	15.640/1957.
26	A Gazdaság területének tagoltsági adatai	évente egyszer		KSH Megyei Igazgatóságnak MTA Hiv. Vállalati Csoport-nak	1958. jan. 10. 1958. jan. 10.	1 1	15.895/1957.
27	Jelentés a sertésállományról	évente egy- szer (máj. 31. állapot szerint)		KSH Megyei Igazgatóságnak MTA Hiv. Vállalati csoport-nak	1957. jún. 10. 1957. jún. 10.	1 1	15.897/1957.
28	Jelentés a szarvasmarha- és sertés-állományról	évente egyszer (szept. 30. állapot szerint)			1957. okt. 10. 1957. okt. 10.	1 1	15.898/1957.
29	Jelentés a Gazdaság saját traktorával 1957. év folyamán végzett munkáiról	évente egyszer			1958. jan. 18. 1958. jan. 18.	1 1	15.936/1957.
30	Országos mezőgazdasági gépösszeírás			KSH Megyei Igazgatóságnak MTA Hiv. Vállalati Csoport-nak	1958. jan. 30. 1958. jan. 30.	1 1	15.904/1957.
31	Jelentés az 1957. május 1-től július 31-ig terjedő időny munkaerő-hullámozási és munkafegyelmű adatairól				1957. aug. 21. 1957. aug. 21.	1 1	15.809/1957.
32	Jelentés a vezetők iskolai végzettségéről				1957. nov. 10. 1957. nov. 10.	1 1	15.900/1957.

B) Magyar Tudományos Akadémia adatigénye:

33	Javadalomigénylés az MTA állandó foglalkozási alkalmazottainak illetményeire és járulékaikra	negyed- éven- ként	MTA által céltám- ogatásban részesülő intézmények gazda- sági szervei	MTA Hiv. Költségvetési Oszt.-nak	tárgynegyedév 1. hó 5.	1	05-1/1957.
34	Javadalomigénylés az MTA által folyósított célhitelekre			MTA illetékes osztályainak		3	05-2/1957.
35	Javadalomelszámolás és beszámoló az MTA által folyósított célhitelekéről			MTA Hivatala Költségvetési Osztályának	tárgynegyedévet köv. hó 10.	1	05-3/1957.
36	Jóléti szervek beszámoló adatai				tárgynegyedévet köv. hó 5.	1	05-4/1957.
37	Jóléti szervek javadalomelszámolása és igénylése	havonta	MTA valamennyi jóléti intézménye	MTA Hivatala Jóléti csoportjának		1	05-5/1957.
38	Beszámolójelentés a tudományos kutatóintézetek munkájáról	évente egyszer	MTA felügyelete alá tartozó kutató- intézetek	MTA illetékes osztályainak	1958. jan. 15.	2	05-6/1957.
	„ (Összesítő)		MTA tud. osztályai		1958. jan. 31.	1	
	„ (Összesítő)		Kutatóintézetekkel rendelkező minisztériumok	MTA Elnöki Titkárságának	1958. febr. 28.	1	
39	Szaktanfolyami beszámolójelentés		MTA felügyelete alá tartozó intézmények		1958. jan. 5.	1	05-7/1957.
40	Negyedéves beszámolójelentés a saját erővel végzett építési, szerelési munkákról	negyed- éven- ként	MTA felügyelete alá tartozó intézmé- nyek és vállalatok, ha ilyen munkát végeznek	MTA Hiv. Beruházási Osztályá- nak	tárgynegyedévet köv. hó 20.	1	05-8/1957.

Sorszám	A beszámolójelentés		Az adatszolgáltatásra kötelezett szervek				Engedély-szám
	c i m e	milyen idő-szakon-ként készül	körének meghatározása	a beszámolójelentést			
				mely szervezetnek	milyen határidőre	hány példány-ban	
küld i k meg							
1	2	3	4	5	6	7	8
41	Tejtermelési jelentés	havonta	Mezőgazdasági Kutató Intézet Gazdasága, Martonvásár	MTA Hiv. Vállalati Csoportjának	tárgyhót köv. hó 6.	1	05 – 9/1957.
42	Mezőgazdasági termelőszövetkezetekre vonatkozó folyamatos számtartási és üzemszatisztikai adatgyűjtés		30 mezőgazdasági termelőszövetkezet	MTA Üzemtanulmányi Csoport-jának	tárgyhót köv. hó 15.	1	05 – 10/1957.
43	Egyéni parasztgazdaságok számtartás statisztikája		200 egyéni paraszt-gazdaság		1	05 – 11/1957.	
44	Mezőgazdasági termelőszövetkezetek adatgyűjtő ive	évente egyszer	100 mezőgazdasági termelőszövetkezet		1957. dec. 31.	1	05 – 12/1957.

C) Társfőhatóságok adatigénye:

45	Társadalombiztosítási statisztikai jelentés	havonta	MTA felügyelete alá tartozó 30-nál több dolgozót foglalkoztató vállalatok, intézmények, valamint akadémiai státushellyel rendelkező intézmények és az MTA Gazdasági Hivatala	Területileg illetékes SZTK szervnek	tárgyhót köv. hó 11-e, Budapest 12-e	1	15.779/1957.
46	Kifizetett családipótlék-utalások gyemrekszám szerinti részletezése	évente egyszer	MTA családipótlékot fizető hivatali, vállalati stb. fizetőhelyei	Területileg illetékes SZTK szervnek	1957. jún. 20.	1	15.780/1957.
47	Teljesítmény-kimutatás a közületi járművekről	negyedévenként	Gépjárművet üzemeltető intézetek és vállalatok	MTA központi gépkocsi eladójának	tárgynegyedét köv. hó 15.	1	K. P. M. 43/1957.

Miniszteri utasítás

A munkaügyi miniszter 2/1957. (VI. 12.) Mü. M. számú

rendelete

az üdültetés egyes kérdéseinek rendezéséről szóló 1056/1957. (VI. 12.) Korm. számú határozat végrehajtásáról

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1056/1957. (VI. 12.) számú határozata az üdültetés egyes kérdéseinek szabályozásáról és a munkaügyi miniszter ennek végrehajtása tárgyában kiadott 2/1957. (VI. 12.) Mü. M. számú rendelete az alábbiakban egységes szerkezetben kerül közzétételre.

(A Kormány határozatát **vastagabb**, — a végrehajtási rendeletet pedig **vékonyabb** — betűkkel szedett szöveg tartalmazza.)

Az üdülők fenntartása.

1. A kedvezményes üdültetés céljára üdülőt létesíteni vagy a már meglevő üdülők férőhely számát építkezés útján növelni — további intézkedésig — nem szabad.

1. §. (1) Kivételt képeznek azok a már folyamatban levő építkezések, amelyeknél az építkezés abbahagyása jelentős kárral járna és az építkezés

befejezéséhez szükséges összeg biztosítva van. Az ilyen építkezések továbbfolytatására az engedélyt az építkezés helye szerint illetékes megyei (fővárosi, megyei jogú városi) tanácsok végrehajtó bizottsága adja meg.

(2) Ugyancsak kivételt képeznek a Szabad Szakszervezetek Országos Szövetsége Üdülési és Szanatóriumi Főigazgatósága részéről végzett építkezések.

(3) A kedvezményes üdültetés céljaira folyó építkezéseket — függetlenül attól, hogy az építkezéseket az előzők szerint továbbfolytatják vagy megszakítják — 1957. július 1-ig be kell jelenteni a Munkaügyi Minisztériumnak. A bejelentés alkalomával közölni kell az építető nevét és pontos címét, az építkezés helyét, az épület készülségi fokát és nagyságát, valamint azt, hogy az építkezés milyen pénzügyi forrásból történik.

2. A vállalati üdülőket kizárólag az üdülők térítési díjaiból és a vállalat igazgatói alapjából szabad fenntartani. A vállalat álló- és fogyóeszközeit csak a forgalmi ár megtérítése mellett szabad a vállalat üdülője részére átengedni.

Az üdülő részére a vállalat közlekedési eszközeivel történő szállítás esetén a közlekedési eszköz önköltségét a vállalat részére meg kell fizetni. A vállalat dolgozói munkaidejük alatt vállalati üdülő részére munkát csak akkor végezhetnek, ha munkabérüket a vállalati üdülő a vállalatnak megtéríti.

3. Hivatali üdülőt csak minisztériumok, önálló költségvetési fejezetet képező országos hatáskörű szervek és a fővárosi, megyei jogú városi és megyei tanácsok végrehajtó bizottságai tarthatnak fenn. A pénzügyminiszter kivételesen más szervek részére is engedélyt adhat hivatali üdülő fenntartására, ha az üdülő az 1956. évben is kapott állami támogatást

2. §. (1) Azok a szervek, amelyek csak külön engedéllyel tarthatnak fenn hivatali üdülőt, az engedélyezés iránti kérelmüket a Munkaügyi Minisztériumhoz kötelesek benyújtani.

(2) Azok az üdülők, amelyek a jelen rendelet hatálybalépésének idején is működnek, ideiglenesen tovább üzemeltethetők, ha erre a felügyeletet gyakorló minisztérium, illetőleg tanácsok esetében az illetékes megyei (fővárosi, megyei jogú városi) tanács végrehajtó bizottsága engedélyt ad. Az engedély ideiglenes jellegű és csak a pénzügyminiszter döntéséig érvényes.

(3) A határozat 3. pontjában fel nem sorolt üzemek által fenntartott és a további fenntartásra engedélyt nem kapott hivatali üdülők további felhasználásáról a miniszter, tanácsi szervek esetében a megyei (fővárosi, megyei jogú városi) tanács végrehajtó bizottsága a szakszervezettel egyetértésben dönt és arról tájékoztatja a Munkaügyi Minisztériumot.

4. A hivatali üdültetés költségvetésében nem szabad fedezetet biztosítani klub, hétfélig pihenő céljára, továbbá olyan csónakház, sportpálya részére, amelyet nem a hivatali üdülő vendégei részére tartanak fenn.

3. §. (1) Hétfélig pihenő céljaira létesítettnek kell tekinteni mindazokat az üdülőket (ideértve a klubokat, csónakházakat és egyéb sporttelepeket is) amelyeket a dolgozók általában a hétfélig pihenés jellegének megfelelően 1—2 napra vesznek igénybe, ennek megfelelően a pihenőt igénybevevők ellátása sem folyamatos.

(2) A hivatali üdültetés költségvetéséből csak az engedélyezett üdülőkhöz tartozó és csak a beutaltak használatára szolgáló sportlétesítmények költségei fedezhetők.

(3) A hivataloknál hétfélig pihenő céljára létesítményt csak a dolgozók hozzájárulásából lehet fenntartani. Ha a dolgozók a létesítmény további fenntartását nem kívánják, a miniszter, illetőleg tanácsi szervek esetében az illetékes megyei tanács (fővárosi tanács, megyei jogú városi tanács) végrehajtó bizottsága a szakszervezettel egyetértésben dönt a létesítmény további felhasználásáról.

(4) Abban az esetben, ha egyes hivatalok hétfélig pihenés céljára ezen rendelet hatálybalépése előtt bérleti szerződéseket kötöttek és a szerződés a bérleti határidő lejártá előtt nem bontható fel, szerződéseiket a szerződés lejártáig, de legkésőbb ez év végéig fenntarthatják. Újabb ilyen megállapodásokat kötni nem lehet.

5. Bölcsődék és napközi otthonok költségvetésében gyermeküdültetés céljára fedezetet biztosítani nem szabad. Bölcsődék és napközi otthonok nyári

áttelepítése csak abban az esetben hajtható végre, ha az ebből származó költségeket a szülők megtérítik.

6. A gyermeküdültetés időtartama 14 napnál hosszabb nem lehet.

4. §. Ha a szülők a gyermeküdültetés összes költségeit megtérítik, az üdültetés időtartama 14 napnál hosszabb is lehet.

Az üdülésért fizetendő térítési díjak.

7. A határozat életbelépésének napjától kezdődő kedvezményes üdültetésnél személyenként és naponta az alábbi térítési díjakat kell fizetni:

A) A szakszervezeti üdültetés díjait a Szabad Szakszervezetek Országos Szövetségének Elnöksége határozza meg. A szakszervezeti felnőtt üdültetésnél a beutalójegyek egy részét olyan térítési díjért kell kiadni, hogy átlagban üdülési naponként 12.— forint térítési díj folyjon be. A térítési díj nem dolgozó családtagnál napi 24.— forintnál és gyermeknél napi 6.— forintnál kevesebb nem lehet. A szakszervezeti gyermekgyógyüdültetésnél továbbra sem kell térítési díjat fizetni.

B) Tanácsi gyermeküdültetés térítési díja 6.— forint.

C) Ipari tanuló üdültetési térítési díja 4.— forint.

D) Hivatali üdültetés keretében a minisztériumok, országos hatáskörű szervek, megyei (fővárosi, megyei jogú városi) tanácsok központi létszámának 20%-a személyenként és naponta 16.— forintért és az ezzel azonos létszámú gyermekek személyenként és naponta 10.— forint térítési díj térítése ellenében üdülhetnek.

Az előbbieket meghaladó létszámú felnőtt és gyermek részére személyenként és naponta 30.— forint.

A szakszervezeti üdültetésről való lemondás esetén a dolgozók további 6%-a üdülhet napi 16.— forint térítés ellenében.

5. §. (1) Az olyan üdülőkhöz ahol a dolgozók jelenleg is napi 30.— forintnál magasabb térítési díjat fizetnek ez a térítési összeg továbbra is változatlan.

(2) A vállalati üdülők térítési díjai változatlanok, de azok alacsonyabbak nem lehetnek, mint a szakszervezeti üdültetés részére megállapított térítési díjak.

E) A tudósok részére fenntartott üdülőkhöz a térítési díj a felnőttek részére 40.— forint, gyermekek részére 20.— forint.

Vegyes rendelkezések.

8. Bármely formában történő kedvezményes üdültetés legfelsőbb szerve népgazdasági szinten a Munkaügyi Minisztérium. Ebben a feladatkörében koordinálja a különböző üdültetési szervek munkáját, az üdültetés területén felmerülő elvi kérdéseket (a szervezett üdültetés területére vonatkozókat a Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövetsége

Elnökségével egyetértésben) eldönti, gondoskodik arról, hogy az üdültetés különböző területein egyenlőtlenség, feszültség ne keletkezzék, az üdültetésre vonatkozó főbb adatokat összesíti, s az üdültetés állásáról évenként egyszer a Kormányt tájékoztatja.

6. §. Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Kisházi Ödön s. k.
munkaügyi miniszter

108.374/1956.

Közl em é ny

Erdey-Gruz Tibor elvtárs, a Magyar Tudományos Akadémia főtítkára minden hétfőn du. 4—6 óráig — bármilyen természetű ügyben fogadóórát tart.

A várakozás elkerülésére tanácsos, hogy a fogadóórán részt venni szándékozók előzetesen értesítsék a főtítkár titkárságát. (Telefon: 121—087) — lehetőleg pénteki napon délig — a zavartalan időbeosztás végett.

Elnökségi Titkárság

Jogszabálymutató

1957. évi május hó 31-től 1957. évi június hó 19-ig.

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1957. évi III. tv. (MK. 64. sz.)	A Magyar Népköztársaság 1957. évi költségvetéséről.
	1957. évi IV. tv. (MK. 64. sz.)	Az államigazgatási eljárás általános szabályairól.
	1957. évi V. tv. (MK. 64. sz.)	Az állampolgárságról.
	1957. évi VI. tv. (MK. 64. sz.)	Magyar állampolgárnak külföldi állampolgárral való házasságkötéséről, valamint külföldi állampolgárok örökbefogadásáról.
	1957. évi 32. sz. tvr. (MK. 62. sz.)	Az 1956. évi október hó 23. napját követően jogellenesen külföldre távozott személyek vagyoni jogi helyzetének rendezéséről.
	1957. évi 34. sz. tvr. (MK. 66. sz.)	A népbírói tanácsokról és a bírósági szervezet, valamint a büntető eljárás egyes kérdéseinek szabályozásáról.
	21/1957. (VI. 2.) P. M. (MK. 62. sz.)	Az illethekekre vonatkozó jogszabályok módosításáról és kiegészítéséről.
	1/1957. (VI. 2.) P. M. — I. M. (MK. 62. sz.)	Az 1956. évi október hó 23. napját követően jogellenes külföldre távozott személyek vagyoni jogi helyzetének rendezéséről szóló 1957. évi 32. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról.
	1052/1957. (VI. 5.) Korm. hat. (MK. 63. sz.)	A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulójának megünneplését előkészítő bizottság létrehozásáról.
	1056/1957. (VI. 12.) Korm. hat. (MK. 65. sz.)	Az üdültetés egyes kérdéseinek rendezéséről.
	3/1957. (VI. 15.) Mü. M. (MK. 66. sz.)	A munkanélküli segélyről.
Pénzügyi Közlöny	1058/1957. (VI. 16.) Korm. hat. (MK. 67. sz.)	A lakásbérletre vonatkozó átmeneti rendelkezésekről szóló kormányhatározat egyes rendelkezéseinek módosításáról.
	155/1957. (P. K. 27.) P. M.	Az állami gazdaságok pénzgazdálkodásának szabályozása.
	158/1957. (P. K. 28.) P. M.	Az Országos Takarékpénztárnak egyes lakásépítkezésekkel kapcsolatos jogköre.
	160/1957. (P. K. 28.) P. M.	Az állami vállalatok anyagi érdekeltiségének 1957. évi pénzügyi rendszere.

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. Felelős: az Akadémiai Kiadó igazgatója.

Akadémiai Nyomda, Budapest, V., Gerlóczy u. 2. — 42733/57 — Felelős vezető: Bernát György

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEμία
HIVATALA



BUDAPEST, 1957. AUGUSZTUS 5.

TARTALOM

	Oldal
Törvények, rendeletek, 1957. évi 35. sz. tvr. határozatok.	71
1957. évi 36. sz. tvr.	72
1957. évi 39. sz. tvr.	72
1957. évi 42. sz. tvr.	72
1957. évi 46. sz. tvr.	73
1060/1957. (VI. 22.) Korm. határozat	73
1065/1957. (VII. 20.) Korm. határozat	73
Miniszteri utasítások	
1/1957. (VII. 14.) M. M.	75
54/1957. (M. K. 10.) M. M.	76
26/1957. (XIV.) Mü. M.	76
Közlemények	
30/1957.	80
Jogszabálymutató	81

Jogszabályok

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1957. évi 35. számú

törvényerejű rendelete

a mezőgazdasági felsőoktatás egyes kérdéseinek újabb szabályozásáról

1. §. Az Agrártudományi Egyetem (továbbiakban: Egyetem) agronómiai, állattenyésztési és agrárközgazdasági karát egységes mezőgazdaságtudományi karrá kell átszervezni.

2. §. (1) A Debreceni, a Keszthelyi és a Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Akadémia (továbbiakban: akadémiák) az 1957/58. tanévtől kezdődően — szervezetük és elnevezésük megtartása mellett — egyetemi jellegű, önálló mezőgazdasági felsőoktatási intézményekként folytatják működésüket.

(2) Az akadémiák oktatószemélyzetét egyetemi oktatói munkakörökbe kell besorolni.

3. §. (1) A Mezőgazdasági Gépészmérnöki Főiskolát az Egyetem szervezetébe kell beolvasztani.

A Mezőgazdasági Gépészmérnöki Főiskola az 1957/58. tanévtől kezdődően az Egyetem mezőgazdasági gépészmérnöki karaként folytatja működését.

(2) Az Egyetem mezőgazdasági gépészmérnöki karának rendeltetésére, a hallgatók diplomatervezési kötelezettségére és a megszerezhető képesítésre nézve az 1954. évi 20. számú törvényerejű rendelet 1. §-a (2) bekezdésében és 5. §-a (2) bekezdésében foglalt rendelkezések az irányadók.

4. §. A tanulmányi idő az Egyetem mezőgazdaságtudományi karán és az akadémiákon az 1957/58. tanévtől kezdődően 4 év (8 félév), a levelező tagozaton 5 év (10 félév), az Egyetem mezőgazdasági gépészmérnöki karán 5 év (10 félév), a levelező tagozaton 6 év (12 félév).

5. §. (1) Különleges képzettségű szakemberek (specialisták) képzésére az Egyetem külön V. évfolyamot kell szervezni.

(2) Az Egyetemen vagy az akadémiákon oklevelet szerzett szakembereknek az V. évfolyamra való felvétele a földművelésügyi miniszter által megszabott feltételek mellett történik.

6. §. (1) A felsőfokú képzettséggel rendelkező mezőgazdasági szakembereknek az alacsonyabb képzettségűektől való megkülönböztetése és fokozott megbecsülésük előmozdítása érdekében

a) az Egyetem mezőgazdaságtudományi kara, s a Kertészeti és Szőlészeti Főiskola e törvényerejű rendelet hatálybalépésétől,

b) az akadémiák pedig attól az időtől kezdődően, amikor a 4 éves, illetőleg a levelező tagozaton 5 éves tanulmányi idő mellett a hallgatók első csoportja tanulmányait befejezi, mezőgazdasági mérnöki képesítést nyújtanak.

(2) Az Egyetemen, s a Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán, valamint az ezekhez hasonló jeleggel korábban működött és a nappali tagozaton legalább 4 éves tanulmányi idejű mezőgazdasági felsőoktatási intézményekben az (1) bekezdésben meghatározott időpontokat megelőzően képesítést szerzett szakembereket a mezőgazdasági mérnöki képesítés szintén megilleti. A szükséges intézkedéseket a földművelésügyi miniszter teszi meg.

(3) A nappali tagozaton legalább 3 éves, de a 4 évet el nem érő tanulmányi idejű mezőgazdasági felsőoktatási intézményekben végzett szakemberek a mezőgazdasági mérnöki képesítést kiegészítő szigorlat sikeres letételével szerezhetik meg. A kiegészítő szigorlatnak az Egyetemen történő megszervezéséről és az ezzel összefüggően szükséges egyéb rendelkezések megtételéről a földművelésügyi miniszter gondoskodik. A földművelésügyi miniszter egyéni elbírálás alapján a mezőgazdasági elméleti vagy gyakorlati munkában kiemelkedő egyes szakembereket a kiegészítő szigorlat letétele alól mentesítheti.

7. §. (1) A jelen törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba. Hatálybalépésével az egyes jogszabályok ellentétes rendelkezései, így különösen az 1953. évi 9. számú törvényerejű rendelet 4. §-ának (1) bekezdése, 6. és 7. §-a, továbbá az 1954. évi 20. számú törvényerejű rendelet — 1. §-ának (2) bekezdése és 5. §-ának (2) bekezdése kivételével —, valamint az 1954. évi 21. számú törvényerejű rendelet 4. §-ának (1) bekezdése, 5. és 6. §-a, s a 163/1951. (VIII. 28.) M. T. számú rendelet 1. §-a hatályukat veszítik.

(2) A jelen törvényerejű rendelet végrehajtásáról a művelődésügyi és a pénzügyminiszterrel egyetértésben a földművelésügyi miniszter gondoskodik.

Dobi István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Kristóf István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1957. évi 36. számú

törvényerejű rendelete

a Lenin Intézetnek az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karába való beolvasztásáról

1. §. (1) A Lenin Intézet 1957. évi szeptember hó 1. napjával beolvad az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karába.

(2) A budapesti tudományegyetem Lenin Intézetének szervezéséről szóló 1010/1952. (IV. 30.) számú minisztertanácsi határozat és a Lenin Intézet önálló felsőoktatási intézménnyé való szervezéséről szóló 1052/1954. (VII. 7.) számú minisztertanácsi határozat 1. és 3. pontja hatályát veszti.

2. §. A jelen törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba; végrehajtásáról a művelődésügyi miniszter gondoskodik.

Dobi István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Kristóf István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1957. évi 39. számú

törvényerejű rendelete

a Munka Törvénykönyve egyes rendelkezéseinek módosításáról

1. §. A Munka Törvénykönyvről szóló 1953. évi 25. számú törvényerejű rendelet 29. §-ának (1) bekezdése azzal a rendelkezéssel egészül ki, hogy a vállalat a határozatlan időre szóló munkaviszonyt felmondással megszüntetheti, ha a dolgozó az öregségi nyugdíjra igényjogosultságot (1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet 2. §.) szerzett.

2. §. Jelen törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Dobi István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Kristóf István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1957. évi 42. számú

törvényerejű rendelete

az 1951. évi 26. számú törvényerejű rendelet kiegészítéséről

1. §. Az 1951. évi 26. számú törvényerejű rendelet 13. §-a az alábbi (5) bekezdéssel egészül ki:
„(5) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezést az egyetemi (főiskolai) docensi és tanári állások betöltésénél nem kell alkalmazni abban az esetben, ha egyetemi (főiskolai) docent vagy tanárt egyetemről (főiskoláról) másik egyetemre (főiskolára) vagy az egyetemen (főiskolán) belül más tanszékre helyeznek át. Az áthelyezés előtt mindkét érdekelt egyetem (főiskola) tanácsának véleményét meg kell hallgatni.”

2. §. A felsőoktatási intézmények szervezeti kérdéseiről szóló 1956. évi 4. számú törvényerejű rendelet 4. §-a ennek megfelelően módosul.

3. §. A jelen törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Nagy Dániel s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
helyettes elnöke

Kristóf István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1957. évi 46. számú

törvényerejű rendelete

a kötelező szakmai gyakorlatra vonatkozó rendelkezések hatályon kívül helyezéséről

1. §. A Munka Törvénykönyvéről szóló — 1953. évi 25. számú törvényerejű rendelettel módosított — 1951. évi 7. számú törvényerejű rendeletnek a kötelező szakmai gyakorlatról szóló 132. §-a, illetőleg a Munka Törvénykönyve végrehajtásáról rendelkező 53/1953. (XI. 28.) M. T. számú rendelet 219—231. §-ai hatályukat veszítik.

2. §. (1) A jelen törvényerejű rendelet — a (2) bekezdésben foglalt kivétellel — kihirdetése napján lép hatályba.

(2) A hatálybalépés időpontját az orvosi egyetemeken végzők tekintetében a munkaügyi miniszter az egészségügyi miniszterrel és a szakszervezettel egyetértésben határozza meg.

(3) A kötelező szakmai gyakorlatra vonatkozó rendelkezéseket alkalmazni kell továbbra is azokra, akik tanulmányaikat az 1957. évi január hó 1. napja előtt befejezték és jelenleg kötelező szakmai gyakorlatukat töltik.

Nagy Dániel s. k.

a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
helyettes elnöke

Kristóf István s. k.

a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1060/1957. (VI. 22.) számú

határozata

az állami szervek iratanyagának biztosításáról

1. Az államhatalom és az államigazgatás szervei, ezek intézetei és intézményei, valamint az állami vállalatok és egyéb gazdálkodó szervek (a továbbiakban: állami szervek) megszüntetése esetében az állami szerv iratanyagának (nyilvántartó könyveinek, kartonjainak, tervrajzainak stb.) megfelelő biztosításáról az alábbiak szerint kell gondoskodni.

2. Ha valamely állami szerv oly módon szűnik meg, hogy

a) más állami szervbe olvad be, vagy helyette új szervet létesítenek, a megszűnő állami szerv iratait az ügykörét átvevő állami szerv irattárában kell elhelyezni. Ha ügykörét több állami szerv veszi át, iratait annak az állami szervnek irattárában kell elhelyezni, amely a megszűnő állami szerv ügykörének legnagyobb részét átveszi. Ilyen esetben a többi állami szervek saját irattárukban kezelés végett — elismervény ellenében — csupán a feladatuk ellátásához szükséges iratok átadását követelhetik. Ezen felül esetleg szükséges egyéb iratokat kizárólag iratcsatolás (szerelés) végett kérhetik az iratokat kezelő szervtől;

b) ügykörét más állami szerv nem veszi át, a felette felügyeletet gyakorló minisztérium (országos hatáskörű szerv) a Művelődésügyi Minisztériummal

egyetértésben gondoskodik a megszűnő állami szerv iratainak elhelyezéséről és biztosításáról.

3. A 2. pontban említett esetekben az állami szervek iratanyagának elhelyezésére vonatkozó intézkedésekről a Művelődésügyi Minisztériumot tájékoztatni kell.

4. A megszűnő állami szerv iratait a nyilván tartásukra szolgáló feljegyzések (iktatókönyv, kartonok stb.) alapján tároló eszközeikkel együtt, felelős irattárosok közbejöttével jegyzőkönyv felvétele mellett kell átadni és átvenni. Az átvett anyagot irattári rendben kell tovább kezelni.

5. A 2. b) pontban foglalt rendelkezéseket értelemszerűen kell alkalmazni abban az esetben, ha a megszűnő állami szerv minisztérium (országos hatáskörű szerv).

6. A minisztereknek (országos hatáskörű szervek vezetőinek), valamint a fővárosi, megyei (megyei jogú városi) tanácsok végrehajtó bizottságainak a szervek iratanyagát, annak nyilván tartását vagy kezelését érintő általános jellegű intézkedéseikről a Művelődésügyi Minisztériumot minden esetben tájékoztatniuk kell.

7. Az iratanyag az átszervezés kapcsán is csak a közületi szervek (vállalatok) iratainak megőrzéséről és selejtezéséről szóló 185/1951. (X. 23.) M. T. számú rendeletben s az annak végrehajtása tárgyában megjelent utasításokban foglaltak szerint selejtezhető.

8. Jelen határozat kihirdetése napján lép hatályba.

Dr. Münnich Ferenc s. k.

a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
első elnökhelyettese

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1065/1957. (VII. 20.) számú

határozata

a munkások teljesítménybérezésének irányelveiről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány figyelemmel a gazdaságos termelésre, a helyesen alkalmazott teljesítménybérezésnek a jelenleginél szélesebb körű bevezetését elengedhetetlennek tartja. A teljesítménybérezés alkalmazásánál azonban meg kell akadályozni a minőség és a gazdaságosság rovására történő ösztönzést. A törvényes bérszínvonal helyreállítása után elejét kell venni a kereseti aránytalanságok keletkezésének úgy, hogy lehetőleg később se kelljen számottevő keresetcsökkenést okozó általános normarendezéseket végrehajtani. A munkások szakértelmének keresetükben jobban kifejezésre kell jutnia.

Fentiek érvényesítése céljából a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány az alábbi határozatot hozza:

Teljesítménybérrendszerek alkalmazása

1. Teljesítménybérezést kell alkalmazni mindenhol, ahol az a munkások és a népgazdaság részére egyaránt gazdasági előnyökkel jár, s ahol a teljesítmények megbízhatóan mérhetők. Teljesítmény-

bérezés alatt nemcsak darabbérezést, hanem minden olyan bérrendszert kell érteni, amelynek alkalmazása esetén a kereset vagy annak egy része a teljesítménytől (mennyiségi, minőségi vagy gazdaságossági eredmény) függ.

2. Nem szabad teljesítménybérezést alkalmazni ott, ahol az nem gazdaságos, vagy ahol a munka bonyolultsága, a megkövetelt magas minőségi színvonal azt nem teszi lehetővé és kizárólag a bér-színvonal emelését célozza.

3. A vállalatokra kell bízni a teljesítménybérezés sok formája közül a helyi körülményeknek (esetleg a vállalatokon belüli egyes üzemszervezetekben vagy technológiai ágakban is eltérő) mindenkor legmegfelelőbb kiválasztást. Ugyancsak a vállalatoknak kell meghatározniuk az üzemi bizottsággal egyetértésben, az egyes munkák és munkások alapbérét és esetleg biztosított bérét, a miniszterek által meghatározott bérhatárokon belül. Az alkalmazandó bérformákat és alpbéreket a vállalatok foglalják írott bérszabályzatba. Egyforma profilú és azonos munkakörülmények között dolgozó vállalatoknál a miniszter kivételesen előírhatja az alkalmazandó bérformát és alpbéreket. Törekedni kell arra, hogy az azonos szakmájú és hasonló munkakörülmények között dolgozóknál az alkalmazandó bérezési formák, a munkák és a munkások egyes csoportjának alpbére és keresete megközelítően azonos legyen. Ennek biztosítása céljából a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány helyesnek tartja, hogy a szakszervezetek területenként (pl. Váci út környéke) esetleg szakmánként — a vállalatok szakszervezeti aktivistáiból, a minisztériumok és vállalatok munkaügyi szakembereiből — olyan bizottságokat szervezzenek, amelyek az átlagbéreket ellenőrzik. Helyes, ha a bizottságok megállapodásokat kötnek az egyes vállalatokkal a fontosabb szakmák átlagbéreinek kialakítására.

A teljesítménybérezéssel szemben támasztott általános követelmény

4. A Kormány korábbi határozatai alapján fel-emelt bérekért a munkásoknak el kell érniük az 1956. III. negyedév (idényiparágakban a megfelelő időszak) teljesítményeit. Kivételes esetben ennél alacsonyabb teljesítmény is előírható követelménynek, azonban a korrekció mértékének összhangban kell lennie a vállalat részére jóváhagyott tervvel. Az átlagos bérek a bázisként megállapított termelékenységi színvonal túlhaladása esetén sem emelkedhetnek a teljesítmény növekedésének megfelelően, hanem csak a felügyeleti szervek által engedélyezett mértékben, a vállalat részére jóváhagyott átlagbéremelkedésen belül. A vállalati átlagbérek tervszerű emelésénél elsősorban a kereseti arányokat kell figyelembe venni, másodsorban azt, hogy a termelékenység emelkedése mennyiben a munkások munkájától függően, s mennyiben attól függetlenül következett be. (Pl. beruházás, felújítás stb.)

5. Az egyes munkáknál alkalmazott teljesítménybérezésnek olyannak kell lennie, hogy a termelékenység emelésére való ösztönzés mellett ott, ahol nem a mennyiség fokozása a kizárólagos

cél, ne hasson kizárólag a mennyiség növelésére, hanem a minőség javítására és a gazdaságosságra is ösztönözzön. A teljesítménybérezés a keresetekben a szakképzettséget juttassa kifejezésre, ne vezessen számottevő kereseti aránytalanságokra, hanem biztosítsa a különböző szakmák bérarányainak tartását, s ezáltal a teljesítménykövetelmények változtatásának szükségességét csökkentse.

E célból

— ahol a munkatermelékenység intenzitás-növelés révén történő fokozása károsan hathat a dolgozó egészségére, a munka minőségére, a munkavégzés gazdaságosságára;

— ahol a káros kereseti aránytalanságok kialakulásának veszélye áll fenn, mert a munkások keresete erősen ingadozik;

— ahol a teljesítmények mérése nem teljes mértékben biztosítható;

— ahol a munkások szakképzettsége nem a munka mennyiségében jut kifejezésre (pl. a gépgyártás számos ága) olyan bérrendszert kell alkalmazni, amely az elvégzett munka mennyiségének emelkedésénél kisebb mértékben emelkedő keresetet biztosít, kivételes esetben a kifizethető legmagasabb teljesítménynek határt szab, a munkások személyi bérét a keresetekben kifejezésre juttatja.

Azokon a területeken

— ahol az elvégzett munka mennyisége a legdöntőbb;

— ahol a termelés mennyiségi fokozása nem hat károsan a dolgozók egészségére, a munka minőségére és gazdaságosságára;

— ahol a munkások szakmai képzettsége az elvégzett munka mennyiségében kifejezésre jut, olyan bérrendszert kell alkalmazni, amely az elvégzett munka mennyiségével arányos keresetet biztosít.

Azokon a területeken viszont, ahol a szükséges előfeltételek — pl. az eredmények egyértelmű megállapítása és nyilvántartása — gazdaságosan megteremthetők (pl. villamosenergia termelés), kombinált, a mennyiségre, minőségre és gazdaságosságra egyaránt ösztönző bérrendszereket kell bevezetni.

A teljesítménybérezés alapja

6. A teljesítménybérezés alapjául szolgáló mennyiségi, minőségi és gazdaságossági követelményeket lehetőleg műszaki felmérés alapján kell megállapítani. A megállapításnál a helyileg megteremthető és ténylegesen megvalósított legjobb műszaki és szervezési munkafeltételek mellett dolgozó, gyakorlott átlagos munkás képességeit kell figyelembe venni.

A teljesítménykövetelmények megváltoztatása

7. A termelékenység fokozására való ösztönzés céljából, a kereseti aránytalanságok kialakulásának megelőzésére, a múltban központilag elrendelt normarendezések mellőzésével, a teljesítménykövetelményeket az alábbi esetekben kell a vállalatoknak az üzemi bizottsággal egyetértésben, saját hatáskörükben, vagy az illetékes felügyeleti szerv utas íra megváltoztatniuk:

a) műszaki és szervezési változások esetén a változások arányában (egyedi gyártásról sorozatgyártásra való áttérés, új technológia alkalmazása stb.);

b) a teljesítménykövetelmény helytelen megállapítása esetén a hiba mértékének arányában;

c) ideiglenesként kiadott teljesítménykövetelmény érvényességi idejének lejártával;

d) kivételes esetben a teljesítménykövetelmények olyan fellazulása esetén, amikor az átlagberek indokolatlan túllépése következett be, a következő irányelvek figyelembevételével; — olyan termelési ágakban, ahol a berek nagymérvű ingadozása miatt ennek alkalmazása szükségessé válik, ezzel egyidejűleg az ismételt szigorítások elkerülésére, a berek kisebb ingadozását lehetővé tevő bérrendszert kell alkalmazni,

— a követelmények megváltoztatása következtében, az adott munkán dolgozók átlagos keresete általában nem csökkenhet e munka elkezdése elején elért kereset alá.

Azoknak, akiknél ennek alkalmazására sor kerül, lehetőség szerint egyszeri jutalmat, vagy a nyereségvisszatérítésből nagyobb részesedést kell biztosítani;

e) újításból származó termelékenységgel szembeni esetben is meg kell változtatni a teljesítménykövetelményt az újításnak a termelékenységre való növelő hatása arányában, azonban az újítónak és az újítást önként átvevőnek 6 hónapon keresztül, a vállalati átlagbérbe be nem számító kiegészítő fizetesként, a régi és az új teljesítménykövetelmény közötti különbségből adódó keresetet ki kell fizetni.

8. Nem változtatható meg a teljesítménykövetelmény abban az esetben, ha a dolgozók többsége megközelítette ugyan a kifizethető felső határt, azonban a teljesítmények további fokozása csak a munkás egészségére, a gyártmány minőségére, s a gyártás gazdaságosságára káros munkaintenzitás-fokozással érhető el.

9. Új, vagy más körülmények között végzett munka esetén — hogy a teljesítménykövetelményeket ritkábban kelljen megváltoztatni — a vállalatok a minisztériumok által adott irányelveknek megfelelően, az engedélyezett átlagbérben belül, begyakorlási pótlékot, esetleg biztosított bért számolhatnak el, vagy ideiglenes teljesítménykövetelményt állapíthatnak meg az egyes munkások részére.

10. A teljesítménykövetelmények megállapításával és megváltoztatásával kapcsolatos panaszok elintézésére a Munka Törvénykönyve és annak végrehajtásáról szóló minisztertanácsi rendelet az irányadó. Amennyiben az üzemi bizottság és a vállalat igazgatója valamely kérdésben nem tud megegyezni, úgy az érintett felek meghallgatásával a vállalat felett felügyeletet gyakorló minisztérium és a szakszervezet együttesen dönt.

Személyi előfeltételek, felelősség

11. A vállalati igazgatók a bérformák ösztönző kialakításáért, valamint a mindenkor előírt bér-színvonal tartós biztosításáért a különböző üzem-

egységek vezetőit, végső fokon általában a művezetőket tegyék felelőssé. Ugyanakkor az igazgatók gondoskodjanak arról is, hogy e feladatok szakszerű elvégzésében a vezetőket a néphez hű, munkaügyi kérdésekben járatos dolgozók segítsék. Ez a rendelkezés a vállalati igazgatók felelősségét nem csökkenti.

Átmeneti intézkedések

12. A miniszterek — a kivitelező építőipar kivételével — utasítsák a vállalatokat, hogy 1957. évi augusztus hó 31-ig a teljesítménykövetelményeket az irányelvekben foglaltaknak megfelelően, tehát oly módon változtassák meg, hogy azokat a munkások átlagosan mintegy 100 százalékra teljesíthessék. Nagy vállalatoknál a miniszter ezt a határidőt legfeljebb két hónappal meghosszabbíthatja. A teljesítménykövetelmények megváltoztatása csak abban az esetben okozhatja a munkások átlagos keresetének csökkentését, ha a vállalat a számára előírt átlagos kereseteket túllépte.

Dr. Münnich Ferenc s. k.

a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
első elnökhelyettese

Miniszteri utasítások

A művelődésügyi miniszter 1/1957. (VII. 14.)
M. M. számú

r e n d e l e t e

a külföldi felsőoktatási intézetek által kiállított oklevelek honosításáról

Az egészségügyi miniszterrel és a földművelésügyi miniszterrel egyetértésben az alábbiakat rendelem:

1. §.

(1) Belföldi egyetem, főiskola, illetőleg akadémia külföldi felsőoktatási intézet által kiállított oklevelet akkor honosíthat, ha az oklevél olyan szakképesítést tanúsít, amely Magyarországon is megszerezhető vagy korábban megszerezhető volt.

(2) A szakképesítés elnevezésében mutatkozó eltérés esetében az oklevelet a megfelelő magyar szakképesítés megjelölésével kell honosítani.

(3) Kétség esetében a felügyeletet gyakorló miniszter dönti el, hogy az okleveleket kiállító külföldi intézet felsőoktatási jellegű-e.

2. §.

(1) A honosítási kérelmet a megfelelő szakképzést nyújtó egyetemi tudománykarnál, illetőleg főiskolánál vagy akadémiánál kell előterjeszteni. A kérelemhez mellékelni kell:

a) az oklevelet,

b) az érettségi bizonyítványt vagy az ezt pótló más vizsga letételéről szóló bizonyítványt,

c) az egyetemi leckekönyvet.

(2) A kérelem előterjesztésekor a magyar állampolgárságot személyi igazolvány bemutatásával kell igazolni. Amennyiben a kérelmező nem magyar állampolgár, a kérelemhez csatolni kell annak igazolását is, hogy állandó jelleggel Magyarországon lakik.

3. §.

(1) A honosítási kérelmet az egyetemi tudománykari, illetőleg a főiskolai vagy az akadémiai tanács bírálja el.

(2) A tanács a honosítást határozott ideig tartó gyakorlat igazolásához, vizsga letételéhez, megfelelő szakdolgozathoz, illetőleg diplomatervezet elkészítéséhez és megvédéséhez kötheti. A honosítás feltételeit a hazai és a megfelelő külföldi szakképzés összehasonlítása alapján kell megállapítani.

(3) A honosítási kérelmet elutasító határozat ellen a kérelmező — a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül — az egyetem rektorához, illetőleg egy tudománykarral működő egyetem, főiskola vagy akadémia esetében a felügyeletet gyakorló miniszterhez fellebbezhet.

(4) A honosítást engedélyező határozatot az összes iratokkal együtt — jóváhagyás végett — fel kell terjeszteni a felügyeletet gyakorló miniszterhez.

(5) Ha a kérelmező az ország összes egyeteméről, főiskolájáról vagy akadémijáról kitiltó fegyelmi határozat hatálya alatt áll, a honosítási kérelmet — tárgyalása előtt — állásfoglalás végett a művelődésiügyi miniszterhez kell felterjeszteni.

4. §.

(1) A honosított oklevélre az alábbi szövegű záradékot kell rávezetni: „Ezt az oklevelet a(egyetem, főiskola, akadémia) a miniszter jóváhagyásával (az 1/1957. (VII. 14.) M. M. számú rendelet 5. §-a alapján)-i oklevélként honosítja.”

(2) A záradékot, ha az oklevelet több tudománykarral tagozódó egyetem honosítja, a rektor és az illetékes dékán, egyébként a felsőoktatási intézet vezetője írja alá. A záradékot el kell látni az egyetem, illetve főiskola, akadémia pecsétjével.

(3) A felsőoktatási intézmények az általuk honosított oklevelekről nyilvántartást vezetnek.

5. §.

(1) Állami ösztöndíjjal külföldön szerzett oklevelek honosításánál, ha a honosítást az oklevél megszerzését követően két éven belül kérik, a 3. §. (2) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezések nem alkalmazhatók.

(2) Azoknak az 1945 óta állami ösztöndíjjal külföldön szerzett okleveleknek honosítását, amelyekre vonatkozóan a jelen rendelet hatálybalépésekor az (1) bekezdésben említett kétéves határidő már lejárt, az 1958. évi június hó 30. napjáig lehet kérni. Ha a kérelmet eddig az időpontig előterjesztik, az oklevél honosításakor a 3. §. (2) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezések nem alkalmazhatók.

6. §.

A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba; egyidejűleg hatályát veszti a külföldi orvosi oklevelek honosításának újabb szabályozásáról szóló 126/1951. (XI. 2.) Eü. M. számú rendelet, valamint a külföldi fogorvosi oklevelek honosítása tárgyában kiadott 8400—5/1954. (Eü. K. 22.) Eü. M. számú és a külföldi gyógyszerészeti oklevelek honosításáról szóló 102/1955. (Eü. K. 2.) Eü. M. számú utasítás.

Kállai Gyula s. k.
művelődésiügyi miniszter

A művelődésiügyi miniszter 54/1957. (M. K. 10.) M. M. számú

utatisása

az oktatásiügyi kormánybiztos 8/1957. számú utatisásának módosításáról

A doktori cím adományozásáról szóló 1951. évi 26. számú tvr. 8. §-a (1) bekezdésének hatálytalansítása tárgyában kiadott 1956. évi 26. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról rendelkező 8/1957. számú oktatásiügyi kormánybiztosi utatisást az alábbiak szerint módosítom:

1. Az utatisás 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. Az egyetem az általa oktatott tudományágakból adományozhat doktori címet olyan disszertáció alapján, amelynek tudományszaka az egyetemen képviselve van.”

2. Az utatisás 8. pontja a következőképpen módosul:

„8. A jogászok, az orvosok és az állatorvosok foglalkozásuk megjelöléseként — külön szigorlat letétele és értekezés benyújtása nélkül — kapják meg a doktori címet.”

3. Az utatisás 10. pontjának első mondata a következőképpen módosul:

„10. Azok, akik az egyetemeken, illetve az Állatorvosi Főiskolán az 1951. évtől az 1955/56. tanév befejezéséig szereztek jogi, orvosi vagy állatorvosi végzettséget, a doktori címet ugyancsak szigorlat letétele és értekezés benyújtása nélkül kapják meg.”

Szigeti József s. k.
a miniszter első helyettese

A munkaügyi miniszter és a pénzügyminiszter 26/1957. (14.) Mü. M. számú

együttes utatisása

a minisztériumok és egyéb országos hatáskörű államigazgatási szervek alkalmazottainak bérrendezéséről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány felhatalmazása alapján a Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövetsége és a Magyar Közalkalmazottak Szabad Szakszervezete elnökével egyetértésben a következő utatisást adjuk ki:

Az utasítás hatálya

1. A jelen utasítás hatálya kiterjed a minisztériumok, valamint az 1. számú mellékletben felsorolt országos hatáskörű szervek alkalmazottaira, továbbá a 8. pont szerint a hivatali bölcsődék, napközi otthonok és üdülők alkalmazottaira.

2. Nem terjed ki az utasítás hatálya:

a) az 1. számú mellékletben felsorolt szervek állományába tartozó alkalmazottak közül azokra, akik állandóan külföldön teljesítenek szolgálatot, vagy a vállalati bérrendszer szerint kapják munkabéruket,

b) a vállalati hozzájárulásokból fenntartott ipari és egyéb igazgatóságok alkalmazottaira,

c) a fegyveres testületek, valamint ezek intézményei tagjaira, ideértve azok polgári alkalmazottait is.

Besorolás

3. Az utasítás hatálya alá tartozó alkalmazottak munkabérét rendezni kell. A bérrendezés során figyelembe vehető munkaköröket és alaphéket a 2. számú melléklet tartalmazza.

4. Az alkalmazottak alaphéét a tényleg ellátott munkakörétől, a szakmai és gyakorlati felkészültségtől és a végzett munkateljesítménytől függően kell megállapítani.

5. Az alkalmazottakat a kinevezési vagy alkalmazási jogkörrel felruházott szerv vezetője, a szakszervezeti bizottság véleményének meghallgatásával sorolja be.

6. A jelen utasítás alapján történő első besorolásknál be kell sorolni mindazokat, akik munkaviszonyban állnak, akkor is, ha munkaviszonyuk szünetel; az utolsó tényleges munkakörüknek megfelelően kell besorolni az állományba tartozó, de jelenleg iskolán levő vagy tartalékos katonai szolgálatot teljesítő alkalmazottakat, a fizetés nélküli szabadságon levőket és a fegyelmi eljárás során felfüggesztett alkalmazottakat.

7. A nem teljes munkaidővel foglalkoztatott alkalmazott munkabérét a munkakör bértételének alsó és felső határa között, az alkalmazott tényleges munkaidejével arányos összegben kell megállapítani.

8. Az utasítás hatályával egyidőben a

a) hivatali bölcsődék alkalmazottainak bérét a területi bölcsődék (az egészségügy) dolgozóinak bérezésére vonatkozó 30/1957. (Eü. K. jun. rk.) Eü. M. számú, utasítás,

b) hivatali napközi otthonok alkalmazottainak bérét a területi napközi otthonok (oktatási intézmények) dolgozóinak bérezésére vonatkozó 30/1957. (M. K. 6.) M. M. számú utasítás,

c) hivatali üdülők alkalmazottainak bérét az üdülők dolgozóinak bérezésére vonatkozó 19/1957. (12) Mű. M. számú utasítás* alapján kell megállapítani.

9. Az alkalmazott alaphéé a besorolások során nem csökkenhet abban az esetben, ha a ténylegesen ellátott munkaköre nem változott.

* Lásd a Munkaügyi Közlöny 1957. évi 12. számában (156. oldal).

10. Az illetékes miniszter elrendelheti, hogy az alkalmazott ügykörével összefüggően használt elnevezéseket (pl. minisztériumi főállatorvos, orvos-főelőadó stb. — egyes munkakörökben — az új besorolással megállapított munkaköri elnevezés mellett használják.

Személyi fizetés

11. A személyi fizetéseket felül kell vizsgálni. Ha a személyi fizetés összege az alkalmazott új munkakörére érvényes bértétel felső határát nem éri el, a személyi fizetés külön intézkedés nélkül megszűnik. Amennyiben a személyi fizetés összege az érintett munkakör felső határát meghaladja és a korábbi személyi fizetés engedélyezésének feltételei változatlanul fennállnak, a személyi fizetést meg kell hagyni.

Korpótlék

12. Az alkalmazottat a korpótlék szempontjából figyelembe vett munkaviszonyban eltöltött minden öt év után az alaphé kettő százalékában megállapított korpótlék illeti meg.

13. A korpótlék kiszámításánál az alkalmazottnak főfoglalkozású minőségben, közszolgálatban eltöltött tényleges szolgálati idejét kell beszámítani. Az alkalmazás éve teljes évnél számít. Harminc napnál hosszabb ideig tartó megszakítások időtartamát a korpótlék kiszámításánál figyelmen kívül kell hagyni. A beszámítható időket egybe kell számítani és a munkaviszony kezdeteként így jelentkező időpontot kell az alkalmazás kezdő időpontjának tekinteni. A fizetés nélküli szabadságon eltöltött időből legfeljebb egy évi időt szabad figyelembe venni, kivéve, ha a dolgozó közérdekből volt fizetés nélküli szabadságon.

14. A korpótlék megállapításánál figyelembe kell venni a korábbi jogszabályok alapján már beszámított időt. A közszolgálat körén kívül töltött idő beszámítására nézve a 81/1950. (III. 19.) M. T. számú rendeletben foglaltak az irányadók azzal, hogy ha az 53/1953. (XI. 28.) M. T. számú rendelet (a továbbiakban: Mt. V. 93. § (2) bekezdése alapján az alkalmazott kedvezőbb beszámításban részesülhet, ez utóbbi rendelkezés szerint kell a munkaviszonyban töltött időt számításba venni. Az orvosi és állatorvosi szakképzettségű alkalmazottnál a munkaviszonyban töltött időt a diploma keltétől kell számítani.

Évközi előléptetés

15. A kiemelkedő munkát végző alkalmazottak évközben — az erre a célra megállapított különkeret terhére — is béremelésben részesíthetők. Erre első ízben az 1958. évi állami költségvetésben kell fedezetet biztosítani.

16. Magasabb alaphéérrel járó besorolásokra az éves alaphé előirányzatban belül havonta a havi alaphé-keret és a 15. pont szerint megállapított külön keret havi részösszegénél magasabb összeget felhasználni nem szabad. Az évközi megtakarítás összegével a havi alaphé-keret nem növelhető.

Jutalmazás

17. A kiváló munkát végzők jutalmazására a szerv vezetőjének jutalmazási alap áll rendelkezésére. A költségvetésben jutalmazási alapként az engedélyezett alapbérkeret 1,5 százalékának megfelelő összeget kell előirányozni, az 1957. évben azonban a jóváhagyott jutalmazási alap összege e bérrendezés címén nem növelhető. Az alkalmazottak jutalmazásánál a szakszervezeti bizottságot meg kell hallgatni.

Jogorvoslat

18. A besorolásokkal kapcsolatos munkaügyi viták elintézésére a Mt. 143—149. §-a és a Mt. V. 237—252. §-aiban foglalt rendelkezések az irányadók. A munkabérnek a munkakörre meghatározott bértétel határai között történt megállapítása ellen panasznak vagy más jogorvoslatnak helye nincsen (Mt. V. 237. §). Ugyancsak nincs helye panasznak az olyan szolgálati idő beszámítása kérdésében, amelynek beszámítását a jogszabály kötelezően nem írta elő.

Természetbeni juttatások

19. Természetbeni juttatások az alkalmazottak részére — a 20. pontban foglaltak kivételével — térítés nélkül nem adhatók. A természetbeni juttatásokért fizetendő térítések összegére vonatkozóan a 156/1956. (P. K. 26.) P. M. számú utasításban foglaltak az irányadók.

20. A kapus vagy házfelügyelő beosztásban levő alkalmazottak térítésmentes szolgálati lakásban, fűtésben és világításban részesíthetők.

Pénzügyi rendelkezések

21. A bérrendezést olyan időpontig kell végrehajtani, hogy a felemelt munkabérek 1957. évi június hó 1. napjáig visszamenően, legkésőbb az 1957. július havi munkabérekkel egyidőben kifizetésre kerüljenek.

22. Az alkalmazottakat az új besorolás szerinti munkakörükről és korpótlékukról az új munkabér első kifizetésével egyidőben írásban kell értesíteni.

23. A bérrendezést a Pénzügyminisztérium által az illetékes minisztériummal (országos hatáskörű szervvel) közölt béremelési keretből kell biztosítani.

24. A béremelési keretből kell fedezni az alapbér, korpótlék és egyéb pótlék emelkedését, a személyi fizetés és a besorolás szerinti alapbér különbözetét, valamint a munkaviszonyban töltött, de az utasítás hatálybalépéséig még be nem számított idő elismeréséből eredő korpótlékok, továbbá a túlóradíjak emelkedését.

25. A szerv vezetője a béremelési keretből tartalékot köteles képezni:

a) azoknak az alkalmazottaknak a béremelésére, akiket a felügyeleti szerv vezetője sorol be,

b) a keretnek legalább egy százalékát a 78. pont alapján történő panaszok során elrendelt változásokra,

c) a be nem töltött állásokra.

26. Nem kell a béremelési keretből fedezni a társadalombiztosítási járuléknak a béremelés következtében előálló költségtöbbletét, továbbá azokat a kiadásokat sem, amelyek a költségvetésben

engedélyezett létszámnak 1957. évi június hó 1. napjával vagy ezt követően történt felemelésével járnak együtt. Ezekre a kiadásokra a fedezetet külön kell biztosítani.

27. A béremelési keret pénzügyi fedezetéről az illetékes szerv vezetője póthitel igénylése útján gondoskodik.

A póthiteligényben közölni kell, hogy a béremelés hány alkalmazottat érintett és azok átlagban milyen összegű béremelésben részesültek. A póthiteligénnyel együtt kell kérni az 1957. évi költségvetésben jóváhagyott alapbérkeret béremelés folytán való módosítását is.

Hatálybalépés

28. A jelen utasítás az 1957. évi június hó 1. napjától lép hatályba; végrehajtásáról az illetékes miniszterek (országos hatáskörű szervek vezetői) a szakszervezettel egyetértésben gondoskodnak.

Antos István s. k.,
pénzügyminiszter

Kisházi Ödön s. k.,
munkaügyi miniszter

1. számú melléklet a 26/1957. (14) Mü. M. számú utasításhoz

Az utasítás hatálya alá tartozó szervek felsorolása

A) csoportba tartozó szervek:

Országgyűlés és Népköztársaság Elnöki Tanácsa Titkársága,
Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány Titkársága,
Minisztériumok,
Országos Tervhivatal,
Központi Statisztikai Hivatal (központ),
Magyar Tudományos Akadémia Hivatala,
Országos Erdészeti Főigazgatóság,
Országos Vízügyi Főigazgatóság (központ),
Országos Földtani Főigazgatóság,
Legfelsőbb Bíróság (a bírói munkakörök kivételével),
Legfőbb Ügyészség (az ügyészi munkakörök kivételével),
Központi Döntőbizottság (a bírói munkakörök kivételével),
Állami Földmérési és Térképeszeti Hivatal (központ),
Országos Árhivatal,
Termelőszövetkezeti Tanács Titkársága,
Országos Bányaműszaki Főfelügyelőség,
Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövetségének Üdülési- és Szanatóriumi Főigazgatósága.

B) csoportba tartozó szervek:

Országos Találmányi Hivatal,
Magyar Szabványügyi Hivatal,
Áruraktározási Hivatal,
Országos Mérésügyi Hivatal (központ),
Országos Nyugdíjintézet,
Központi Adóhivatal,
Országos Villamosenergiái Felügyelet.

Megjegyzés: A felsorolt szervek nem vállalatként működő hivatali (üzemi) konyháinak alkalmazottai is az utasítás hatálya alá tartoznak.

2. számú melléklet a 26/1957. (14) M. M. számú utasításhoz

A minisztériumok és egyéb költségvetési szervek alkalmazottainak munkaköri bértáblázata

Kulcs-szám	M u n k a k ö r	Bértétel (Ft)
A) csoportnál:		
1.	Hivatalvezető.....	Külön rendelettel megállapítva
2.	Hivatalvezetőhelyettes	Külön rendelettel megállapítva
3.	Főosztályvezető, önálló osztályvezető, főigazgató, önálló igazgató.....	3200—4700
4.	Főosztályvezetőhelyettes, főigazgatóhelyettes, önálló igazgató helyettese.....	2800—4000
5.	Osztályvezető, igazgató	2500—3800
6.	Osztályvezetőhelyettes	2400—3400
21.	Csoportvezető I. (osztályszervezetbe nem tartozó önálló csoport vezetője; a szerv feladatai szempontjából nagyobb jelentőségű csoport vezetője)	2400—3400
22.	Csoportvezető II., főelőadó I., főrevizor	2200—3200
	(osztályszervezetbe tartozó olyan csoport vezetője, amelynek vezetéséhez nagyobb szakmai felkészültség és többéves gyakorlat szükséges; az az ügyintéző, aki nagyobb jelentőségű feladatokat nagy szakmai felkészültséggel és a szakterületen szerzett többéves tapasztalattal lát el; az a revizor, aki okleveles könyvvizsgálói szakképzettséget igénylő felsőszintű ellenőrző munkát végez)	
23.	Csoportvezető III., főelőadó II., revizor	1800—2400
	(a 21., 22. kulcsszámú munkakörökbe nem sorolható csoportvezető; az ügyintéző, aki fokozott felkészültséget igénylő feladatokat lát el; az a revizor, aki legalább mérlegképes könyvelői szakképzettséget igénylő gazdasági ellenőrző munkát végez)	
B) csoportnál:		
7.	Hivatalvezető.....	3200—4700
8.	Hivatalvezetőhelyettes	2800—4000
9.	Főosztályvezető, önálló osztályvezető	2800—3600
10.	Főosztályvezetőhelyettes	2500—3400
11.	Osztályvezető	2300—3200
12.	Osztályvezetőhelyettes	2100—3000
24.	Csoportvezető I., főelőadó I., főrevizor	2100—3000
	(a 21. és 22. kulcsszámú munkaköröknél elmondottak szerint)	
25.	Csoportvezető II., főelőadó II., revizor	1700—2200
	(a 22. és 23. kulcsszámú munkaköröknél elmondottak szerint)	
A) és B) csoportnál:		
26.	Előadó I.	1500—2000
	(érdemi feladatokat nagyobb szakmai felkészültséggel és több éves szakmai gyakorlattal lát el)	
27.	Előadó II.	1200—1500
	(a 21—26. munkakörökbe nem tartozó, de érdemi ügyintézői munkát végző előadó, a gyakornok kivételével)	
28.	Csoportvezető főmérnök	2400—3700
	(mérnöki oklevéllel rendelkezik, legalább három műszaki beosztottal dolgozik)	
29.	Műszaki főelőadó, főmérnök	2100—3400
	(műszaki munkaterületen kiemelkedő feladatokat végez, vagy valamely műszaki terület vagy iparág főmérnöki, diszpécseri feladatait mérnöki oklevéllel és legalább ötévi szakmai gyakorlattal, vagy technikumi végzettséggel és tízévi szakmai gyakorlattal látja el)	
30.	Műszaki előadó I.	1600—2500
	(műszaki munkaterület általános feladatait vagy diszpécseri munkát mérnöki oklevéllel vagy technikumi végzettséggel és ötévi szakmai gyakorlattal lát el)	

Kulcs- szám	M u n k a k ö r	Bértétel (Ft)
31.	Műszaki előadó II..... (a 28—30. kulcsszámú munkakörbe nem tartozó valamennyi műszaki ügyintézőt ide kell besorolni)	1200—2000
32.	Gyakornok I..... (egyetemi, főiskolai végzettséggel, 0—1 éves gyakorlatig)	1000—1300
33.	Gyakornok II..... (középiskolai végzettséggel, 0—1 éves gyakorlatig)	800—1100
41.	Adminisztrátor I..... (irodavezető, titkárnő, nyilvántartásvezető, vitairó, raktárvezető, leltár- vezető, élelmezésvezető, üzemi konyhavezető)	1050—1650
42.	Adminisztrátor II..... (gyors- és gépiró 5 évi gyakorlattal, irodakezelő, távbeszélőkezelő, nyilván- tartó, leltározó, raktáros, anyagbeszerző és ezekkel egyenlő értékű munka- körök)	850—1350
43.	Adminisztrátor III..... (gép- és gyorsíró 5 évi gyakorlat nélkül, gépiró, statisztikai adatgyűjtő)	800—1150
61.	Kíségítő I..... (szakmunkás képesítéssel, garázmester, telepvezető, útmester, vizsgázott főszakács, konyhafőnök)	1000—1600
62.	Kíségítő II..... (betanított munkás, vizsgázott fűtő, vizsgázott szakács, hivatalsegéd bizalmas beosztásban)	900—1400
63.	Kíségítő III..... (gazdaasszony, fűtősegédmunkás, vizsganélküli szakács, kályhafűtő, hivatalsegéd, kapus, házfelügyelő)	800—1100
64.	Kíségítő IV..... (éjjeliőr, takarító, konyhalány, házimunkás, segédmunkás)	750— 950
65.	Gépkocsivezető.....	Bérezésüket a gépkocsivezetőkre vonat- kozó külön rendelet szabályozza.

A különböző állománycsoportokba a következő kulcsszámú munkakörök tartoznak :

I. Vezetők állománycsoportba az	1—12
II. Ügyintézők állománycsoportba a.....	21—33
III. Ügyvitelt ellátók állománycsoportba a	41—43
IV. Kíségítők állománycsoportba a	61—65

Közlmények

Ü. M. 30/1957.

Pályázati Hirdetmény

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézete (Budapest, XII., Konkoly Thege út) pályázatot hirdet az Intézet Spektroszkópiai Osztályának osztályvezetői állására.

Az állás elnyeréséhez megfelelő tudományos képesítés és működés igazolása szükséges.

A pályázathoz csatolni kell :

1. A pályázó tudományos képesítésére vonatkozó okiratot,
2. a pályázó eddigi működésének igazolását,
3. a pályázó tudományos dolgozatainak felsorolását és különlenyomatait,
4. önéletrajzot.

A pályázatot a Központi Fizikai Kutató Intézet igazgatójához legkésőbb 1957. VIII. 15-ig kell benyújtani.

A kinevezés tárgyában a Magyar Tudományos Akadémia elnöke dönt. A kinevezett osztályvezető besorolási illetményei tekintetében a 27/1956. (IX. 2.) M. T. sz. rendelet melléklete szerint történik.

Budapest, 1957. június 28.

Jánossy Lajos s. k.
igazgató

Erdey-Gruz Tibor elvtárs, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn du. 4—6 óráig — bármilyen természetű ügyben fogadóórát tart.

A várakozás elkerülésére tanácsos, hogy a fogadóórán részt venni szándékozók előzetesen értesítsék a főtitkár titkárságát, (Telefon: 121—087) — lehetőleg pénteki napon délig — a zavartalan időbeosztás végett.

Elnökségi Titkárság

Jogszabálymutató

1957. június 20-tól 1957. július 23-ig.

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	35/1957. (VI. 21.) Korm. rend. (M. K. 68. sz.)	A házhelyértékesítés szabályozásáról
	1/1957. (VI. 21.) P. M. — K. P. M. (M. K. 68.)	A gyógy- és üdülöhelyi díjakról
	36/1957. (VI. 22.) Korm. rend. (M. K. 69.)	A szállítási szerződésekről szóló 50/1955. (VIII. 19.) M. T. számú rendelet módosításáról
	38/1957. (VI. 23.) Korm. rend. (M. K. 70.)	Az újításokról és találmányokról
	25/1957. (VI. 25.) P. M. (M. K. 72.)	A kisajátítással kapcsolatos kártalanításról
	39/1957. (VI. 29.) Korm. rend. (M. K. 73.)	Az erdőbirtokossági társulatok működéséről és az erdőbirtokossági társulatok erdeinek államrendészeti kezeléséről
	26/1957. (VI. 29.) P. M. (M. K. 73.)	Az általános lakásépítési kölcsönakciónak szóló 1/1955. (III. 26.) V. K. G. M. számú, valamint a 2/1956. (VIII. 2.) P. M. — V. K. G. M. számú együttes rendeletek egyes rendelkezéseinek módosításáról, illetőleg kiegészítéséről
	1062/1957. (VII. 6.) Korm. határozat (M. K. 76.)	A járványos gyermekbénulás elleni védekezés időszerű feladatairól
	1957. évi 41. sz. tvr. (M. K. 77. száma)	Az 1956. évi 31. számú törvényerejű rendelet módosításáról
	1957. évi 45. sz. tvr. (M. K. 78.)	Az ellenforradalom során megrokkant vagy meghalt személyek, illetőleg hozzátartozóik nyugdíjjogosultságának szabályozásáról
Pénzügyi Közlöny	165/1957. (P. K. 30.) P. M.	A negyedéves mérlegbeszámolók kitöltési utasításának kiegészítése
	168/1957. (P. K. 30.) P. M.	A kulturális és sportlap módosításáról szóló 1024/1957. (II. 24.) Korm. számú határozat végrehajtása
	172/1957. (P. K. 31.) P. M.	A költségvetési szabályozás rendszerének módosításáról

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. Felelős: az Akadémiai Kiadó igazgatója.

Akadémiai Nyomda, Budapest, V., Gerlóczy u. 2. — 43022/57 — Felelős vezető: Bernát György

Akadémiái Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja :
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA



BUDAPEST, 1957. AUGUSZTUS 27.

TARTALOM

Oldal

Személyi rész	83
Miniszteri utasítá- sok	
5/1957. (VIII. 1.) Mü. M.	A tanulmányaikat befejező egyetemi és főiskolai hallgatók munkába- állításának szabályozásáról 83
29/1957. (16.) Mü. M.	A kutatóintézetek egyes dolgozóinak bérrendezéséről 85
Jogszabálymutató	89

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa

Kotlán Sándor Kossuth-díjas akadémikusnak,
70. születésnapja alkalmából, a tudományos mun-
kássága elismeréséül

a „Munka Vörös Zászló Érdemrendje“

kitüntetését adományozta.

Miniszteri utasítások

A munkaügyi miniszter 5/1957. (VIII. 1.) Mü.
M. számú
r e n d e l e t e

a tanulmányaikat befejező egyetemi és főiskolai hallgatók munkábaállításának szabályozásáról

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
felhatalmazása alapján a művelődésügyi és a föld-
művelésügyi miniszterekkel egyetértésben a követ-
kezőket rendelem :

1. §

A kötelező szakmai gyakorlat és állami elhelye-
zés rendszerének a Népköztársaság Elnöki Tanácsa
1957. évi 46. számú törvényerejű rendeletével tör-
tént megszüntetése folytán az egyetemet, illetve
főiskolát (a továbbiakban : egyetemet) végzett
fiatal szakemberek (a továbbiakban : végző hall-
gatók) a munkavállalás általános szabályai szerint
helyezkedhetnek el.

2. §

A szakmai színvonal emelése, valamint a végző
hallgatók elhelyezkedésének megkönnyítése érdeké-
ben a jövőben rá kell térni az egyetemi és főiskolai
képzettséget kívánó munkakörök pályázat útján
történő betöltésére. Az ezzel kapcsolatos eljárást a
munkaügyi és a művelődésügyi miniszter külön
szabályozza.

3. §

(1) Az 1957. évben végző hallgatók elhelyezke-
désének megkönnyítése érdekében a vállalatoknál,
hivataloknál, intézményeknél stb. (a továbbiakban :
vállalatoknál) az állami költségvetés terhére egy
éves időtartamú ún. ösztöndíjas gyakornoki álláso-
kat (a továbbiakban : gyakornoki állás) kell szer-
vezni.

(2) A gyakornoki állásokat a felsőoktatási intéz-
mények felett felügyeletet gyakorló miniszterek a
szakminiszterekkel egyetértésben osztják szét a
vállalatok között.

(3) A gyakornoki állásokat olyan vállalatoknál
kell kijelölni, ahol egyrészt a végző hallgatók a leg-
nagyobb gyakorlati szakismeretre tehetnek szert,
másrészt, ahol leginkább biztosítható, hogy a gya-
kornokok, az egy éves idő lejártával — vagy esetleg
már előbb is — a vállalat rendes állományába kerül-
hessenek.

4. §

(1) A gyakornoki állásokat a vállalat, valamint
az egyetem felett felügyeletet gyakorló miniszté-
rium útján az egyetemeken kell meghirdetni és
ennek, valamint a pályázat benyújtásának határ-
időit úgy kell megállapítani, hogy folyó évi augusz-
tus hó 15-ig a pályázatok elbírálása is megtörtén-
hessék.

(2) Azokon az egyetemi karokon, szakokon, amelyekben a végző hallgatók a tantervi előírásoknak megfelelően nem júniusban, illetve júliusban fejezik be tanulmányaikat, a pályázatok kiírásának és benyújtásának határidejét a felügyeletet gyakorló miniszter szabja meg.

5. §

(1) Az egyetemeken meghirdetett gyakornoki állásokra csak azok pályázhatnak, akik a végbizonyítványt (absolutóriumot) megszerezték. Rendkívüli kivételként az egyetem, illetve a kar dékánja (a főiskola igazgatója) a végbizonyítványt nem szerzett, de évfolyam vagy félév megismétlésére nem kötelezett hallgatóknak is engedélyt adhat a pályázat benyújtására.

(2) A végző hallgatók a meghirdetett gyakornoki állások közül egyidejűleg több állásra is nyújthatnak be pályázatot; elutasítás esetén ismételt pályázhatnak a még betöltetlen állásokra a határidőn belül.

(3) A pályázatot két példányban az egyetemeken kell benyújtani; a pályázat egyik példányát az egyetem az érdekelt vállalatnak haladéktalanul — legkésőbb az elbíráló bizottság ülésére meghívó értesítéssel egyidejűleg — köteles megküldeni.

6. §

(1) A pályázatok elbírálására az egyetemen az érdekelt vállalat, illetve a felette felügyeletet gyakorló minisztérium az egyetem, valamint az egyetemi társadalmi szervezetek részvételével bizottságot kell létrehozni. A bizottság tagjainak számát, elnökét, a határozathozatal módját az egyetem felett felügyeletet gyakorló miniszter határozza meg.

(2) A bizottság dönt afelől, hogy az egyes gyakornoki állásokra pályázók közül kinek a pályázataát fogadja el s a döntésről írásban értesíti a pályázókat, valamint az érdekelt vállalatot.

7. §

(1) A vállalat a bizottság által elfogadott pályázóval harminc napon belül egy évi határozott időre szóló munkaszerződést (Mt. 22. §. Mt. V. 25. §. (1) bekezdés f) pont) köteles kötni.

(2) Ha a gyakornok az egy év lejártá előtt másol való elhelyezkedés, vagy egyéb ok miatt munkaviszonyát meg kívánja szüntetni, a vállalat ehhez köteles hozzájárulni. (Mt. 28. §.) Az álláshelyet felmondó (elhagyó) gyakornok részére újabb gyakornoki állást nem szabad megnyitni.

(3) A gyakornokot havonta utólag fizetendő 1000,— forint díjazásban kell részesíteni, amely munkabérnek tekintendő.

8. §

(1) A gyakornokot a vállalatnál rendes állományba kell venni és díjazását is a beralap terhére kell folyósítani; a gyakornokok létszámát és a részükre kifizetett bért azonban a vállalat összletszámán és összberalapján belül elkülönítve kell kezelni és a teljesítést illető beszámolóknál és értékeléseknél, valamint a beralapellenőrzésnél figyelmen kívül kell hagyni.

(2) Annak érdekében, hogy a gyakornoki beralap a vállalatot ne terhelje, a gyakornokok díjazása címén kifizetésre kerülő összegeket — a vállalat felügyeletét ellátó szerv költségvetésében e célra póthitelként központosítva biztosított összegekből — a vállalat részére meg kell téríteni.

(3) A póthitelként engedélyezett összegek felhasználásáról a minisztérium — a vállalatok utólagos elszámolása alapján — a negyedéves költségvetési beszámolóban külön köteles beszámolni.

(4) A bérjárulékok, valamint a gyakornokokat megillető egyéb kedvezmények és juttatások (pl. ebéd hozzájárulás, esetleges munkaruha juttatás) vállalati költségként számolandók el. Ez utóbbi költségeket a költségvetési intézményeknek saját előirányzataikból kell fedezniük.

(5) A 7. §. (2) bekezdésében foglaltak alapján megüresedett gyakornoki álláshely mással nem tölthető be. A vállalat a megüresedést köteles haladéktalanul jelenteni a felügyeletet gyakorló minisztériumnak, az pedig intézkedni a díjazásra szolgáló összeg további folyósításának megszüntetése végett.

9. §

A végző egyetemi és főiskolai hallgatók munkakönyvvél való ellátása az erre vonatkozó általános szabályok szerint történik.

10. §

(1) Annak érdekében, hogy a végző hallgatók munkábaállítása az ösztöndíjas gyakornoki állások mellett a vállalatok rendes állományán belül is biztosítható legyen, szükséges, hogy a szakminiszterek közüljék az egyetemen felett felügyeletet gyakorló miniszterekkel azoknak a még be nem töltött állásoknak a jegyzékét, amelyek betöltése most végző hallgatókkal is lehetséges. Az ilyen állások más úton való betöltését folyó évi augusztus hó 15-ig általában fel kell függeszteni, illetve elsősorban a most végző hallgatók számára kell fenntartani.

(2) A szakminiszterek által közölt, végző hallgatókkal betölthető munkahelyek jegyzékét — a gyakornoki állásokhoz hasonlóan — az egyetemeken ki kell függeszteni és azokra a végző hallgatók szintén nyújthatnak be pályázatot. A pályázatok benyújtásának határideje és módja azonos a gyakornoki állásokra vonatkozó pályázatokéval (4—5. §). A beküldött pályázatok tekintetében a döntés joga az illető vállalaté, a döntés előtt azonban meg kell hallgatni az egyetemnek és az egyetemi társadalmi szervezeteknek véleményét.

(3) Az elfogadott pályázóval az érintett vállalat a munkaviszony létrejöttére vonatkozó általános szabályok szerint (Mt. 20. §.) köt munkaszerződést.

11. §

Az egyetemen szervezett bizottsággal egyetértésben pályázat kiírása nélkül is alkalmazni lehet azokat a végző hallgatókat, akiket a vállalat — akár gyakornoki, akár egyéb munkahelyre — névszerint kér, illetve akiknek alkalmazása a jelen rendelet megjelenése előtt már megtörtént.

12. §

(1) Jelen rendeletben foglaltak nem érintik az egyetemi és főiskolai hallgatók munkaviszonyba lépésének szabályozásáról szóló 35/1952. (V. 4.) M. T. számú rendelet rendelkezéseit.

(2) A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Kisházi Ödön s. k.,
munkaügyi miniszter

A munkaügyi miniszter 29/1957. (16) Mü. M. számú

u t a s í t á s a

a kutatóintézetek egyes dolgozóinak
bérrendezéséről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány felhatalmazása alapján a pénzügyminiszterrel és a Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövetsége elnökével egyetértésben az alábbi utasítást adom ki:

Az utasítás hatálya

1. a) A jelen utasítás hatálya kiterjed az 1. számú mellékletben felsorolt tudományos, ipari és mezőgazdasági kutató intézetek, a felsőoktatási intézmények állományába tartozó, továbbá a felsőoktatási intézményeknél, valamint a minisztériumok és egyéb országos hatáskörű szervek felügyelete alá tartozó kutató intézeteknél működő, de a Magyar Tudományos Akadémia állományába tartozó, a 2. számú mellékletben felsorolt munkakörökben foglalkoztatott dolgozókra.

b) Nem terjed ki az utasítás hatálya az ipari és kereskedelmi minőségvizsgáló intézmények dolgozóira, a vállalatok (üzemek) kutatórészlegeinek dolgozóira, továbbá azokra a tudományos elnevezésű munkakörökbe besorolt dolgozókra, akik nem valamely felsőoktatási intézmény vagy tudományos kutató intézet dolgozói (pl. a múzeumok, a könyvtárak, a levéltárak dolgozóira).

c) Az utasítás rendelkezéseit alkalmazni kell az újonnan alakuló tudományos kutató intézetek, a kutató intézetek mellett működő költségvetési üzemek állandó dolgozóira, valamint az ipari kutató intézetek megbízásos munkáiról és anyagi ösztönzéséről szóló 2.018/1956. (I. 21.) Mt. h. számú határozat végrehajtása tárgyában kiadott 123/1956. (P. K. 11.) P. M. számú utasítás alapján alkalmazott időszakos dolgozókra is.

A dolgozók besorolása

2. a) A 941—892. kulcsszámú (a továbbiakban: *ksz.*) munkakörökben foglalkoztatott dolgozókat a jelen utasítás alapján újból be kell sorolni. A 931—936., valamint a 951. és 952. *ksz.* munkakörökbe besorolt dolgozók a jelen utasítás alapján történő első besorolásnál béremelésben nem részesíthetők, s ezeket a jelen utasítás alapján újból besorolni nem kell.

b) A dolgozókat a tényleges munkakörük alapján az intézet vezetője a szakszervezeti bizottság véleményének meghallgatásával sorolja be, kivéve azon munkaköröket, melyekre a besorolás jogát a miniszter, illetve az országos hatáskörű szerv vezetője saját hatáskörébe tartja fenn; ez utóbbiak besorolását a miniszter, illetve az országos hatáskörű szerv vezetője az intézet és a közép-fokú irányító szerv javaslata alapján végzi.

c) A dolgozókat a jelen utasítás alapján az alábbiak szerint kell besorolni:

A 931 intézeti igazgató munkakörbe kell besorolni az eddigi 931 intézeti igazgató munkakörbe besorolt dolgozókat.

A 932 intézeti igazgató tudományos és műszaki helyettese munkakörbe kell besorolni az eddigi 932 intézeti igazgató tudományos és műszaki helyettese munkakörbe besoroltakat.

A 933 tudományos osztályvezető munkakörbe kell besorolni az eddigi 933 tudományos osztályvezető munkakörbe besorolt dolgozókat.

A 934 tudományos munkatárs munkakörbe kell besorolni az eddigi 934 tudományos munkatárs munkakörbe besorolt tudományos dolgozókat.

A 935 tudományos segédmunkatárs munkakörbe kell besorolni az eddigi 936 tudományos segédmunkatárs munkakörbe besorolt tudományos dolgozókat, kivéve a még szakmai gyakorlatra kötelezett tudományos dolgozókat.

A 936 tudományos gyakornok munkakörbe kell besorolni — az utasítás hatálybalépését megelőzően történt munkaköri besorolástuktól függetlenül — a még szakmai gyakorlatra kötelezett dolgozókat.

A 940 *ksz.* főkönyvelői munkakörbe kell besorolni az olyan intézetek gazdasági vezetőit, amelyeknek a létszáma az állandó főfoglalkozásúakkal és az állandó mellékfoglalkozásúakkal együtt meghaladja a 100 főt, vagy az évi költségvetése 1 millió forintnál magasabb.

A 941 *ksz.* adminisztratív osztályvezető, gazdasági vezető munkakörbe kell besorolni az előző bekezdés alá nem eső kutatóintézetek adminisztratív osztályvezetőit, gazdasági vezetőit; e munkakörbe kell besorolni továbbá az adminisztrációs osztályok vezetőit (pl. a beruházási osztályvezetőt, ellátási osztályvezetőt).

A 942 *ksz.* személyzeti osztályvezető munkakörbe kell besorolni az eddigi 942 *ksz.* személyzeti osztályvezetői munkakörbe besoroltakat.

A 943 *ksz.* személyzeti felelős vezető munkakörbe kell besorolni az eddigi 961 *ksz.* munkakörbe besoroltakat.

A 944 *ksz.* csoportvezető, főelőadó munkakörbe kell besorolni az eddigi 962 *ksz.* munkakörbe besorolt csoportvezetőket, továbbá a 963 *ksz.* előadói munkakörbe besoroltak közül azokat, akik önállóan érdemi ügyeket intéznek.

A 945 *ksz.* előadó, témaszámlavezető munkakörbe kell besorolni az eddigi 963 *ksz.* és 967 *ksz.* munkakörbe besoroltakat.

A 946 *ksz.* titkár, titkárnői munkakörbe kell besorolni az eddigi 964 *ksz.* munkakörbe besoroltakat.

A 947 ksz. könyvelési csoportvezető munkakörbe kell besorolni az eddigi 966 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 948 ksz. önálló könyvelő, témaszámla könyvelő, könyvelési ellenőr, statisztikus, pénztáros munkakörbe kell besorolni az eddigi 975 ksz., 977 ksz. és 979 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 949 ksz. telefonkezelő munkakörbe kell besorolni az eddigi 982 ksz. telefonkezelői munkakörbe besoroltakat.

A 950 ksz. segédkönyvelő, adminisztrátor, bérszámfejtő, beosztott statisztikus munkakörbe kell besorolni az eddigi 976 ksz., 985 ksz. és 978 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 951 intézeti főmérnök munkakörbe kell besorolni az eddigi 951 főmérnök munkakörbe besorolt dolgozókat.

A 952 intézeti mérnök, mérnöki munkát végző technikus munkakörbe kell besorolni az eddigi 952 mérnök, mérnöki munkát végző technikus munkakörbe besorolt dolgozókat.

A 953 ksz. intézeti főműhelyvezető munkakörbe kell besorolni az eddigi 953 ksz. munkakörbe besorolt főműhelyvezetőket, míg a segédmérnököket, amennyiben mérnöki oklevéllel rendelkeznek, a 952 ksz.-ba kell átsorolni.

A 954 ksz. intézeti műhelyvezető, vezető technikus, szerkesztő rajzoló munkakörbe kell besorolni az eddigi 954 ksz. munkakörbe besorolt intézeti műhelyvezetőket, vezető technikusokat, valamint a 956 ksz. műszaki rajzoló munkakörbe besorolt önálló szerkesztő-rajzolókat.

A 955 ksz. intézeti mechanikus munkakörbe kell besorolni az eddigi 957 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 956 ksz. műszaki rajzoló munkakörbe kell besorolni az eddigi 956 ksz. munkakörbe besoroltakat, kivéve az önálló szerkesztő-rajzolókat.

A 957 ksz. segédtechnikus munkakörbe kell besorolni az eddigi 955 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 958 ksz. műszaki anyagbeszerző, műszaki anyagraktáros munkakörbe kell besorolni azokat az anyagbeszerzőket és anyagraktárosokat, akiknek a munkakör ellátásához feltétlenül szükséges a műszaki, vegyi stb. áruismeret.

A 959 ksz. gondnok, anyagbeszerző, raktáros munkakörbe kell besorolni az eddigi 980 ksz. és 981 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 961 ksz. fordító munkakörbe kell besorolni az eddigi 965 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 962 ksz. önálló könyvtáros munkakörbe kell besorolni az eddigi 968 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 963 ksz. könyvtáros munkakörbe kell besorolni az eddigi 969 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 964 ksz. segédkönyvtáros munkakörbe kell besorolni az eddigi 970 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 965 ksz. gyors- és gépiró (0—5 évi gyakorlat) munkakörbe kell besorolni az eddigi 983 ksz. és 984 ksz. munkakörbe besoroltak közül az 5 évnél kevesebb gyakorlattal rendelkezőket.

A 966 ksz. gyors-gépiró (5 évi gyakorlat felett) munkakörbe kell besorolni az eddigi 983 és 984 ksz. munkakörbe besoroltak közül az 5 évnél több gyakorlattal rendelkezőket.

A 971 ksz. kutatási segéderő munkakörbe kell besorolni az eddigi 971, 972 és 973 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 972 ksz. intézeti önálló laboráns munkakörbe kell besorolni az eddigi 974 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 973 ksz. intézeti laboráns munkakörbe kell besorolni az eddigi 987 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 974 ksz. intézeti segéd laboráns munkakörbe kell besorolni az eddigi 988 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 975 ksz. szakmunkás munkakörbe kell besorolni az eddigi 989 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 976 ksz. betanított munkás munkakörbe kell besorolni az eddigi 990 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 977 ksz. segédmunkás munkakörbe kell besorolni az eddigi 991 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 978 ksz. telepfelügyelő munkakörbe kell besorolni az eddigi 992 ksz. munkakörbe besorolt telepfelügyelőket.

A 979 ksz. házfelügyelő, hivatalsegéd, kapus, felvonókezelő, éjjeliőr, fűtősegédmunkás, kocsis, kocsikísérő, takarító, konyhalány munkakörbe kell besorolni az eddigi 992 ksz., 993 ksz., a 996 ksz. és a 998 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 980 ksz. vizsgázott fűtő munkakörbe kell besorolni az eddigi 995 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 981 ksz. szakács, intézeti ételmezésvezető, konyhavezető munkakörbe kell besorolni az eddigi 986 ksz. és 997 ksz. munkakörbe besoroltakat.

A 982 ksz. kertész munkakörbe kell besorolni az eddigi 999 ksz. munkakörbe besoroltakat.

d) A jelen utasítás alapján történő első besorolásoknál a c) bekezdésben foglaltakon kívül az alábbi szempontokra kell figyelemmel lenni:

— ha a dolgozó több munkakört lát el, abba a munkakörbe kell besorolni, amelyben munkaidejének nagyobb részét tölti;

— az utolsó tényleges munkakörüknek megfelelően kell besorolni az állományba tartozó, de jelenleg iskolán levő vagy tartalékos katonai szolgálatot teljesítő dolgozókat, a fizetés nélküli szabadságon levőket, a felmondás alatt állókat és a fegyelmi eljárás során felfüggesztett dolgozókat.

e) Az első tényleges katonai szolgálatukat teljesítő dolgozókat csak a leszerelésük után történt jelentkezésük alkalmával kell besorolni.

f) A jelen utasítás alapján történő első besorolásokat követően a 931—936, 951—952, továbbá a 962—963 ksz. munkakörbe csak egyetemi vagy főiskolai végzettségű dolgozókat szabad besorolni. Az egyetemi vagy főiskolai végzettség megszerzése alól az illetékes miniszter a szakszervezet meghallgatásával — indokolt esetben — kivételt tehet.

g) A 940 ksz. főkönyvelői munkakörbe való besorolásnál előírt feltételek alól az illetékes miniszter — indokolt esetben — felmentést adhat.

A munkaviszonyban töltött idő megállapítása korpótlék szempontjából

3. a) Az alkalmazottat a korpótlék szempontjából figyelembe vett munkaviszonyban eltöltött minden öt év után az alaphér kétfő százalékában megállapított korpótlék illeti meg.

b) A korpótlék kiszámításánál az alkalmazottnak főfoglalkozású minőségben, közszolgálatban eltöltött tényleges szolgálati idejét kell beszámítani. Az alkalmazás éve teljes évnek számít. Harminc napnál hosszabb ideig tartó megszakítások időtartamát a korpótlék kiszámításánál figyelmen kívül kell hagyni. A beszámítható időket egybe kell számítani és a munkaviszony kezdeteként így jelentkező időpontot kell az alkalmazás kezdő időpontjának tekinteni. A fizetés nélküli szabadságon eltöltött időből legfeljebb egy évi időt szabad figyelembe venni, kivéve, ha a dolgozó közérdekből voft fizetés nélküli szabadságon.

c) A korpótlék megállapításánál figyelembe kell venni a korábbi jogszabályok alapján már beszámított időt. A közszolgálat körén kívül töltött idő beszámítására nézve a 81/1950. (III. 19.) M. T. számú rendeletben foglaltak az irányadók azzal, hogy ha az 53/1953. (XI. 28.) M. T. számú rendelet (a továbbiakban: Mt. V.) 93. § (2) bekezdése alapján az alkalmazott kedvezőbb beszámításban részesülhet, ez utóbbi rendelkezés szerint kell a munkaviszonyban töltött időt számításba venni.

Jutalmazás

4. a) A kiváló munkát végző dolgozó jutalmazására az intézet vezetőjének jutalmazási alap áll rendelkezésére.

A költségvetésben jutalmazási alapként a 931—936, a 951—958, a 971—975 ksz. munkakörökbe besorolt dolgozók éves átlag-alapbérkeretének 5 százalékát kell előirányozni; a többi munkakörbe besorolt dolgozók jutalmazási alapja az éves alaphérkeret 7 százaléka. A jutalmak megállapításánál a szakszervezet véleményét meg kell hallgatni.

b) Az a) bekezdésben fel nem sorolt kutató intézeti dolgozók jutalmazására az alaphérük után a költségvetésben megállapított 1 százalékos jutalmazási kereten kívül az a) bekezdés szerint kiszámított 5 százalékos jutalmazási keret 20 százalékát is fel lehet használni.

Személyi fizetés

5. a) A jelen utasítás alapján történő első besorolásoknál azoknak a dolgozóknak, akiknek személyi fizetése az utasítás hatályba lépését megelőzően magasabb volt, mint a besorolásnál érvényben levő munkaköri bértétel felső határa, a korábbi személyi fizetésüket továbbra is folyósítani kell.

b) Ha a dolgozó személyi fizetése az utasítás szerinti új besorolással a megállapított alaphér-

nél kevesebb, a személyi fizetés folyósítását meg kell szüntetni és a besorolással járó illetményt kell folyósítani.

A besorolások végrehajtása

6. a) A besorolást olyan időpontig kell végrehajtani, hogy a felemelt munkabéreket lehetőleg az 1957. évi július havi munkabérek kifizetésével egy időben ki lehessen fizetni.

b) Azokban a munkakörökben, amelyek többféle elnevezést tartalmaznak (pl. 944, 979), a besorolási értesítőn a kulcsszám mellett csak az egyik, a dolgozó tényleges munkakörének megfelelő elnevezést kell feltüntetni.

c) A besorolásokról, illetőleg a béremelésekről jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvet az intézet vezetője és a szakszervezeti bizottság elnöke írják alá. A jegyzőkönyvhöz besorolási kimutatást kell csatolni, amelynek tartalmaznia kell: a költségvetési cím számát, a besorolást végző intézet megnevezését, a dolgozó nevét, a dolgozó eddigi munkakörének kulcsszámát, a dolgozó korpótlékának a rendelet hatályba lépéséig megállapított százalékát, a dolgozó 1957. május havi alaphérét, korpótlékát, egyéb pótlékát, összes járandóságát, új munkakörének kulcsszámát, elnevezését, új alaphérét, a korpótlékát, egyéb pótlékát, összes új járandóságát, a régi és az új összjárandóság közötti különbséget.

d) A besorolási kimutatást az intézet főkönyvelője (gazdasági vezetője) záradékolja abból a szempontból, hogy az intézet részére megállapított béremelési keretet betartották-e. A besorolási kimutatást az intézet köteles megőrizni.

e) A besorolásokról és a béremelésekről a dolgozóknak a felemelt munkabérek folyósításával egyidejűleg írásbeli értesítést kell kézbesíteni.

A besorolás elleni panaszok

7. A besorolásokkal kapcsolatos munkaügyi viták elintézésére az Mt. 143—149. §-a és az Mt. V. 237—252. §-aiban foglalt rendelkezések az irányadók. A munkabérnek a munkakörre meghatározott bértétel határai között történt megállapítása ellen panasznak vagy más jogorvoslatnak helye nincsen (Mt. V. 237. §). Ugyancsak nincs helye panasznak az olyan szolgálati idő beszámítása kérdésében, amelynek beszámítását a jogszabály kötelezően nem írta elő.

A béremelés pénzügyi fedezete

8. a) A besorolásokat, illetőleg a béremeléseket a Munkaügyi Minisztérium és a Pénzügyminisztérium által megállapított és póthitelként engedélyezett béremelési keretből kell biztosítani.

b) Az illetékes minisztériumok (országos hatáskörű szervek) az a) bekezdés szerint megállapított béremelési keretet a felügyeletük alá tartozó intézetek között osztják fel. A béremelési keretet az egyes intézetek között azok tudományos jelentőségétől, népgazdasági fontosságától, a dolgozók

létszámától, korábbi bérszintjétől függően kell megosztani.

c) A béremelési keretből kell fedezni az új besorolásokkal járó alaphér, korpótlék, túlóradíj és egyéb pótlék emelkedését, a személyi fizetések és a besorolás szerinti alaphérek különbözetét, tehát a bérrendezéssel felmerülő és a 07. rovaton jelentkező összes többletkiadást. (A keretből kell biztosítani a műszaki rajzolókból szerkesztő rajzolóvá, az anyagbeszerzőből és raktárosból műszaki anyagbeszerzővé, illetve műszaki anyagraktárossá, továbbá gazdasági vezetőből főkönyvelővé történő átsorolásokhoz szükséges összegeket is.)

d) A béremelési keret fedezetéről az intézetek vezetői póthiteligénylés útján kötelesek gondoskodni. A póthitel igény nem haladhatja meg az intézettel közölt keretösszeget, s azt az elbíráláshoz szükséges adatok megjelölésével (az érintett dolgozók száma, az átlagos béremelés mértéke stb.) a felügyeleti szervhez kell megküldeni.

e) Az illetékes minisztérium (országos hatáskörű szerv) a póthitel igényének a Pénzügyminisztériumhoz való benyújtása során köteles közölni azokat az adatokat, amelyeket a szervek a d) bekezdés szerint bejelentettek.

f) Az intézet vezetője a béremelési keretből köteles tartalekolni:

— azoknak a dolgozóknak béremelési keretét, akiket a felügyeleti szerv vezetője sorol be [2. b) pont],

— a keretnek legalább 1 százalékat a 7. pont alapján történő panaszok során elrendelt változásokra, továbbá

— a be nem töltött állásokra.

g) A béremelési keretből nem fedezhető a 123/1956. (P. K. 11.) P. M. számú utasítás alapján alkalmazott időszaki dolgozók átsorolásához szükséges keret. E dolgozók átsorolását az ipari megbízások terhére kell végrehajtani.

A kiemelkedő munkát végző dolgozók előléptetése.

9. Annak érdekében, hogy a kiemelkedő munkát végző dolgozók évközben — az egyéb előléptetési lehetőségeken felül — béremelésben részesülhessenek, az 1958. évi költségvetésben és azt követően a 931—936 ksz. és a 951—954 ksz. munkakörökbe besoroltak tényleges alaphére éves kerete 1 százalékanak megfelelő összeget kell előirányozni.

Hatálybalépés

10. a) Ez az utasítás az 1957. évi június hó 1. napjától lép hatályba; végrehajtásáról az illetékes miniszterek (országos hatáskörű szervek vezetői) gondoskodnak.

b) Az utasítás hatálybalépésével a tudományos és ipari kutatóintézetek dolgozóinak béremeléséről szóló 3.220—692/1952. O. M. B. számú utasítás és az annak I. számú mellékletében felsorolt munkakörök bértételei, továbbá a tudományos kutató-

intézetek dolgozóinak bérrendezésére vonatkozó 27/1956. (IX. 2.) M. T. számú rendelet végrehajtásáról szóló 196/1957. (P. K. 42.) P. M. számú utasítás hatályát veszti.

Kisházi Ödön s. k.
munkügyi miniszter

1. számú melléklet a 29/1957. (16) M. M. számú utasításhoz

(Nem teljes szöveg)

Magyar Tudományos Akadémia:

Nyelvtudományi Intézet

Népzene-kutató Csoport

Irodalomtörténeti Intézet

Dunántúli Tudományos Intézet

Közgazdaságtudományi Intézet

Filozófiai Intézet

Földrajztudományi Kutató Csoport

Történettudományi Intézet

Állam- és Jogtudományi Intézet

Atommagkutató Intézet

Matematikai Kutató Intézet

Csillagvizsgáló Intézet

Központi Fizikai Kutató Intézet

Kibernetikai Kutató Csoport

Elméleti Fizikai Kutató Csoport

Mezőgazdasági Üzemtani Intézet

Állategészségügyi Kutató Intézet

Agrokémiai Kutató Intézet

Talajbiológiai Kutató Laboratórium

Botanikai Kutató Intézet

Mezőgazdasági Kutató Intézet

Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézet

Gyermekelektani Intézet

Méréstechikai és Műszerügyi Intézet

Geodéziai Kutató Laboratórium

Geokémiai Kutató Laboratórium

Geofizikai Kutató Laboratórium

Központi Kémiai Kutató Intézet

Biokémiai Intézet

Biológiai Kutató Intézet

Genetikai Intézet

2. számú melléklet a 29/1957. (16) Mü. M. számú utasításhoz.

A kutatóintézetek dolgozóinak munkaköri bértáblázata

Kulcs- szám	M u n k a k ö r	Bértétel (Ft)
931	Intézeti igazgató — — — — — — — — — —	3500—4000
932	Intézeti igazgatóhelyettes — — — — — — — — — —	3000—3800
933	Tudományos osztályvezető — — — — — — — — — —	2600—3200
934	Tudományos munkatárs — — — — — — — — — —	2000—3000
935	Tudományos segédmunkatárs — — — — — — — — — —	1500—1950
936	Tudományos gyakornok — — — — — — — — — —	1100—1400
940	Főkönyvelő — — — — — — — — — —	2000—2600
941	Adminisztratív osztályvezető, gazdasági vezető — — — — —	1600—2400
942	Személyzeti osztályvezető — — — — — — — — — —	1600—2400
943	Személyzeti felelős vezető — — — — — — — — — —	1200—2100
944	Csoportvezető, főelőadó — — — — — — — — — —	1400—2100
945	Előadó, témaszámlavezető — — — — — — — — — —	1200—1800
946	Titkár, titkárnő — — — — — — — — — —	1100—1500
947	Könyvelési csoportvezető — — — — — — — — — —	1200—1800
948	Önálló könyvelő, témaszámla könyvelő, könyvelési ellenőr, statisztikus, pénztáros — — — — — — — — — —	1000—1500
949	Telefonkezelő — — — — — — — — — —	800—1150
950	Segédkönyvelő, adminisztrátor, bérszámfejtő, beosztott statisztikus — — — — — — — — — —	850—1300
951	Intézeti főmérnök — — — — — — — — — —	2200—2800
952	Intézeti mérnök, mérnöki munkát végző technikus — — — — —	1800—2320
953	Főműhelyvezető — — — — — — — — — —	1400—2100
954	Intézeti műhelyvezető, vezető technikus, szerkesztő-rajzoló — — — — —	1300—2000
955	Intézeti mechanikus — — — — — — — — — —	1300—1800
956	Műszaki rajzoló — — — — — — — — — —	1000—1600
957	Segédtechnikus — — — — — — — — — —	1000—1300
958	Műszaki anyagbeszerző, műszaki anyagraktáros — — — — —	1200—1800
959	Gondnok, anyagbeszerző, raktáros — — — — — — — — — —	1000—1400
961	Fordító — — — — — — — — — —	1200—1800
962	Önálló könyvtáros — — — — — — — — — —	1400—2100
963	Könyvtáros — — — — — — — — — —	1200—1800
964	Segédkönyvtáros — — — — — — — — — —	1050—1450
965	Gyors- és gépiró (0—5 évi gyakorlattal) — — — — — — — — — —	800—1100
966	Gyors- és gépiró (5 évi gyakorlat felett) — — — — — — — — — —	900—1300
971	Kutatási segéderő — — — — — — — — — —	800—1450
972	Intézeti önálló laboráns — — — — — — — — — —	1050—1450
973	Intézeti laboráns — — — — — — — — — —	900—1200
974	Intézeti segédlaboráns — — — — — — — — — —	750—950
975	Szakmunkás — — — — — — — — — —	1000—1600
976	Betanított munkás — — — — — — — — — —	800—1300
977	Segédmunkás — — — — — — — — — —	750—1000
978	Telepfelügyelő — — — — — — — — — —	800—1000
979	Házfelügyelő, hivatalsegéd, kapus, felvonókezelő, éjjeliőr, fűtősegédmunkás, kocsis, kocsikísérő, takarító, konyhalány — — — — —	750—950
980	Vizsgázott fűtő — — — — — — — — — —	850—1250
981	Szakács, intézeti ételmezésvezető, konyhavezető — — — — —	1000—1400
982	Kertész — — — — — — — — — —	900—1300
Koll.	Gépkocsivezető — — — — — — — — — —	

Bérezésüket a gépkocsivezetőkre vonatkozó külön rendelet szabályozza.

108.374/1956.

Közlemény

Erdey-Grúz Tibor elvtárs, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn du. 4—6 óráig — bármilyen természetű ügyben fogadóórát tart.

A várakozás elkerülésére tanácsos, hogy a fogadóórán részt venni szándékozók előzetesen értesítsék a főtitkár titkárságát. (Telefon: 121—087) — lehetőleg pénteki napon délig — a zavartalan időbeosztás végett.

Elnökségi Titkárság

Jogszabálymutató

1957. július 24-től 1957. augusztus 14-ig.

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	44/1957. (VII. 26.) Korm. rend. (M. K. 82.)	Az állategészségügyi szolgálat egyes kérdéseinek újabb rendezéséről
	45/1957. (VII. 31.) Korm. rend. (M. K. 83.)	A szállítási szerződések módosításáról szóló 36/1957. (VI. 22.) Korm. számú rendelet egyes rendelkezéseinek módosításáról
	1066/1957. (VII. 31.) Korm. hat. (M. K. 83.)	Az energiagazdálkodás megszervezéséről és az energia felhasználás csökkentéséről szóló 1005/1951. (III. 22.) számú minisztertanácsi határozat módosításáról.
	7/1957. (VII. 31.) I. M. (M. K. 83.)	A költségmentesség engedélyezésének alapjául szolgáló hatósági vagyoni bizonyítvány kiállításáról
	4/1957. (VII. 31.) Mű. M. (M. K. 83.)	A munkaerőtoborzásról
	47/1957. (VIII. 3.) Korm. rend. (M. K. 85.)	Egyes munkaügyi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről
	1068/1957. (VIII. 4.) Korm. hat. (M. K. 86.)	A termelési tanácskozásokról és a szocialista munkaversenyben élenjáró dolgozók és vállalatok jutalmazásáról

Akadémiái Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA



BUDAPEST, 1957. SZEPTEMBER 22.

TARTALOM

	Oldal
Törvények, rendeletek, határozatok	
49/1957. (VIII. 13.) Korm. rendelet	91
1073/1957. (VIII. 29.) Korm. határozat	91
1074/1957. (VIII. 29.) Korm. határozat	92
Az Akadémia elnökének utasítása	
6/1957. MTA (A. K. 16.)	93
Jogszabálymutató	94

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
49/1957. (VIII. 13.) számú

rendelete

egyes munkaügyi kérdések szabályozásáról

1. §

A munkaügyi miniszter határozza meg a Szakszervezetek Országos Szövetségének elnökével egyetértésben, hogy mindazokban az esetekben, amikor valamely jogszabály személyi besorolás szerinti időbér elszámolását írja elő, ehelyett mely bértételt kell figyelembe venni.

2. §

(1) A Munka Törvénykönyve végrehajtásáról szóló 53/1953. (XI. 28.) M. T. számú rendelet (a továbbiakban: Mt. V.) 140. §-ának (2) bekezdése úgy módosul, hogy az átlagkereset kiszámításánál azokat az egyszeri jutalmakat kell figyelmen kívül hagyni, amelyeket nem a beralap terhére fizettek ki.

(2) A gépkocsivezetők és a vállalatoknál foglalkoztatott alkalmazottak átlagkeresetének elszámolási módját átmenetileg a munkaügyi miniszter a Szakszervezetek Országos Szövetsége elnökével egyetértésben állapítja meg.

3. §

A Mt. V. 52. §-ának (1) bekezdése kiegészül azzal, hogy napi hat óra a munkaideje ... „a fizikai munkát végző vak dolgozónak”.

4. §

Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Kádár János s. k.,
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnöke.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
1073/1957. (VIII. 29.) számú

határozata

a Vízügyi Műszaki Tudományos Tanács szervezetének, valamint titkárának és tagjainak kinevezésére vonatkozó rendelkezések módosításáról

A 2179/56/1954. számú minisztertanácsi határozat alapján megalakított Vízügyi Műszaki Tudományos Tanács (a továbbiakban: Tanács) szervezetére és tagjainak kinevezésére vonatkozó rendelkezések az alábbiak szerint módosulnak.

1. A tanács tagjai:

- az országos vízügyi főigazgató,
- az OVF legfeljebb kettő, továbbá

— a Honvédelmi Minisztérium,
 — a Földművelésügyi Minisztérium,
 — a Nehézipari Minisztérium,
 — az Építésügyi Minisztérium,
 — a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium,
 — az Országos Tervhivatal,
 — a Magyar Tudományos Akadémia
 egy-egy szakképviselője.

2. A Tanács elnöke az országos vízügyi főigazgató. A Tanács tagjait az illetékes miniszterrel, az Országos Tervhivatal, illetőleg a Magyar Tudományos Akadémia elnökével egyetértésben az országos vízügyi főigazgató nevezi ki.

3. A Tanács titkárát az országos vízügyi főigazgató jelöli ki.

4. A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a Tanács 2241/77/1954. számú minisztertanácsi határozattal kinevezett elnökét, titkárát és tagjait e tisztségük alól felmenti.

5. A 2179/56/1954. számú minisztertanácsi határozat 5. c) pontja, valamint az 5. d) pontnak a jelen határozattal ellentétes rendelkezései és a 2241/77/1954. számú minisztertanácsi határozat hatályát veszti.

Kádár János s. k.,
 a Magyar Forradalmi
 Munkás-Paraszt Kormány
 elnöke.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
 1074/1957. (VIII. 29.) számú

h a t á r o z a t a

az állami erőből épülő új lakások elosztásának rendjéről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány — abból a célból, hogy az állami erőforrásokból épülő új lakások elosztásában szélesebb jogkört biztosítson a tanácsok részére, továbbá, hogy a lakásokat elsősorban a termelésben közvetlenül résztvevő munkások és műszakiak kapják — a lakáselosztás rendszerét a következők szerint szabályozza:

1. 1958. január 1-től kezdődően az állami erőforrásokból a tanácsok beruházásában épülő összes új lakások (továbbiakban: lakások) a tanácsi lakásalap növelésére szolgálnak és ezekből szolgálati jelleggel lakás nem utalható ki.

2. A fővárosi, megyei és megyei jogú városi tanácsok végrehajtó bizottságainak a lakáselosztásra évenként tervet kell készíteniük. A lakáselosztási tervnek tartalmaznia kell a minisztériumok és egyéb szervek, illetve a közvetlen irányításuk alá tartozó üzemek, vállalatok, intézmények (továbbiakban: szervek) részére egyszeri bérlőkijelölési joggal juttatandó lakások számát, szervek szerinti részletezésben, továbbá a tanácsok bérlőkijelölési jogkörében fenntartott lakások számát.

Az éves lakáselosztási tervek kialakításánál a tanácsok végrehajtó bizottságainak figyelembe kell

venniök igazgatási területükön a népgazdaság fejlesztéséből adódó központi feladatok megvalósításával járó lakásigényeket is.

3. Az illetékes tanácsok végrehajtó bizottságai az éves lakáselosztási tervet — legkésőbb az éves lakásépítési terv minisztertanácsi jóváhagyásától számított 60 napon belül — végrehajtó bizottsági ülésen tárgyalják meg és hagyják jóvá. A végrehajtó bizottság ülésére a szakszervezetek megyei, illetve megyei jogú városi szerveinek képviselőit (fővárosban a SZOT képviselőit), továbbá a tanács illetékességi területén működő fontosabb üzemek szakszervezeti bizottságainak képviselőjét — a fővárosban a minisztériumok, illetve országos főhatóságok képviselőit is — tanácskozási joggal meg kell hívni.

4. Az állami erőből épülő lakások kiutalásánál biztosítani kell, hogy az összes lakások 70%-át fizikai dolgozók és a termelést közvetlenül irányító műszaki dolgozók részére juttassák, betartva ezen belül is a fiatal házaspárok 20%-os részesedését.

5. A tanácsok jogköre értelemszerűen nem terjed ki a különböző minisztériumok által saját beruházásában épített új lakásokra, továbbá az Országos Takarékpénztár öröklakás-értékesítési akciójának céljára épülő lakásokra. Tekintettel azonban arra, hogy a tanácsi szerveknek ki kell elégíteni olyan igényeket is, amely a tárcák hatáskörét meghaladja, az új lakások 10%-át — amennyiben a részesedés legalább két lakást jelent — a tanács rendelkezésére kell bocsátani. A részesedésből eredő lakásokat orvosok, pedagógusok, rendőrök stb. elhelyezésére kell felhasználni.

A tanács 10%-os részesedése nem vonatkozik az Országos Takarékpénztár öröklakás-értékesítési akciójának céljára épülő lakásokra.

6. Jelen határozat rendelkezései az 1957. évben befejezendő lakásokra nem vonatkoznak. Az 1957. évben a tanácsok és az Építésügyi Minisztérium Lakásépítési Igazgatósága beruházásában épülő és befejezendő lakások elosztása és kiutalása — kivéve az Országos Takarékpénztár öröklakás-értékesítési akciója, az építőipari- és építőanyagipari dolgozók, valamint a bányászok részére építendő lakásokat — az illetékes tanácsok (fővárosi, megyei, megyei jogú városi) végrehajtó bizottságai hatáskörébe tartozik.

7. A Kormány utasítja a Fővárosi Tanács Végrehajtó Bizottságát, hogy 1957. évtől kezdve a tanács beruházásában épülő új lakásokból 2%-ot központi tartalék céljára biztosítson.

8. Jelen határozattal egyidejűleg hatályukat veszti az 1029/1956. (IV. 19.) számú minisztertanácsi határozatban, valamint a 2035/1955. (I. 25.) számú minisztertanácsi határozat 9. a)–b) pontjában és a 2061/1956. (IV. 19.) számú minisztertanácsi határozat 1. pontjában foglalt rendelkezések.

Apró Antal s. k.,
 a Magyar Forradalmi
 Munkás-Paraszt Kormány
 elnökhelyettese.

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 6/1957. MTA (A. K. 16.) számú

u t a s í t á s a

a beruházásokról, az import keretéről, továbbá a gép- és műszergazdálkodásról

A Magyar Tudományos Akadémia szerveinek és a felügyelete alá tartozó intézményeknek feladatukörét a beruházások, az import keretek, továbbá a gép- és műszergazdálkodás területén a következőképpen szabályozom:

I. Az MTA Beruházási osztályának feladatai

1. Az Elnökség által megszabott irányelvek szerint a tudományos osztályok, az Elnökségi Titkárság és a Vállalati Osztály adatai alapján elkészíti az MTA beruházási terveit és összeállítja az import deviza igényeket.

2. Javaslatot készít az Elnökség számára az Országos Tervhivatal által közölt végleges keretszámok lebontására, és azokat jóváhagyás után közli a tudományos osztályokkal, az Elnökségi Titkársággal és a Vállalati Osztállyal.

3. Gondoskodik a hatósági szerződések megkötéséről, az intézményekre lebontott hitelkereteknek a Beruházási Banknál történő megnyitásáról, végrehajtja az év közben szükségessé vált keretmódosításokat, lebonyolítja a beruházási kereteknek tárcák közötti esetleges átadását, illetőleg átvételét.

4. Vezeti a beruházásokkal kapcsolatban előírt tárca-nyilvántartásokat és előkészíti a tárcaösszesítő beruházási statisztikai jelentéseket.

5. Időnként ellenőrzi a beruházók által már lebonyolított és a folyamatban levő beruházásokat műszaki és pénzügyi szempontból.

6. Az intézményekre lebontott gép és műszer devizakereteket közli a Méréstechnikai és Műszerügyi Intézettel, a könyv-import deviza keretet átadja az Akadémiai Könyvtárnak. Közvetlenül kezeli a célhitelből támogatott tanszékek között felosztott könyv-deviza keretet, az intézményekre és tanszékekre lebontott vegyes import deviza keretet, továbbá a nemesfém és építési anyag kereteket.

7. Közvetlenül intézi a Hivatal beruházásait és felújításait, a lakásépítkezést (lakásvisszaalakítást és megosztást), továbbá ellátja a műszaki ellenőri teendőket a jóléti intézmények építési beruházásainál és felújításainál.

8. Gondoskodik az import vegyszerek megrendelésének, a vegyszerek tárolásának és szétszétválasztásának központi lebonyolításáról.

II. Az Elnökségi Titkárság, a tudományos osztályok és a Vállalati Osztály feladatai

1. Összegyűjtik, elbírálják és a Beruházási Osztállyal közlik a hatáskörükbe tartozó intézmények beruházási, felújítási és import deviza igényét.

2. Felosztják a hatáskörükbe tartozó intézmények között a Beruházási Osztály által közölt jóváhagyott keretszámokat, a felosztásról értesítik a hatáskörükbe tartozó intézményeket és a Beruházási Osztályt.

3. A szükségessé vált keretmódosításokról és új igényekről értesítik a Beruházási Osztályt.

4. Felülvizsgálják a nemesfémekre, valamint a zárolt építési anyagokra vonatkozó igényeket és javaslatukat közlik a Beruházási Osztállyal.

III. A beruházók feladatai

1. A beruházók (akadémiai intézmények, vállalatok, Akadémia által támogatott tanszékek, valamint jóléti szervek) bejelentik felügyeleti szervük felhívására a beruházási, felújítási, valamint a különböző import deviza igényeket.

2. Elkészítik a felügyeleti szervük által jóváhagyott hitelkeretek alapján — a rendelkezésre álló eszközök leggazdaságosabb kihasználásával és — az érvényben levő rendeletek szerint — éves beruházási részlettervüket és eljuttatják azt az illetékes Beruházási Bank fiókhoz.

3. A beruházó szervek beruházásait — a külföldi műszerek és gépek beszerzésének kivételével — maguk bonyolítják le. A pénzügyi lebonyolítás ugyancsak a beruházó szervek feladata.

4. Az import gépek, gépalkatrészek és műszerek, továbbá az irodagépek megrendelését technikailag az MTA Méréstechnikai és Műszerügyi Intézet bonyolítja le. A részleteket illetően a MÉMI tájékoztatója szerint kell eljárni.

5. Vezetik az érvényben levő rendeletekben előírt beruházási nyilvántartásokat.

6. Elkészítik a Központi Statisztikai Hivatal által elrendelt beruházás statisztikai jelentéseket és határidőre beküldik az illetékes Statisztikai Igazgatóságnak, valamint az MTA Beruházási Osztálynak.

7. A külföldi fogyóanyagok beszerzésére szolgáló jóváhagyott vegyes import devizakeret terhére elszámolandó rendeléseket az illetékes külkereskedelmi vállalathoz címezve, a devizaforint érték feltüntetésével, láttamozás és a külkereskedelmi vállalatokhoz való továbbítás céljából az MTA Beruházási Osztálynak megküldik. Ugyanígy kell eljárniuk a célhitellel támogatott tanszékeknek a külföldi könyvek megrendelésénél.

IV. A Méréstechnikai és Műszerügyi Intézet feladata

1. Nyilvántartja a Beruházási Osztály által intézeti bontásban közölt import gép-, gépalkatrész és műszer, továbbá az ezekkel kapcsolatos devizakereteket, ellenőrzi a keretek betartását.

2. Értesíti a beruházókat az import rendelésekkel kapcsolatos tennivalókról és a határidőkről.

3. Gondoskodik a beruházóktól beérkező megrendelések kellő időben történő továbbításáról.

4. Figyelemmel kíséri a feladott megrendeléseket, késelem nélkül tájékoztatja a beruházókat a lebonyolítás terén jelentkező akadályokról, a ha-

táridők módosításáról és a megrendelés esetleges meghíúsulásáról.

5. A Beruházási Osztályt esetenként azonnal tájékoztatni köteles a tárgyévben meg nem valósítható megrendelésekről.

6. Javaslatot tesz a beruházóknak az import útján nem biztosítható gépek és műszerek hazai gyártmánnyal vagy kölcsönzés útján történő pótlására.

7. Katalógus-gyűjteményével és a műszerekkel szerzett tapasztalataival segítséget nyújt a beruházó intézeteknek a céljaiknak legmegfelelőbb mérőműszerek és laboratóriumi berendezések kiválasztásához.

8. Újonnan beérkező katalógusok vagy irodalmi adatok alapján folyamatosan felhívja a beruházó intézmények figyelmét a legújabb típusú mérőműszerekre.

9. A Beruházási Osztállyal együttműködve biztosítja az Akadémia részére a tudományos osztályok által javasolt irodagépek és belföldi gépek beszerzéséhez szükséges műszaki kereteket. Tájékoztatja a beruházókat az említett gépek beszerzésével kap-

csolatos tennivalókról. Vezeti az irodagépek nyilvántartását.

10. A beruházók felé teendő általános érvényű intézkedések tervezetét minden esetben köteles a Gazdasági Titkárságnak előzetesen bemutatni.

Budapest, 1957. augusztus 14.

Rusznayk István s. k.,
elnök.

108.374/1956.

Kö z l e m é n y

Erdey-Grúz Tibor elvtárs, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn du. 4–6 óráig — bármilyen természetű ügyben fogadóórát tart.

A várakozás elkerülésére tanácsos, hogy a fogadóórán részt venni szándékozók előzetesen értesítsék a főtitkár titkárságát. (Telefon: 121–087) — lehetőleg pénteki napon délig — a zavartalan időbeosztás végett.

Elnökségi Titkárság

Jogszabálymutató

1957. augusztus 15-től 1957. szeptember 11-ig.

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	48/1957. (VIII. 13.) Korm. rendelet (M. K. 88. sz.)	A kisajátítást elrendelő hatóságok hatáskörének megállapításáról.
	50/1957. (VIII. 13.) Korm. rendelet (M. K. 88. sz.)	A magyar külképviseleti hatóságok előtt köthető házasságokról.
	1957. évi 48. sz. tvr. (M. K. 89. sz.)	Vízgazdálkodási társulatok alakításáról.
	29/1957. (VIII. 15.) P. M. (M. K. 89. sz.)	A házhelyértékesítés szabályozásáról szóló 35/1957. (VI. 21.) Korm. számú rendelet végrehajtásáról.
	1957. évi 1–7. sz. N. E. T. határozat (M. K. 90. sz.)	Az 1955. évi állami költségvetés végrehajtásáról.
	1076/1957. (IX. 1.) Korm. határozat (M. K. 93. sz.)	Az egyetemek, főiskolák és akadémiák nappali tagozatainak új ösztöndíj és tandíjrendszer bevezetéséről.
	1957. évi 52. sz. tvr. (M. K. 94. sz.)	A mezőgazdasági ingatlanok tulajdoni és használati viszonyainak rendezéséről szóló 1957. évi 10. számú törvényerejű rendelet kiegészítéséről.
Pénzügyi Közlöny	57/1957. (IX. 6.) Korm. rendelet (M. K. 97. sz.)	Az adók kivetéséről és beszedéséről.
	189/1957. (P. K. 38.) P. M.	Az 1958. évre áthúzódó és átmenő beruházások 1958. évi szükségleteinek megállapítása.
	91/1957. (P. K. 39.) P. M.	A szocialista munkaversenyben élenjáró dolgozók és vállalatok jutalmazásával kapcsolatos pénzügyi kérdésekről.

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest, V., Alkotmány u. 21. — Felelős: az Akadémiai Kiadó igazgatója. — 600 példány

Akadémiai Nyomda, Budapest — 43387/57 — Felelős vezető: Bernát György

Akadémiái Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA



BUDAPEST, 1957. OKTÓBER 12.

TARTALOM

			Oldal
Törvények, rendeletek, határozatok	1957. évi 55. sz. tvr.	Az állampolgárságról szóló 1957. évi V. törvény hatálybalépése és végrehajtása, továbbá a magyar állampolgárnak külföldi állampolgárral való házasságkötéséről, valamint a külföldi állampolgárok örökbefogadásáról szóló 1957. évi VI. törvény hatálybalépése tárgyában	95
	1077/1957. (IX. 18) Korm. határozat	A minisztériumok kollégiumairól	97
Közlemények	108.209/1957.	IX. Nemzetközi Botanikus Kongresszus rendezéséről	98
	1902/1957.	Budapesti Műszaki Egyetem pályázati hirdetménye	98
Elvi döntések			98
Jogszabálymutató			100

Jogszabályok

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1957. évi 55. számú

törvényerejű rendelete

az állampolgárságról szóló 1957. évi V. törvény hatálybalépése és végrehajtása, továbbá a magyar állampolgárunk külföldi állampolgárral való házasságkötéséről, valamint a külföldi állampolgárok örökbefogadásáról szóló 1957. évi VI. törvény hatálybalépése tárgyában

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az állampolgárságról szóló 1957. évi V. törvény 22. §-ának (1) és (3) bekezdése alapján a következőket rendeli:

I. A törvény hatálybalépésének időpontja

1. §. (1) Az állampolgárságról szóló 1957. évi V. törvény (a továbbiakban: ÁPT) az 1957. évi október hó 1. napján lép hatályba.

(2) Az ÁPT hatálybalépésével egyidejűleg hatálybalép a magyar állampolgárnak külföldi állampolgárral való házasságkötéséről, valamint a külföldi állampolgárok örökbefogadásáról szóló 1957. évi VI. törvény is.

II. A magyar állampolgárság fennállásának és elvesztésének igazolása; nemleges állampolgársági bizonyítvány

2. §. (1) A belügyminiszter kérelemre állampolgársági bizonyítványban igazolja a fennálló magyar állampolgárságot.

(2) A magyar állampolgárság személyi igazolvánnyal, érvényes magyar útlevéllel, vagy annak megfelelő személyi okmánnyal, illetőleg a gyermekvédő otthon nyilvántartó könyvéből készített hiteles kivonattal is igazolható.

3. §. (1) Az, aki állampolgársága fennállásának igazolását leszármazás jogcímén kéri, köteles kérelméhez csatolni:

- a) saját születési anyakönyvi kivonatát és
- b) szülőjének — akihez állampolgársága igazodik —

— 1921. évi július 26. napja után kiadott magyar állampolgársági bizonyítványát, vagy

— honosítási, illetőleg visszahonosítási okiratát, vagy annak megfelelő okiratot,

— anyakönyvi kivonatát, illetőleg házasságlevelét, amely tanúsítja, hogy a szülő Magyarországnak az 1921. évi július hó 26. napja előtt fennálló határain belül született.

(2) Ha a kérelmezőt utóbb kell magyar állampolgártól leszármazottnak tekinteni (ÁPT 3. §.), csatolni kell a kérelemhez:

— szülei utólagos házasságkötését tanúsító okiratot, vagy

— a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot, vagy

— az apaság (anyaság) megállapítását tartalmazó jogerős bírói ítéletet, amennyiben ezek a tények a saját anyakönyvi kivonatában feltüntetve nincsenek.

(3) A kérelmező nyilatkozni köteles arról, hogy magyar állampolgárságát sem szülője jogán, sem szülőjétől függetlenül nem vesztette el.

4. §. Az, aki állampolgársága fennállásának igazolását az ÁPT 2. §-ának (2) bekezdése alapján kéri, köteles kérelméhez csatolni Magyarország területén kiállított születési anyakönyvi kivonatát, amely családi és utónevét is tartalmazza és köteles nyilatkozni arról, hogy külföldi állampolgársági kötelekbe nem tartozik.

5. §. Azok, akik állampolgárságuk fennállásának igazolását egyéb jogcímen kéri (honosítás, visszahonosítás címén, vagy korábbi jogszabályok által megállapított jogcímen), kérelmükhöz az állampolgárság megszerzéséről szóló okiratot, illetőleg a jogcím igazolásául szolgáló okiratot (házassági anyakönyvi kivonat stb.) kötelesek csatolni, továbbá nyilatkozni kötelesek arról, hogy magyar állampolgárságukat nem veszítették el.

6. §. Az, aki a magyar állampolgárság elvesztése tényének az igazolását kéri, kérelméhez születési anyakönyvi kivonatát és az elvesztés tényét, illetőleg jogcímét igazoló okiratot köteles csatolni, továbbá nyilatkozni köteles arról, hogy mi okból van szüksége a bizonyítványra.

7. §. Az, aki olyan bizonyítvány kiállítását kéri, amely azt tanúsítja, hogy a rendelkezésre álló adatok szerint nem magyar állampolgár, nyilatkozni köteles arról, hogy soha nem volt magyar állampolgár és hogy mi okból van szüksége a bizonyítványra.

8. §. Az érdekelt fél, illetőleg annak törvényes képviselője, továbbá az ügyész, valamint a gyámhatóság kérheti a 2. §. (1) bekezdésében, a 6. §-ban és a 7. §-ban meghatározott tartalmú bizonyítványok ténymegállapításainak a kiigazítását. A kiigazítás megtagadása esetén az érdekelt fél, illetőleg annak törvényes képviselője, továbbá az ügyész, valamint a gyámhatóság a Fővárosi Bíróságnál keresetet indíthat a bizonyítványok ténymegállapításai ellen. A jogerős bírói határozat mindenkivel szemben hatályos.

9. §. (1) Az állampolgárság fennállását, valamint megszűnését igazoló bizonyítvány, továbbá a nemleges állampolgársági bizonyítvány kiállítása iránti kérelmet a kérelmező lakóhelye szerint illetékes községi, városi (fővárosi kerületi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottságánál kell benyújtani.

(2) Külföldön tartózkodó kérelmezőnek kérelmét a tartózkodási helye szerint illetékes magyar külképviseleti hatóságnál, ha az illető ország területén nincs magyar külképviseleti hatóság, közvetlenül a Magyar Népköztársaság belügyminiszterénél kell előterjesztenie.

III. Honosítás, visszahonosítás

10. §. (1) Az, aki a magyar állampolgárságot honosítás, illetőleg visszahonosítás útján kívánja elnyerni, köteles kérelméhez csatolni az ÁPT-ben előírt feltételek igazolására szolgáló okiratokat, illetőleg köteles közölni az erre vonatkozó adatokat, tényeket.

(2) A kérelmezőt lehetőleg személyesen meg kell hallgatni azok felől a körülmények, tények felől, amelyeket okirattal, vagy egyéb hatósági bizonyít-

vánnyal igazolni nem lehet. A kérelmező meghallgatásáról jegyzőkönyvet kell felvenni. Ha a kérelemhez csatolt és az előírt feltételek igazolására szolgáló okiratok nem elégségesek, a kérelmezőt fel kell hívni ezek kiegészítésére.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben foglalt eljárás a lakóhely szerint illetékes községi, városi (fővárosi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottságának igazgatási osztálya (csoportja, igazgatási szakelőadója) hatáskörébe tartozik.

(4) Külföldön tartózkodó kérelmező esetén a honosítási kérelem felülvizsgálásával, illetőleg a kérelmező meghallgatásával kapcsolatos feladatokat a kérelmező tartózkodási helye szerint illetékes magyar külképviseleti hatóság, illetőleg a Magyar Népköztársaság Belügyminisztériuma látja el.

(5) A (3) és (4) bekezdésben megjelölt szervek a honosítási, illetőleg visszahonosítási kérelmeket felszerelten és a megfelelő jegyzőkönyvekkel ellátva megküldik a belügyminiszternek.

IV. Elbocsátás

11. §. (1) Az, aki a magyar állampolgársági kötelekből elbocsátását kéri, kérelméhez köteles csatolni az ÁPT-ben előírt feltételek igazolására szolgáló okiratokat, illetőleg köteles közölni az erre vonatkozó adatokat, tényeket.

(2) Az a kérelmező, akinek a Magyar Állammal, magyar állami szervvel, vagy vállalattal szemben nyugdíjigénye, vagy más követelése van, kérelméhez köteles csatolni nyugdíjigényéről, vagy más követeléséről szóló közjegyzőileg hitelesített lemondó nyilatkozatát is.

(3) Az elbocsátás iránti kérelem tekintetében a törvényerejű rendelet 10. §-ában foglalt rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni.

V. Állampolgárságtól megfosztás

12. §. (1) A Népköztársaság Elnöki Tanácsa esetenként mérlegeli, hogy mikor állapítható meg az állampolgársági hűség ellen elkövetett olyan cselekmény, amely az állampolgárságtól való megfosztás jogalapjául szolgál (ÁPT. 15. §. a) pont). Súlyosan vét az állampolgársági hűség ellen különösen az, aki a Magyar Népköztársaság érdekeit sértő, vagy veszélyeztető politikai tevékenységet folytat, a magyar államra, annak szerveire becsmerlő, rágalmozó nyilatkozatot tesz, engedély nélkül külföldi közszolgálatába szegődik, az ország területére szóló visszahívással szembeszegül.

(2) A Népköztársaság Elnöki Tanácsa esetenként mérlegeli azt is, hogy a bűncselekmény, amely miatt az elkövetőt jogerősen elítélték, olyan súlyos-e amely indokolja állampolgárságától való megfosztását (ÁPT. 15. §. b) pont.)

13. §. (1) A vagyonelkobzás szempontjából az állampolgárságtól megfosztott emélynak a megfosztó határozatot keltének napján meglévő vagyona az irányadó.

(2) A vagyonelkobzás kiterjed azokra a vagyontárgyakra is, amelyeket az állampolgárságától megfosztott személy a hatóság kijátszása végett másra átruházott, feltéve, hogy a szerző az átruházásnak ezt a célját a szerzéskor ismerte.

(3) Részleges vagyonekbozást az állampolgárságától megfosztott személy vagyonának meghatározott részére, vagy hányadára, illetőleg egyedileg meghatározott vagyontárgyaira lehet kimondani.

14. §. A megfosztásról szóló határozatban elrendelt vagyonekbozást — a belügyminiszter megkeresésére — a bírósági végrehajtásról szóló 1955. évi 21. számú törvényerejű rendelet rendelkezései szerint kell végrehajtani.

VI. Zárórendelkezések

15. §. (1) Honosítás, visszahonosítás, továbbá elbocsátás iránt benyújtott kérelmek tekintetében hozott döntésről az érdekeltek attól a hatóságtól nyernek értesítést — a csatolt iratok egyidejű visszajuttatásával — amelynél kérelmüket benyújtották.

(2) Az állampolgársági ügyekben előterjesztett kérelem illetékmentes.

(3) Az állampolgársági ügyben kiállított okirat illetéke tekintetében az illetékre vonatkozó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

16. §. A jelen törvényerejű rendelet az 1957. évi október hó 1. napján lép hatályba.

Dobi István s. k.

a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Kristóf István s. k.

a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
1.077/1957. (IX. 18.) számú

h a t á r o z a t a

a minisztériumok kollégiumairól

I.

1. A minisztériumokban és az Országos Tervhivatalban a miniszter, illetőleg az Országos Tervhivatal elnöke mellett kollégium működik. A Minisztertanácsnak közvetlenül alárendelt országos hatáskörű szerveknél kollégium csak a Minisztertanács engedélye alapján működhet.

2. A kollégium a miniszter, illetőleg az országos hatáskörű szerv vezetője (a továbbiakban: miniszter) véleményező és tanácsadó szerve. A minisztérium vezetésében felmerülő, valamint a párt és kormányhatározatokból adódó feladatok és a minisztérium egészét, vagy egyes területeit érintő legfőbb elvi kérdésekben a miniszter, a kollégium véleményének meghallgatása után dönt.

3. A kollégium elnöke a miniszter; a kollégium üléseit a miniszter távollétében első helyettese vezeti.

4. A kollégium tagjait a miniszter előterjesztésére a Minisztertanács nevezi ki. A miniszter első helyettese és a miniszterhelyettesek állásuknál fogva tagjai a kollégiumnak. A kollégium titkárát a miniszter nevezi ki.

5. A kollégium tagjait „a Minisztérium Kollégiumának tagja” cím illeti meg.

6. A kollégium tagjainak száma általában 7—15 lehet.

7. A kollégium ülésein a kollégium tagjain és titkárán kívül tanácskozási joggal részt vehet az, akit a miniszter az egyes napirendi pontokhoz meghív.

II.

1. A kollégium munkaterv alapján dolgozik.

2. A kollégiumi tag joga, illetve kötelessége, hogy a napirenden levő kérdések előzetes tanulmányozása és ismerete alapján a vitában véleményét kifejtse és a miniszter által hozott határozatokat végrehajtsa és végrehajtassa.

3. A kollégium állásfoglalását a miniszter — egyéni felelősségének érintetlenül hagyásával — kollégiumi határozattá emelheti. A kollégium állásfoglalása a minisztert nem köti.

4. Amennyiben a miniszter a kollégium állásfoglalását határozattá emelte, annak végrehajtását a miniszter és a határozat tárgya szerint illetékes kollégiumi tag köteles biztosítani. A határozatot — a szükséghez képest — a minisztérium és a hozzá tartozó szervek dolgozóival ismertetni kell. Egyes nagy nyilvánosságot érintő határozatokat a sajtóban is közölni lehet.

5. A kollégiumi határozat szövegét a miniszter állapítja meg és azt a jegyzőkönyv is tartalmazza.

6. Az a kollégiumi tag, aki a határozattal nem ért egyet, az ülésen kérheti, hogy álláspontját indokaival együtt vegyék fel a kollégium jegyzőkönyvébe. A kollégiumi tag kívánságára a jegyzőkönyv vonatkozó részét a Minisztertanács elnöke elé kell terjeszteni. A külön vélemény bejelentése a határozat végrehajtását nem befolyásolja.

7. A kollégium határozatait a kollégium titkára tartja nyilván, végrehajtását pedig a miniszter, illetve az illetékes miniszterhelyettes ellenőrzi. Azokat, akik a határozat végrehajtását elmulasztják, felelősségre kell vonni.

III.

1. A kollégiumi üléseket szükség szerint, de legalább havonta egy ízben kell összehívni. Az ülések időpontját napirendjét és a meghívandók névsorát a titkár javaslatára a miniszter állapítja meg.

2. A kollégiumi ülésre beérkezett előterjesztések napirendre tűzése, vagy visszautasítása, illetőleg hiánypótlásra való visszaadása tekintetében a kollégium titkárának javaslatára a miniszter dönt.

3. A kollégium csak olyan javaslatot tárgyal, melyet a miniszter, vagy az illetékes miniszterhelyettes, illetőleg kollégiumi tag aláírt és amelyet az ügyben érdekelttekkel előzetesen megtárgyaltak.

4. A kollégium jelen határozatnak megfelelő ügyrendjét a miniszter állapítja meg.

5. Az 1.027/1953. (V. 28.) Mt. h. és a 2.040/12/1953. Mt. h. számú határozat hatályát veszti.

Dr. Münnich Ferenc s. k.

a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
első elnökhelyettese

Közlemények

108.209/1957.

IX. Nemzetközi Botanikus Kongresszus

A IX. Nemzetközi Botanikus kongresszus Montrealban (Canada), 1959. augusztus 19—29 között kerül megrendezésre, a Mc Gill és a Montreal-i egyetemen. A program az elméleti és alkalmazott botanika minden ágát felölelő előadásokat és symposiumokat tartalmazza.

A programra, szállásra, kirándulásokra és egyéb részletekre kiterjedő első körirat 1958. elején fog megjelenni. Ezt, valamint a további, jelentkezési űrlapokat tartalmazó tájékoztatókat csak azoknak küldik meg, akik ennek megküldését Dr. C. Frankton főtítkártól az alábbi címen kéri:

Dr. C. Frankton
Secretary-General
IX International Botanical Congress
Science Service Building
Ottawa, Ontario
Canada

1902/1957.

Pályázati hirdetés

Pályázatot hirdetnek a Budapesti Műszaki Egyetem alábbi tanszékein betöltendő tanári és docensi állásokra:

a villamosmérnöki karhoz tartozó Elektroncső-technika Tanszékén 1 egyetemi tanári,

a Mikrohullámú Híradástechnikai Tanszéken 1 egyetemi tanári állásra (az e tanári állásra pályázó a pályázatok elbírálásának eredménye szerint egyetemi docensi állásra is kinevezhető),

a vegyészmérnöki karhoz tartozó Szerves Kémiai Tanszékre 1 egyetemi tanári állásra.

A kinevezendő tanárok feladata: a tanszéki tantárgyak előadása a tantervekben előírt keretek között, a gyakorlatok irányítása és ellenőrzése, vizsgáztatás, jegyzetek, tankönyvek írása, tudományos kutatás, általában a tanszék oktató-nevelő és tudományos munkájának irányítása és ellenőrzése.

A Politikai Gazdaságtani Tanszéken 1, továbbá a villamosmérnöki karhoz tartozó Műszer- és Finommechanika, valamint a Géptan Tanszéken 1—1 egyetemi docensi állásra. Tekintettel arra, hogy a Géptan Tanszékre kinevezendő docensnek rövid időn belül jelentős oktatási tevékenységet kell kifejtenie és legalább heti 8 óra előadást kell tartania, kívánatos, hogy az egyetemi oktatásban már több éves gyakorlattal rendelkezzen.

A kinevezendő docensek feladata: a tanszék tárgykörébe tartozó és a tanszékvezető tanár által kijelölt tantárgyak előadása, gyakorlatok vezetése, vizsgáztatás, jegyzetek írása, általában a tanszék oktató-nevelő és tudományos munkájában részvétel.

A betöltendő állások után a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 26/1956. (IX. 2.) M. T. sz. rendeletében és az ennek végrehajtásáról szóló 90/1956. (O. K. 20.) O. M. sz. utasításban közölt illetmények járnak.

A pályázatot mellékleteivel együtt a pályázati hirdetménynek a Művelődésügyi Közlönyben megjelenését követő 3 héten belül kell az illetékes kar (villamos: XI., Műgyetem rkp. 3., K. I. 16., vegyész: ugyanott K. I. 9.) dékáni hivatalába, a Politikai Gazdaságtan Tanszék docensi állására vonatkozót pedig a rektori hivatalba (K. I. 2.) kell benyújtani. A pályázatokkal kapcsolatos részletes felvilágosítások is ugyancsak ott kaphatók a hivatalos órák alatt.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését.
2. Eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek részletes ismertetését.
3. Tudományos és oktatómunkájának részletes ismertetését.
4. A pályázó által írt könyvek és tanulmányok pontos felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg.
5. A pályázó tudományos és oktatómunkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. Önéletrajzt.
2. Az oklevelek hiteles másolatát.
3. A pályázattal kapcsolatban az illetékes kar dékáni hivatalában, ill. a rektori hivatalban kapható, kitöltött kérdőívet.

Budapest, 1957. szeptember 10.

Kozmann György s. k.
rektorhelyettes

Elvi döntések

Az ösztöndíjas gyakornokok munkabérének elszámolása az előzetes béralapellenőrzésbe tartozó vállalatoknál

A munkaügyi miniszter a tanulmányaikat befejező egyetemi és főiskolai hallgatók munkabé-állítását az 5/1957. (VIII. 1.) Mű. M. számú rendeletével (megjelent a Magyar Közlöny 84. számában) szabályozta.

A rendelet értelmében az 1957. évben végző hallgatók elhelyezkedésének megkönnyítése érdekében a vállalatoknál, hivataloknál, intézményeknél stb. egy éves időtartamú úgynevezett ösztöndíjas gyakornoki állásokat kell szervezni. A gyakornokok díjazása munkabérnek tekintendő. A gyakornokot a vállalatnál rendes állományba kell venni és díjazását is a béralap terhére kell folyósítani; a gyakornokok létszámát és havi 1.000 Ft. bérösszegét azonban a vállalat összlétszámán és össz-béralapján belül elkülönítve kell kezelni és a bér-ellenőrzésnél figyelmen kívül kell hagyni.

A gyakornok részére kifizetett munkabérek elkülönítése céljából az előzetes béralapellenőrzésbe tartozó vállalatoknak végelszámolás alkalmával a Pénzig M/67. sz. „Munkabérigénylési kimutatás” jobb felső sarkában „5/1957. (VIII. 1.) Mü. M. számú rendelet alapján gyakornokok bére ... fő részére ... Ft.” szöveggel közölniök kell az ezen a címen számfejtett bér összegét.

A Munkabérigénylési kimutatás 8. („Ténylegesen számfejtett munkabér”) sorában a gyakornokok bérével együttesen kifizetésre kerülő, ténylegesen számfejtett munkabér összegét kell feltüntetni, a túllépés, illetve megtakarítás összegének megállapításánál azonban ebből a gyakornokok bérét le kell vonni és a 10—11. sorokba az enélkül számított összeget kell beírni. (24/1957. MNB—MBB.)

Ha a dolgozó munkaviszonya a jogszabály rendelkezése folytán „folyamatos”-nak is tekintendő, de nem áthelyezéssel kerül új munkahelyére szabadságot az első év folyamán csak a munkában töltött hónapok arányában és csak a Mt. V., 98. § (1) bekezdésében szabályozott módon kaphat

Több vállalatnál vita merült fel azon új dolgozók szabadságával kapcsolatban, akiket előzőleg az 1956. október 23—1957. március 31. között végrehajtott létszámcsökkentések (átstrukturizációk) kapcsán bocsátottak el felmondással, mivel részükre csak a f. évben a vállalatnál munkaviszonyban töltött, illetve tölthető idő után állapítottak meg szabadságot. Egyes dolgozók ezzel nem értenek egyet arra való hivatkozással, hogy a népgazdaság átszervezésével kapcsolatos munkaügyi kérdésekről szóló 15/1956. (XII. 29.) Korm. számú rendelet 3. §. (1) bekezdése úgy rendelkezett, hogy a dolgozónak az említett időszakban felmondással megszüntetett munkaviszonya folyamatos marad, ha munkaviszonyának megszüntetésétől számított egy éven belül újabb munkaviszonyba lép.

A vállalatok álláspontja, illetve eljárása helyes. Ugyanis szabadság — a Mt. 50. §. (2) bekezdésének rendelkezése alapján — csak a „munkában töltött” idő után jár; az pedig, hogy a munkaviszony „folyamatos”-nak tekinthető, nem jelenti — azt, hogy a munkában nem töltött időt munkában töltött időként lehet számításba venni. Emellett ezek a dolgozók, mivel nem áthelyezéssel kerültek új munkahelyükre, „új” munkavállalóknak tekintendők s így — a Mt. V. 98. §. (1) bekezdésének rendelkezése szerint — a vállalattal fennálló új munkaviszonyuk első naptári évében szabadságot csak az alkalmazásukat követő hatodik hónap eltelte után kaphatnak, de az őket negillető szabadságot az év befejezése előtt (tehát december 31-ig) akkor is ki kell adni, ha a munkaviszony megkezdése óta hat hónap még nem telt el.

A fentiek figyelembevételével tehát az Mt. V. 93. §. (2) bekezdés, vagy egyéb jogszabály rendelkezése folytán a munkaviszony folyamatosságát nem érintő módon történt munkahelyváltozás esetén — az áthelyezést kivéve — a dolgozó az új munkahelyén az első év folyamán új munka-

vállalónak tekintendő, s így szabadságot abban a naptári évben csak a munkában töltött teljes naptári hónapok (azaz az egyes hónapok első munkanapjától az utolsó munkanapjáig terjedő idő) arányában és csak a Mt. V. 98. §. (1) bekezdésében szabályozott módon kaphat. Például: a dolgozó munkaviszonyát ez év február 1. napjával felmondással megszüntették. Munkaviszonyának 1942. július 10-től fennálló folyamatosságát a 15/1956. (XII. 29.) Korm. számú rendelet 3. §. (1) bekezdésének rendelkezése 1958. február hó 1-ig biztosítja, azonban ő 1957. július hó 1. napjával újabb munkaviszonyba lépett. Folyó évi szabadsága 9 munkanap (július 1—december 31-ig terjedő időre minden hónap után 1—1 munkanap alapszabadság s az egész évre folyamatos munkaviszonya alapján járó 6 munkanap pótszabadság fele), a jövő évben (tehát 1958-ban) azonban már 18 munkanap (12 munkanap alap és folyamatos munkaviszonya alapján 6 munkanap pótszabadság) lesz; a folyó évben legkorábban csak decemberben mehet szabadságra. (4/1957. /E/Mü. M.)

Táppénz megállapítása

Kérdés: A 26/1957. Mü. M. sz. utasítás 1957. június 1-ével felemelte a közalkalmazottak bérét, a június havi bérkülönbözetet azonban csak július hó folyamán fizették ki. Mi a helyes eljárás akkor, ha a június havi bérkülönbözetet mindenkinek kifizették függetlenül attól, hogy az illető táppénzes állományban volt-e vagy dolgozott? Ilyen esetben mekkora összegű táppénz jár?

Válasz: A betegség miatt mulasztott munkanapokra bér nem jár és így ezekre a napokra bérkülönbözet sem illeti meg a dolgozót. Ha a táppénzes állományban levő dolgozónak is kifizették a teljes bérkülönbözetet, úgy a táppénzes állományban töltött munkanapokra eső bérkülönbözetet az Mt. V. 195. §-a alapján történő írásbeli értesítés mellett tértímenként elő kell írni és a dolgozó legközelebbi bérjárandóságából le kell vonni.

A közalkalmazottaknál az állandó összegű havi munkabérben részesülő dolgozók táppénzének megállapításánál a keresőképtelenség első napját közvetlenül megelőző három naptári hónapra megállapított munkabérek egy hónapra eső átlagát kell alapulvenni. A június hónapban táppénzes állományba került dolgozó részére, tehát a március—május hónapokban élvezett — béremelés előtti — bér alapján kell a táppénzt megállapítani és folyósítani. Ha ez a dolgozó több hónapig beteg marad, úgy a betegsége egész időtartamára (tehát több hónapon át) változatlanul a béremelés előtti munkabér alapján megállapított táppénzt kell részére folyósítani. Az 1957. év augusztus havában táppénzes állományba kerülő dolgozó esetében is a betegség első napját közvetlenül megelőző három naptári hónapra eső bérének egy hónapra eső átlagát kell a táppénzmegállapítás alapjául venni. Ebben az esetben (május—július hónapok jönnek számításba) egy hónap a régi bérrel, két hónap pedig már a felemelt bérrel kerül számításba. Teljesen a felemelt bér alapján csak azoknál a

dolgozóknál lehet a táppénzt megállapítani, akik szeptember hó folyamán kerülnek táppénzes állományba. (P. M.)

108.374/1956.

Közlemény

Erdey-Gruz Tibor elvtárs, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn du.

4—6 óráig — bármilyen természetű ügyben fogadóórát tart.

A várakozás elkerülésére tanácsos, hogy a fogadóórán részt venni szándékozók előzetesen értesítsék a főtitkár titkárságát. (Telefon: 121—087) — lehetőleg pénteki napon délig — a zavartalan időbeosztás végett.

Elnökségi Titkárság

Jogszabálymutató

1957. szeptember 12-től 1957. szeptember 30-ig.

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1/1957. (IX. 12.) K. P. M. — Á. H. (M. K. 100. sz.)	A használt személygépkocsik átvételi és eladási árának megállapításáról
	9/1957. (IX. 13.) I. M. (M. K. 101. sz.)	A tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában New-Yorkban 1956. évi június hó 20. napján kelt nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1957. évi 53. sz. törvényerejű rendelet végrehajtásáról.
	1957. évi 54. sz. tvr. (M. K. 102. sz.)	A Magyar Népköztársaság Kormánya és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének Kormánya között a Magyar Népköztársaság területén ideiglenesen tartozkodó szovjet csapatok jogi helyzete tárgyában Budapesten 1957. évi VI. törvény hatálybalépése tárgyában.
	1957. évi 56. sz. tvr. (M. K. 102. sz.)	A közvetlen bírósági (közjegyzői) letiltásról és a tartásdíjak behajtásának egyszerűsítéséről.
	60/1957. (IX. 18.) Korm. rend. (M. K. 103. sz.)	A munkásőrség tagjainak baleseti kártalanításáról.
	61/1957. (IX. 18.) Korm. rend. (M. K. 103. sz.)	Az állategészségügyi szolgálat egyes kérdéseinek újabb rendezéséről szóló 44/1957. (VII. 26.) Korm. sz. rendelet módosításáról.
	62/1957. (IX. 24.) Korm. rend. (M. K. 104. sz.)	Országos Gyermekek- és Ifjúságvédelmi Tanács létesítéséről.
Tervgazda- sági Értesítő	169/1957. (IX. 24.) K. D. B. (M. K. 104. sz.)	A döntőbizottságok hatásköréről és eljárásáról a szocialista szervezetek közötti újítási ügyekből keletkezett vitákban.
	9/1957. O. T.	A felesleges készletek értékesítéséről.
	16/1957. (Tg. É. 18) O. T.	A terméki-gazdálkodás 1958. évi rendjéről.

Akadémiái Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA



BUDAPEST, 1957. NOVEMBER 12.

TARTALOM

			Oldal
Személyi rész			101
Törvények, rendeletek, határozatok	1082/1957. (X. 19.) Korm. határozat	A párt- és állami funkcionáriusok továbbtanulásának elősegítéséről	101
	1084/1957. (X. 24.) Korm. határozat	A járványos influenzában megbetegedett személyek háziápolásának biztosításáról	102
	66/1957. (X. 29.) Korm. rendelet	A dolgozók betegségi biztosítására vonatkozó rendelkezések módosításáról	102
Az Akadémia elnökének utasítása	7/1957. MTA. (A. K. 18—19.)	A Magyar Tudományos Akadémia Agrokémiai Kutató Intézete elnevezésének megváltoztatásáról	102
	8/1957. MTA. (A. K. 18—19.)	A Magyar Tudományos Akadémia Napfizikai Kutató Csoportja létesítéséről	102
Miniszteri utasítás	201/1957. (P. K. 44.) P. M.	A költségvetési szervek létszám- és munkabérgazdálkodása	103
Közlemények			106
Jogszabálymutató			107

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa

dr. Mihailich Győzőnek,

az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem tanzévezető egyetemi tanárának, 80. születésnapja alkalmából, kiváló tudományos és oktatói tevékenysége elismerésül

a „Munka Vörös Zászló Érdemrendje”

kitüntetés adományozta.

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
1.082/1957. (X. 19.) számú

határozata

a párt- és az állami funkcionáriusok továbbtanulásának elősegítéséről

A párt- és állami funkcionáriusok továbbtanulásának elősegítése érdekében a Kormány az alábbiakat határozza:

1. Azok a párt- és állami funkcionáriusok, akiket a Magyar Szocialista Munkáspárt tanulmányi ösztöndíjban részesít, a tudományegyetemek, a műszaki egyetemek, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, valamint az Agrártudományi Egyetem nappali tagozatán az 1.028/1952. (VIII. 27.) számú minisztertanácsi határozat 5. pontjának második bekezdésében megállapított korlátozásra és korhatárra tekintet nélkül tanulhatnak.

2. A pártösztöndíjas funkcionáriusok az egyetemeken állami juttatásban nem részesülnek, a munkahelyükön fizetés nélküli szabadságot kell számukra engedélyezni.

3. A felvétellel és a tanulmányokkal kapcsolatos egyéb kérdéseket a művelődésügyi miniszter, illetőleg az Agrártudományi Egyetem vonatkozásában — a művelődésügyi miniszterrel egyetértésben — a földművelésügyi miniszter szabályozza.

Dr. Münnich Ferenc s. k.

a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
első elnökhelyettese

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
1.084/1957. (X. 24.) számú

határozata

a járványos influenzában megbetegedett személyek házi ápolásának biztosításáról

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány az 1957. év hátralevő részében járványos influenzában megbetegedő személyek házi ápolásának biztosítása érdekében a következőket határozza:

1. A dolgozónak — kérelmére — az 1958. évi rendes szabadsága terhére rendkívüli szabadságot lehet engedélyezni, ha a közös háztartásban élő családtagja járványos influenza megbetegedés miatt házi ápolásra szorul és a családtag ápolásáról a dolgozó más alkalmas családtag útján gondoskodni nem tud.

Az előbbi bekezdés alapján összesen legfeljebb hat napig terjedő rendkívüli szabadság engedélyezhető abban az esetben, ha a dolgozó a folyó évi rendes szabadságát már igénybe vette.

2. A jelen határozat kihirdetése napján lép hatályba.

Kádár János s. k.

a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnöke

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
66/1957. (X. 29.) számú

rendelete

a dolgozók betegségi biztosítására vonatkozó rendelkezések módosításáról

1. §

A 71/1955. (XII. 31.) M. T. számú rendelet (a továbbiakban: R.) 24. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„24. §. (1) Az a dolgozó, aki ugyanannál a munkáltatónál két év óta megszakítás nélkül munkaviszonyban áll, 75%-os táppénzre jogosult.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott mértékű táppénzre jogosultság fennáll abban az esetben is, ha a dolgozó a két évi megszakítás nélküli munkaviszonyt áthelyezés folytán nem tudta ugyanannál a munkáltatónál megszerezni.

(3) A R. 53. §-a, illetőleg a R. 110. §-a alapján táppénzre jogosult dolgozónak, valamint a magánmunkáltató alkalmazásában álló dolgozónak kizárólag 65%-os táppénz jár.

(4) Az (1)—(3) bekezdésben foglaltak értelemszerű alkalmazásával 75%-os táppénzre jogosult a fegyveres testületek hivatásos vagy továbbszolgált állományából önhibáján kívül leszerelt személy is.”

2. §

Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba. Ezzel egyidejűleg hatályukat veszítik a R. 20. §-a, 26. §-a és a 27—30. §-a, 49. §-a, 51. §-ának (3) bekezdése, valamint a jogszabályoknak mindazok a rendelkezései, amelyek az időleges rokkantsági

járadékról intézkednek, vagy pedig a betegségi biztosítás szolgáltatásaira jogosultságot szakszervezeti tagsághoz kötik.

dr. Münnich Ferenc s. k.

a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
első elnökhelyettese

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének
7/1957. MTA (A. K. 18—19) számú

utasítása

a Magyar Tudományos Akadémia Agrokémiai Kutató Intézete elnevezésének megváltoztatásáról

A Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó Agrokémiai Kutató Intézet elnevezése — 1957. év november hó 1-től kezdődően — az alábbi elnevezésre módosul:

Magyar Tudományos Akadémia Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete

Budapest, 1957. október 14.

Rusznayk István s. k.
elnök

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének
8/1957. MTA. (A. K. 18—19) számú

utasítása

a Magyar Tudományos Akadémia Napfizikai Kutató Csoportja létesítéséről

A csillagászati kutatások fokozottabb elősegítése és fejlesztése, továbbá decentralizálása érdekében 1958. január 1-től kezdődően Napfizikai Kutató Csoportot (továbbiakban: Csoport) kell létesíteni.

A Csoport elnevezése: Magyar Tudományos Akadémia Napfizikai Kutató Csoportja. Székhelye: Debrecen.

A Csoport feladata:

a) napfizikai kutatások végzése;

b) napfizikai észleléseket igénylő tudományos intézmények felé adatok szolgáltatása.

A Csoport létesítésével a Magyar Tudományos Akadémia Csillagvizsgáló Intézetének Napfizikai Osztálya megszűnik.

A Csoport élén a csoportvezető áll. A Csoport vezetőjének és többi dolgozóinak kinevezésére (alkalmazás, megbízás) az 5/1956. MTA (A. K. 9.) számú utasításban foglaltak az irányadók.

A Csoport személyi és dologi szükségleteinek fedezéséről a Magyar Tudományos Akadémia költségvetésében kell gondoskodni.

A Magyar Tudományos Akadémia Csillagvizsgáló Intézete 1958. január 1-én adja át a Csoportnak a Napfizikai Osztály használatában levő, továbbá mindazon leltári tárgyakat, amelyek a

Csoport működéséhez szükségesek és a Csillagvizsgáló Intézet tudományos munkájánál nélkülözhetők.

A Csoport szervezése létszámfejlesztéssel és költségvetési póthiteligénnyel nem járhat.

A Csoport szervezetét és feladatkörének részletes szabályait — a Csoport vezetőjének előterjesztésére — a Magyar Tudományos Akadémia elnöke állapítja meg.

A Csoport felett a közvetlen felügyeletet a Matematikai és Fizikai Tudományok Osztálya Osztályvezetőse gyakorolja.

A Magyar Tudományos Akadémia Csillagvizsgáló Intézetének és a Napfizikai Kutató Csoportnak közös Tudományos Tanácsa legyen.

Jelen utasítás végrehajtásáról a Matematikai és Fizikai Tudományok Osztályának osztálytitkára gondoskodik.

Budapest, 1957. október 30.

Ligeti Lajos s. k.
alelnök

Miniszteri utasítás

A pénzügyminiszter 201/1957. (P. K. 44.) P. M. számú

utastása

a költségvetési szervek létszám- és munkabérgazdálkodásáról

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány felhatalmazása alapján, a munkaügyi miniszterrel egyetértésben a következő utasítást adom ki:

Az utasítás hatálya

1. Az utasítás hatálya kiterjed — a 2. pontban felsoroltak kivételével — valamennyi költségvetési szervre és intézményre, ideértve a költségvetési folyószámlás szerveket, költségvetési üzemeket és jóléti intézményeket is (a továbbiakban: költségvetési szervek).

2. Nem terjed ki az utasítás hatálya a fegyveres testületekre s azok intézményeire a polgári alkalmazottak kivételével.

A költségvetési szervek létszámának, beralapjának és alaphéremének megállapítása

3. A költségvetési szervek záró- és átlaglétszámát, valamint beralapját az Országgyűlés évenként, az állami költségvetésben állapítja meg a központi szerveknél minisztériumonként, illetőleg költségvetési fejezetenként (a továbbiakban: minisztériumok), a tanácsi szervek tekintetében főváros, megye, megyei jogú város (a továbbiakban: megyék) szerint részletezve. A minisztériumok és a megyék előirányzatán belül külön állapítja meg az igazgatási ágazat létszámát és beralapját.

4. A költségvetési szervek beralapja az állami költségvetés Állományba tartozók beralapja és Állományon kívüliek beralapja rovatainak együttes előirányzatából áll. A beralapon belül a létszám- és alaphérgazdálkodásra a jelen utasítás rendelkezései,

az egyéb beralapjellegű kiadásokra pedig a költségvetési gazdálkodás szabályai az irányadók.

5. A beralapon belül a havi alaphérmegteret, illetőleg — fokozatos előlépésen alapuló (szolgálati idő) bérrendszer esetén — a létszám munkaköri megoszlását az állami költségvetés tárgyalása és jóváhagyása során a pénzügyminiszter a 12. és 29. pontokban foglaltak szerint állapítja meg.

6. Az Országgyűlés által a minisztériumok és a megyék részére megállapított záró- és átlaglétszám, valamint beralap, továbbá a pénzügyminiszter által megállapított havi alaphérmegteret, illetőleg — fokozatos előlépésen alapuló bérrendszer esetén — a munkaköri létszám további részletezésére vonatkozóan a 13–16. és 30. pontokban foglaltak az irányadók.

7. Az évközben felmerülő, előre nem látott s kormányhatározattal vagy egyéb jogszabállyal elrendelt új feladat esetleges létszám és bérigényét elsősorban saját hatáskörben, átcsoportosítás útján kell megoldani.

8. Ha az új feladat átcsoportosítás útján nem oldható meg, a szükséges létszámot és munkabért a Kormány, illetőleg átruházott hatáskörben a pénzügyminiszter engedélyezi.

9. A létszám- és alaphérgazdálkodás rendje eltérő az

a) alsó- és felsőhatáros bérrendszer és a

b) fokozatos előlépésen alapuló bérrendszer

hatálya alá tartozó szervekre (esetleg a szervben belül az alkalmazottak egy meghatározott körére) vonatkozóan.

10. Alsó- és felsőhatáros bérrendszernek kell tekinteni azt a bérrendszert, amelynek a munkakörökre meghatározott bértételek alsó és felső határa között fizetési fokozatok nincsenek (pl. a minisztériumok és egyéb országos hatáskörű államigazgatási szervek, a kutatóintézetek, a művészeti, a közgyűjteményi és művelődésügyi, az egészségügyi intézmények alkalmazottaira, a bírakra és ügyészekre vonatkozó bérrendszerek, ideértve a költségvetési szerveknél esetleg alkalmazott vállalati bérrendszert is).

11. Fokozatos előlépésen alapuló bérrendszernek kell tekinteni azt a bérrendszert, amelyben a munkakörökre meghatározott bértételeken belül fizetési fokozatok vannak és a fizetési fokozatok között az előléptetés a szolgálati idő alapján történik. (Ide tartoznak pl. a pedagógusokra, a felsőoktatási intézmények oktatóira, a bírák és ügyészek kivételével a bíróságok és ügyészségek alkalmazottaira, a 27/1957. (15) Mü. M. számú utasítás hatálya alá tartozó alkalmazottakra vonatkozó bérrendszerek.)

Létszám- és munkabérgazdálkodás alsó- és felsőhatáros bérrendszer esetén

12. Az alsó- és felsőhatáros bérrendszer alapján munkabérben részesülő állandó főfoglalkozású alkalmazottak összlétszámát, havi alaphérmegteret a pénzügyminiszter a központi szerveknél minisztériumonként és ezen belül költségvetési címenként, a tanácsi szerveknél megyénként állapítja meg.

13. A megyére megállapított összlétszámon és alaphérmegtereten belül a járási, járási jogú városi,

városi (fővárosi) kerületi (a továbbiakban: járási) tanács öszlétszámát és havi alaphékeretét a megyei tanács végrehajtó bizottsága, a községi tanács öszlétszámát és havi alaphékeretét a járási tanács végrehajtó bizottsága állapítja meg.

14. A 13. pont szerint megállapított öszlétszámon és havi alaphékereten belül az egyes költségvetési címek öszlétszámát és havi alaphékeretét a tanács végrehajtó bizottsága állapítja meg.

15. A költségvetési címen belül az egyes szervek öszlétszámát és havi alaphékeretét központi szerveknél a közvetlen felügyeletet ellátó szerv, tanácsi szerveknél a tanács végrehajtó bizottsága érintett szakigazgatási szervének vezetője hagyja jóvá.

16. Az időszaki főfoglalkozású alkalmazottaknál az engedélyezett évi munkahónapok száma és az évi alaphékösszeg kerül megállapításra a 12—15. pontoknak megfelelően.

17. A jóváhagyott havi alaphékereten belül a létszám munkaköri megoszlását, valamint az időszaki alkalmazottak munkahónapjainak és évi alaphékösszegének havi ütemezését a szerv vezetője határozza meg; a munkakörök között, a havi alaphékereten belül, évközben átcsoportosítást hajthat végre. A költségvetési szerveknél csak olyan munkakörű állás rendszeresíthető, mint amilyent a szervre mindenkor érvényes munkaköri jegyzék tartalmaz.

18. A 12—16. pontok szerint megállapított létszámot és alaphékeretet túllépni nem szabad. Valamennyi felügyeleti szerv vezetője a megállapított létszámon és havi alaphékereten belül a közvetlen felügyelete alá tartozó költségvetési címek, illetőleg szervek között átcsoportosítást végezhet. A tanácsok vonatkozásában a címek közötti átcsoportosítás joga a tanács végrehajtó bizottságát illeti meg. Az átcsoportosítás során az igazgatási ágazat létszáma és alaphékerete nem növelhető. Különböző típusú tanácsok között átcsoportosítást végrehajtani nem szabad. Azonos típusú tanácsok között átcsoportosítást csak az érintett tanácsok végrehajtó bizottságainak hozzájárulásával a felettes tanács végrehajtó bizottsága végezhet.

19. A minisztériumok között, illetőleg a tanácsok vonatkozásában a 18. pontban nem szabályozott, továbbá más ágazatból az igazgatási ágazatba történő létszám- és alaphéköcsoportosítást csak a pénzügyminiszter engedélyezhet.

20. A be nem töltött állásokra eső alaphéért meg kell takarítani; ugyancsak meg kell takarítani a katonai szolgálat, a betegség, a szülés, a fizetés nélküli szabadság a tanfolyamra küldés miatt ki nem fizetett tényleges béreket is. Kivételt képez az érvényben levő rendelkezések alapján helyettesítésre felhasználható összeg.

Nyilvántartás alsó- és felsőhatáros bérrendszer esetén

21. A Pénzügyminisztérium a központi szervekre vonatkozóan költségvetési címenként részletezve az egyes minisztériumok részére engedélyezett létszámot és havi alaphékeretét, valamint ezek változásait, a tanácsokra vonatkozóan az egyes megyék részére engedélyezett létszámot és havi alaphékeretét, valamint ezek változásait tartja nyilván; a központi költségvetési címek között a

felügyeleti szervek vezetői által évközben engedélyezett átcsoportosításokat a költségvetési beszámolójelentés alapján tartja nyilván.

22. A minisztériumok főkönyvelősegei az irányításuk alá tartozó központi költségvetési címek engedélyezett létszámát és havi alaphékeretét, valamint annak változásait kötelesek nyilvántartani. A közvetlen felügyeletük alá tartozó szerveknél a címen belül szerveként is vezetik a nyilvántartást.

23. A megyei tanács végrehajtó bizottságának pénzügyi osztálya az engedélyezett létszámot és havi alaphékeretét, valamint annak változásait költségvetési címenként és tanácsokként köteles nyilvántartani. A községi tanácsokra vonatkozóan a nyilvántartás járásonként összevontan költségvetési címenként történik. A költségvetési címek közt az alsóbb tanácsok végrehajtó bizottságai által évközben engedélyezett átcsoportosításokat a költségvetési beszámolójelentés alapján kell a nyilvántartásokban átvezetni.

24. A járási tanács végrehajtó bizottságának pénzügyi osztálya az engedélyezett létszámot és alaphékeretét, valamint ezek változásait címenként és tanácsokként köteles nyilvántartani.

25. Az időszaki főfoglalkozású alkalmazottaknál az engedélyezett évi munkahónapok számát és az engedélyezett évi alaphékösszeget kell a 21—24. pontokban foglaltak szerint nyilvántartani.

26. Valamennyi önállóan gazdálkodó szerv (illetményszámfejtőhely) köteles nyilvántartani költségvetési címenként és munkakörönként az engedélyezett és tényleges létszámot, valamint címenként az engedélyezett alaphékeretét és a tényleges létszám besorolás szerinti alaphéért. A besorolásokra és a szolgálati időre vonatkozó személyi adatokat az illetményszámfejtőlapokon kell nyilvántartani.

27. A nyilvántartásokat az 1. sz. mellékletben közölteknek megfelelően kell vezetni.

Létszám- és munkabérgazdálkodás fokozatos előlépésén alapuló bérrendszer esetén

28. Fokozatos előlépésén alapuló bérrendszernek az öszlétszámnak bércsoportok és munkakörök szerinti megoszlását, valamint a soronkívüli előléptetésekre engedélyezett havi keretet kell megállapítani. Az időszaki főfoglalkozású alkalmazottaknál az évi engedélyezett munkahónapok száma is megállapításra kerül.

29. A pénzügyminiszter a beralapon belül a központi szerveknél minisztériumonként és címenként, a tanácsoknál megyénként állapítja meg az öszlétszámot és ennek bércsoportok, valamint munkakörök szerinti megoszlását; a tanácsoknál az öszlétszámon belül az igazgatási ágazat létszámát külön is megállapítja. Ha a munkakört az egyes munkaköröcsoporton belül az iskolai végzettség határozza meg (pl. pedagógusoknál), a létszám megállapítása csak e munkaköröcsoportok (tanár, óvónő stb.) szerint történik.

30. A pénzügyminiszter által munkakörönkénti részletezésben megállapított létszámon belül az egyes tanácsok, költségvetési címek és szervek létszámának jóváhagyása a 13—15. pontok szerint történik azzal, hogy havi alaphékeretek helyett a

létszámnak bércsoportok és munkakörök szerinti megoszlását kell megállapítani. Az időszaki főfoglalkozású alkalmazottaknál az évi engedélyezett munkahónapok havi ütemezését a szerv vezetője állapítja meg.

31. Valamennyi felügyeleti szerv vezetője a megállapított létszámon belül a közvetlen felügyelete alá tartozó költségvetési címek, illetőleg szervek között átcsoportosítást engedélyezhet. A tanácsok vonatkozásában a címek közötti átcsoportosítás joga a tanács végrehajtó bizottságát illeti meg. A létszámcsoportosítás során az igazgatási ágazat összlétszáma nem növelhető s alacsonyabb munkakörű állás helyett magasabb munkakörű állás nem szervezhető. Különböző típusú tanácsok között átcsoportosítást végrehajtani nem szabad. Azonos típusú tanácsok között átcsoportosítást csak az érintett tanácsok végrehajtó bizottságainak hozzájárulásával a felettes tanács végrehajtó bizottsága végezhet.

32. A minisztériumok között, illetőleg a tanácsok vonatkozásában a 31. pontban nem szabályozott esetekben létszámcsoportosítást, továbbá alacsonyabb munkakörű állás helyett magasabb munkakörű állást csak a pénzügyminiszter engedélyezhet.

33. A betöltetlen vagy évközben megüresedett munkakörök betöltésénél, ha a munkakör betöltése a szerv állományába tartozó dolgozóval történik, a 27/1957. (15) Mü. M. számú utasítás 27. pontja szerint, más esetben a 29. pont szerint kell eljárni. A társadalombiztosítási szervek alkalmazottaira a 34/1957. (17) Mü. M. számú utasítás 24. és 25. pontjában foglaltak vonatkoznak. Ha valamely megüresedett munkakörbe átsorolt dolgozó a besorolásra vonatkozó rendelkezések alapján alacsonyabb fizetési fokozatba került, mint amilyenben a munkakört előzőleg betöltő alkalmazott volt, a különbözet sem soronkívüli előléptetésre, sem magasabb munkakörű állás szervezésére nem használható fel.

34. A kiemelkedő munkát végző alkalmazottak soronkívüli előléptetésére a költségvetésben erre a célra engedélyezett havi keret szolgál. Az előléptetésekre engedélyezett havi keret terhére előléptetéseket általában évente egyszer s csak munkakörön belül szabad végrehajtani. A munkakörváltoztatási igényeket az éves költségvetés összeállításánál kell tervezni. Magasabb munkakörbe való előléptetésre csak akkor kerülhet sor, ha a munkakörváltoztatást a költségvetésben engedélyezték, illetőleg, ha ilyen állás betöltetlen.

35. A pedagógusoknál új kinevezés vagy alkalmazás, valamint munkakörváltoztatás esetén a 30/1957. (M. K. 6.) M. M. számú utasítás 24. §-a, a rendkívüli feljebb sorolás (soronkívüli előléptetés) esetén a hivatkozott utasítás 25—29. §-ai, illetőleg a 31/1957. (M. K. 6.) M. M. számú utasítás alapján kell eljárni.

36. A felsőoktatási intézmények oktatóinak új kinevezésére vagy alkalmazására, valamint munkakörváltoztatására vonatkozóan a 90/1956. (O. K. 20.) O. M. számú utasítás 22. §-ában foglaltak az irányadók, a rendkívüli feljebb sorolásokat (soron-

kívüli előléptetéseket) pedig a Művelődésügyi Minisztérium szabályozza.

37. A katonai szolgálat, a betegség, a szülés, a fizetés nélküli szabadság, a tanfolyamraküldés miatt ki nem fizetett tényleges béreket meg kell takarítani. Kivételt képez az érvényben levő rendelkezések alapján helyettesítésre felhasználható összeg.

Nyilvántartás fokozatos előlépésen alapuló bérrendszer esetén

38. A fokozatos előlépésen alapuló bérrendszer hatálya alá tartozó alkalmazottak engedélyezett létszámát és annak változásait bércsoportok és munkakörök szerint kell nyilvántartani. Ezekre az alkalmazottakra vonatkozóan alapbérkeret-nyilvántartást vezetni nem kell. Az időszaki főfoglalkozású alkalmazottaknál az engedélyezett munkahónapok számát is nyilván kell tartani.

39. A Pénzügyminisztérium a létszámot a központi szervek tekintetében minisztériumonként és ezen belül költségvetési címenként, a tanácsoknál megyénként tartja nyilván, ezen belül elkülönítve az igazgatási ágazat létszámát; a központi költségvetési címek között a felügyeleti szervek által év közben engedélyezett átcsoportosításokat a költségvetési beszámolójelentés alapján tartja nyilván.

40. A minisztériumok a létszámot költségvetési címenként — a közvetlen felügyeletük alá tartozó szerveknél a címen belül szervenkénti részletezésben — kötelesek nyilvántartani.

41. A megyei tanács végrehajtó bizottságának pénzügyi osztálya a létszámot költségvetési címenként és tanácsonként tartja nyilván. A községi tanácsokra vonatkozóan a nyilvántartás járasonként összevontan, költségvetési címenként történik. A költségvetési címek között az alsóbb tanácsok végrehajtó bizottságai által év közben engedélyezett átcsoportosításokat a költségvetési beszámolójelentés alapján kell a nyilvántartásokban átvezetni.

42. A járási tanács végrehajtó bizottságának pénzügyi osztálya a létszámot költségvetési címenként és tanácsonként köteles nyilvántartani.

43. Valamennyi önállóan gazdálkodó szerv (illetményszámfejtőhely) az engedélyezett létszámot költségvetési címenként és munkakörönként, az állandó főfoglalkozású alkalmazottak tényleges létszámát a munkakörön belül fizetési fokozatonként is nyilvántartani köteles. Nyilvántartást kell vezetni a soronkívüli előléptetésekre engedélyezett keret tényleges felhasználásáról is. A besorolásokra és a szolgálati időre vonatkozó személyi adatokat az illetményszámfejtőlapokon kell nyilvántartani.

44. A nyilvántartásokat a 2. sz. mellékletben közölteknek megfelelően kell vezetni.

A létszám- és munkabérgazdálkodás ellenőrzése

45. A minisztériumok vezetői és a megyei tanácsok végrehajtó bizottságainak elnökei felelősek a felügyeletük alá tartozó szervek létszámának és alapbérkereteinek, valamint az új besorolásokra és az átsorolásokra vonatkozó rendelkezéseknek a betartásáért; a főkönyvelőség, illetőleg a megyei tanács végrehajtó bizottságának pénzügyi osztálya

útján a létszám- és alaphérgazdálkodás szabályszerűségét ellenőrizni tartoznak.

46. Valamennyi önállóan gazdálkodó szervnél (illetményszámfejtőhelyénél) a szerv vezetője által megbízott alkalmazott minden besorolást vagy alkalmazást előzetesen ellenőrizni köteles abból a szempontból, hogy az érvényben levő rendelkezéseknek megfelel-e, illetőleg, hogy a létszám vagy az alaphérgazdálkodás túllépését nem okozza-e; besorolásra vagy átsorolásra vonatkozó okiratot láttatnia nélkül kiadni nem szabad.

47. A Pénzügyminisztérium a létszám- és alaphérgazdálkodás felett ellenőrzést gyakorol; az ellenőrzéseket minisztériumonkénti, illetőleg megyénkénti átfogó ellenőrzés, valamint szűrőpróbaszerű ellenőrzés formájában végzi.

48. A költségvetési szervek létszám- és alaphérgazdálkodásáról, az egy főre eső átlagalaphérgazdálkodásáról, valamint a beszámolási időszakban saját hatáskörben végzett létszám- és alaphérgazdálkodásokról a költségvetési beszámolórendszer keretében kell számot adni.

Vegyes rendelkezések

49. Ha a cselekmény nem esik büntető rendelkezés alá, fegyelmi úton kell felelősségre vonni és az okozott kár megtérítésére kell kötelezni azt az alkalmazottat, aki a jelen utasítás rendelkezéseit megszegi vagy kijátssza.

50. Ha év közben új létszám engedélyezésére mulasztás vagy gondatlan tervezés miatt kerül sor, a mulasztás elkövetőjét felelősségre kell vonni.

Hatálybalépés

51. A jelen utasítás 1958. január 1. napjával lép hatályba; végrehajtásáról a tanácsokra vonatkozólag a fővárosi, megyei, megyei jogú városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, a többi szerve vonatkozólag az illetékes miniszterek, országos hatáskörű szervek vezetői gondoskodnak.

52. A jelen utasítás hatálybalépésével egyidejűleg a költségvetési szervek létszám- és alaphérgazdálkodásáról szóló 112/1956. (P. K. 5.) P. M. számú utasítás, valamint az azt kiegészítő 118/1956. (P. K. 7.) P. M. számú és 149/1956. (P. K. 21.) P. M. számú utasítások hatályukat veszítik.

Antos István s. k.
penzügyminiszter

Megjegyzés:

Az utasítás mellékleteit a f. évi okt. hó 25-én megjelent 44. számú Pénzügyi Közlöny tartalmazza.

Közlemények

130.290/1957.

A 130.097/1957. MTA. Hiv. számú közlemény (megjelent: Akadémiai Közlöny IV. évfolyam 6—7. számában) intézkedik a folyamatos munkaviszony alapján járó pótszabadság kiszámításáról.

A munkakör szerint járó pótszabadság mérve fejezet (35. oldal) a) Kutató intézetek cím egyes pontjai helyesbítés után a következők:

7. pontja helyesbítve:

„főmérnök, mérnök, főműhelyvezető, mérnöki munkát végző technikus, műhelyvezető, vezető technikus, segédmérnök, technikus, kezdő mérnök, kutatóintézeti önálló könyvtáros és segéd-könyvtáros... 6 nap”

8. pontja helyesbítve:

„intézeti mechanikus, csoportvezető, előadó, titkár, fordító, könyvelési csoportvezető, témaszámlavezető, tudományos főmunkaerő, munkaerő, segédmunkaerő, intézeti önálló laboráns... 3 nap”

Budapest, 1957. október 2.

Csipka László s. k.

a Gazdasági Titkárság vezetője

108.374/1956.

Erdey-Grúz Tibor elvtárs, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn du. 4—6 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart.

A várakozás elkerülésére tanácsos, hogy a fogadóórán részt venni szándékozók előzetesen értesítsék a főtitkár titkárságát. (Telefon: 121—087) — lehetőleg pénteki napon délig — a zavartalan időbeosztás végett.

Elnökségi Titkárság

Pénzügyminisztérium közleménye

A magánutazások esetében fizetendő különdíj kiterjesztéséről

A 12/1957. (III. 31.) P. M. számú rendelet 1. §-ában foglaltak alapján a magánutazások esetében fizetendő 10%-os különdíjat 1957. évi október hó 1. napjától kezdve a Német Demokratikus Köztársaság márkája után is be kell szedni.

(A közlemény megjelent a Magyar Közlöny 1957. szeptember 29-i, 106. számában.)

Jogszabálymutató

1957. szeptember hó 12-től 1957. november 1-ig.

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1957. évi 58. sz. tvr. (M. K. 106. sz.)	Az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvénynek az államigazgatási határozatok bíróság előtti megtámadását szabályozó rendelkezései végrehajtásáról.
	11/1957. (IX. 29.) I. M. (M. K. 106. sz.)	Az 1957. évi 58. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról.
	32/1957. (IX. 30.) P. M. (M. K. 107. sz.)	Az adók kivetéséről és beszedéséről.
	1/1957. (X. 8.) O. T. (M. K. 109. sz.)	A szabadalmi ügyvivők képesítéséről, működési jogosítványáról és fegyelmi szabályzatáról.
	1081/1957. (X. 13.) Korm. hat. (M. K. 111. sz.)	A Határozatok Tára megindításáról.
	1083/1957. (X. 19.) Korm. hat. (M. K. 112. sz.)	Az állam által felépített egyes lakások értékesítéséről.
	1/1957. (X. 19.) N. I. M. (M. K. 112. sz.)	A kazánvizsgálati szolgálat ellátásáról.
	64/1957. (X. 24.) Korm. rend. (M. K. 114. sz.)	A munkaügyi miniszter hatáskörével kapcsolatos egyes kérdésekről.
	65/1957. (X. 24.) Korm. rend. (M. K. 114. sz.)	Az orvostudományi egyetemek szervezetének és működésének átmeneti szabályozásáról szóló 27/1951. (I. 28.) M. T. számú rendelet módosításáról.
	1957. évi 61. sz. tvr. (M. K. 115. sz.)	A „Magyar Szabadság Érdemrend” újbóli adományozásáról.
	1957. évi 1—9. számú N. E. T. határozat (M. K. 115. sz.)	Az 1956. évi állami költségvetés végrehajtásáról.

Akadémiái Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja :
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA



BUDAPEST, 1957. DECEMBER 15

TARTALOM

		Olda
Törvények, rendeletek, ha tározatok	1088/1957. (XI. 21.) Korm. határozat	A Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetemekkel kapcsolatos kérdésekről 109
	1090/1957. (XII. 1.) Korm. határozat	A statisztikai munkakörben foglalkoztatottak képzéséről.... 109
Az Akadémia elnökének utasítása	9/1957. MTA (A. K. 20—21.)	Az Olajbányászati Kutató Laboratórium létesítéséről..... 110
Miniszteri utasítások	89/1957. (M. K. 17.) M. M.	Újabb mérnök-közgazdász szakok létesítéséről..... 110
	208/1957. (P. K. 48.) P. M.	Az 1957. évi beruházási — felújítási terv módosításának megszüntetéséről. 111
	9/1957. (XI. 6.) Mü. M.	A dolgozók belföldi hivatalos kiküldetése során felmerülő szállodai szállásköltségek megtérítéséről 111
Közlemények		112
Jogszabálymutató		114

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
1088/1957. (XI. 21.) számú

határozata

a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetemekkel kapcsolatos kérdésekről

1. A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, valamint a Honvédelmi Minisztérium által szervezett 3 éves Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetemek hallgatói részére biztosítani kell ugyanazt a tanulmányi szabadságot, amelyet az egyetemek és főiskolák esti tagozatainak hallgatói élveznek.

2. Azoknak, akik a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, illetőleg a Honvédelmi Minisztérium által szervezett Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetemet eredményesen elvégezték :

a) az egyetemek, a főiskolák, illetőleg akadémiaiak esti és levelező tagozatain folytatott tanulmányok esetén a marxizmus—leninizmusból vizsgázniuk nem kell ;

b) tudományos fokozat elnyerése során a kandidátusi minimum keretében előírt ideológiai vizsgát nem kell letenniük.

3. Jelen határozat kihirdetése napján lép hatályba.

Apró Antal s. k.
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnökhelyettese

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
1090/1957. (XII. 1.) számú

határozata

a statisztikai munkakörben foglalkoztatottak képzéséről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a statisztikai munka színvonalának biztosítása érdekében a következő határozatot hozza :

1. A statisztikai képzéshez kötött munkakörben foglalkoztatottak a határozat közzététele, illetve a munkakörben történt alkalmaztatás napjától számított egy éven belül kötelesek a munka-

körüknek megfelelő statisztikai képesítést megszerezni. Aki e kötelezettségének a fenti határidőben saját hibájából eleget nem tesz, a határidő letelte után csak képesítésének megfelelő statisztikai munkakört tölthet be.

2. A statisztikai képesítések megszerzésének feltételeit és a statisztikai szakvizsgák rendjét a Központi Statisztikai Hivatal elnöke az érdekelt miniszterekkel (országos hatáskörű szervek vezetőjével) egyetértésben szabályozza.

3. A statisztikai képesítéshez kötött munkaköröket az illetékes miniszterek (országos hatáskörű szervek vezetői) a Központi Statisztikai Hivatal elnökével egyetértésben határozzák meg.

4. A 2.067/20/1952. számú, a 2.013/6/1954. számú minisztertanácsi határozatok és az 1.028/1957. (III. 10.) Korm. számú határozat hatályát veszti.

Kádár János s. k.
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnöke

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 9/1957. MTA (A. K. 20—21. számú

ut as í t á s a

az Olajbányászati Kutató Laboratórium létesítéséről

Az Olajbányászati Kutató Laboratórium létesítése érdekében — a nehézipari miniszterrel egyetértésben — az alábbi utasítást adom ki:

1. A hazai olajbányászat alapkutatásainak szervezett összefogása, végzése, valamint a gyakorlati tudományos kutatási módszerek továbbfejlesztése érdekében 1957. év november hó 1-től kezdődően Olajbányászati Kutató Laboratóriumot (továbbiakban: Laboratórium) kell létesíteni.

2. A Laboratórium elnevezése: *Magyar Tudományos Akadémia Olajbányászati Kutató Laboratóriuma*.

A Laboratórium székhelye: Sopron.

3. A Laboratórium főfeladata általában alapkutatás, mégpedig:

a) a hazai kőolajkutatás módszereinek összefogása és tudományos alapon történő továbbfejlesztése;

b) a tárolókőzetek és telepfolyadékok fizikai kémiai vizsgálata;

c) a telepfolyadékoknak a tárolókőzetekből való kitermelési módszereinek kidolgozása;

d) magasképzettségű tudományos olajbányászati káderek képzése.

4. A Laboratórium élén a Laboratórium vezetője áll. A Laboratórium vezetőjének, valamint a Laboratórium többi dolgozóinak kinevezésére (alkalmazás, megbízás) az 5/1956. MTA. (A. K. 9.) utasításban foglaltak az irányadók.

5. A Laboratórium létszám és költségvetési szükségleteit részben a Nehézipari Minisztérium Bányászati Kutató Intézetétől átadásra kerülő Olaj

Osztály tényleges előirányzatának átszervezéséből, másrészt a soproni Műszaki Egyetem Olajtermelési Tanszéke céltámogatásának átcsoportosításából kell fedezni.

A Laboratórium létesítése póthitel igényrel és a tervezett létszámon felül létszámfejlesztéssel nem járhat.

A továbbiakban a Laboratórium személyi és dologi szükségleteinek fedezéséről a Magyar Tudományos Akadémia költségvetésében kell gondoskodni.

6. A Laboratórium 1957. év november hó 1-től kezdődően költségvetéssel is önálló gazdálkodó szerv.

7. A Laboratórium szervezetét és feladatkörének részletes szabályait a Laboratórium vezetője állapítja meg és azt az Akadémia elnöke hagyja jóvá.

8. A Laboratórium felett közvetlen felügyeletet a Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Tudományok Osztálya osztálytitkára gyakorolja.

Jelen utasítás végrehajtásáról a Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Tudományok Osztálya osztálytitkára és a Magyar Tudományos Akadémia Gazdasági Titkársága vezetője gondoskodik.

Budapest, 1957. nov. 5.

Rusznayk István s. k.
elnök

Miniszteri utasítások

A művelődésügyi miniszter 89/1957. (M. K. 17.) M. M. számú

ut as í t á s a

újabb mérnök-közgazdász szakok létesítése tárgyában

1. A 2115/1956. (VII. 19.) Mt. h. számú határozattal nyert felhatalmazás alapján a műszaki egyetemek levelező tagozatain — a nehézipari, kohó- és gépipari miniszterekkel, valamint a pénzügyminiszterrel és az Országos Tervhivatal elnökével egyetértésben bányaiipari, valamint kohóipari mérnök-közgazdász szakokat létesítek. Az új szakokat a Nehézipari Műszaki Egyetem Bányamérnöki, illetőleg Kohómérnöki Karán kell megszervezni.

2. Az 1035/1956. (V. 19.) Mt. h. számú határozattal létesített gépipari mérnök-közgazdász szakot a Nehézipari Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karának levelező tagozatán is be kell vezetni.

3. A meginduló újabb gazdasági mérnöki szakokra — a levelező hallgatókra jogszabályokban megállapított egyéb feltételek mellett — a megfelelő mérnöki oklevéllel rendelkezők vehetők fel. Kivételiesen indokolt esetben az illetékes miniszter javaslatára Műszaki Főszaki Főiskolát, illetve Gazdasági és Műszaki Akadémia ipari tagozatát végzetek is felvehetők legfeljebb az összlétszám 20%-áig. A felvételt átruházott hatáskörben az Egyetem rektori engedélyezi.

4. A meginduló új gazdasági mérnöki szakok tanulmányi és vizsgarendjét a Nehézipari Műszaki Egyetem karai által elkészített és a Művelődésügyi

Minisztérium által jóváhagyott tantervek határozzák meg.

5. A levelező oktatás tanulmányi ideje 2 év.

A hallgatóknak 2 éves tanulmányi idejük befejezése után diplomaterv, illetve diplomamunka feladatát kell kidolgozni és azt megvédeni.

6. A diplomaterv, illetve diplomamunka megvédése után a hallgatók részére az alábbi oklevelet kell adni:

A Nehézipari Műszaki Egyetem

Bányamérnöki Karán: bányaiipari gazdasági mérnök,

Kohómérnöki Karán: kohóipari gazdasági mérnök,

Gépészmérnöki Karán: gépipari gazdasági mérnök.

7. Az egyes szakokra felvehető hallgatók számát a Művelődésügyi Minisztérium évenként közli.

8. Az oktatásra és a hallgatókra egyébként a levelező oktatásra és hallgatókra vonatkozó általános rendelkezéseket kell alkalmazni.

9. Az új szakképzés bevezetése a Nehézipari Műszaki Egyetem oktatói, adminisztratív és egyéb alkalmazotti létszámában növekedést nem eredményezhet.

A felmerülő költségeket a Nehézipari Műszaki Egyetem részére engedélyezett költségvetés terhére kell biztosítani.

10. Az 1035/1956. (V. 19.) Mt. h. számú határozattal módosított 1081/1955. (IX. 3.) Mt. h. számú határozat mellékletének I. részében a „X. Mérnök közgazdász szakok (levelező tagozatokon)” című felsorolás a következőkkel egészül ki:

„30. Bányaiipari szak,

31. Kohóipari szak.”

11. Jelen utasítás közzététel napján lép hatályba.

Szigeti József s. k.

a miniszter első helyettese

A pénzügyminiszter 208/1957. (P. K. 48.) P. M. számú

ut as í t á s a

az 1957. évi beruházási-felújítási terv módosításának megszüntetéséről

A november 15-ig igénybe nem vett beruházási eszközök célszerűtlen felhasználásának megakadályozása érdekében szükséges az éves beruházási keretek módosításának megszüntetése. Ezért az Országos Tervhivatal elnökével egyetértésben az alábbiakat rendelem:

1. §.

A jelen utasítás hatálya alá esnek az államhatalmi és államigazgatási szerveknek, hivataloknak, intézeteknek és intézményeknek, továbbá az állami vállalatoknak az 1957. évi népgazdasági tervben előírányzott, a Magyar Beruházási Bank által kezelt 1957. évi beruházási keretei.

2. §.

(1) A Magyar Beruházási Bank 1957. november 25-ig csak kellően megindokolt, az eszközök koncentrálását, a beruházások befejezetlen állományának csökkentését eredményező keret-átcsoportosításokat hajthat végre.

(2) 1957. november 25. után a beruházási keretek nem módosíthatók. A határidőt úgy kell értelmezni, hogy a Magyar Beruházási Bank 1957. november 25. után módosítási megbízásokat nem fogadhat el.

Kardos Géza s. k.

a pénzügyminiszter helyettese

A munkaügyi miniszter 9/1957.

(XI. 6.) Mü. M. számú

rendelete

a dolgozók belföldi hivatalos kiküldetése során felmerülő szállodai szállásköltségek megtérítéséről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 9/1957. (II. 2.) Korm. számú rendelete 5. §.-ában, valamint a 26/1957. (V. 3.) Korm. számú rendelet 1. §.-ában kapott felhatalmazás alapján a pénzügyminiszterrel és a Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövetsége elnökével egyetértésben az alábbiakat rendelem:

1. §.

(1) A kiküldetést (külszolgálatot, teljesítő dolgozó szállásköltség címén szállodai elszállásolás esetén a vendéglátóipari árszabás szerint felszámítható s igazoltan kifizetett szállásköltséget számíthatja fel.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak következtében a 113/1951. (V. 27.) M. T. számú rendelettel módosított 33/1951. (I. 31.) M. T. számú rendelet 16. §-a hatályát veszti.

2. §.

Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Kisházi Ödön s. k.

munkaügyi min.

Közlémények

A pénzügyminisztérium

k ö z l e m é n y e

a költségvetési szerveknél felszabaduló felesleges álló- és forgóeszközök átadásáról

Az államigazgatás átszervezése folytán felszabaduló állóeszközök és anyagok értékesítéséről szóló 112/1957. (P. K. 5.) P. M. sz. utasítás rendelkezéseit csak az államigazgatás éveleji átszervezése során (1957. március 31-ig) felszabadult eszközök vonatkozásában kell alkalmazni.

A költségvetési szerveknél felszabaduló eszközök, értékesítésénél, illetve átadásánál tehát a 64/1955. (P. K. 20.) P. M. számú utasításban foglaltak szerint kell eljárni, ha az eszközök nem az éveleji átszervezés során váltak feleslegessé.

A fentiek alapján költségvetési szervek (költségvetési folyószámlás szervek) könyvjóváírással egymástól átvehetnek, illetve egymásnak átadhatnak állóeszközöket a Pénzügyminisztérium előzetes jóváhagyása nélkül is.

*Pénzügyminisztérium
Költségvetési főosztály*

A Kohó- és Gépipari Minisztérium

közleménye

az 1958. évi műszer- és irodagéprendelések feladásáról

Értesítjük a vállalatokat és egyéb szerveket, hogy a műszerek és irodagépek szállítási alapfeltételei (5487/1955. KGM. sz., közzétéve 1957. április 30-án) az 1958. évre vonatkozó rendelkezésekre és szerződéskötésekre is vonatkoznak.

Felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy a műszereket gyártó állami vállalatok, kisipari szövetkezetek és a KETI csak a Műszer- és Irodagépértékesítő Vállalattól fogadhatnak el belföldi megrendeléseket, a felhasználók pedig csak az értékesítő vállalattól szerezhetnek be új műszereket, új és használt irodagépeket (Szállítási alapfeltételek V. fejezet 1/a. pontja).

Az import-megrendelésekkel kapcsolatos kéréseket a megrendelők felett felügyeletet gyakorló tárcák (főhatóságok) már szabályozták.

Az 1957. évre megkötött, de 1957. december 31-ig nem teljesített szállítási szerződések 1958. évre érvényben maradnak. Ez az előírás a vállalatok kötbérkötelezettségét nem érinti.

A felhasználók megrendeléseiket az 1040. számú formanyomtatványon (beszerezhető a Tervnyomtatvány Boltban, vagy a Műszer- és Irodagépértékesítő Vállalatnál) tartoznak beküldeni az 1. sz. mellékletben felsorolt címekre.

Előadó: Hermann Andor, Kereslelmi Főosztály V., Szabadság-tér 5—6. IV. 10. Telefon: 123—590, 473 mellékalomás.

(176.363/1957. KGM.)

KGM. Kereskedelmi Főosztály

A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium

közleménye

a félárújegy váltására jogosító arcképes igazolványok érvényesítéséről

A K. P. M. Vasúti Főosztálya közli az érdekeltekkel, hogy a közszolgálati és egyéb alkalmazottak félárújegy váltására jogosító arcképes igazolványának érvényesítése — 1958. évre — 1958. február hó 1-én kezdődik és 1958. március hó 31-én fejeződik be. Ez idő alatt kell a hadirokkantak (vak hadirokkantak díjtalan) utazási igazolványát is érvényesíteni.

Hirdetmények

1511/1957.

Pályázati hirdetés

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézete (Budapest, XII., Konkoly Thege út) pályázatot hirdet az Intézet Elektromágneses Hullámok Osztályának osztályvezető állására.

Az állás elnyeréséhez megfelelő tudományos képesítés és működés igazolása szükséges.

A pályázathoz csatolni kell:

1. a pályázó tudományos képesítésére vonatkozó okiratot,
2. a pályázó eddigi működésének igazolását,
3. a pályázó tudományos dolgozatainak felsorolását és különlenyomatait.
4. önéletrajzot.

A pályázatot a Központi Fizikai Kutató Intézet igazgatójához legkésőbb 1958. január 15-ig kell benyújtani.

A kinevezés tárgyában a Magyar Tudományos Akadémia elnöke dönt. A kinevezett osztályvezető besorolási illetményei tekintetében a 27/1956. (IX. 2.) M. T. sz. rendelet melléklete szerint történik.

Budapest, 1957. nov. 26.

*Jánossy Lajos s. k.
igazgató*

2358/1957.

Pályázati hirdetés

A Művelődésügyi Minisztérium 14/854—1/1957. sz. leirata alapján pályázatot hirdet a Budapesti Műszaki Egyetem villamosmérnöki karához tartozó Villamosgépek Üzemtana, valamint a Műszer- és Finommechanikai Tanszékén betöltendő I—I egyetemi docensi állásra.

A Villamosgépek Üzemtana Tanszékére kinevezendő docens feladata az Automatika c. tárgynak az erősáramú szakon 2 elm. és 2. gyak. órában a IX. félévben; Szabályozástechnika I. c. tárgynak a műszer- és finommechanika szakon 4 elm. és 2. gyak. órában a VIII. félévben, továbbá 2. elm. és 2. gyak. órában a IX. félévben; a Szabályozástechnika II. c. tárgynak 4 elm. és 2. gyak. órában a műszermérnöki szakon a IX. félévben előadása. Feladata ezenkívül felügyeletet gyakorolni a tanszékhez tartozó többi — automatika témakörbe tartozó — tárgy oktatása felett, továbbá az automatika tárgykörben megfelelő diplomatervek kiadása, az ilyen diplomatervet készítő hallgatók diplomamunkájának ellenőrzése és az államvizsgák az automatika tárgy kérdésére.

A Műszer- és Finommechanikai Tanszékére kinevezendő docens feladata: a tanszékvezető mellett résztvenni az oktató, nevelő és tudományos munka végzésében és irányításában. A pályázónak kellő jártassággal kell rendelkeznie az elektromech-

nikus műszerek és mérőberendezések terén, ismernie kell ezek alkalmazását a mérés-technika egész területén.

Az előbbi feladatkörhöz tartozik az elektro-mechanikai elven működő érzékelő és mérőelemek automatikai szerkezetekben való felhasználásának ismerete, hogy előtanulmányként a hallgatók kellő alapot szerezhessenek a Műegyetemen folyó automatika oktatáshoz. A munkakör ellátásának feltétele több éves gyakorlat a témakör oktatása terén. A pályázónak alkalmasnak kell lennie a számítási, szerkesztési és mérési gyakorlatok megszervezésére és irányítására, valamint a tananyag fejlesztésére; továbbá a tanszéken folyó tudományos és kutatómunka végzésére és irányítására.

A betöltendő állások után a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 26/1956. (IX. 2.) N. T. sz. rendeletében és az ennek végrehajtásáról szóló 90/1956. (O. K. 20.) O. M. sz. utasításban közölt illetmények járnak.

A pályázatot mellékleteivel együtt a pályázati hirdetménynek a Művelődésügyi Közlönyben megjelenését követő 3 héten belül kell a villamosmérnöki kar dékáni hivatalába (Bp., XI., Műegyetem rkp. 3. közp. ép. I. em. 16. sz.) benyújtani. A pályázatokkal kapcsolatos részletes felvilágosítások is ugyan csak ott kaphatók a hivatalos órák alatt.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését.
2. Eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek részletes ismertetését.
3. Tudományos és oktatómunkájának részletes ismertetését.
4. A pályázó által írt könyvek és tanulmányok pontos felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg.
5. A pályázó tudományos és oktatómunkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. Önéletrajzt
 2. Az oklevelek hiteles másolatát
 3. A pályázattal kapcsolatban az illetékes kar dékáni hivatalában kapható, kitöltött kérdőívet.
- Budapest, 1957. nov. 2.

Csűrös Zoltán s. k.
mb. rektor

Elvi döntések

A mellékfoglalkozásban és a második állásban kapott munkabérnek a nyugdíjba való beszámítása

Több oldalról felmerült az a kérdés, hogy az öregségi, a rokkantsági és az özvegyi nyugdíj összegének megállapításánál a mellékfoglalkozásban és második állásban kapott munkabért milyen esetben lehet figyelembe venni.

A felmerült kérdést a dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjáról szóló 1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról szóló 69/1954. (XI. 2) M. T. számú rendelet 26. §-a szabályozza.

A mellékfoglalkozásban és a második állásban kapott munkabért a nyugdíj összegének megállapításánál az alábbi két esetben lehet figyelembe venni:

1. A mellékfoglalkozásban és a második állásban kapott munkabért teljes egészében csak abban az esetben lehet figyelembe venni, ha a dolgozó a második állásban, illetőleg mellékfoglalkozásban is megszerezte a nyugdíjra való jogosultságot, tehát a mellékfoglalkozásban (második állásban) is legalább 10 éve, rokkantsági és özvegyi nyugdíj esetében — életkortól függően — legalább 2—10 éve biztosításra kötelezettként dolgozott.

2. Ha a dolgozó mellékfoglalkozásában (második állásában) nem szerezte meg a nyugdíjra jogosultságot, az itt kapott munkabért, vagy annak egy részét csak abban az esetben lehet figyelembe venni, ha a dolgozó heti munkaideje a főfoglalkozásában (első állásában) munkakörére (foglalkozására) előírt teljes törvényes munkaidőnél kevesebb. A mellékfoglalkozásból (második állásból) származó kereset ebben az esetben olyan mértékben lehet figyelembe venni, amilyen mértékben a mellékfoglalkozás (második állás) a dolgozó heti munkaidejét a teljes heti törvényes munkaidőre kiegészíti. *Például:* a dolgozó heti munkaideje főfoglalkozásában (első állásában) az arra a munkakörre egyébként előírt törvényes heti 48 órai munkaidővel szemben csak heti 36 óra. Emellett van egy mellékfoglalkozása, amelyben heti munkaideje 24 óra. Ebben az esetben a mellékfoglalkozásban járó munkabérnek heti 12 órára ($36 + 12 = 48$ óra) eső hányadát, tehát a példa esetében a felét lehet a főfoglalkozásban kapott munkabérhez hozzászámítani.

Abban az esetben természetesen, ha a dolgozó mellékfoglalkozásban (második állásban) is megszerezte a nyugdíjra jogosultságot, a munkabér beszámítása nem a 2. pontban, hanem az 1. pontban foglaltak szerint történik, tehát a munkabért — a főfoglalkozásban (első állásban) előírt heti munkaidőre tekintet nélkül — teljes egészében be lehet számítani.

A fentiekből következik tehát, hogy a mellékfoglalkozásban (második állásban) kapott munkabért csak abban az egy esetben nem lehet beszámítani, ha a dolgozó heti munkaideje a főfoglalkozásában (első állásban) az arra előírt törvényes munkaidőt eléri és a mellékfoglalkozásában (második állásában) a nyugdíjra jogosultságot nem szerezte meg.

A mellékfoglalkozásban (második állásban) kapott munkabér beszámítását — a nyugdíjigény bejelentésével egyidejűleg — az SZTK illetékes megyei alközpontjától kell kérni.

Jogszabálymutató

1957. november 2-től 1957. december 6-ig.

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	3/1957. (XI. 1.) Eü. M. (M. K. 116 sz.)	Az emberorvoslásban használatos gyógyszerek Magyarországon történő tudományos és laikus ismertetésének szabályozásáról.
	1957. évi 62. sz. tvr. (M. K. 117 sz.)	A rögtönbíráskodási eljárás megszüntetéséről.
	68/1957. (XI. 5.) Korm. rendelet (M. K. 118. sz.)	A mérgek forgalombahozataláról és felhasználásáról szóló 62/1953. (XII. 20.) M. T. számú rendelet kiegészítéséről.
	4/1957. (XI. 5.) Eü. M. (M. K. 118. sz.)	A mérgek forgalombahozataláról és felhasználásáról szóló 62/1953. (XII. 20.) M. T. számú rendelet, valamint az ezt kiegészítő 68/1957. (XI. 5.) Korm. számú rendelet végrehajtásáról.
	1957. évi 63. sz. tvr. (M. K. 121. sz.)	A munkástanácsokról.
	1086/1957. (XI. 17.) Korm. határozat (M. K. 121. sz.)	Az üzemi tanácsokról.
	4/1957. (XI. 19.) B. M. (M. K. 122. sz.)	A tűzrendészetéről.
	69/1957. (XI. 22.) Korm. rendelet (M. K. 124. sz.)	A rádióállomások forgalmi adatainak bejelentéséről.
Tervgazda- sági Értesítő	39/1957. (XII. 3.) P. M. (M. K. 127. sz.)	A személygépkocsi vásárlásról és a tehergépkocsin történő csoportos személyszállítás engedélyezésének illetékéről.
	17/1957. (Tg. É. 24.) O. T.	A termékgazdálkodás 1958. évi rendjéről szóló 15/1957. (Th. É. 18.) O. T. számú utasítás módosításáról.
	1 8/1957 (Tg. É. 24.) O. T.	Az 1958. évi belföldi gépszükséglet bejelentéséről.

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA
HIVATALA



BUDAPEST, 1957. DECEMBER 31

TARTALOM

			Oldal
Személyi rész			115
Törvények, rendeletek, határozatok	1957. évi 64. sz. tvr.	A Szegedi Orvostudományi Egyetem szervezetének szabályozásáról	117
Miniszeri utasítások	11/1957. (XII. 19.) Mű. M.	A munkaviszónnyal kapcsolatos egyes adatoknak társadalombiztosítási célokra történő nyilvántartásáról	117
	213/1957. (P. K. 51.)	Az állami vállalatok 1957. évi zárómérlegeinek és eredménykimutatásainak elkészítéséről és felülvizsgálatáról	118
	215/1957. (P. K. 51.) P. M.	A költségvetési előirányzat alapján gazdálkodó szervek könyvvitelének szabályozásáról	119
Közlemények			119
Jogszabálymutató			121

Személyi rész

A Magyar Tudományos Akadémia 1957. év december hó 20-án tartott CXVIII. közgyűlése

Rusznay István akadémikust, a Magyar Tudományos Akadémia elnökévé,

Erdei Ferenc akadémikust, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárává választotta.

Jutalmazások

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke az 1957. évben teljesített kiemelkedő tudományos kutató és eredményes tudományszervező munkájuk elismerésül elnöki jutalomban részesítette:

I. Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya

Harmatta Jánost, a nyelvészeti tudományok doktorát	5000 Ft
Hegedüs Lajost, a nyelvtudományok kandidátusát	4000 Ft
Domokos Pál Péter középiskolai zenetanárt	3000 Ft
Falvy Zoltán zenetudományi előadót	2000 Ft

József Farkast, az irodalomtudományok kandidátusát	3000 Ft
Kőhalmi Bélát, az irodalomtudományok kandidátusát	4000 Ft
Mészöly Gedeont, a nyelvészeti tudományok doktorát	5000 Ft
Nemeskürty Istvánt, az irodalomtudományok kandidátusát	2000 Ft
Tóth Dezsőt, az irodalomtudományok kandidátusát	3000 Ft
Vécsey Ernőt, az Országos Széchenyi Könyvtár Zenei Osztályának vezetőjét	3000 Ft
Zolnai Bélát, az irodalomtudományok doktorát	5000 Ft
Garamvölgyi Józsefet, az I. Osztály szaktitkárárt	3000 Ft

II. Társadalmi-Történeti Tudományok Osztálya

Benda Kálmánt, a Történettudományi Intézet igazgatóhelyettesét	4000 Ft
Berend Iván akadémiai kutatót	2000 Ft
Bodroghy Tibort, az Országos Néprajzi Múzeum osztályvezetőjét	3000 Ft
Erdei Lászlót, a Filozófiai Intézet osztályvezetőjét	4000 Ft

<i>Fejér Klárát</i> , a II. Osztály szaktitkárát.	3000 Ft
<i>Kovács Istvánt</i> , az Állam és Jogtudományi Intézet igazgató helyettesét	3000 Ft
<i>Marosi Sándort</i> , a Földrajztudományi Kutató Csoport tudományos kutatóját ..	2000 Ft
<i>Pamlényi Ervint</i> , a Történettudományi Intézet munkatársát	3000 Ft
<i>Radocsay Dénest</i> , a Régészeti Társulat főtitkárát	3000 Ft
<i>Sárfalvy Bélát</i> , a Földrajztudományi Kutató Csoport tudományos kutatóját ..	2000 Ft
<i>Seres Imrét</i> , az Állam és Jogtudományi Kar adjunktusát	2000 Ft
<i>Schmidt Pétert</i> , az Állam és Jogtudományi Intézet tudományos kutatóját	2000 Ft
<i>Zsigmond Lászlót</i> , a Történettudományi Intézet igazgatóhelyettesét	4000 Ft

III. Matematikai és Fizikai Tudományok Osztálya

<i>Berecz Ferencet</i> , a fizikai tudományok kandidátusát	3000 Ft
<i>Császár Ákost</i> , a matematikai tudományok doktorát	3000 Ft
<i>Csikai Gyulát</i> , a fizikai tudományok kandidátusát	3000 Ft
<i>Dobos Lajost</i> , a III. Osztály szaktitkárát.	2000 Ft
<i>Erő Jánost</i> , a fizikai tudományok kandidátusát	3000 Ft
<i>Hazai Lászlót</i> , a III. Osztály szaktitkár-helyettesét	2000 Ft
<i>Jeszenszky Béla</i> tudományos munkatársát	3000 Ft
<i>Károlyházy Frigyes</i> , a fizikai tudományok kandidátusát	3000 Ft
<i>Ketskemény Istvánt</i> , a fizikai tudományok kandidátusát	3000 Ft
<i>Molnár Józsefet</i> , a matematikai tudományok kandidátusát	2000 Ft
<i>Nagy Lászlót</i> , a fizikai tudományok kandidátusát	3000 Ft
<i>Náray Zsolt</i> osztályvezetőhelyettest	4000 Ft
<i>Prékopa Andrást</i> , a matematikai tudományok kandidátusát	3000 Ft
<i>Tandori Károlyt</i> , a matematikai tudományok doktorát	4000 Ft
<i>Vincze Istvánt</i> , a matematikai tudományok kandidátusát	3000 Ft

IV. Agrártudományok Osztálya

<i>Dr. Csontos Józsefet</i> , az állatorvostudományok doktorát	5000 Ft
<i>Kovács Istvánt</i> , a Martonvásári Mezőgazdasági Kutató Intézet tudományos munkatársát	2000 Ft

<i>Manninger Istvánt</i> , a Martonvásári Mezőgazdasági Kutató Intézet tudományos munkatársát	2000 Ft
<i>Pálinkás István</i> , a Mezőgazdasági Üzemtani Intézet igazgatóhelyettese vezetésével dolgozó munkakollektívát	7500 Ft
<i>Pántós Györgyöt</i> , a biológiai tudományok kandidátusát	3000 Ft
<i>Szabolcs Istvánt</i> , a mezőgazdasági tudományok kandidátusát	3000 Ft
<i>Tóth Bélát</i> , a IV. Osztály szaktitkár-helyettesét	2000 Ft

V. Biológiai és Orvosi Tudományok Osztálya

<i>Molnár Imrét</i> , a Gyermeklélektani Intézet igazgatóját	5000 Ft
<i>Dr. Nádor Károlyt</i> , a kémiai tudományok kandidátusát	5000 Ft
<i>Dr. Rappai Györgyöt</i> , a Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézet Morfológiai Osztálya helyettes vezetőjét	2500 Ft
<i>Dr. Stark Ervint</i> , az orvostudományok kandidátusát	4000 Ft
<i>Dr. Véghegyi Pétert</i> , az orvostudományok doktorát	5000 Ft
<i>Dr. Böszörményi Ernő</i> szaktitkárt, az orvostudományok kandidátusát	3000 Ft

VI. Műszaki Tudományok Osztálya

<i>Ádám Antal</i> tudományos osztályvezetőt.	1500 Ft
<i>Bencze Pál</i> tudományos munkatársat ...	1500 Ft
<i>Bárdosy Györgyöt</i> , a Geokémiai Főbizottság tagját	3000 Ft
<i>Bisztricsányi Ede</i> tudományos munkatársat	2500 Ft
<i>Einingsfeld Ferenc</i> tudományos kutatót.	2000 Ft
<i>Szádeczky-Kardoss Gyula</i> tudományos kutatót	2000 Ft
<i>Entz Gézá</i> t, a művészettörténeti tudományok kandidátusát	3000 Ft
<i>Ekés Lászlót</i> , az MTA Műszaki Tudományok Osztálya csoportvezetőjét	2000 Ft
<i>Guba Ferencet</i> , a biológiai tudományok kandidátusát	4000 Ft
<i>Gruber Józsefet</i> , a műszaki tudományok kandidátusát	5000 Ft
<i>Korompai Györgyöt</i> , a Településtudományi Főbizottság tagját	3000 Ft
<i>Lovas Bélát</i> , az Elektronmikroszkóp osztály tudományos munkatársát	2000 Ft
<i>Pelikán Józsefet</i> , a műszaki tudományok kandidátusát	4000 Ft
<i>Richter Richárdot</i> , a műszaki tudományok kandidátusát	2000 Ft

Ronkay Ferencet, a műszaki tudományok kandidátusát	3000 Ft
Salamin Pált, a műszaki tudományok kan- didátusát	3500 Ft
Szabó Jánost, a műszaki tudományok kan- didátusát	4000 Ft
Székyné Fusch Vilma, a geológiai tudomá- nyok kandidátusát	5000 Ft

VII. Kémiai Tudományok Osztálya

Cholnoky Lászlót, a kémiai tudományok doktorát	5000 Ft
Finály Istvánt, a kémiai tudományok kan- didátusát	2000 Ft
Floderer Istvánt, a gyógyszerészeti tudomá- nyok kandidátusát	2000 Ft
Lengyel Bélát, a kémiai tudományok dok- torát	5000 Ft
Mázor Lászlót, a kémiai tudományok kan- didátusát	3000 Ft
Mika Józsefet, a kémiai tudományok dok- torát	5000 Ft
Pólos László tudományos munkatársat ..	2000 Ft
Pungor Ernőt, a kémiai tudományok dok- torát	3000 Ft
Szarvas Pál egyetemi tanárt	5000 Ft
Takács Pált, a kémiai tudományok kandi- dátusát	2000 Ft
Trompler Jenő tudományos munkatársat	1500 Ft
Maros László tudományos munkatársat ..	1500 Ft
Vastagh Gábort, a kémiai tudományok dok- torát	3000 Ft
Wolklober Zoltán tudományos munkatársat	2000 Ft

VIII. Biológiai Csoport

Fábián Gyulát, a biológiai tudományok kandidátusát	4000 Ft
Gere Géza tanársegédet	2000 Ft
Dr. Kaszab Zoltánt, a biológiai tudomá- nyok kandidátusát	5000 Ft
Simon Tibor kandidátust	3000 Ft
Szabolcsi Lászlónét, a Biokémiai Intézet igazgatóhelyettesét	3000 Ft
Dr. Tankó Bélát, az orvostudományok dok- torát	4000 Ft
Török László adjunktust	2000 Ft

MTA. Könyv és Folyóiratkiadó Bizottsága

Bernát Györgyöt, az Akadémiai Kiadó igaz- gatóját	5000 Ft
Erdélyi Elekné főelőadót	2000 Ft
Margitai Lajost, az Akadémiai Nyomda műszaki igazgatóját	3000 Ft

Rácz Istvánt, az Akadémiai Kiadó Szerkesz- tőségek vezetőjét	3000 Ft
---	---------

Az MTA Hivatala részéről

Ádám Józsefné főelőadót	2000 Ft
Szöllősy László főelőadót	2000 Ft
Tókécs Ottót, az Elnökségi Titkárság veze- tőjét	4000 Ft
Palló Tibornét, a Külügyi Osztály főelő- adóját	2000 Ft
Moravék Endrét, az Akadémiai Könyvtár osztályvezetőjét	2000 Ft

Jogszabályok

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1957. évi
64. számú

törvényerejű rendelete

a Szegedi Orvostudományi Egyetem szervezetének szabályozásáról

1. §. (1) A Szegedi Orvostudományi Egyetem
általános-orvos és gyógyszerész karra tagozódik.

(2) A karok élén dékánok állnak.

2. §. A jelen törvényerejű rendelet kihirdetése
napján lép hatályba, végrehajtásáról — a pénzügy-
miniszterrel és a művelődésügyi miniszterrel egyet-
értésben — az egészségügyi miniszter gondoskodik.

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Kristóf István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

Miniszteri utasítások

A munkaügyi miniszter 11/1957. (XII. 19.) Mü. M.
számú

rendelete

a munkaviszonnyal kapcsolatos egyes adatoknak társadalombiztosítási célokra történő nyilvántartá- sáról

Abból a célból, hogy a társadalombiztosítási
nyugellátásra jogosultság megállapításához, de
egyéb társadalombiztosítási szolgáltatásokhoz is
szükséges munkaviszonyban töltött idők egyszerű,
gyors és hiteltérdemlő megállapítása lehetővé vál-
jék, a 69/1954. (XI. 2.) M. T. számú rendelet 107.
§-ában kapott felhatalmazás alapján a Magyar
Szabad Szakszervezetek Országos Szövetségével
egyetértésben a következőket rendelem:

1. §.

(1) Az 1958. évi január hó 1. napján munka-
viszonyban álló, vagy ezt követően munkaviszonyba
lépő dolgozókról egyéni nyilvántartást kell vezetni,
mely a dolgozók személyi adatain felül betegségi
biztosításra kötelezett munkaviszonyban töltött

idejükre, valamint a Szakszervezeti Társadalombiztosítási Központ (SZTK) által meghatározott életkortól munkabérükre vonatkozó adatokat tartalmazza.

(2) A nyilvántartás céljára az SZTK által rendszerezített „Munkaviszony nyilvántartólap”-ot (a továbbiakban: nyilvántartólap) kell használni.

2. §.

(1) A nyilvántartólapokat a munkáltatók társadalombiztosítási bejelentései alapján az SZTK helyi szervei, illetőleg a (2) bekezdésben megjelölt munkáltatók kötelesek kiállítani és vezetni.

(2) Azoknál a vállalatoknál, üzemeknél, hivataloknál, gazdaságoknál, intézeteknél és intézményeknél, amelyeknél a betegségi biztosítással kapcsolatos egyes feladatok ellátására üzemi (hivatali) kifizetőhely működik, a nyilvántartólapokat maga a munkáltató köteles kiállítani és vezetni.

3. §.

(1) A 2. §. (2) bekezdésében meghatározott munkáltató minden dolgozójáról, akinek betegségi biztosításra kötelezett munkaviszonya az 1957. évi december hó 31. napját követően kezdődik vagy szűnik meg, a nyilvántartólapot a dolgozó munkabárlésétől, illetőleg munkaviszonyának megszűnését követő nyolc napon belül köteles kiállítani. A többi dolgozójára vonatkozó nyilvántartólapokat pedig az SZTK illetékes helyi szerve által megállapított hatánapig köteles kiállítani.

(2) Ha az üzemi (hivatali) kifizetőhellyel rendelkező munkáltató valamennyi dolgozójáról kiállította a nyilvántartólapot, erről az SZTK illetékes helyi szervét ajánlott levélben értesíteni köteles. Ezzel egyidejűleg megszűnik a munkáltatónak a 6/1955. (XII. 31.) SZOT számú szabályzat 160. §-ának (1) bekezdésében előírt nyilvántartás vezetésére vonatkozó kötelezettsége. Ez utóbbi nyilvántartást szabályszerűen le kell zárni és az előbb említett értesítéssel egyidejűleg az SZTK illetékes helyi szervének be kell küldeni.

4. §.

(1) A 2. §. (2) bekezdésében meghatározott munkáltató tartozik minden naptári év első negyedében kigyűjteni azokra a dolgozókra vonatkozó nyilvántartólapokat, akiknek a munkaviszonya az előző naptári év folyamán megszűnt. Az így kigyűjtött nyilvántartólapokat az SZTK illetékes helyi szervének kell átadni. Az átvételt a helyi szerv arra alkalmas módon igazolni tartozik.

(2) Ha valamely dolgozó a nyilvántartólapjának az SZTK helyi szerve részére történt átadása után a munkáltatónál újból betegségi biztosításra kötelezett munkaviszonyba lép, a dolgozóról új nyilvántartólapot kell kiállítani. Új nyilvántartólapot kell kiállítani abban az esetben is, ha a dolgozó előzőleg más munkáltatónál állott munkaviszonyban.

5. §.

(1) Azok a munkáltatók, akik dolgozóik munkabárlését, illetőleg munkaviszonyának megszűnését az SZTK helyi szerveihez úgynevezett lajstromos

bejelentéssel jelentik (6/1955. (XII. 31.) SZOT számú szabályzat 159. §-a) és tíznél több dolgozót foglalkoztatnak, kötelesek az 1958. évi január hó 1. napján munkaviszonyban álló dolgozóikról az SZTK által megállapított hatánapig nyilvántartólapot kiállítani és az SZTK illetékes helyi szervének átadni.

(2) Az (1) bekezdésben említett munkáltatóknak — az ugyanott előírt egyszeri kötelezettségtől eltekintve — dolgozóikról további nyilvántartólapokat kiállítaniok nem kell. A nyilvántartólapok folyamatos kiállítását az SZTK illetékes helyi szervei végzik. Az SZTK illetékes helyi szervei állítják ki az üzemi (hivatali) kifizetőhellyel nem rendelkező egyéb munkáltatók dolgozóira vonatkozó nyilvántartólapokat is.

6. §.

A nyilvántartólapok kiállítása, vezetésére, tárolására, megőrzésére és átadására vonatkozó részletes eljárási szabályokat az SZTK állapítja meg és azok végrehajtását rendszeresen ellenőrzi.

7. §.

Az a munkáltató, aki a jelen rendeletben és e rendelet alapján az SZTK által előírt kötelezettségét egyáltalán nem, vagy nem a megállapított módon, vagy nem a megszabott határidő alatt teljesíti, a 71/1955. (XII. 31.) M. T. számú rendelet 96. §-ában foglaltak alapján rendbírságot köteles fizetni.

8. §.

A jelen rendelet az 1958. évi január hó 1. napján lép hatályba.

Kisházi Ödön s. k.,
munkaügyi miniszter

A pénzügyminiszter 213/1957. (P. K. 51.) P. M. számú

ut as í t á s a

az állami vállalatok 1957. évi zárómérlegeinek és eredménykimutatásainak elkészítéséről és felülvizsgálatáról

Tekintettel a nyereségrészesedés alapját képező zárómérleg jelentőségére, az állami vállalatoknak az 1957. évvégi mérleget és eredménykimutatást fokozott gondnal és pontossággal kell elkészíteniök.

A mérleg és az eredménykimutatás elkészítésére, az eszközök (források) leltározására és értékelésére vonatkozólag a 3692—20/1954. (P. K. 65.) P. M. számú utasításban (mérlegutasításban) foglalt előírásokat kell alkalmazni az alábbiak figyelembevételével:

1. Ha a vállalat a mérlegutasításban foglaltak szerint a folyamatos leltározásokat az 1957. év folyamán bármely oknál fogva nem tudta elvégezni, a zárómérleg elkészítését megelőzően a készleteket (anyagokat, befejezetlen saját termelési kész- és félkésztermékeket) feltétlenül teljes egészében tényleges felvétel útján leltározni tartozik.

2. A leltározás során el kell különíteni a csökkent értékű, el nem adható, fel nem használható, valamint egyéb okokból kiselejtezendő készleteket.

3. A saját termelésű kész- és félkésztermékeket tervezett önköltségen csak kivételes esetekben, a Pénzügyminisztérium és az illetékes szakminisztérium együttes engedélyével lehet értékelni. A 2. pontban foglalt készleteket a megfelelő csökkent értékben kell a mérlegben szerepeltetni, azokat tehát tényleges vagy tervezett önköltségen értékelni nem szabad.

4. A vállalatok haladéktalanul kezdjék meg a leltározást és az egyéb zárlati munkákat és végezzék el a szükséges kislejtezéseket.

5. A vállalatok zárómérlegét és eredménykimutatását az illetékes szakminisztériumoknak felül kell vizsgálniuk. A mérleg-felülvizsgálatnak ki kell terjednie a mérleg- és eredménykimutatás alapját képező könyvviteli elszámolások és leltárok megbízhatóságának vizsgálatára, az állami ártámogatások (ezek közül döntően a termelés kiesésre adott állami támogatások), valamint a kimutatott többlet-nyereség helyességének ellenőrzésére.

6. Az illetékes szakminisztérium az általa felülvizsgált és jóváhagyott mérleg alapján állapítja meg a vállalatokat megillető nyereségrészesedést.

7. Az 1958. január 1. napjával más felügyeleti szervhez került vállalatok mérlegét az átadó és átvevő szervnek együttesen kell felülvizsgálnia. A közösen felfogadott mérleg képezi az átadási, illetve átvételi státust. Vitás ügyekben a Pénzügyminisztérium dönt.

8. A mérlegfelülvizsgálat általános irányelveit a melléklet tartalmazza. Ezeknek az irányelveknek alapján a szakminisztériumok készítsék el — a Pénzügyminisztériummal egyetértésben — a felügyeletük alá tartozó vállalatok részére a szükséges utasításokat.

9. A tanácsok irányítása alá tartozó vállalatok mérlegfelülvizsgálatát a jelen utasításban foglaltak, valamint a tanácsok vb. pénzügyi osztályai részére külön kiadott utasítások szerint kell végrehajtani.

10. A mérlegfelülvizsgálatok időben való érdemi lebonyolítása érdekében a szakminisztériumok haladéktalanul készítsék elő és kezdjék meg a revíziós munkákat.

11. A jelen utasítás 1957. december 14. napján lép hatályba, hatálybalépésével a 117/1957. (P. K. 6.) P. M. számú utasítás hatályát veszti.

Antos István s. k.
penzügyminiszter

Megjegyzés: A mellékletet a Pénzügyi Közlöny 51. száma (megjelent: 1957. december 14.) tartalmazza.

A pénzügyminiszter 215/1957. (P. K. 51.) P. M. számú

utasítása

a költségvetési előirányzat alapján gazdálkodó szervek könyvvitelének szabályozásáról

A költségvetési előirányzat alapján gazdálkodó szervek, intézetek és intézmények kötelező leltározásáról és számvitelének átszervezéséről szóló 1049/1952. (XI. 28.) számú minisztertanácsi határozatban foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. §.

A költségvetési előirányzat alapján gazdálkodó szervek, intézetek és intézmények (a továbbiakban: költségvetési szervek) az 1958. évi január hó 1. napjától könyvelésüket a jelen utasítással életbe léptetett *Kötelező általános államháztartási számlakeret* szerint tartoznak vezetni.

2. §.

(1) A felügyeletet gyakorló szakminisztérium (országos hatáskörű szerv) a *Kötelező általános államháztartási számlakeret* alapján a szakmai sajátosságok figyelembevételével — amennyiben szükségesnek tartja — elkészíti a szakmai számlakereteket. A szakmai számlakeret egy példányát tájékoztatás végett a Pénzügyminisztériumnak meg kell küldeni.

(2) Ha a szakmai számlakeret az általános számlakerettől érdemi tekintetben eltér, az eltéréshez a Pénzügyminisztérium hozzájárulását kell kérni. A Pénzügyminisztériumnak a szakmai számlakeretre vonatkozó észrevételei figyelembevételével a szakmai számlakeretet helyesbítenni kell.

3. §.

(1) A költségvetési szervek a *Kötelező általános államháztartási számlakeret*, illetőleg a felügyeletet gyakorló szakminisztérium (országos hatáskörű szerv) által esetleg kiadott szakmai számlakeretek alapján sajátosságaik figyelembevételével tartoznak számlarendjüket elkészíteni és annak alapján könyvelni.

(2) Az általános számlakeret szabad számlaosztályait és szabad számlacsoportjait felhasználni és a számlákat tovább tagolni csak a felügyeletet gyakorló szakminisztérium (országos hatáskörű szerv) engedélyével és csak olyan mértékben szabad, hogy az a számadások áttekintését ne zavarja, a számadások vezetését bonyolulttá ne tegye.

4. §.

A költségvetési szervek könyvelésüket átírással vagy naplófőkönyves rendszerben vezethetik.

5. §.

Ez az utasítás az 1958. évi január hó 1. napjával lép hatályba.

Kardos Géza s. k.

a pénzügyminiszter helyettese

Megjegyzés: A mellékletet a Pénzügyi Közlöny 51. száma (megjelent: 1957. december 14.) tartalmazza.

Közlemények ELVI DÖNTÉSEK

Ha a munkaviszony törvénysértő megszüntetése miatt kiesett munkabér kifizetése válik szükségessé, akkor a vállalatnak ennek folytán okozott kár megtérítésére a Mt. XII. fejezetének szabályai szerint a nyilvánvaló törvénysértést elkövető dolgozót kell kötelezni

Sok esetben előfordul, hogy az egyeztető eljárás során a törvénysértő felmondást hatályon kívül helyezik, a munkaviszonyt helyreállítják. Ilyen

esetben a Mt. 35. §-a értelmében részére meg kell téríteni az átlagkeresetét, levonva belőle azt a munkabért, amelyet ezalatt másutt ténylegesen keresett. A kieső munkabér összezszerűségének megállapításánál természetesen figyelemmel kell lenni a Legfelsőbb Bíróság X. számú elvi döntésére is.

A kieső munkabér kifizetésével a vállalatot kétségtelenül kár éri, mert e munkabér mögött munkateljesítmény nem áll.

Az ilyen természetű károk megtérítése tárgyában azonban a vállalatok rendszerint nem intézkednek. Ez az eredményezi, hogy az egyes dolgozók törvénysértése következtében előálló károk a népgazdaságot terhelik, másrészt a törvénysértést elkövető dolgozókat semmiféle joghátrány nem éri. Így visszatartó erő hiányában a törvénysértések számának csökkenése sem várható.

Éppen ezért indokolt, hogy azokban az esetekben, amikor a kieső munkabér megtérítése következtében előálló kár valamely dolgozó által elkövetett nyilvánvaló törvénysértés következménye, akkor az ügyészség kezdeményezze a kárnak a Mt. XII. fejezet szabályai szerint történő megtérítését.

Természetesen a kár megtérítését nem minden esetben kell kezdeményezni, amikor a dolgozó munkaviszonyát az egyeztetőbizottság helyreállítja. A dolgozó anyagi felelősségének megállapításához a Mt. 121. §. (1) bekezdése értelmében nemcsak a kártokozó magatartása, hanem a dolgozó vétkeségének a megállapítására is szükség van. A kár megtérítését tehát csak olyan esetekben kell kezdeményezni, amikor a kárt nyilvánvaló törvénysértés okozta, és emellett a törvénysértést elkövető dolgozót vétkekesség is terheli.

Igy pl. nem indokolt kártérítési eljárást kezdeményezni olyan esetben, ha terhes állapotban levő nőnek mondtak fel, a felmondás idején azonban erről a tényről a vállalat nem tudott, a nő terhes állapotát csak az egyeztető eljárás során igazolta, a munkaviszonyt helyreállító határozatnak pedig a vállalat késedelem nélkül eleget tett. Vagy pl. ha a dolgozónak alkalmatlanság címén mondtak fel, az egyeztető bizottsági eljárás során azonban az összes körülmények mérlegelésével nem állapították meg az alkalmatlanságot.

Ellenben indokolt a kártérítésre kötelezés kezdeményezése, ha pl. a terhes állapotban levő nőnek ezt a körülményt ismerve mondanak fel, különösen, ha a munkaviszony helyreállítását elrendelő TEB határozatot sem hajlandók végrehajtani. Vagy pl. ha a dolgozó ellen tudatosan hoznak fel valótlan okokat, és ezek alapján a Mt. 29. §. (1) bek. c. pontjára hivatkozással mondanak fel.

Általában rosszhiszemű eljárásnak tekinthető, ha a vállalat nem hajtja végre a TEB. nyilvánvalóan törvényes határozatát.

A kár felfedezésének időpontjául — a Mt. 122. §. (1) bek. alkalmazása szempontjából — azt az időpontot kell tekinteni, amikor kiesett munkabért a dolgozó részére kifizették.

A kártérítési eljárás kezdeményezése mellett — kirívó törvénysértések esetén — megfelelő esetben büntetőeljárás kezdeményezése is indokolt (Mt. 153. §. (1) bek. b. pont.)

Régi nyugdíj helyett a nyugdíjtörvény alapján járó új nyugdíj igénylésének feltételei

A Nyugdíjtörvény (1954. évi 28. tvr.; megjelent a Tanácsok Közlönye 1954. évi 59. számában) szerint azoknak a nyugdíjasoknak a nyugdíját (járadékát, nyugbérét, kegydíját, kivételes nyugellátását), akik az 1954. évi október hó 1. napja előtt érvényben volt jogszabályok alapján részesülnek nyugellátásban — a Nyugdíjtörvényben illetőleg végrehajtási utasításában részletesen megállapított, alább ismertetett kivételektől eltekintve — nyugdíjpótlékkal kell kiegészíteni. A kiegészítés összege a nyugdíj 25, illetőleg 30%-a.

A nyugdíjpótlékra jogosult nyugdíjasok részére sem lehet azonban a nyugdíjpótlékot folyósítani arra az időre, amíg munkaviszonyban állanak, vagy kereső foglalkozást folytatnak.

Ha a nyugdíjas munkaviszonyt létesített és ezen új munkaviszonyban tíz évet eltöltött, ez által jogosultságot szerzett a Nyugdíjtörvény alapján járó nyugdíj folyósítására. Kétféle jogcímen azonban senki sem tarthat nyugdíjra igényt, ezért a nyugdíjas dolgozót választási jog illeti meg a nyugdíjpótlékkal felemelt nyugdíjra, vagy a Nyugdíjtörvény alapján megillető új nyugdíj között. A nyugdíjpótlék azonban a nyugdíjast ilyen esetben is csak akkor illeti meg, ha arra az új munkaviszony hiányában is jogosult lenne, vagyis ha nem sorolható az említett kivételek közé.

A nyugdíjpótlékra jogosult azokat a nyugdíjas dolgozókat, akiknek munkaviszonyát az 1956. évi október hó 23. és az 1957. évi március hó 31. napja között szüntették meg, tíz évi új munkaviszony hiányában is megilleti az a kedvezmény, hogy a nyugdíjpótlékkal kiegészített nyugdíjuk helyett kérjék öregségi nyugdíjuknak a Nyugdíjtörvény alapján való megállapítását. Erre a kedvezményre a leszállított korhatárt (58, illetőleg nőknél 53 évet) elérő dolgozók is jogosultak.

Az ismertetett rendelkezés alkalmazása szempontjából nyugellátásnak kell tekinteni az 1952. évi január hó 1. napja előtt érvényben volt jogszabályok alapján megállapított nyugdíjat, öregségi, rokkantsági járadékot, vagy ezzel egy tekintet alá eső öregségi és rokkantsági ellátást, valamint a 66%-ot meghaladó munkaképesség csökkenés alapján megállapított baleseti járadékot, továbbá az 1951. évi 30. számú törvényerejű rendelet alapján járó öregségi és rokkantsági nyugdíjat. (6/1957. (I. 23.) Korm. számú rendelet 2. §.)

Nem illeti meg az új nyugdíj megállapítását biztosító kedvezmény azt a dolgozót, aki

a) munkaviszonyát bármely okból maga szüntette meg;

b) törvénytelenül megvont nyugdíja felülvizsgálata során megállapított nyugdíjban részesül (6/1957. (I. 23.) Korm. számú rendelet 1. §. (2) bek.)

A kedvezményt a 20/1957./III. 22.) Korm. számú rendelet kiterjesztette azokra az öregségi korhatárt (60, illetőleg nőknél 55 évet) az 1957. évi április hó 30. napjáig betöltött nyugdíjas dolgozókra is, akik az 1956. évi október hó 23. napján és az 1957. évi március hó 22. napján munkaviszonyban állot-

tak és az 1957. évi április hó 30. napjáig nyugdíjukról lemondtak.

A nyugellátásról lemondott dolgozó részére munkaviszonyának megszüntetése esetén a nyugdíjtörvény szerint csak öregségi nyugdíj állapítható meg, mégpedig tekintet nélkül arra, hogy milyen nyugellátásról mondott le.

Az ismertetett kedvezmények — a Legfőbb Ügyészség állásfoglalása szerint — csak a nyugdíjpótlékre jogosult nyugdíjas dolgozókat illeti meg. A 6/1957. (I. 23.) Korm. számú rendelet 1. §-a ugyanis kifejezetten a nyugellátásnak a nyugdíjpótlékkal történő kiegészítése helyett teszi lehetővé a Nyugdíjtörvény alapján járó öregségi nyugdíj igénylését és minthogy ez alkalommal a Nyugdíjtörvény 37. §-ára — mely a kivételeket is felsorolja — kifejezetten is hivatkozik, nyilvánvaló, hogy azok a dolgozók, akiknek nyugdíjpótlék nem jár, ehelyett nem is igényelhetik a Nyugdíjtörvény szerint öregségi nyugdíjat.

Ez következik a 6/1957. (I. 23.) Korm. számú rendelet 2. §-ából is, amely taxative felsorolja, hogy az 1. §. alkalmazása szempontjából mit kell nyugellátásnak tekinteni. Ebben a felsorolásban azonban sem a Nyugdíjtörvény 37. §-ának (2) bekezdésében, sem a 69/1954. (XI. 2.) M. T. számú rendelet (a Nyugdíjtörvény végrehajtási utasítása) 80. §-ában foglalt kivételek nem szerepelnek.

Tájékoztatásul közöljük, hogy a Nyugdíjtörvény értelmében nem jár nyugdíjpótlék annak:

a) aki az öregségi nyugdíjra jogosító életkort (60, illetve nőknél 55 évet) nem töltötte be, kivéve ha rokkant;

b) az özvegyi nyugdíjasnak, aki az állandó özvegyi nyugdíjra való jogosultság szempontjából a Nyugdíjtörvényben előírt feltételeknek nem felel meg;

c) a baleseti járadékosnak, akit korábbi jogszabályok alapján 66%-ot meg nem haladó munkaképesség csökkenés alapján kártalanítottak;

d) akit mezőgazdasági járadék illet meg.

Ezenkívül nem tarthatnak nyugdíjpótlékra igényt azok, akiket a nyugellátás különböző jogszabályok alapján illet meg és akiket a 69/1954. (XI. 2.) M. T. számú rendelet (a Nyugdíjtörvény végrehajtási utasítása) 80. §-ában kivételként felsorol.

A b) pontban foglaltakra figyelemmel a Nyugdíjtörvény alapján állandó özvegyi nyugdíjra, ennek folytán nyugdíjpótlékra is csak az az özvegy jogosult, aki férje halálakor:

— 55. életévét betöltötte;

— életkorára tekintet nélkül, ha egészségének megromlása, vagy testi fogyatkozása következtében legalább kétharmadrészen munkaképtelen, vagy legalább két árva ellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodik.

Állandó özvegyi nyugdíj megilleti azt az özvegyet is, aki férje halálakor még nem volt 55 éves, illetőleg egészséges volt, attól az időtől kezdve, amikor

— 55. életévét betöltötte;

— munkaképességét legalább kétharmad részben elvesztette.

Ez utóbbi esetben özvegyi nyugdíj csak akkor jár, ha az özvegy férje halálakor a 40. életévét már betöltötte, vagy ennek hiányában az említett egészségromlása férje halálától számított tíz éven belül következett be.

A Nyugdíjtörvényben részletesen megállapított feltételek fennforgása esetén özvegyi nyugdíj illeti meg azt a nőt

— aki férjétől különváltan él, vagy akinek házasságát felbontották;

— akinek férje a házasság megkötésekor a 60. életévét betöltötte;

— aki, mint élettárs, az elhalt férfival együttélt.

Jogszabálmulató

1957. december 7-től 1957. december 30-ig.

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	70/1957. (XII. 14.) Korm. rendelet (M. K. 132. sz.)	A kóros mérgeélvezetre alkalmas kábítószeres jegyzékének közzétételéről és a kábítószeres forgalmával kapcsolatos egyes rendelkezésekről.
	5/1957. (XII. 14.) Eü. M. (M. K. 132. sz.)	A kóros mérgeélvezetre alkalmas kábítószeres új jegyzékének közzétételéről, valamint a kábítószeres gyógyászati célra történő rendelkezésének gyógyszerforgalmának és a gyógyintézetekben gyógyítás céljára felhasznált kábítószeres nyilvántartásának szabályozásáról.
	41/1957. (XII. 15.) P. M. (M. K. 133. sz.)	Az állami tulajdonba vett házingatlanokkal kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 1957. évi 28. számú törvényerejű rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 17/1957. (IV. 21.) P. M. számú rendelet módosításáról.
	12/1957. (XII. 21.) Mü. M. (M. K. 135. sz.)	Az öregségi nyugdíjigényekkel kapcsolatos eljárási szabályok kiegészítéséről.

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest, V., Alkotmány u. 21. — Felelős: az Akadémiai Kiadó igazgatója. — 600 példány.

Akadémiai Nyomda, Budapest — 44339/57 — Felelős vezető: Bernát György

